English Version

OF

HUGO GROTIUS

HIS

CATECHISME.

By FRANCIS GOLDSMITH, Esquire.

Together

With the Testimonies collected out of Holy Scripture, by *N. G.*

LONDON,

Printed by *J. Macock*, for *William Crooke*, and are to be sold at his Shop near St. *Clement's* Church without *Temple-Bar*, 1668.

THE CATECHISME OF HUGO GROTIUS

Done into English Verse

BY

FRANCIS GOLDSMITH
Esquire.

MY Son, that thou wert once baptiz'd doſt know?
Father, I often have heard ſo.
Know'ſt thou what Ceremony then was us'd?
Pure water on my limbs diffus'd.
Who did this ſacred water on thee pour?
'Heavens Herald, 'Gods Embaſſadour.
What place him unto thee thus to expiate?
Where Saints their meetings celebrate.
What [illegible] what names were utter'd, know'ſt?
[illegible] Ghoſt.
Do we in [illegible] adore?
'There is but [illegible] more.
How of his power [illegible] declaration?
'By his Word, 'and the worlds Creation.
Tell me how God may briefly be defin'd?
'A good, pure, infinite, 'changeleſs mind.
Why is one God ſet forth in perſons three?
'In holy Writ thus known is he.
That three are one, what reaſon can us teach?
'God is above all humane reach.
Can it by no ſimilitude be ſhown?
The Sun, Heat, Light, are three, yet one.
May we not ſome ſuch thing in mankind ſee?
Life, Reaſon, Will, in one are three.
Are Father, Son, and Spirit equal? They
With equal might one Scepter ſway.

What

Places out of the holy Scriptures to confirm the Answer.

[1] Math. 28. 19. Christ commanded his Apostles to Preach and Baptize. Go ye therefore and teach all Nations, baptizing them.

[2] 2 Cor. 5. 20. Now we then are Embassadors for Christ, as though God did beseech you by us.

[3] Math 28. 19.— in the Name of the Father, and of the Son, and of the Holy Ghost.

[4] Deut. 6. 4. Hear, O Israel, the Lord our God is one LORD. 1 Cor. 8. 4.—there is none other God but one.

[5] Eph. 6. 17.—and the sword of the Spirit, which is the word of God.

[6] Rom. 1. 20. For the invisible things of him from the creation of the world are clearly seen, being understood by the things which are made [even] his eternal power and Godhead.

[7] Math. 19. 17. [there is] none good but one, [that is] God.

[8] John 4. 24. God is a Spirit, and they that worship him must worship him in spirit and truth. 2 Cor. 3. 17. Now the Lord is that Spirit. James 1. 17. With whom is no variableness, nor shadow of change. Psal. 102. 25, 27. They shall perish, but thou shalt endure, yea, all of them shall wax old like a garment, as a vesture shalt thou change them, and they shall be changed. But thou art the same, and thy years shall have no end. 1 Sam. 15. 29. And also the strength of Israel will not lie nor repent, for he is not a man that he should repent.

[9] 1 John 5. 7. For there are three that bear record in heaven, the Father, the Word, and the holy Ghost. Math. 28. 19. 2 Cor. 13. 14. The grace of the Lord Jesus Christ, and the love of God, and the communion of the holy Ghost, be with you all. Amen.

[10] John 5. 17, 18, 19, 20, 21, 22. My Father worketh hitherto, and I work. Therefore the Jews sought the more to kill him, because he not only had broken the Sabbath, but said also that God was his Father, making himself equal with God. John 10. 30. I and my Father are one.

What is most proper to the Father? *All*
[1] *Things take from him* Original.
How e're the world began was God imploy'd?
[2] *He, without it, himself enjoy'd.*
Say from what matter *did things take their birth?*
[3] *Of* nothing *God made heaven and earth.*
What differing forms are in both places found?
[4] *Plants, water, light, stars, animals, ground.*
Of what was man first made? To him was given
[5] *A* body *of* earth, *a* mind *from* heaven.
But to what end did God make man? That he
Might serve him, *and* blest *ever be.*
Could man have kept Gods Law? Yes, the divine
[6] Image *at first in him did shine.*
Whence then is this corruption in us grown?
By [7] Adam's *sin first, then our own.*
Doth God at random *suffer things to run?*
[8] *There's nothing but by him it's done.*
If he rule all, why doth he sin permit?
[9] *He wisely extracts* good *from it.*
Can God do every thing? He can do all
[10] *That's fit, hence him w'* Almighty *call.*
Say when the Son of God was born? A man
[11] *In* time; *But God ere time began.*
Before all time what was he? The paternal
[12] *Image,* [13] *Word,* [14] *Wisdom coeternal.*
How is his power known? The world by th' Son
[15] *Was made, without him nothing done.*
A humane soul, and flesh, whence did he take?
[16] *The Spirit, a* Virgin-Mother *did make.*
Say what name had the Child-bearer Divine?
Mary *of* [17] Abram's [18] David's *Line.*
Were God and man distinct, *and* two *became?*
[19] God-man *one person, both the same.*
Did then the God-head *and the* Man-hood *mingle?*
Both *natures met together* single.
What things may shadow this Conjunction?
In soul *and* body *man is one.*
Why was the Son of God call'd Jesus? *This*
[20] *In Hebrew* Saviour *signifies.*

And

[1] 1 Cor. 8. 6. But to us there is but one God, the Father, of whom are all things.

[2] Jo. 17. 5. And now, O Father, glorifie thou me with thine own ſelf, with the glory which I had with thee before the world was.

[3] Gen. 1.

[4] Gen. 1.

[5] Gen. 2. 7. And the Lord God formed man of the duſt of the ground, and breathed into his noſtrils the breath of life; and man became a living ſoul.

[6] Gen. 1. 27. So God created man in his own Image, in the Image of God created he him. Eccl. 7. 29. Lo, this only have I found, that God hath made man upright.

[7] Rom. 5. 12. Wherefore as by one man ſin entred into the world, and death by ſin, and ſo death paſſed upon all men, for that all have ſinned. Job. 14. 4. Pſal 51. 5. Rom. 3. 9.

[8] Math. 10. 29. 30. Are not two Sparrows ſold for a farthing, and one of them ſhall not fall to the ground without your Father: but the very hairs of your head are all numbred.

[9] Gen. 50. 20. But as for you, ye thought evil againſt me, [but] God meant it unto good, to bring to paſs, as [it is] this day, to ſave much people alive. Acts 4. 27, 28.

[10] Titus 1. 2.—God that cannot lie—

[11] Iſai. 9. 6. For unto us a child is born, unto us a Son is given, &c. John 8. 56, 58. Your Father *Abraham* rejoyced to ſee my day. Before *Abraham* was, I am.

[12] 2 Cor. 4. 4. Chriſt, who is the Image of God. Col. 1. 15. Who is the Image of the inviſible God. Heb. 1. 3. The expreſs Image of his Perſon.

[13] John 1. 1. In the beginning was the Word, and the Word was with God, and the Word was God.

[14] 1 Cor. 1. 24. Chriſt the power of God, & the wiſdom of God.

[15] John 1. 3. All things were made by him, and without him was not any thing made that was made. Col. 1. 16, 17. Heb. 1. 2.

[16] Iſa. 7. 14. Behold a Virgin ſhall conceive and bear a Son.

[17] Gen. 12. 3. And in thee ſhall all the families of the earth be bleſſed. Gen. 18. 18. & 22. 18.

[18] Math. 1. 1. Jeſus Chriſt the Son of *David*, the Son of *Abraham*. Mat. 15. 22. Have mercy on me, O Lord, thou Son of *David*.

[19] Mat. 1. 23. *Emmanuel*, which being interpreted, is God with us.

[20] Math. 1. 21. And thou ſhalt call his name Jeſus, for he ſhall ſave his people from their ſins.

And why is he call'd Christ? [1]*Kings are anointed,*
[2] *The Father him a* King *appointed.*

How did he our salvation obtain?
[3] *By his* life, [4] death, [5] rising *again.*

What fruits unto thee doth his life *afford?*
[6] *To tread his* steps, *to learn his* word.

Sum up his Doctrine *whilst he here abode.*
To know *and purely* worship *God.*

What are the parts of this Religion? Tell.
[7] Repentance, Faith, *and to* do *well.*

What signifies that part which goes before?
To weep *for* sin, *and* sin *no more.*

What's the true Faith, *whereby be sav'd thou must?*
God speaking to believe *and* trust.

But what must we especially believe?
[8] *That God doth* freely *us forgive.*

Why serve good works, the law of love then? They
Are fruits *of faith, to life the way.*

Whom doth God bid us love in holy Text?
[9] God *above all, our* Neighbour *next.*

Private *or* publick *prayers doth God require?*
[10] Both, *being of all and* each *the Sire.*

In all our prayers to God what's understood?
What's for his glory, *and our* good.

What must we pray to help his glory on?
[11] *His* Name *prais'd,* Kingdom *come,* Will *done.*

What may we for our selves *in prayer demand?*
[12] Bread, pardon, evil *to withstand.*

[1] 1 Sam. 10. 1. Then Samuel took a vial of oyl and poured it upon his head, and kiſſed him, and ſaid, Is it not becauſe the Lord hath anointed thee to be Captain over his Inheritance? 1 Sam. 16. 13. Then Samuel took the horn of oyl and anointed him in the midſt of his brethren. 1 Kings 1. 39. And Zadock the Prieſt took a horn of oyl out of the Tabernacle, and anointed Solomon: and all the people ſaid, God ſave King Solomon.

[2] Pſ. 2. 6. Yet have I ſet my King upon my holy hill of Sion. Mat. 28. 18. All power is given unto me in heaven and in earth. Rev. 11. 15. The Kingdoms of this world are become the Kingdoms of the Lord, & of his Chriſt, & he ſhall reign for ever & ever.

[3] Rom. 4. 25. Who was delivered for our offences, and was raiſed again for our juſtification.

[4] [5] Rom. 4. 25.

[6] Mat. 20. 28. Even as the Son of man came not to be miniſtred unto, but to miniſter. Eph. 5. 2. Walk in love as Chriſt alſo hath loved us. Col. 3. 13. Even as Chriſt forgave you, ſo alſo do ye. 1 Pet. 2. 21. Chriſt alſo ſuffered for us, leaving us an example, that ye ſhould follow his ſteps. Jo. 2. 6. He that ſaith he abideth in him, ought himſelf alſo ſo to walk even as he walked.

[7] Acts 20. 21. Repentance towards God, and faith towards our Lord Jeſus Chriſt.

[8] Rom. 3. 24. Being juſtified freely by his grace through the redemption that is in Jeſus Chriſt.

[9] Mat. 22. 37, 38, 39. Jeſus ſaid unto him, Thou ſhalt love the Lord thy God with all thy heart, and with all thy ſoul, and with all thy mind, &c.

[10] Mat. 6. 6. But thou when thou prayeſt, enter into thy cloſet, & when thou haſt ſhut thy door, pray to thy Father which is in ſecret, and thy Father which ſeeth in ſecret, ſhall reward thee openly. Mat. 18. 20. Where two or three are gathered together in my name, there am I in the midſt of them. Acts 3. 1. Now Peter & John went up together into the Temple at the hour of prayer.

[11] Mat. 6. 9, 10. Hallowed be thy Name, thy Kingdom come, thy Will be done.

[12] Mat. 6. 11, 12, 13. Give us this day our dayly bread: And forgive, &c.

With what prayers will our God be call'd upon?
[1] *Pure, modeſt, with* hope, [2] *no ambition.*

May we beſide God upon others *call?*
[3] *He will no* rival *have at all.*

Can God endure we ſhould his Image *make?*
[4] *A face* Inviſible *none can take.*

Muſt he who ſhall ſwear falſly *death ſuſtain?*
Yes, [5] *and who takes his name in* vain.

What makes Gods people to the Church *repair?*
Font, Supper, Pſalms, Alms, Preaching, Pray'r.

What ought a faithful Paſtor teach his fold?
The new *Teſtament and the* old.

How far unto his Doctrine are we bound?
[6] *As he Gods* Cracles *doth expound.*

What rule is't that a Preacher may not break?
[7] *Only what God ſhall ſay, to ſpeak.*

What is his chiefeſt praiſe and ornament?
[8] *A blameleſs* life, *and innocent.*

What owe we him that doth the word diſpenſe?
[9] Maintenance, love, *and* [10] reverence.

For what may children *hope reward? If they*
[11] *Their parents love,* honour, *obey.*

How muſt the parent for his child provide?
[12] *Give him food, be to heav'n a guide.*

Why doth God Magiſtrates *raiſe to ſuch a height?*
[13] Good *men to* guard, bad *men to* fright.

Say, of a Subject *what the duties are?*
[14] *Obedience, honour, tribute, fear.*

What's he enjoyn'd that leads a married *life?*
[15] *To maintain, love,* bear *with his Wife.*

What's a young *womans beſt becoming* dreſs?
[16] *Vertue unfain'd, chaſte ſhamefaſtneſs.*

How

[1] Pſ. 17. 1. Hear the right, O Lord, attend unto my cry, give ear unto my prayer, that goeth not out of feigned lips. 1 Tim. 2. 2. I will therefore that men pray every where lifting up holy hands without wrath or doubting. 1 Jo. 3. 22. Pſ. 86. 1. Pſ. 9. 18. Mat. 21. 22. Mark 11. 24.

[2] Math. 6. 5, 6, 7. And when thou prayeſt, thou ſhalt not be as the hypocrites are; for they love to pray ſtanding in the Synagogue, and in the corners of the ſtreets, that they may be ſeen of men, &c.

[3] Exod. 20. 5. Thou ſhalt not bow down to them nor ſerve them; for I the LORD thy God am a jealous God, Iſa. 42. 8. I am the LORD, that is my name, and my glory, &c.

[4] Exod. 20. 4. Thou ſhalt not, &c. Deut. 4. 12. And the LORD ſpake unto you out of the midſt of the fire, &c. 15. Take ye therefore good heed unto your ſelves, &c. Iſa. 40. 18. To whom then will you liken God? &c.

[5] Mat. 5. 37. But let your communication be yea, yea, nay, nay, for whatſoever, &c.

[6] 1 Pet. 4. 11. If any man ſpeak, [let him ſpeak] as the oracles of God.

[7] 2 Cor. 4. 2. Not handling the word of God deceitfully, &c. 2 Tim. 2. 15. Study to ſhew thy ſelf approved, &c.

[8] 1 Tim. 3. 1, 2, 3. This is a true ſaying, If a man deſire the office of a Biſhop, he deſireth a good work. A Biſhop then muſt be blameleſs, &c. Tit. 1. 6, 7, &c. If any blameleſs, the husband of one wife, having faithful children, &c.

[9] Deut. 25. 4. Thou ſhalt not muzzle the Ox when he treadeth forth the corn. 1 Cor. 9. 9, 10, 11. Matth. 10. 10. Rom. 25. 27. Gal. 6 6. 1 Tim. 5. 17, 18.

[10] 1 Theſ 5. 12, 13. And we beſeech you brethren, to know them which labour among you, & are over you in the Lord, &c.

[11] Heb. 13. 17. Obey them that have rule over you, and ſubmit your ſelves. Eph. 6. 1, 2, 3. Col. 3. 20.

[12] Eph. 6. 4. Bring them up in the nurture and admonition of the Lord.

[13] Rom. 13. 3, 4, &c.

[14] Rom. 13. 5, 6, 7.

[15] 1 Tim. 5. 8. But if any provide not for his own, and eſpecially for thoſe of his own houſe, &c. Col. 3. 19. Eph. 5. 25.

[16] 1 Tim. 2. 9, 10. In like manner alſo that women adorn themſelves in modeſt apparel, &c. 1 Pet. 3. 3, 4. Whoſe adorning it &c.

How may a wife please God? If children she
Bring up, [1] *to her husband* subject *be.*

What must a desolate widow *care for, say?*
[2] Relieve *the poor,* [3] *be* sober, pray.

How may a master *deserve praise? He must*
[4] *To his servants* equal *be and* just.

What from a Servant *to his* Lord *is due?*
[5] *Painful, not* eye-service, *but true.*

What is accounted murder *in Christ's Book?*
[6] Hatred *and* Envies *poys'ning look.*

What if we first are wrong'd *in words or deeds?*
[7] *Let him soon* pardon *who it* needs.

May we not then revenge *wrongs and disgrace?*
[8] *We rather ought to* more *give place.*

Must we not love them who good to us do?
[9] *Our* enemies *we must love too.*

Who gave us this example thus divine?
[10] *Gods* Sun *on* good *and* bad *doth shine.*

Say what the Scripture terms adultery? *All*
[11] *Lust, but the duty* conjugal.

If we forbear the fact, *doth it suffice?*
[12] *We must have a chaste* mouth *and* eyes.

Is Marriage *better, or* Virginity?
[13] *To serve Christ* single life's *more free.*

Doth God at Wedlock *then displeasure take?*
[14] *God himself marriage first did make.*

Can such a knot once ty'd be e're undone?
[15] *Only by* fornication.

How much is't better to live single *then?*
[16] Continence *is not in all men.*

Must we have wealth, *but from whence skils it not*
[17] *All goods are* stoln *which are ill got.*

It

[1] 1 Pet. 3. 1, 2. Likewiſe ye wives be in ſubjection to your own husbands, &c. 1 Tim. 2. 11. Let the women learn, &c.

[2] 1 Tim. 5. 10. Well reported of for good works, if ſhe have brought up children, if ſhe have lodged ſtrangers, &c.

[3] 1 Tim. 5. 5, 6. Now ſhe that is a widow indeed, and deſolate, truſteth in God, and continueth in ſupplications and prayers night and day: But ſhe that liveth in pleaſure is dead whil'ſt ſhe liveth.

[4] Col. 4. 1. Maſters give unto your ſervants that which is juſt and equal. Eph. 6. 9.

[5] Eph. 6. 5, 6. Servants be obedient to them that are your maſters according to the fleſh, with fear and trembling, in ſingleneſs of your heart, as unto Chriſt, &c.

[6] Mat. 5 21.22. Ye have heard that it was ſaid by them of old time, Thou ſhalt not kill: But I ſay unto you, that whoſoever is angry, &c.

[7] Mat. 18. 23,24. Therefore is the Kingdom of heaven likened to a certain King which would take account, &c.

[8] Mat. 5. 38, 39, 40, 41. Ye have heard that it hath been ſaid, an eye for an eye, and a tooth for a tooth. But I ſay, &c.

[9] Mat. 5. 43,44. Love your enemies, bleſs them that curſe you, do good to them that hate you, and pray for them that deſpitefully uſe you and perſecute you.

[10] Mat. 5. 45 For he maketh his Sun to riſe on the evil and on the good, and ſendeth rain.

[11] 1 Cor. 6. 13, 18, 19, 20.

[12] Mat. 5. 28. But I ſay unto you, that whoſoever looketh upon a woman to luſt after her, hath committed adultery with her already in his heart.

[13] 1 Cor. 7. 28, 32, 38. Gal. 5. 19. Eph. 5. 3.

[14] Gen. 2. 24. Therefore ſhall a man leave his father and his mother, and ſhall cleave unto his wife, and they ſhall be one fleſh. Heb. 13. 4. Marriage is honourable in all, and the bed undefiled. John 2. 1, 2.

[15] Gen. 2. 24. Mat. 5. 32. Mat. 19. 3, 4, 5, &c.

[16] Mat. 19. 11. But he ſaid unto them, all men cannot receive this ſaying, ſave to whom it is given. 1 Cor. 7. 2,9. Nevertheleſs to avoyd fornication, let every man have his own wife, and let every woman have her own husband. But if they cannot contain, let them marry; for it is better to marry than to burn.

[17] As malitious men are ſaid to be murderers, Mat. 5. So are covetous men thieves.

The

Is it enough then to have innocent hands?
[1]He who shall covet, guilty stands.

Can the rich pass heavens gate? Great Bodies may
[2](But hardly) pass a narrow way.

What doth God them who are grown rich command?
[3]An humble heart, a liberal hand.

What makes our gifts with God acceptance find?
[4]A chearful, [5]not praise-seeking mind.

By giving much may not our selves grow poor?
[6]Thatch house, food, rayment, wish no more.

Who undertakes that I shall not want those?
[7]Who Sparrows feeds, and Lillies clothes.

To take care for to morrow is't not best?
[8]Care for to day, leave God the rest.

Must not Christ's followers to [9]lie forbear?
[9]Yes, and [10]brawles, and [11]idle words fear.

[12]To jest doth the strict rule of life permit?
[13]God highly censures obscene wit.

What pleasure is allow'd then to our tongues?
[14]Good counsel, Scripture, holy songs.

Is silence not a fault somtimes? When't may
[15]Gods honour, or mans [16]good betray.

Are all the inward motions free from fault?
No, [17]God condemns each evil thought.

What three plagues into mortal bosoms glide?
[18]Avarice, carnal pleasure, pride.

Say, how perdition the lost soul besets?
[19]Lust brings forth sin, sin death begets.

What hath Christ's Law prescrib'd especially?
[20]The Cross to bear, our selves deny.

Who

[1] The ſame place and reaſon.

[2] Mat. 19. 23, 24.—Verily I ſay unto you, that a rich man ſhall hardly enter into the Kingdom of heaven, &c.

[3] 1 Tim. 6. 17, 18, 19. Charge them that are rich in this world, that they be not high minded, &c. That they be rich in good works, &c.

[4] 2 Cor. 9. 7. Not grudgingly, or of neceſſity, for God loveth a chearful giver.

[5] Mat. 6. 2. When thou doſt thine alms, do not ſound a trumpet before thee.

[6] 1 Tim. 6. 8. And having food and rayment, let us be therewith content.

[7] Mat. 6. 26, 27, 28, 29. Mat. 10. 29. Luke 12. 27.

[8] The ſame places.

[9] Zach. 8. 16. Speak ye every man the truth to his neighbour. Col 3. 9. Lie not one to another.

[10] Gal. 5. 20.—variance, emulation, wrath, ſtriſe—Eph. 4. 31. Let all bitterneſs, and wrath, and clamour, and evil ſpeaking be put away from you, with all malice.

[11] Prov. 10. 19. In the multitude of words there wanteth not ſin; but he that refraineth his lips is wiſe. Mat. 12. 36. Every idle word that men ſhall ſpeak, they ſhall give an account.——

[12] Eph. 5. 4. Nor fooliſh talking, nor jeſting, which are, &c.

[13] Col. 3. 8. Eph. 4. 29. Let no corrupt communication proceed out of your mouth, but that which is good to the uſe, &c.

[14] Eph. 4. 29. Col. 4. 6. Let your ſpeech be always with grace ſeaſoned with ſalt. Eph. 5. 19. Speaking to your ſelves in, &c.

[15] Mar. 3. 4. Mat. 10. 32, 33. Acts 18. 9.

[16] Prov. 24. 11, 12. If thou forbear to deliver them that are drawn unto death, and thoſe that are ready to be ſlain. If thou ſayeſt, behold we knew it not, doth not he that pondereth the heart conſider it? and he that keepeth thy ſoul doth not he, &c.

[17] See Mat. 5. of hatred, luſtful thoughts, &c.

[18] 1 John 2. 16. For all that is in the world, the luſt of the fleſh, the luſt of the eyes, and the pride of life, is not of the Father, but is of the world.

[19] James 1. 15. Then when luſt hath conceived, it bringeth forth ſin, and ſin, when it is finiſhed, bringeth forth death.

[20] Luke 9. 23. And he ſaid to them all, if any man will come after me, let him deny himſelf, and take up his Croſs daily, and follow me.

Who doth Christ say shall blessedness inherit?
[1] Sad, meek, pure, hungry, poor in spirit.

What's their reward who suffer for Christ's sake?
[2] With the old Prophets *they partake.*

Say, who will Christ on his right *hand admit?*
[3] Who lodge, cloth, feed, give drink, visit.

Whom must we use thus? [4] Those that hungry be,
Or want health, house, clothes, liberty.

What witnesses doth Christian doctrine boast?
The Father, Son, *and* holy Ghost.

What testimony did the Father *bear?*
[5] This is my Son *belov'd, him* hear.

How of himself true proof did Jesus *give?*
Than teach, *he did more strictly* live.

What witness hath the heavenly Spirit *brought?*
[6] The mighty miracles *which Christ wrought.*

What were those wonders *which his fame so*
To heal *the sick, to* raise *the dead.* (spread?

[7] The rule of perfect life was Jesus *then?*
[8] His life *made* God *well pleas'd with men.*

But what way to his death *did* Jesus *come?*
[9] By Jewish *hate,* Italian *doom.*

What was the unjust Judge's *name? Him all*
Records do Pontius Pilate *call.*

How did their wicked fury him disgrace?
Mock, buffet, scourge, spit in his face.

What was the end of all these pains at last?
Hands and feet to the Cross *nail'd fast.*

What shew'd the soul *Christ's body did forsake?*
Noon-day *was* night, *the earth did* quake.

Now tell what place his dead corps *did receive?*
Hewen out of a Rock, a grave.

Did he but in his body *suffer pain?*
His soul *great sorrow did sustain.*

[4] Math. 5. 3, 4, &c. Bleſſed are the poor in ſpirit, for theirs is the Kingdom of heaven. Bleſſed are they that mourn, for they ſhall be comforted, &c.

[2] See the ſame Place.

[3] Mat. 2. 34. Then ſhall the King ſay unto them on his right hand, Come ye bleſſed of my Father, inherit the Kingdom prepared for you from the foundation of the world, &c.

[4] Mat. 25. 35, 36. For I was an hungred and ye gave me meat, I was thirſty and ye gave me drink, I was a ſtranger and ye took me in, naked and ye clothed me, I was ſick and ye viſited me, I was in priſon and ye came unto me.

[5] Mat. 3. 17. And lo a voice from heaven, ſaying, This is my beloved Son, in whom I am well pleaſed. Mat. 17. 15. While he yet ſpake, behold, a bright cloud overſhadowed them, and behold, a voice out of the cloud, which ſaid, This is my beloved Son, in whom I am well pleaſed, hear ye him.

[6] John 10. 25. Jeſus anſwered them, I told you, and ye believed not; the works that I do in my Fathers name, they bear witneſs of me.

[7] 1 Cor. 11. 1. Be ye followers of me, even as I alſo am of Chriſt. 1 Theſ. 1. 6. And ye become followers of us, and of the Lord. Rom. 15. 3. 5. 7. For even Chriſt pleaſed not himſelf, but as it is written, the reproaches of them that reproached thee fell on me.

[8] 1 Cor. 1. 30. But of him are ye in Chriſt Jeſus, who of God is made unto us wiſdom, and righteouſneſs, and ſanctification, and redemption. Rom. 5. 19. For as by ones mans diſobedience many were made ſinners, ſo by the obedience of one ſhall many be made righteous.

[9] See the Hiſtory of our Saviours Paſſion.

Rom.

Why did a guiltleſs *perſon this endure?*
[1] *All this our* pardon *did procure.*

[2]25 *Could nothing reconcile us but his* bloud?
[2] *This with Gods exact* juſtice *ſtood.*

For all mens ſins could his one *death ſuffice?*
[3] *He's ſuch a* ſpotleſs *ſacrifice.*

What taught Chriſt at his laſt hour? [4] *Patience,*
230 *Modeſty,* [5] *love,* [6] *obedience.*

Did he once dead ſtill in the grave *remain?*
[7] *No, the* third *day he roſe again.*

What doth his Reſurrection *to us prove?*
[8] *That he's the* Son *of* God *above.*

235 *Is Chriſt as* man *leſs than the* Cherubin?
[9] *The* hoſts *of* heaven *all worſhip him.*

Doth he remember us now in heaven? Chriſt
[10] *Is both our* King *there and* [11] *high*-Prieſt.

What's for us there by's Prieſtly *Office done?*
240 [11] *His bloud makes* interceſſion.

What doth he for us there as he's our King?
[13] Subdue *our foes,* [14] protection *bring.*

Will he inviſible then in heaven *remain?*
[15] *Till in a* Cloud *he comes again.*

245 *Why will he come again on* earth *to tread?*
[16] *He'l come to* judge *both quick and dead.*

What by the Spirit *is meant? the* third *in one;*
[17] *The* virtue *of the Father and Son.*

Wan

[1] Rom. 3. 24, 25. Eph. 1. 7. Col. 1. 14. 1 Tim. 2. 6. Isa. 53. 5. 1 Pet. 2. 24. Who his own self bare our sins in his own body on the tree, that we, being dead to sin, should live unto righteousness: by whose stripes ye are healed.

[2] Heb. 9. See the whole Chapter. 1 Pet. 1. 19. But with the precious bloud of Christ.—

[3] 1 Pet. 1. 19.—as of a lamb without blemish, and without spot.

[4] Isa. 53. 7. He was oppressed, and he was afflicted, yet he opened not his mouth; he is brought as a lamb to the slaughter, and as a sheep before her shearer is dumb, so he openeth not his mouth.

[5] Luke 23. 34. Then said Jesus, Father, forgive them, for they know not what they do.

[6] Mat. 26. 39.—nevertheless not as I will, but as thou [wilt.]

[7] 1 Cor. 15. 4.—He rose again the third day, according to the Scriptures.

[8] Rom. 1. 4. And declared to be the Son of God with power according to the Spirit of holiness, by the resurrection from the dead.

[9] Mat. 4. 11. Angels came and ministred unto him, 13, 14, 24, 31. Heb. 1. 6, 7. Let all the Angels of God worship him, &c.

[10] 1 Tim. 6. 15.—Who is the blessed and only Potentate, the King of Kings, and Lord of Lords. Heb. 1. 8.

[11] Rom. 8. 34. Heb. 7. 25, 26, & 9. 24. 1 Tim. 2. 5. 1 John 2. 1. 2.

[12] Heb. 9. 11, 12. But Christ being come an high-Priest———Neither by the bloud of goats and calves, but by his own, &c.

[13] Acts 9. 4, 5, 13, 11. Psal. 21. 8, 9. Ps. 110, 1, 2, 5, 6. Rev. 12. 5. & 17. 14.

[14] Acts 9. 17. Acts 23. 11. Acts 7. 55, 56.

[15] Acts 3. 21. Whom the heavens must receive untill the time of the restitution of all things. Acts 1. 11.

[16] Mat. 25. 31. When the Son of man shall come in his glory, and all the holy Angels with him, &c. Acts 17. 31.

[17] John 14. 16. John 15. 16.—the Spirit of truth which proceedeth from the Father, he shall testifie of me.

Was he, e're Christ the Virgins flesh did take?
[1] Inspir'd by him the Prophets *spake.*
What promis'd Christ to th' twelve? *[2] More work to do*
Themselves, [3] enabling others too.
What sparkling beams flow'd from this heavenly light?
[4] Healing, tongues, propheſies, Devils flight.
What doth the holy Ghoſt *now theſe are ceas't?*
[5] Inſtruct *and [6]* comfort *ſtill our breaſt.*
Is it enough if we the Scriptures read?
[7] The Letter *without the* Spirit *is dead.*
May we not of our ſelves believe Chriſt's *word?*
[8] Without his Spirit *none calls him* Lord.
Doth not the ſtrength ſuffice of our own wit?
[9] Carnal *minds cannot* God *admit.*
Doth then the Spirit *his light to us impart?*
[10] And create in us a new heart.
Of further help hath a Believer need?
[11] God worketh both the will *and* deed.
To Gods beginning muſt mans *works be joyn'd?*
[12] Who asks *receives, who* ſeeks *ſhall find.*
What if the mind ſhall with hard conflicts wraſtle?
[13] Watch *and* pray, *God will keep the Caſtle.*
From th' holy Ghoſt *what comfort do we gather?*
[14] That God will always be our Father.
But where wilt thou this holy Spirit *find?*
[15] I'th' Church *which he in love doth bind.*
Where may this holy Church *of God be found?*
[16] Where e're the name of Chriſt *doth ſound.*

But

[1]Heb. 3. 7. Wherefore as the holy Ghoſt ſaith, To day if ye will hear his voice— 1 Pet. 1. 10, 11.—the Spirit of Chriſt, which was in them, did ſignifie, when it teſtified beforehand.— 2 Pet. 1. 21. For the propheſie came not in old time by the will of men, but holy men of God ſpake as they were moved by the holy Ghoſt.

[2] John 14. 12.—He that believeth on me, the works that I do ſhall he do alſo, and greater works than theſe ſhall he do.

[3] Acts 8. 17. Then laid they their hands on them, and they received the holy Ghoſt.

[4] Mar. 16. 17. And theſe ſigns ſhall follow them that believe, In my Name ſhall they caſt out deviſs, they ſhall ſpeak, &c.

[5] & [6] John 16 26. But the Comforter, which is the holy Ghoſt, whom the Father will ſend in my Name, he ſhall teach you all things, and bring all things to your remembrance, &c.

[7] Jo. 6. 63. It is the Spirit that quickneth, &c. 2 Cor. 3. 6.—not of the letter, but of the Spirit: for the letter killeth, but the &c.

[8] 1 Cor. 12. 3.—no man can ſay that Jeſus is the Lord, but by the holy Ghoſt.

[9] Mat. 16. 17, & 23.—fleſh and bloud hath not revealed it unto thee, but my Father which is in heaven, &c. 1 Cor. 2. 14. The natural man receiveth not the things of the Spirit of God, neither can he know —

[10] John 3. 5. Except a man be born of water and of the Spirit, he cannot enter into the Kingdom of God, 1 John 3. 9.

[11] 2 Cor. 3. 5. Phil. 2. 13. For it is God that worketh in you, both to will and to do of his good pleaſure.

[12] Mat. 7. 7. Ask and it ſhall be given you; ſeek and ye ſhall find; knock and it ſhall be opened unto you.

[13] Math. 26. 41. Luke 21. 36. Col. 4. 2. 1 Pet. 5. 8.

[14] Rom. 8. 15, 16,—But ye have received the Spirit of adoption, whereby we cry Abba, Father. The Spirit it ſelf beareth witneſs with our Spirit, that we are the children of God.

[15] Eph. 4. 3. Endeavouring to keep the unity of the Spirit in the bond of peace.

[16] Mat. 8. 11. Many ſhall come from the eaſt and weſt & ſhall ſit down with *Abraham*, and *Iſaac*, and *Jacob* in the kingdom of heaven. John 10. 16. Other ſheep I have, which are not of this fold, them alſo I muſt bring, and they ſhall hear my voice; and there ſhall be one fold and one ſhepherd. Gal. 4. 27.—the deſolate hath many more children than ſhe which hath an husband.

But doth not God the Jews *his people call?*
[1] Christ *brake down that* partition *wall.*

Is then the Law of Moſes *out of date?*
[2] *A* new *the* old *doth antiquate.*

Where's now the Sabbath? *Where's* Circumciſion?
[3] *We have the* things, *the* ſhadow's *gone.*

Amongſt the Saints what things are common, know'ſt?
[4] *Goods of this* world, *but of* heaven *moſt?*

Whereby know we Chriſt's ſouldiers? *what's the*
[5] *His* bloud *ſhed, and* body *broken.* (token?

Can we him eat *who hath ſo long been* dead?
[6] *Under the forms of* Wine *and* Bread.

How is the bread *his* fleſh? *the* wine *his* bloud?
[7] *They to the* ſoul *are drink and food.*

Why do we of one *bread,* one *cup partake?*
[8] *To ſhew that we one body make.*

Muſt we for weak *and* ignorant *people care?*
[9] *Them gently* warm, *and with them* bear.

What if they wrong us in our goods *or* name?
[10] *Tell* one *or* two, *then* more *the ſame.*

What if they ſhall perſiſt *thus obſtinate?*
[11] *Let them be* excommunicate.

Muſt they dwell in perpetual baniſhment?
[12] *Till it appear that they repent.*

Can then the Church *the* Keys *thus* both *ways uſe?*
[13] God *with the* Church *doth* bind *and* looſe.

How to receive new Chriſtians *are we wont?*
[14] *Way is made for them at the* Font.

Why do they baptize Infants *born but late?*
[15] *To God we* ſoon *them* conſecrate?

Muſt they not faith *firſt have whom we baptize?*
[16] *The* parents *faith and vows ſuffice.*

Of

[1] Eph. 2. 14. For he is our peace, who hath made both one, & hath broken down the middle wall of partition between us.

[2] Gal. 4 9.—how turn ye again to the weak and beggarly elements? Heb. 8.13. In that he ſaith a new *Covenant*, he hath made the firſt old.

[3] Col. 2. 14, 16, 17.— which are a ſhadow of things to come, but the body is of Chriſt.

[4] 2 Cor. 8. 14. But by an equality; that now at this time your abundance may be a *ſupply* for their want, that their abundance alſo may be a *ſupply* for your want, that there may be equality.

[5] Mat. 26. 26, 27. Jeſus took bread and bleſſed it, and broke it—and ſaid, Take, eat, this is my body; and he took the cup, & gave thanks—ſaying, drink ye all of it, for this is my bloud.

[6] 1 Cor. 11. 24, &c.

[7] 1 Cor. 10. 16. The cup of bleſſing which we bleſs, is it not the Communion of the bloud of Chriſt? the bread which we break, is it not the communion of the body of Chriſt?

[8] 1 Cor. 10. 17. For we being many, are one bread, and one body, for we are all partakers of that one bread.

[9] Rom. 14. 1. He that is weak in the faith receive ye, but not to doubtful diſputations. 15. 1. We then that are ſtrong ought to bear with the infirmities of the weak.—

[10] Mat. 18. 15, 16.—if thy brother ſhall treſpaſs againſt thee, go and tell him his fault between thee and him alone, &c. But if he will not hear thee, then take with thee one or two more—

[11] Mat. 18. 17. And if he ſhall neglect to hear them, tell it unto the Church; but if he neglect to hear the Church, let him be unto thee as a heathen man and a publican.

[12] 1 Cor. 5. 5. To deliver ſuch an one unto Satan for the deſtruction of the fleſh, that the ſpirit may be ſaved in the day of the Lord Jeſus. 2 Cor. 2. 7. So that contrariwiſe ye ought rather to forgive him, leſt perhaps ſuch an one ſhould be ſwallowed up with over-much ſorrow.

[13] Mat. 18. 18. Whatſoever ye ſhall bind on earth ſhall be bound in heaven, whatſoever ye ſhall looſe on earth, ſhall &c.

[14] Luke 18. 15, 16—ſuffer little children to come unto me.—Acts 2. 39, 41. Acts 16. 15, 33. Gen. 17. 12.

[15] The ſame places.

[16] 1 Cor. 7. 14. For the unbelieving husband is ſanctified by the wife, and the unbelieving wife—elſe were your children unclean, but now they are holy.

Of what good things a ſign doth baptiſm *give?*
[1] Pardon, [2] new birth, [3] *again to live.*

Why Baptiſm *doth confirm our* pardon, *ſay?*
[4] Water *filth,* ſin *God takes away.*

Do we by our deſerts *procure this love?*
[5] Gods *goodneſs only doth him move.*

Did none for us purchaſe ſo great a good?
[6] *Of guiltleſs* Chriſt *th'* Imputed blood.

Who are they whoſe old ſins God *will forgive?*
[7] *Who them* confeſs, *and for them* grieve.

Is he then who repents accounted juſt?
[8] *If he* believe *Gods word, and* truſt.

Doth for relapſers *any hope remain?*
[9] *If truly they* repent *again.*

But how doth water new birth *ſignifie?*
[10] *A* Chriſtian *like one* drown'd *doth die.*

Yet we to live *and* breath *behold them ſtill?*
[11] *He's dead to* ſin *and his own* will.

What life doth he put on who is new-born?
[12] *To* Chriſts, *through whom God's pleas'd, conform.*

Hereafter is all care and fear then paſt?
[13] *The wars of* fleſh *and* ſpirit *ſtill laſt.*

The ſenſual *part what weapon can impair?*
[14] *Faith, Gods word, peace, faſting and pray'r.*

Have the regenerate *no dregs within?*
[15] *Such a* ſelf-flattery *is great ſin.*

How doth the new *life then excel the* old?
[16] *Therein vice doth no* ſcepter *hold.*

Say, how he who falls oft, Gods love retains?
[17] *For* Chriſt, *God pardons what remains.*

What ſign gives Baptiſm *that we ſhall* revive?
[18] *So they riſe in the ſea who* dive.

[1] Acts 2. 38. — be baptized every one of you in the name of Jeſus Chriſt, for the remiſſion of ſins.

[2] Rom. 6. 4. We are buried with him by baptiſm into death, that like as Chriſt was raiſed from the dead by the glory of the Father, even ſo we alſo ſhould walk in newneſs of life.

[3] Rom. 6. 3, 4, 5.

[4] 1 Cor. 6. 11. 1 John 1. 7. Eph. 5. 26. That he might ſanctifie and cleanſe it with the waſhing of water by the word.

[5] Rom. 3. 24 Being juſtified freely by his grace—

[6] Pſal. 32. 2. Rom. 4. 8. 2 Cor. 5. 19.

[7] Prov. 28. 13. Pſ. 32. 5. I ſaid I will confeſs my tranſgreſſions unto the Lord, and thou forgaveſt the iniquity of my ſin.

[8] Eph. 2. 8. By grace ye are ſaved through Faith, John 12. 39, 40. Acts 13. 48.

[9] Ezek. 18. 21, 22, 27. But if the wicked will turn from all his ſins that he hath committed, and keep all my ſtatutes, and do that which is lawful and right, he ſhall ſurely live, he &c. Pſ. 106. 43, 44, 45. Many times did he deliver them, but they provoked him with their counſel, and were brought low for their iniquity. Nevertheleſs he regarded their affliction, when he heard their cry. And he remembred for them his Covenant, and repented according to the multitude of his mercies.

[10] Rom. 6. 3, 4. Know ye not, that ſo many of us as were baptized into Jeſus Chriſt, were baptized into his death? Therefore, &c.

[12] Rom. 6. 3, 4, 5, 6, &c.

[13] Gal. 3. 27. For as many of you as have been baptized into Chriſt, have put on Chriſt. Rom. 8. 29. Phil. 3. 10. Col. 3. 9, 10.

[14] Rom. 7. 23, &c. Gal. 5. 16, 17.

[15] 1 John 5. 4. & 18. Jam. 1. 18. 1 Pet. 1. 23. Rom. 5. 1. Mat. 17. 21. Mat. 26. 41. 1 Cor. 7. 5.

[16] 1 John 1. 8. If we ſay, that we have no ſin, we deceive our ſelves, and the truth is not in us.

[17] Rom. 6 12, 14. Let not ſin therefore reign in your mortal bodies, that you ſhould obey it in the luſts thereof: For ſin ſhall not have dominion over you, &c. Rom. 7. 19. 1 John 3. 9.

[18] Iſa. 43 25. 1 John 1. 7. — the bloud of Jeſus Chriſt cleanſeth us from all ſin, Rom. 3. 25.

[19] Rom. 6. 3, 4, 5, &c.

Where ſhall the faithfull ſouls inhabit? ſay.
[1] *Ever with* Chriſt *at the laſt day.*

What ſhall be done when that day ſhall give light?
[2] *The Archangels* trump *the dead ſhall cite.*

And why ſhall bones riſe from the grave again?
[3] *Their deeds ſhall find reward or pain.*

Into what torments will Chriſt rebels *ſend?*
[4] Perpetual *fire, death without* end.

But what good things doth God for Saints *prepare?*
[5] *Such joyes as* full *and* endleſs *are.*

Can bodies quite conſum'd again then riſe?
[6] *So* Corn *ſprings up, whoſe ſeed firſt dies.*

Such will the body riſe as it did fall?
[7] *Immortal, bright, ſtrong, ſpiritual.*

Shall we then marriage, meat, *or* drink *deſire?*
[8] *We ſhall be like the* heavenly Quire.

Shall our eyes ſee the Sun, *or horned* Moon?
[9] *Gods beams will make one conſtant* Noon.

What are thoſe pleaſures that we there ſhall find?
[10] *Above the ſenſe of th' ear, eye, mind.*

Thither to come, as Baptiſm teaches, live.
[11] *Such grace he, who commands, God give.*

AMEN.

The Tranſlators to the Reader.

Say not we have *tranſlated* well. Well *he*
Tranſlates, whoſe life ſhall with theſe lines agree.

[4] Mat. 19. 28. 1 Theſ. 4. 15, 16, 17. Mat. 23. 34. Joh. 14. 3.

[2] 1 Theſ. 4. 16—with the voice of the Archangel, and with the Trump of God. Mat. 24. 31. 1 Cor. 15. 52.

[3] Eccleſ. 12. 14. For God ſhall bring every work into judgment, with every ſecret thing, whether it be good, or whether it be evil. 1 Cor. 4. 5. 2 Cor. 5. 10. Rev. 20. 12.

[4] Mat. 25. 41. Depart from me ye curſed into everlaſting fire. Mark 9. 43, 44—to go into hell, into the fire that never ſhall be quenched, &c.

[5] Pſal. 16. 9, 10, 11.—in thy preſence is fulneſs of joy, at thy right hand are pleaſures for evermore. 1 Cor. 2. 9. Eye hath not ſeen, nor ear heard, neither have entred into the heart of man, the things which God hath prepared for them that love him. Mat. 25. 34. Come ye bleſſed of my Father, inherit the Kingdom, &c.

[6] Job 19. 25, 26. For I know that my Redeemer liveth, and that he ſhall ſtand at the latter day upon the earth. And though after my skin worms deſtroy this body, yet in my fleſh I ſhall ſee God, 1 Cor. 15. 35, 36, 37. Iſa. 26. 19.

[7] Dan. 12. 3. And they that be wiſe ſhall ſhine as the brightneſs of the firmament, and they that turn many to righteouſneſs, as the ſtars for ever and ever. 1 Cor. 15. 42, &c.

[8] Luke 20. 35, 36. But they which ſhall be accounted worthy to obtain that world, and the reſurrection from the dead, neither marry, nor are given in marriage. Neither can they die any more, for they are equall unto the Angels, and are the children of God, being the children of the reſurrection.

[9] Rev. 22. 5. And there ſhall be no night there, and they need no candle, neither light of the Sun, for the Lord God giveth them light.

[10] 1 Cor. 2. 9.

[11] Tit. 2. 11, 12, 13. For the grace of God that bringeth ſalvation,

vation, hath appeared unto all men. Teaching us, that denying ungodlineſs and worldly luſts, we ſhould live ſoberly, righteouſly and godly in this preſent world. Looking for that bleſſed hope, and the glorious appearance of the great God, and our Saviour Jeſus Chriſt. Tit. 3. 4, 5, 6, 7. Phil. 1. 6. Being confident of this very thing, that he which hath begun a good work in you, will perform it untill the day of Jeſus Chriſt, 2. 12, 13. work out your ſalvation with fear and trembling. For it is God that worketh in you, &c. 4. 13. I can do all things through Chriſt which ſtrengthneth me.

FINIS.

Books newly Printed for *W. Crook*, well worth the Reading.

1. *Praxis Curiæ Admiralitatis Angliæ*, Authore *Franciſc. Clerke*, 1667.

2. An Elegy on the Late Fire and Ruines of *London*, by *E. Settle*, Oxon. 1667.

3. A *Weeks Work*, ſhewing the whole Duty of a Chriſtian, laying down in ſeven particular Heads, for the practiſe of the ſeven days of the Week, what *Prayer* is, 1668.

4. *The Touchſtone-Proof*, and the Touchſtone it ſelf, tryed bythe Teſt and Balance of the Sanctuary, or, The Proteſtants Reply to a Scandalous, pernicious, Popiſh Pamphlet, Entituled *The Touchſtone of the Reformed Goſpel*, 1668.

5. A *Treatiſe of Obedience to Higher Powers*, by a true Lover of his Country, 1668.

6. Articles of Peace between the two Crowns of *France* and *Spain*, Concluded at *Aix-la-Chapelle*, 1668. Tarnſlated out of *French*.

HUGONIS GROTII

Baptizatorum Puerorum

INSTITUTIO,

Alternis Interrogationibus

ET

RESPONSIONIBUS.

Cui adjicitur

Græca ejuſdem Metaphraſis à CHR. WASE Regalis Coll. *Cantab.* unà cum Obſervatiunculis in Græcam Metaphraſin ad calcem appenſis.

Quibus acceſſit

PRAXIS in Græcam Metaphraſin per BARTHOL. BEALE, cum Græcis Teſtimoniis ex Sacra Pagina.

Et Indice Locupletiſſimo.

LONDINI,

Typis *J. Macock*, & proſtant venales apud *Gulielm. Crook*, è Regione S. *Clementis*, extra locum vulgò dictum Temple-Bar, 1668.

To his Loving and Beloved Scholars FRANCIS GOLDSMITH of *Grayes-Inne*, Eſquire, many years ſince of Merchant-Taylors School, and CHRISTOPHER WASE of Kings Colledge *Cambridge*, lately at *Eaton*.

YOu remember what you have heard from *Seneca* and me, That the three Graces (thoſe Poetical Goddeſſes of Courteſie and Kindneſs) were painted holding their hands round in a Ring, to ſhew that Benefits ought to run round in a circular endleſs motion. The Moral I deſire to make good: You (in your Ingenuity) will confeſs, that you have received ſomething from me; and therefore, out of your gratitude, refund this; which by the ſame obligation, I return to you, although without your deſire or knowledge. But I preſume upon the old Relation, that you will pardon me this one fault. For the firſt piece, that in Latin, the name of the *Author* will carry it over the world, eſpecially being approved by the moſt grave Cenſors, to be herein moſt orthodox; for what you have added, I dare ſay the great and famous *Hugh* would account it no diſparagement to ſee himſelf march in equipage with two ſuch ſupporters. Neither (I hope) will any that doth but pretend to Religion or Learning, be offended to find them here lovingly meet together, and kindly kiſs each other. This I ſpeak in our Mother-tongue, that all, who do but read it, may know, that even in theſe unhappy times, *ſome* Scholars do ſtill love goodneſs, with their old Maſter, but

Ever aſſured Friend,

N. G.

Dn. JOANNI HALESIO.

QUo nil *candidiúſve*, *doctiúſve*,
Hunc non *pellepidum*, novum libellum
Sed *cultum* ſimul, & *pium* libellum
(Terſum pumice ſed *Tua* meáque)
Mittit.

Summus & *infimus* Clientum

N. G.

ΜΕΤΑΦΡΑ'ΣΤΗ.

Πῶς ταῦθ' Ἑλλήνων παρεδέξατο γλῶσσα θέμεθλα,
Κατέχειν Ἑλλὰς ἦδ' ἀληθέας χαράς.
Αὐτὰρ ἀλήθεαν μένη διαθήκη ὁδηγεῖ.
Περοίμιον μαθὼν ὁδὸν μαθήσεσθαι.

N.

Add to the Engliſh, Greek and Latin Tongues,
To Engliſh, Latin, Greek, the Truth belongs.

H. E.

Quem docti pueris viri libellum,
Sinceræ probitatis integrârunt
Felici ſtudio parentiorem;
Ut Græcus, Latialis, Anglicanus,
Ambiret vario trilinguis ore.
Grandis pondere plurimos doceret,
Parvus pondere neminem gravaret
Succinctus PIETATIS inſtitutor:
Sic gratus meritò probat, petitq;

Jo. Langley

Nov. 4. 1647.

Inclyt

Inclytis admodum Viris Dno *Joh. Smythe*, & Dno *Bartholo. Beale*, Armigeris; & inter Amicos ejus in primis observandis.

QVàm ſummè equidem utriſq; vobis devinctus ſum immemor eſſem, & turpitèr ingratus, ſi publicè & palam id profiteri, quamprimùm potero, ullatenùs me puderet. Veruntamen non eo animo hæc prima juvenilis Ætatis Rudimenta vobis offero, quaſi tantorum Virorum Patrocinio digna eſſent, ſeá quia indigent, mihiq; alitèr fortè apud nonnullos in opprobrium cederent: Dumq; debitum gratitudinis & obſervantiæ vobis ſoluturus ſum, auctiùs accedit perſolvendum. Miremini forſan cur ego inveſtis admodum Puer, qui tum Annorum, tum Acuminis omnis expers ſim, in Publicum prodirem, *aliiſq; immaturos præcocis ingenii fructus apponerem; Grave crimen agnoſco, veſtrâq; non indignum Cenſurâ, niſi hoc etiam mihi ſimilibus facerem coactius: Non* arrepta, *ſed* impoſita *eſt hæc mihi Anſa ſatis difficilis; mihiq; non aliis hoc Aratrum ſuſtuli: Vobis hoc vel narraſſe ſufficit, quorum Candor ſatis inter omnes percrebuit. Non me latet quanto in Honore apud omnes ferè ſint Græcarum Literarum Fontes, à quibus tum Pallas, tum Minerva, tum Muſæ omnes & Gratiæ* [abſit verbo invidia] *oriuntur; Quiq; tot Philoſophis, & Oratoribus, tot Medicis, Viriſq; inſignibus obſtetricarunt: Hinc Artes & Scientiæ ferè omnes ſua prima acceperunt primordia, ſi non incrementa: Quæ quùm mihi in animum ſubeant, nollem utiq; ut à me Græcarum Literarum honos vel tantillùm minuatur. Dabitis ergo veniam mihi (Viri Graviſſimi) quùm in hanc Provinciam invitus acceſſero, neq; id mihi à vobis vitio vertatur, quod feci virtutis veſtriq; favoris ſtudioſus, Quos humili ſemper obſervantiâ colit, velitque in æternum colere,*

Nepotum veſtrûm indigniſſimus
Barthol. Beale.

Primis

Primis Græcarum Literarum Candidatis.

QUanquàm Imperitiæ meæ ſatis mihi conſcius ſum, non tamen uſq; adeo imperitus ſum, ut exiſtimem tam leve opus ullis fructui futurum, niſi qui Græcas Literas jam primùm ſapiunt, ſacrosq; hoſce Fontes primoribus labris vix attigerint.

Quum in Caſtris Græcorum primùm merui, Literiſq; Græcis operam dedi, in Metaphraſin Grotiani Catechiſmi, à Domino *Waſio* (Viro omni Literaturâ inſtructiſſimo) adornatam felicitèr incidi: (Hanc ille Militiam jam recens ab *Ætona*, in gratiam Præceptoris evocatus, militavit:) Ibi verba rebus inveneram in Progreſſus meos optimè conſpirare. Quid multis? Inflammantur mihi Animi, quum in hanc Fabricam tam pulchrè concinnatam oculos conjicio, meq; Artificem fore brevi polliceor, ſi perelegantem hanc ſtructuram dextrâ manu vel diruere poſſim: In partes ergo minutiſſimas, opus uſquequaq; ſplendidum, reſolvendum eſſe judicavi, primaq; à me Fundamenta penitùs eruenda; Quibus ego dum intentus fuero, non mihi fraudi futurum ſpero, Commilitones Chariſſimi! ſi in Syntaxeôs Analyſi, vocibuſque à prima ſtirpe deducendis, more antiquo, non ſemel luſito: Quemadmodum enim Græciæ Populares & incolæ fruſtra ſe Αὐτόχθονες eſſe gloriantur; ita & voces, quæ utplurimùm à Græcia peregrinari debent, ſi Parentum viſendi ſtudio teneantur: Semel itaq; monendi eſtis, mihi dilectiſſimi, origines omnes, quæ ab eâdem petuntur lingua, ſive Græcas, ſive Latinas, niſi in Conjugatis & Derivatis, eſſe omnino ludicras & otioſas. *Maternæ Linguæ* quæ proprium Genus jactant, non multæ numerantur: Græcia ab Orientalibus primùm culta eſt, Literiſq; inſtructa: Non hæc peritis, ſed imperitis loquor; Quibus ſolummodo hoſce primos Tirocinii mei fructus conſecro: Quorum proventui, ſi quid fortè ſubminiſtrent, præmium habet laboris exoptatiſſimum,

Qui

Vobis eſt Addictiſſimus,

BARTHOL. BEALE.

In

In Clavem *GROTIANI CATECHISMI* Græcis Verſibus expreſſi, à *B. B.* factam.

De Erudito Juvene apud Lectorem φιλέλλωνα.

QUiſquis prima jacit Græcæ fundamina Linguæ,
Hoc juvenis culti non leve munus amet:
Sive ſenex; dedit hic collata viatica canis:
Sive Puer; pueris idem elementa dedit.
Ne tamen accepto plures ignoret in uno,
Munere de vario pauca monendus erit.
Grotius hæc docuit patrio ſacra carmine *Belgas*:
(Qualia *Judæos* Legifer ante Senex)
Juſſerat & toto jactatos æquore Cives
Nocte diéq; pios ferre ſub aſtra modos.
Hinc Pax, hinc Pietas, hinc merces certa laborum
Defluet; hinc Nautæ non rude vulgus erit.
Nequicquam dixit, *Batavi* repulêre Magiſtrum:
Scilicet inter opes non ſapuiſſe vacat.
Mox dedit & *Latio*, quæ gratus ut hauſerat *Anglus*,
Hic Patrio; Graio reddidit ille ſono.
Sed *Pandionias* rarus petit hoſpes *Athenas*,
Hellas ad eloquium barbara facta ſuum eſt.
Quis numeros, apices, & tot divortia vocum
Prænotet, & toto carmine pandat iter?
Cinnama ſunt cortex; pingues opobalſama ſucci:
Heliadum ramis vitrea gutta cadit.
Sin electra manus terat, aut opobalſama tractet,
Cinnama ſi tundat, latiùs exit odor.
Autor adeſt juvenis, doctæ nec tædia Linguæ
Nec Muſæ turpem paſſus adeſſe ſitum.
Europen, ſtudiiſq; *Aſiam* perm enſus, & inter
Quæ jacet immiſſis Inſula ſparſa fretis,

Ille regit greſſus, & cæca per avia certum
Tironi monſtrat ferre, referre pedem.
Me tibi, flos juvenum, carmen perſolvere fas eſt,
Cui cordi pietas, & mea Muſa fuit:
Ergo Cecropias adducto pollice ceras,
Et premis arcanis Attica mella favis.
Illa quidem pueris abſinthia tetra fuerunt:
At reliquis pueris, Tu Vir es ante diem.
Plurimus en! Lector jam ceu ſua carmina novit,
Et tenet ætherio nectare corda ſatur.
Quid tibi pro meritis optem? Studioſa juventus
Te pariter, per quem me minùs odit, amet.

Chriſtophorus Waſius.

HUGONIS

HUGONIS GROTII

Baptizatorum Puerorum

INSTITUTIO,

Alternis Interrogationibus ET RESPONSIONIBUS.

---

[1]Ἡ ΤΟΥ̃ ἙΓΓΕΙΑ'ΝΟΥ ΓΡΩΤΙ'ΟΥ
Τῶν [2]παίδων [3]βαπτιζομένων
[4]Μυσταγωγία,
[5]Μετ' [6]ἐρωτήσεων καὶ [7]ἀποκρίσεων [8]ἀμοιβαίων,
[9]Περὶ τοῦ
ΧΡΙΣΤΟΦΟ'ΡΟΥ ΌΓΑΣΙ'ΟΥ.

[10]Μεταφράσις [11]πρὸς τ' [12]Ἀναγνώσην.
[13]Εὖ με [14]μεταφράσαι [15]μὴ φείσῃ· ἓν μεταφράζεις
[16]Ὅ'σις ταῦτ' [17]ἀναγνὰς ὂν [18]βίον ἓν [19]διάγει.

In Inſcriptionem.

[1]Ἡ Articulus eſt præpoſitivus, Nom. caſus, Gen. fœm. num. ſing. cujus maſc. ὁ, neutr. τὸ. Interdum ornatûs tantùm causâ ponitur. Aliquando cum Genitivo, idemq; valet quod θυγάτηρ & κόρη filia; ut Ἑλένη ἡ Διὸς, Helena Jovis filia. Interdum κατ' ἐξοχήν; ut ἡ ᾠδή, ipſa oda, i. e. oda excellentiſſima.

[1] Παίδων Puerorum, gen. plur. à παῖς filius: à quo fiunt παιδεύω inſtituo, propriè pueros, παίδευσις vel παιδεία inſtitutio.

[2] Βαπτιζόμενος Baptizatus, Part. præſ. τὸ βαπτίζομαι immergor, baptizor; quod fit à βάπτω mergo: quòd olim infantes immergebant aquis: hinc βάπτισμα & βαφὴ Baptiſma.

[3] Μυσταγωγία Manuductio ſive initiatio in ſacris, à μύστης myſta (quod à μυέω ſacris initio) & ἀγωγὴ ductio (quod ab ἄγω duco) ſignificat etiam Puerorum Inſtitutionem.

[4] Μετὰ ſequente conſonante (ſed μετ' ſequente vocali cum ſpiritu leni) cum Genitivo Poetis atque Oratoribus (Cum) ſignificat, atque cum Dat. frequenter Poeticè pro cum, in, uſurpatur.

[5] Ἐρώτησις Interrogatio, ἐρώτημα, ἀνάκρισις, ſecund. Decl. Contract. ut πόλις. Apud Anteſig. pag. 36. ver. 19. fit ab ἐρωτάω Interrogo, à cujus ſecund. perſon. præt. paſſ. ἠρώτησαι, ſublato augmento atque αι converſo in ις, fit ἐρώτησις. Ubi diſcipulus ſciſcitatur, Doctor verò reſpondet, dicitur Λόγος τίς ποῦσιν ἡ ἀπόκρισιν.

[6] Ἀπόκρισις ἡ, Antitheton eſt τῇ ἐρωτήσεως, eſtq; Reſponſio: fit ab ἀποκρίνομαι ſeparor; item rejicio, ſed frequentèr neutraliter reſpondeo: fit à 2. perſ. præt. paſſ. ſicut ἐρώτησις.

[7] Ἀμοιβαῖος, i. e. καλλήλος mutuus, alternus: fit ab ἀμείβω vel ἀμείβομαι (activa ſignificatione) permuto, alterno, vices ſermonis reddo, i. e. reſpondeo, reſponſum do. Sæpe ſic ab Hom. uſurpatur.

[8] Παρὰ (Poeticè παρ' per Apocopen, per Ectaſin παραὶ) præpoſ. eſt, & cum variis caſibus juncta, varia ſignificat; nam cum Gen. à loco motum, & Per ſignificat, ut παρ' ἐμοῦ per me; ſed cum Accuſ. contra ad locum motum ſignificat.

[9] Μεταφράσης Interpres, Tranſlator: formatur à μεταφράζω in aliud orationis genus ſive in aliam formam muto, in aliam orationem alius linguæ transfero, interpretor: à cujus 3. perſ. præt. paſſ. μετατέτραται, ſublato augmento & mutato αι in ης, fit μεταφράσης.

[10] Πρὸς, Præp. cum Gen. juncta, jurandi nota eſt, ut πρὸς θεῶν per deos; cum Accuſ. Ad ſignificat, ut hìc, μεταφράσης πρὸς τὴν ἀναγνώσιν.

[11] Ἀναγνώστης Lector, Qui aliorum ſcripta perlegit: fit ab ἀναγινώσκω lego; à cujus 3. perſ. præt. paſſ. fit ſicut μεταφράσης.

[12] Εὖ, καλῶς, ὀρθῶς, Benè, rectè, facilè, felicitèr, commodè: fit

fit ab ἐὺς, & Pleonaſmo ἐοδς, pro quo dicitur ἠὺς bonus.

[14] Μεταφρέσαι, Infin. Aor. 1. (duplicato σ Poeticè) τὸ μεταφράζω interpretor, ſup.

[15] Μὴ, Particula Indicativis modis juncta; idem quod ἐ ſignificat: jungitur & hæc particula Optativo, ut μὴ γένοιτο; necnon Subjunctivo, ut μὴ εἴπῃς.

[16] Ὅς, ἥτις, ὅτι, Gen. ὅτινος, &c. Quis, Quiſnam, Qui, Quicunque: componitur ex ὃς qui & τίς.

[17] Ἀναγνὺς Legens, aor. 2. act. part. τὸ ἀναγινώσκω lego, ſup.

[18] Βίος, ζωὴ, vitam ſignificat, etiamq; res ad vitam neceſſarias, ſive materiam quâ vita humana ſuſtinetur; Vita & Victus in noto carmine,

Βίος βίᾳ λιμῷ ὀκ ἔχειν βίον,

Vita victu carens eſt planè βίος ἀβίωτος, Vita minimè vitalis. Huic opponuntur θάνατος, μοῖρα, ἡ τὸν βίον τελευτὴ, καὶ λύσις. Sed hic notanda eſt differentia inter βίος vita, & βιὸς arcus: Illud accentum habet in penultima, hoc in ultima.

[a] Ὅν, Pronomen Poſſeſſivum 3. perſonæ: ὃς, ἥ, ὅν, per Poeticam Aphæreſin pro ἑὸς, ἑὴ, (Ionic.) ἑόν.

[19] Βίον διάγει, Vitam degit: 3. ſing. præſ. Indic. act. τὸ διάγω trajicio, traduco, quod à διὰ & ἄγω componitur, ut Latin. Dego.

---

1 SCis mi nate! ſacro quondam te flumine lotum?
Iſtud recordor ſæpe narratum, pater.
Sciſne etiam ritus tali quis voce notetur?
Perfudit artus purus undarum liquor.
5 Quis fuit ille autem ſacrum qui tale peregit?
Præco ſupernæ legis, interpres Dei.
Quis locus antiquo vidit te more piatum?
Gens pia ſacratis quem celebrat cœtibus.
Quod ſonuit carmen? quæ nomina dicta lavacro?
10 Summi Parentis, Filiiq; & Spiritûs.

---

1 ΤΈκνον ἐμὸν! ἱερᾷ ποτε πηγῇ σε λελουμένον οἶδα;
Πολλάκις ἀκούσας τοῦτο μέμνημαι, πάτερ.
Οἶδά τε καὶ τίς πέλε μυσταγωγὸν ὅπως τοι ἔπος;
Ἄγγελος ἐκλύσην ὑδάτων ῥοιῆς ἔλιμνας.

Τίς δ' ἄρ ἐὼν ἱερὸν τόσον χ' κόσμον ἔορτε;
[1] Κήρυξ ὑπερτάτε νόμε, [2] μύστης Θεῦ.
Τίς σε τόπ☉ θεσμῷ κεκαθαρμένον εἰδε παλαιῷ;
Ἐκκλησιάζ☉ θυσεβὴς λεὼς ἵνα.
Τίς δ' ἐπαοιδὴν ἔλω; Τίν☉ ἔκλυεν ὄνομα λῷζον;
[3] Παζὸς τε, χ' Υἱῦ, Πνεύματός τε παναγίε.

Teſtimonia Sacra.

[1] Math. 28. 19. Πορευθέντες ὖν μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς.

[2] 2 Cor. 5. 20. Ὑπὲρ Χριςῦ ὖν πρεσβεύομεν ὡς τῦ Θεῦ παρακαλῦντ☉ δι' ἡμῶν.

[3] Math. 28. 19. Εἰς τὸ ὄνομα τῦ παζὸς, χ τῦ υἱῦ, χ τῦ ἁγίε πνεύματ☉.

Sectio prima.

1 ΤΕ'κνον, ε, τὸ. Proles tam parvula quàm adulta, tam animalium quàm hominum; Puer, filius: 3. Declin. ſimplic. ut ξύλον. Fit autem à τίκτω pario, hinc τέκ☉, idem quod τέκνον.

Ἐγὼ, Atticè ἔγωγε, Doricè ἐγὼν, Gen. ἐμῦ, per Aphæreſin μῦ, Ego, Pronomen Primitivum primæ perſonæ. Ponitur Genitivus Primitivi loco Poſſeſſivi, Πάτερ ἡμῶν Pater noſter. Græcæ Grammaticæ Rudimenta, pag. 131. Inde ἐμὸς meus, τὸ ἐμὸν, & τὰ ἐμὰ res meæ.

Ἱερὸς, ὰ, ὸν, ὅσι☉, ἅγι☉, ſanctus, ſacroſanctus. χλῶες ἱεροὶ ſacri anſeres. Interdum cum Gen. ut κύκν☉ ἱερὸς ὅτι τῦ Ἀπόλλων☉ Cyghus ſacer eſt Apollini. Martinius ab ἵεμαι Cupio, derivari vult; quia (inquit) ſacra appetenda ſunt. Hinc ἱερεὺς Sacerdos, ἱέρεια, & ἱερεύω Sacrifico. Huic opponuntur ἀνίερ☉, βέβηλ☉, Profanus.

Πηγὴ, ῆς, ἡ, 2. declin. ſim. ut μῆσα, τιμὴ, Camden. Idem ſignificat quod πίδαξ fons, ſcatebra; cum quo eandem originem habet, viz. à πηδάω ſalio, ſalto.

Λελυμένο☉ Lotus, perf. paſſ. part. τῦ λύω vel λύομαι Lavo. Propriè

Propriè dici traditur de corpore, ſicut νίπτω de manibus, πλύνω de pannis. Abhinc derivatur λεκτὴρ Pelvis, Λεχὼν Lavacrum, λέχος ipſa aqua in quâ abluti ſumus.

Οἶδα Nôſti, ab εἴδω ſcio, εἴσομαι, prær. med. οἶδα, ſecunda perſona οἶδας, Æolicè οἴδασθα, deinde per Syncopen οἶσθα, ut Hebraicè יָדַעְתָּ Eſt & in fut. ἴσομαι ſemoto ε, ſed futurum εἰδήσω formatur ab εἰδέω video, cujus præt. εἴδηκα.

2 Πολλάκις, θαμινὰ, Multoties, ſæpe (huic antitheton ὀλιγάκις paucies, rarò.) Inter Adverbia Quantitatis locum habet. Poetæ per Æolicam Apocopen τὸ σ dicunt πολλάκι. Fit à πολὺς multus, & legitur cum Gen. apud Xen. πολλάκις τοῦ μισθοῦ ſæpe in menſe.

Ἀκούσας, aor. 1. part. act. τοῦ ἀκούω audio, ἀκούσω, ἤκουκα. Quod, ſi Martinii ſententiam ſequamur, ab ἀκὴ acies derivatur: inquit enim acutus eſt audiendi ſenſus. Cum Gen. conſtruitur Perſonæ, ut ἀκούοντες βασιλῆος: cum Accuſ. rei, ut ἀκούω φωνήν τινος: etiam cum præpoſit. ut τοῦτο ἀκούω παρά σου.

Οὗτος, αὕτη, τοῦτο, hic, hæc, hoc, Pron. demonſtrativum.

Μέμνημαι, 1. perſ. præt. perf. τοῦ μνάομαι, μνήσομαι, memini, memoro, commemoro, mentionem facio. Cum Gen. conſtruitur, ut μνήσασθε παιδὸς filii mentionem facere: Interdum additur περὶ, ut μνήσασθε περὶ μοῦ mentionem facere mei. Pro Infinitivo crebrius uſurpatur Participium conſentiens plerunque cum Nominativo verbi præcedentis, potiſſimùm poſt Verba ſentiendi, cognoſcendi, recordandi, &c. ut μέμνημαι ποιήσας memini feciſſe. Gr. Gr. Rud. pag. 179, 180. Sic μέμνημαι ἀκούσας.

Πατὴρ, Gen. πατέρος, contractè πατρὸς. Idem ſignificat γονεὺς Parens, Pater. Hinc πατρὶς Patria. Incertum eſt hujus Etymon; alii deductum eſſe à σπείρω ſemino, ut dicatur σπατὴρ quaſi σπατὴρ, tradiderunt; alii à τηρέω, quaſi παῖδας τηροῦντα. Certiſſimum autem Etymon eſt à Syriaco Ἀββᾶ, per Aphæreſin τὸ Ἀβ, & Paragogen τοῦ τὴρ, ut & in Μήτης ab Ἐμμᾶ. Cætera ſunt umbrarum ſomnia.

3 Τὲ Conjunctio Copulativa Enclitica; plerumq; ponitur ſequente καὶ, frequentèr etiam otioſa eſt.

Τίς ὁ καὶ ἥ, καὶ τὸ τί, Interrogativ. Quis, quæ, quid; ſed τὶς, τινὸς Indefinit. & ſignificat aliquis, quidam.

Πέλει, 3. perſ. præſ. τοῦ πέλω ſum, Verbum in præſenti tantum Indic. & particip. itemq; in præt. imper. uſitatum ſignificat ſum, & Poeticè ſumitur pro εἰμὶ.

Μυστήριον Mysterium, arcanum ad aliqua ſacra pertinens, res arcana & paucis cognita, neque communicanda niſi Initiatis: Fit à μυέομαι ſacris initior, inſtituor doctrina quæ ad res ſacras pertinet, & generaliter doceor, inſtituor: hoc autem à μύω claudo, quoniam τοῖς μύσαις neceſſe eſt μύειν τὸ στόμα: hinc μυστικὸς myſticus.

Ὅ,τι Quod, ὅστις, ἥτις, ὅ,τι, Relativum, cum diſtinctione ad differentiam Adverbii ὅτι Poeticè pro ὅτι quòd, i. e. quia, ne alterum pro altero ſumatur.

Τοι, Dictio Enclitica quæ Adverbiis vel Conjunctionibus cohæret: Interdum ornamentum eſt tantùm, ut πάνυ τοι: hìc τοι eſt Pronomen pro σοὶ.

Εἶπον, aor. 2. Indic. τῷ ἔπω dico, quod nunc præſenti non uſurpatur; aor. 1. ἔσπα, Poeticè ἔειπα: ἔπω verò aſpero cum ſpiritu, operor, ago, tracto.

4 Ἁγνὸς, ἡ, ὸν. καθαρὸς, ἁπλοῦς, Purus, ſincerus, pudicus, caſtus: elegantèr cum Genitiv. ut ἁγνὸς γάμων purus à nuptiis: ab ἁγάζω, inde ἁγανὸς, à quo per Syncopen ἁγνὸς, quaſi ſcriptum eſſet cum ſpiritu leni: Alii ab ἄγος veneratio, res veneratione digna (quod ab ἄζω veneror) deduci volunt, abhinc ἁγνῶς purè, ἁγνεύω caſtus ſum.

Ἐκλύσθην, aor. 1. paſſ. à κλύζω abluo, κλύσω, κα, σμαι, inde κλύσμα & κλύσις ipſa actio abluendi, κλυστὴρ id quo alvus eluitur, medicamenti genus liquidum.

Ὕδωρ, Gen. ὕδατος, Aqua, pro quo apud Poetas occurrit ὕδας & ὕδος, derivatur ab ὕω pluo, per Epentheſin literæ δ: Apud Medicos dicitur de aqua intercute.

Ῥοὴ, Doricè ῥοὰ, fluentum, 2. Dec. ſim. propriè dicitur de aqua, metaphoricè de verbis: fit à ῥέω fluo, ῥόσω, ἐρρύηκα. Diſſyllabæ enim ſex in έω fut. formant in όσω (viz.) θέω, νέω, πνέω, πλέω, ῥέω, χέω. Gr. Gr. Rud. pag. 57. Hinc ῥεῦμα fluentum.

Δέμας, τὸ, indeclinabile, Corpus. De Etymologia lis eſt apud Grammaticos: Euſtath. vult à δέμω extruo deduci, quaſi domicilium animæ: Alii malunt à δέω ligo; corpus enim eſt animæ δεσμὸς ſive vinculum. Idem valet σῶμα, niſi quòd δέμας corpus animatum, σῶμα inanimatum apud Hom. ſignificet.

5 Ἄρα, Collectiv. & Illativ. in poſteriore ratiocinationis parte poſitum, Devar. frequenter otioſum eſt apud Poetas: Budæus etiam in proſâ aliquando vacare docet. Interdum ſignificat utiq; ſed ἆρα an, utrum; ἀρὴ verò preces, imprecatio, noxa.

Aliquando

Aliquando Poetæ loco ἄρα utuntur ἄρ, & ῥά per Aphæresin & Apocopen τῆς α.

Ἐών, Ionicè pro ὤν, part. præs. ab εἰμὶ sum; ἰὼν verò (ab εἶμι eo) vadens.

Τέως ος, Poeticum pro τόσος tantus; cui respondet ὅσος quantus, ab ὅσος, Poeticè ὅας, quantus.

Κατὰ κόσμον Ritè, aptè, ordine, ἐπιρρηματικῶς hîc sumitur: fit à κόσμος ordo, à κομῶ significante ἐπιμελοῦμαι, significat & mundus ab ordine.

Ἔοργε fecit, peregit, 3. sing. præt. med. à ῥέζω facio, sacrifico, fut. ῥέξω, inde pass. ῥέζομαι fio, in præt. med. ἔρεγμαι, & per Metathesin ἔοργα, ας, ε.

6 Κήρυξ, υκος, ὁ, Præco. Est & piscis Latinè Buccinum vel Murex; item avis. Eustath. à γῆρυς vox derivari vult: alii malunt à κραύω clamo, βοάω: abhinc fiunt κήρυγμα Præconium, quod à Præcone edicitur, κηρύσσω vel κηρύττω prædico, præconio, pronuncio.

Ὑπέρτατος, per Syncopen ὕπατος, summus, supremus, Gradus superlativus Præpositionis ὑπὲρ: apud Græcos enim comparantur & Præpositiones. Compar. est ὑπέρτερος superior. Comparantur Περὶ, ὑπὲρ, ὑπὸ. Vide Gr. Gr. Rud. p. 33.

Νόμος, ου, ὁ. Θεσμὸς, Lex; τὸ νόμιμον idem: dicitur νόμος ἀπὸ τῆς νέμειν à tribuendo, quòd hujus beneficio suum unicuiq; tribuitur: vel à νέμω administro, quòd omnia administret vel jubendo vel vetando: abhinc νομίζω lege sancio, moribus instituo, νόμισμα mos receptus, ἄνομος illegitimus, ἔννομος legitimus.

Μύστης, ὁ, Qui sacris initiatur, qui ad sacrorum arcana admissus est, à μυέω sacris initio, sup.

Θεὸς, οῦ, ὁ, Deus, Θεὰ, ἡ, Dea dicitur, σὺν θεῷ favente Deo, Deo duce, Dei instinctu, contra ἄνευ Θεοῦ. Fit ut alii volunt à θέω curro, quòd Veteres Planetas qui mundum circumvolitant deos nominabant: alii malunt à δέω metuo, quòd Deus formidabilis est: potius verò fit à θεάω intueor, quòd omnia intuetur: hinc θεῖος divinus.

7 Τόπος, ου, ὁ, Locus, pro opportunitate καιρός. Medicis est morbi locus: In oratione etiam dicitur Argumentum vel Thema quod tractatur. Ignoratur hujus Etymon: abhinc fit τοπικὸς Localis.

Θεσμὸς, οῦ, ὁ, Lex, Consuetudo, νόμος; significat etiam strues lignorum: fit à τίθημι pono; θεσμοὶ enim sunt leges

positæ & consuetudine diuturna confirmatæ: abhinc ἄθεσμος legis expers, ἀθεσμία iniquitas, ἔνθεσμος legitimus. Occurrit etiam pluraliter & Neutrum apud Poetas, ut Musæus—θεσμὰ θεαίνης.

Κεκαθαρμένος Purgatus, κεκαθαιρισμένος, part. præt. pass. τοῦ καθαίρω purgo, αρῶ, αρκα. constituitur cum duplici Accusativo, ut Φοῖβε κελαινεφὲς αἷμα κάθηρον ἑλθὼν ἐκβελέων Σαρπήδονα. ex κατὰ & αἴρω tollo, derivatur; purgatio enim sordes tollit: abhinc καθαρὸς purus, κάθαρμα purgamentum.

Εἶδε vidit, Poeticè ἴδε, 3. sing. aor. 2. τοῦ εἶδω video, oculis percipio, etiam scio, sup.

Παλαιὸς, ἀρχαῖος, vetus, antiquus, ut παλαιὸς γέρων; sed παλαιὰ sine adjectione pro παλαιὰ διαθήκη sumitur: fit ab Adverbio πάλαι olim, quondam, Compar. παλαιότερος vetustior, pro quo interdum παλαίτερος, superlativ. παλαιότατος vetustissimus.

8 Ἐκκλησάζει Conventum celebrat, 3. sing. præs. Indicat. activ. τοῦ ἐκκλησάζω concionor, quod ab ἐκκλησία cœtus, concio; quod fit à 2. pers. sing. præt. pass. τοῦ ἐκκαλέω evoco, ήσω, ab ἐκ & καλέω voco, ήσω, ηκα, κέκαλημαι, ήσαι, per Syncopen κέκλησαι, unde κλῆσις vocatio, & compositum ἐκκλησία, mutato ις in ια. hoc autem à voce Chald. קל kal vox.

Θεοσεβὴς Pius, εὐσεβὴς, εὐλαβὴς, θεοσεβὴς, pro quo Ionicè θεοσπὴς: fit à θεὸς Deus, & σέβομαι colo, quasi dicas, Dei cultor; contra, ἀσεβὴς qui Deum non veneratur, impius, irreligiosus: hinc εὐσεβέω veneror.

Λαὸς, οῦ, δῆμος, Populus: fit à λᾶας Lapis, Gen. λάας, Crasi λᾶς, λᾶος, unde λαὸς populus (ut à Gen. μάρτυρος fit ὁ μάρτυρος) fingunt enim Poetæ post Caraclysmum homines iterum ex lapidibus projectis procreatos: simpliciùs tamen qui derivant λεὼν à לאום populus. Attici loco λαὸς legunt λεὼς, ut νεὼς pro ναὸς.

Ἵνα ut, Conjunctio causalis: si autem adjungimus τι, ut ἵνατί, significat interrogativè: frequenter etiam apud Poetas pro Adverbio loci ponitur, ut abhinc planè appareat.

9 Ἐπαοιδὴ, apud Poetas frequentèr pro ἐπῳδὴ usurpatur; significat Incantatio, Carmen: fit ab ἐπάδω, Poeticè & in prosa ἐπᾴδω, quod fit ab ὄπη & ἀείδω, Poeticè pro ᾄδω cano; quod ab οἶδω scio.

Ἦεν Erat (subaudi φερόμενον editum) 3. sing. imperfect. Indic.

Indic. τῦ εἰμὶ ſum, Poeticè pro ἦ vel ἦν cum circumflex. ſicq; ab ἦ 3. ſing. imperfect. Indic. verbi εἶμι eo, diſtinguatur.

Ἤκλυεν Audivit, 3. ſing. aor. 2. Indic. activ. τῦ κλύω audio, ἀκούω, πυθάνομαι. In conſtructione cum Gen. invenitur, Il. Hom. α. κλῦθί μευ ἀργυρότοξ' &c. & cum Accuſ. ut βοὴν ἤκλυον, Euripid. abhinc fit κλυτὸς, cujus vox audita eſt; cui opponitur ἀκλυτ☉, cujus vox non auditur.

Ὄνομα, Poeticè ἔνομα, Æolicè ὄννυμα, Nomen, κατ' ὄνομα nominatim, τῷ ὀνόματι nomine. Quidam hoc παρὰ τὸ νέμειν ſicut νόμ☉ deducêre; alii à juvando, quaſi ὀνέομα dicatur: abhinc fiunt ἐπώνυμ☉ qui cognominatus eſt, συωώνυμ☉ idem ſignificans, ἐφώνυμ☉ reſpondens nomini ſuo; cui opponitur ✝ἀδώνυμ☉ non reſpondens ſuo nomini. Sed hìc notandum eſt, quòd in iis quæ componuntur ab ὄνομα, prius ο vertitur in ω, & alterum in υ, ut ex verbis præeuntibus appareat.

Λοῦτρον Lavacrum, ſive aqua ſordida in qua lavit aliquis.

ιο Χ', ob ſequentem vocalem aſperam Doricè ponitur pro κ vel καὶ, ſæpe pro κε vel κεν.

Υἱὸς, Atticè υἱὸς, Filius, natus: hìc autem ſumitur pro ſecunda Trinitatis perſona. Euſtath. hoc ab ὕω deducit, διὰ τὸ σπερματικὸ ὑγρότητα: ſed potius fit à φύω gigno, quia υἱοὶ vel filii à parentibus φύονται gignuntur.

Πνεῦμα, ατ☉, τὸ, Flamen, flatus, plerunq; ventorum; ſed hìc ſumitur pro divino & cœleſti illo ſpiritu qui & tertia Trinitatis perſona nominatur: fit à πνέω & Poeticè πνείω, fut. πνεύσω, ſpiro, flo: abhinc πνευματικὸς ſpiritualis, πνευματικῶς ſpiritualitèr.

Παναγ☉ Omnino ſanctus, & purus: fit à πᾶς, πᾶσα, πᾶν, omnis, & ἅγι☉ ſanctus; quod alii deducunt ab ἄγ☉ ſacram rem ſignificante; alii verò ab α privativa particula & γῆ, quaſi à rebus terrenis ſegregatus: abhinc ἁγιότης ſanctitas.

Tiéſne Deos igitur tingendi ritus adorat?
Quin noſter *unus*, neſcit *æqualem*, Deus.
At quibus indiciis agnoſcitur iſta poteſtas?
Sermo, loquentem: *mundus*, auctorem docet.
Quid Deus eſt tenta brevibus mihi dicere verbis?
Mens recta, ſimplex, perpes, immutabilis.
Cur Deus hic unus *ternâ* tibi voce notatur?
Papyrus illum ſacra ſic noſci jubet.

Quæ

Quæ ratio ſuadet *tres* ut credantur in *uno* ?
20 Diſtat carenti fine quod fines habet.

Τἕνεκα τρεῖς βάπτισμα θεὸς ἔνωθε σέβεσθαι ;
[1] Θεὸς μὲν εἷς ἡμέτερος· οὐκ ἴστε τυχών.
Τὸν δ' ἱερὸν Βασιλῆα τί μοι σημῆον ἐλέγχει ;
[2] Λόγος· λαλοῦντα, [3] κόσμος· ἐργάτην λέγει.
15 Τίς δ' ὁ θεὸς πέλεται, βεβαχέως κατάλεξον ἐείζων ;
[4] Νοῦς ὀρθὸς, ἀπλοῦς, αἰὼν, [5] κἀμεταβολος.
Τίπτε θεὸν φωνῆς τειχῆς ἕνα τοῦτον ἔδειξας ;
[6] Οὕτως εἰρηνεν ἐν ἑτοπνδοσιν χαρῆς.
Ἦ ῥα λόγος πείθῃ τρεῖς εἶν ἑνὶ πιστευθῆναι ;
20 Πέρας λαχόν]ος· μὴ λαχὸν λαβεῖν.

Teſtimonia Sacra.

[1] Deut. 6. 4. Ἄκουε Ἰσραὴλ, Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν Κύριος εἷς ἐστι. 1 Cor. 8. 14. Καὶ οὐδεὶς θεὸς ἕτερος εἰ μὴ εἷς.

[2] Eph. 6. 17. Καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ πνεύματος ὅ ἐστι ῥῆμα θεοῦ.

[3] Rom. 1. 20. Τὰ γὰρ ἀόρατα αὐτοῦ ἀπὸ κτίσεως κόσμου τοῖς ποιήμασι νοούμενα καθορᾶται, ἥτε ἀΐδιος αὐτοῦ δύναμις καὶ θειότης εἰς τὸ εἶναι αὐτοὺς ἀναπολογήτους.

[4] Math. 19. 17. Οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἷς ὁ θεὸς.

[5] Joh. 4. 24. Πνεῦμα ὁ θεὸς, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν. 2 Cor. 3. 17. Ὁ δὲ Κύριος τὸ πνεῦμά ἐστιν. Jaco. 1. 17. Παρ' ᾧ οὐκ ἔνι παραλλαγὴ ἢ τροπῆς ἀποσκίασμα. Pſal. 102. 26, 27. Αὐτοὶ ἀπολοῦνται, σὺ δὲ διαμένεις· καὶ πάντες ὡς ἱμάτιον παλαιωθήσονται, καὶ ὡσεὶ περιβόλαιον ἑλίξεις αὐτοὺς καὶ ἀλλαγήσονται. 27. Σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἶ, καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσιν. 1 Sam. 15. 29. Καὶ οὐκ ἀποστρέψει οὐδὲ μετανοήσει, ὅτι οὐκ ὡς ἄνθρωπός ἐστι τοῦ μετανοῆσαι αὐτόν.

[6] 1 Johan. 5. 7. Καὶ τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁ Πατὴρ, ὁ Λόγος, καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα. Math. 28. 19. 2 Cor. 13. 14. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ, καὶ ἡ κοινωνία τοῦ ἁγίου Πνεύματος μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

Sectio

Sectio ſecunda.

11 Τ῎ενεκα & τ῎ενεκεν (factum ex τοῦ ἕνεκα pro τούτου ἕνεκα) Quapropter, idcirco, quamobrem: ex ἕνεκα causâ, gratiâ; quod cum Gen. conſtruitur, ut ἕνεκα τούτου & ἕνεκα τῆσδε.

Τρεῖς Tres, Pluralę communis generis, inter Numeralia Cardinalia locum habet. Ordinalia ſunt quæ ad interrogationem πόσος quotus aptè reſpondent, ut τρίτος tertius. Ex his manant Dialia ἐφήμερα quæ reſpondent ad quæſtionem ποσταῖος quoto die, ut τριταῖος tertio die. Gr. Gr. Rud. pag. 29.

Βάπτισμα Baptiſma: à βαπτίζω, quod à βάπτω mergo, ſup.

Εἴωθε Conſuevit, 3. ſing. præt. med. τοῦ ἔθω conſuesco, ſoleo, præt. med. εἴωθα, Pleonaſmo τοῦ ω. Gr. Gr. Rud. pag. 82. Fit ab ἔθος mos, conſuetudo, à quo etiam ἐθίζω aſſuefacio, & contra ἀποθίζω deſuefacio.

Σέβεσθε, Infin. τοῦ σέβομαι colo: hinc σεβάσμιος venerandus.

12 Εἷς, μία, ἕν, Unus, una, unum, ex Numeralibus Cardinalibus: abhinc fiunt ἑνόω aduno, & ἕνωσις adunatio, & ἑνότης unitas.

῾Ημέτερος, pro quo apud Poetas ἧμος, pro quo ſcribitur Dor. ἁμὸς noſter: fit ab ἐγὼ, Gen. ἐμοῦ, à quo ἐμὸς meus.

῎Ισα τυχών. ἴσα, Gen. [à verbo τυγχάνω regitur] τοῦ ἴσος vel ἴσου, Poet. εἴσος, Par, æqualis: abhinc ἴσως æqualiter, item, fortè (cui opponitur ἀνίσως inæqualiter) ἰσότης æqualitas, ἰσόω adæquo, ἰσάκις pariter.

Τυχὼν Conſecutus, aor. 2. part. verbi τυγχάνω ſum, etiam aſſequor, conſequor, fut. τεύξομαι (quaſi à τεύχω) item τυχήσω (quaſi à τυχέω) unde præt. τετύχηκα. In hac poſtrema ſignificatione cum Gen. conſtruitur, ut abhinc appareat: Interdum cum Accuſativo, vide Gr. Gr. Rud. pag. 148. In priori cum Nom.

13 Βασιλεὺς Rex, ἄναξ, 3. Declin. Contract. à βάσις baſis ſive fundamentum, & λεὼς Atticè pro λαὸς populus, formatur: abhinc βασιλεύω regno, & βασιλεία Regnum.

Σημεῖον Signum, nota, τεκμήριον, ὑπόδειγμα: fit ὑπὸ τοῦ σῆμα quod idem valet; à quo etiam fiunt σημαίνω ſignum do, ſignifico, & σημειώδης ſignificans, σημειόω noto.

῾Ελέγχω Arguo, argumentis probo, ut ἔργα ἢ χεῖρας ἐλέγχω opera

opera verò manus arguunt; abhinc ἔλεγχος argumentum, ἐλεγχικῶς refutantis more.

14 Λόγος Sermo, etiam ratio: à λέγω lego, colligo, doceo, quod etiam dico, loquor ſignificat: abhinc ἀναλέγω colligo, ἐκλέγω eligo, ἄλογος irrationalis, brutus.

Λαλέων, contractè λαλῶν, part. præſ. act. τοῦ λαλέω loquor; ſed plerumq; ponitur pro temerè loqui: abhinc λάλος loquax, Compar. λαλίστερος loquacior, Super. λαλίστατος loquaciſſimus. τοῦ λαλέω opponitur σιγάω taceo.

Ἐργάτης Operarius, ἐργασίης; conſtruitur interdum cum Gen. ut ἐργάτης τέχνης Artifex: fit ab ἔργον opus, quod ex præt. med. ἔοργα originem habere videtur: abhinc derivantur ἐργάζομαι operor, ἐργασία operatio, cum aliis non paucis.

15 Βραχέως Brevitèr, paucis verbis, idem διὰ βραχέων ἐκ βραχέων, quibus opponitur διὰ πλειόνων pluribus verbis: adverbium eſt, fitq; à βραχέων Gen. plur. τοῦ βραχὺς brevis, mutato ν in ς.

Καταλέξον Dic, Imper. aor. 1. τοῦ καταλέγω adſcribo, conſcribo; quod ex κατὰ & λέγω dico, ſup.

Ὁρίζων Definiens, Part. præſ. act. τοῦ ὁρίζω definio, ίσω, quod ab ὅρος finis, terminus; à quo ὅρισμα terminus, ὁρισμὸς definitio, ὁριστικὸς finitivus, & contra ἀόριστος infinitus.

16 Νῶς, contractè pro νόος, Mens, animus, φρὴν; ſignificat etiam prudentiam & ſententiam, ut κατὰ νῶν ex ſententia mentis. Euſt. vult à νέομαι ſignificante πορεύομαι hoc derivari, quòd nihil celerius mente moveatur; idem ſonat רוּם moveri: abhinc νοέω cogito, νόημα cogitatio, νοήμων prudens, μεταγνόω pœniteo, μετάνοια pœnitentia.

Ὀρθὸς, ὴ, ὸν, Rectus, εὐθὺς; ſignificat etiam metaphoricè ſincerus, æquus. Ignoratur hujus Etymon: abhinc ὀρθῶς rectè, ὀρθότης rectitudo, ὀρθόω erigo.

Ἁπλῶς, contractè pro ἁπλόος, Simplex (cui opponitur διπλόος duplex) etiam ἁπλῶς ἀνὴρ vir candidus, ingenuus. Euſt. originem ab α ſignificante μόνωσιν, i. e. ſolitudinem, & πέλω ſum, habere credit, quaſi dicas ἄπελος. Sed hìc notanda eſt differentia inter ἁπλόος ſimplex & ἄπλοος navigatione carens, quæ in punctuatione tantùm conſtat.

Ἀΐδιος Æternus, ſempiternus, ut ἀΐδιος δόξα gloria immortalis; etiam τὸ ἀΐδιον ſubſtantivè pro æternitate; idem valet ἀιώνιος: fit ab ἀεὶ ſemper, pro quo Poetæ αἰὲι & αἰὲν utuntur; à quo etiam fiunt αἰδίως in perpetuum, & ἀϊδιότης æternitas.

Καμε-

Κἀμετάβολος, contractè pro ἠ ἀμεταβολος, Et immutabilis, ἀμεταβλητος, ἀμεταθετος: verbum eſt decompoſitum ex α privativa particula, μετὰ & βάλλω, à quo μεταβολὴ mutatio, & μεταβολεὺς qui merces mercibus aut pecunia commutat.

17 Τίπτε, Poeticè & per Syncopen pro τίποτε, Cur: fit à πότε quando, quod ab ὅτε idem, pro quo Poet. ὄπε, Dor. ὄκκα.

Φωνὴ, ῆς, ἡ, Vox, rumor, ſonus. Quidam qui in exploratione verborum Etymologiæ verſantur, dictum eſſe φωνὴ quaſi φῶς τῆ νῷ tradiderunt; alii à φάω dico deduxêre: abhinc φωνέω vocem emitto, & φώνησις vocis emiſſio, σύμφωνος unanimus.

Τειχὸς. Articè βῆλὸς, Ternus, triplex & tertius: fit à βεῖς tres.

Ἕνα, Accuſ. τῷ εἷς unus, ſup.

Δείκνυμι, vel δεικνύω, fut. δείξω, aor. 1. ἔδειξα, αι, oſtendo, monſtro: à quo fiunt δεῖγμα documentum, δεῖξις argumentum, δείκτης demonſtrator, δεικτικῶς demonſtrativè, παράδειγμα exemplum.

18 Οὕτως (ſequente vocali) οὕτω (ſequente conſonante) Ad hunc modum, ita: fit ab οὗτος hic, à quo etiam ταυτάκι hic. Sed ταὐτότης identitas, non eſt ab οὗτος vel τοῦτο hoc, ſed ab ὁ αὐτὸς idem, τὸ αὐτὸ, unde ταὐτὸ.

Πέφηνεν, 3. ſing. prær. med. ℣ φαίνω appareo, φανῶ, πέφαγκα, in præt. præd. πέφηνα, ας, ε. ſignificat etiam activè oſtendo: fit à φάω luceo: abhinc φαντάζω oſtendo, φάντασμα ſpectrum, viſum quod oculos noſtros deludit.

Θεόπνευστος, ὁ ὑπὸ Θεῦ ἢ θεόθεν πνευσθεὶς, à Deo vel divinitùs inſpiratus: fit à 3. ſing. præt. paſſ. πέπνευσται τῷ πνέω πνεύσω, πέπνευκα, πέπνευμαι, πέπνευσαι, πέπνευσται· à quo, ſublato augmento, & converſo αι in ος, & præfixo θεὸς, fit θεόπνευστος, ut à πέπεμπται fit θεόπεμπτος, à Deo vel divinitùs miſſus.

Γραφὴ, ῆς, ἡ. Συγγραφὴ. Scriptio, ſcriptura; item pictura, accuſatio: fit ὑπὸ ℣ γράφω ſcribo, γέγραφα (quod à γράω ſignificante ξύω) à γράφω autem fit γράμμα litera, γραφεὺς pictor, γραφεῖον penicillus.

19 Ἦ, Interrogativum Adv. Circumflexum, An? Ἦ Disjunctiva Conjunctio, vel Oxytona.

Πείθει Suadet, 3. ſing. præſ. act. ℣ πείθω perſuadeo, σω, κα præt. med. πέποιθα (ubi ει præſ. in præt. med. in οι vertitur) à quo fit πεποίθησις perſuaſio; πίστις etiam fides, & πιστεύω credo, à πείθω derivantur; item πιστὸς fide dignus, fidelis, πιστόω fidem exigo.

Εἰν & ἐνὶ, Poeticè pro ἐν In.

Πισθθῶαι, Infin. aor. 1. paſſ. ϓ πισδ́ω credo, πισδ́σω, πε-πίσδκα· quod à πείθω perſuadeo, originem ſuam habere creditur, ſup.

20 Πέρας, ατος, Terminus, meta, ὅρος, ὅριον· exponitur etiam ἐπιῤῥηματικῶς pro tandem, denique: abhinc περατόω finio, περαίνω idem, ἄπειρος infinitus, terminum non habens, immenſus.

Λαχὼν, όντος, aor. 2. part. act. ϓ λαγχάνω ſortior, conſequor, fut. λήξομαι, λάξομαι & κληρώσομαι, perf. εἴληχα & λέλογκα, aor. 2. ἔλαχον, particip. λαχὼν· hoc autem fit à λήχω, mutato ω in άνω, correpta penultima, & γ poſt eam aſſumpto. Gr. Gr. Rudim. pag. 87. Verba ſortiendi Genitivo vel Accuſativo junguntur, Gr. Gr. Rud. pag. 148. ut ἔλαχε ϓ ἡμικλήρου ſortitus eſt hæreditatem ex ſemiſſe. Demoſth. τὸν πρώτου ἕδραν ὁ θεὸς ἔλαχε primam ſedem Deus ſortitus eſt. Ariſt.

Διαστάσεως Diſto: abhinc διάστημα interſtitium, intervallum, διαστὰν interjecto ſpatio, & contra ἀδιαστάτως ſine intervallo: hoc autem ex διὰ & ἵστημι ſto. διὰ in compoſitione dis ſignificat, & hoc pro diverſo.

Artificis nuſquámne ſui ſpectatur imago?
Sol, lux, calórq; *trina* ſunt, *unum* tamen.
Nil hominum natura jubet nos tale tueri?
Vigere, ſapere, velle in *uno* ſunt *tria*.
25 Súntne *pares* genitor natúſq; & ſpiritus inſons?
Commune regnum eſt, unus æternus vigor.
Quid proprium ſummo fas eſt aſcribere Patri?
Quod capit ab ipſo quicquid eſt exordium.
Quid Deus ante ſui fecit primordia mundi?
30 Ut nil ſit extrà ſufficit numen ſibi.

Οὗ ποθι δ' ἀερράπλει λαμπρῷ Παντέκτονος εἰκών;
Τεί' ὅδιν ἀλλ' ἐν ἥλιος, φῶς, θερμότης.
Ἦ ἐκ τεῦ ἀθρῆσαι κὴ ἐν ἀνθρώπῳ παρόμοιον;
Αὔξειν, φρονεῖν τε, κὴ θέλειν, ἑνὸς τρία.
25 Ἦ Παῖδι, κὴ Υἱῷ, κὴ Πνεύματι μοῖρα μᾶλ' ἴση;
Ξύγκοινος ἀρχὴ, πάρχρονον ξυνὸν κράτος.

Υἱὸς

Τί ἔτι τί ἢ ἔς ἴδιον Παῖδος ἔργον ἀείζειν;
[2] Ἀρχὴ δίδωσι πᾶσιν ὧν ἀρχὴ φίλη.
Πεῖν καββαλέμβαι κόσμον, τίν θ' ἔμμελεν αὐτᾷ;
[3] Κἂν μηδὲν ἔξω, μὴν θ' αὐτάρκης Θεός.

Teſtimonia Sacra.

[1] Johan. 5. 17, 18, 19, 20, 21, 22. Ὁ Πατήρ μου ἕως ἄρτι ἐργάζεται κἀγὼ ἐργάζομαι. [18] Διὰ τοῦτο οὖν μᾶλλον ἐζήτων αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι, ὅτι οὐ μόνον ἔλυε τὸ Σάββατον, ἀλλὰ καὶ Πατέρα ἴδιον ἔλεγε τὸν Θεὸν, ἴσον ἑαυτὸν ποιῶν τῷ Θεῷ, &c. Johan. 10. 30. Ἐγὼ καὶ ὁ Πατὴρ ἕν ἐσμεν.

[2] 1 Cor. 8. 6. Ἀλλ' ἡμῖν εἷς Θεὸς ὁ Πατὴρ ἐξ οὗ τὰ πάντα.

[3] Johan. 17. 5. Νῦν δόξασόν με σὺ Πάτερ παρὰ σεαυτῷ τῇ δόξῃ ᾗ εἶχον πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι παρὰ σοί.

Sectio tertia.

21 Οὔπω Nondum: ex οὐ & πω Enclit. pro οὔπω correctior Editio ſubſtituit Οὔ πωθι δ' ἀστράπτει. Οὔ πωθι nuſquam, ab οὐ & πωθι Encl.

Ἀστράπτει, 3. ſing. præſ. indic. act. τὸ ἀστράπτω fulguro, fulgeo, mico. ἀστράπτει Ζεὺς fulgurat aer. ἀστράπτειν ſecundum Euſtath. videtur fieri παρὰ τὸ ἀστέρας ἰάπτειν, i. e. ἀστεροειδῆς θεὰς πέμπειν emittere fulgorem inſtar aſtri: abhinc ἀστραπὴ fulgor. Sunt tamen qui ἀστραπὴ factum dicant à στερπὴ idem: hoc autem παρὰ τὸ στερεῖν τοὺ ὄπας τ' ὁρᾶν, quod oculos viſu ſpoliat: vel παρὰ τὸ ἀναστρέφειν ποιεῖν τοὺ ὄπας, quod averſere cogat oculos.

Λαμπρὸς, ὸν, ὁ, Splendidus. ἀγλαὸς, φαεινὸς. etiam magnificus, illuſtris: abhinc λαμπρῶς ſplendidè, λαμπρότης ſplendor: ſed λαμπρὸς fit à λάμπω luceo, ſplendeo, quaſi λίαν φῶς· abhinc λάμψις ſplendor, λαμπὰς fax fulgens, λαμπὰς lampas, quæ manifeſtè fit ex לַפִּיד fax, tæda, lampas; unde conſtat vice verſâ λάμπω ab hac radice ortum.

Παντέχνων, ονος, ὁ, Omnium artifex: fit ex πᾶν & τέχνων Faber, ſed plerumq; Faber Lignarius; quod à τεύχω fabricor, ſtruo,

ſtruo, originem habet; à quo etiam τεκτὴρ fabricator, τέκτ[ων] fabricatus.

Εἰκὼν, όνος, ἡ, Imago, effigies; pro quo etiam εἰκὼ uſurpatur apud Ariſtoph. derivatur ab ἔοικα ſimilis ſum, etiam cedo, indulgeo, non reſiſto; à quo etiam ἐοικῶς ſimilis, ἐοικότως ſimiliter, εἰκάζω aſſimilo.

22 Ἥλιος, ὁ, Sol; pro quo per parentheſin τὸς ε & verſo ſpiritu ἧέλιος· alii deducunt ab ἑλίσσω circumago, quòd circa mundum circumagitur: nonnulli ab ἕλη calor, ut ſit quaſi ἕλιος· alii à σῆλος· alii ab ἅλς mare, quòd ex mari ortum habere videatur.

Φάος, τὸ, Lumen, contractè φῶς· ſed φὼς, φωτὸς, ὁ, apud Veteres erat vir, homo: fit à Poetico φάω luceo, ſplendeo, dico, occido.

Θέρω, fut. θερῶ, Æolicè θέρσω, Calefacio; item medeor, ſano: abhinc θερμὸς calidus (ut θερμὰ λόετρα Thermæ, ſed θέρμος lupinus) hinc etiam θερμῶς calidè, θερμότης calor.

23 Ἀθρῆσαι, Infin. aor. 1. act. ⚲ ἀθρέω video, cerno: fit ſecundum alios à θεωρῶ, per Syncopen præfixo α epitatico; vel ut alii malunt à δρῶ cerno, præfixo α & δ verſo in θ· verè fit ex Chald. תָּר perluſtrare in Aphel.

Ἄνθρωπος, ου, ὁ, Homo. Plato putat ἄνθρωπος dici, quaſi ἀναθρῶν ἃ ὤπωπε contemplans quæ vidit: Alii quaſi ἄνω ῥέπων ſurſum vergens: Alii ab ἄνω ſupra, ἀθρέω aſpicio, & ὤψ vultus.

Παρόμοιος, Poeticè παρομοίϊος, non abſimilis, prope ſimilis: fit ex παρὰ & ὅμοιος ſimilis, quod Atticè ponitur pro ὁμὸς, idem à quo ὁμόω unio, ὁμαδὸν ſummatim.

24 Αὔξειν, Infin. præſ. act. ⚲ ἀέξω vel αὔξω augeo, creſco, αὐξήσω, Poeticè ἀεξήσω, ηὔξηκα, ηὔξημαι. Euſtath. ab ἔχω, ἕξω, pro ἐπέχω, ἀέξω, contractè ἄξω, deducit, & addit υ Pleonaſmo Æolico: abhinc αὔξησις augmentum, αὐξάνω idem quod αὔξω.

Φρονεῖν, Infin. præſ. act. ⚲ φρονέω, quaſi φρενέω, ſapio, etiam ſaveo, ut φρονῶ τὰ σὰ ſaveo tibi: fit à φρὴν, ενὸς mens, idem quod νοῦς, διάνοια.

Θέλω Volo, ἐθέλω. Tempora à θελέω ſumit: abhinc ἐθελημῶς voluntariè, ἐθελημὸς voluntarius, contra ἀνεθελητὸς involuntarius, θέλημα voluntas.

25 Μοῖρα, idem quod μέρος, Pars, etiam locus ſecundum Viger. item pro θάνατος mors, fatum. ſumitur: fit à præt. med. μέμοιρα ⚲ μείρω (mutato ε in ο) divido, partior, μοιράζω. ἐν

μοίρᾳ

μοίρα μεγάλη, ἢ ἐν μέρει ἄγειν τι, ἢ τιθέναι, ἢ ἔχειν, i. e. magni momenti loco aliquid habere; ἐν μοίρα τινὸς τάπειν, æstimare: abhinc ἄμοιρος expers, cum Gen.

Μάλ' (Compar. μᾶλλον, Superl. μάλιστα) sequente vocali per Apostrophum, μάλα sequente consonante; significat Valdè, admodùm, multùm.

26 Ξύσκοινος Communis: fit ex ξυὼ Atticè pro σὺν, & κοινὸς Communis, tralatitius, etiam profanus, pro quo Atticè ξυνὸς: huic opponitur ἴδιος proprius: abhinc κοινωνία communio, κοινόω communico.

Ἀρχὴ, ῆς, ἡ, Principatus, dominium, aliquando principium, τλῶ ἀρχλῶ, τὸ καθ' ἀρχὰς initio, Adverbialiter & interdum ἀρχλῶ sine artic. Viger. p.27. Etymol. aliqui petunt ab ἄει & ἔχω· ἄει autem est vocula epitatica, & ἔχω possideo: inde ἀρχαῖος antiquus; quia quo propior res est initio rerum omnium, eo antiquior.

Πάρχρονος pro παράχρονος, idem quod ὑπέρχρονος, omne tempus exuperans, & consequentèr æternus: fit à χρόνος tempus, temporis spatium; inde χρονίζω inveteràsco, longo tempore duro, χρονία vetustas, τὰ χρονικὰ libri in quibus annotantur quo tempore quicquid evenerit. Κρόνος autem Saturnus.

Ξωὴν Unum, Compositum ex ξὺς & σὺν Att. ξυὼ· hisce duabus voculis intima notatur unio: convenit cum Substant. κοᾶλος.

Κράτος, ους, τὸ, Robur, vigor, item victoria, κράτος καθλήσασθαι victoriam comparare: à quo & παῦ fit παυλοκράτωρ omnipotens, παύλων κρατὴς, solius Dei Epitheton; & inde κράτερος validus, viribus potens, per Metathesin κάρτερος & κάρτιστος, fortior, issimus, non rarò apud Hom.

27 Ὕψιστος Summus, supremus, altissimus, Superlat. τὸ ὕψι altè, ὑψῦ, quod ab ὕψος altitudo: hoc autem ab ὄπλομαι, ut sit ἀὸ' ὃ ὄπιν ὁρᾶν, unde patet prospectus: hinc ὑψόω extollo.

Ἴδιος Proprius, peculiaris, sui generis; nam ab ἰδέα deducitur: abhinc ἰδιότης proprietas, ἰδίως peculiaritèr, ἰδίᾳ privatim, dat. adverbialitèr.

28 Δίδωσι Dat, 3. sing. præs. act. τὸ δίδωμι dono, δώσω, δέδωκα.

29 Πρὶν, Adverbium temporis, Antequam, priusquam; frequentèr jungitur cum particulis ἂν, δὴ, γε, μὴ, & ἤ, ut πρὶν ἂν priusquam, πρὶν δὴ donec, &c. etiam omnibus modis nisi Imperat. jungitur, sed elegantius cum Infinit. ut hìc.

Καββαλλέμμεν pro καταβαλλέμμεν· τ enim Præpositionis

κα]ὰ quando α finali deperdito præponitur Conſonantibus, ante aſpiratas φ, χ, mutatur in π, κ, ante β in β, ut hìc: κα]ββαλλέμμεναι etiam pro κα]αβαλεῖν, Dores enim loco ην, έμμεναι utuntur: fit ex κα]ὰ & βάλλω jacio, pono.

Ἐμμελεν αὐτῷ Curæ erat illi, præt. imperf. ſive aor. 2. Poeticè Verbi Impersonalis μέλει curæ eſt, pro ἔμελε duplicato μ· abhinc fiunt μελετάω curo, μελέτη cura, ἀμελὴς negligens, ἀμέλεια negligentia, μετεμέλεια pœnitentia.

30 Μηδεὶς, μηδεμία, ἐν, Nullus, nulla, um; item nihil: fit ex μηδὲ & εἷς unus, ne unus.

Ἔξω Extra; at ἕξω cum ſpiritu aſpero eſt fut. τὸ ἔχω habeo. Conſtruitur cum Gen. ut ἔξω λόγε extra propoſitum, cum artic. οἱ, ut οἱ ἔξω externi, cum τὰ externa ſignificat: fit ex Præpoſ. ἐκ vel ἐξ ex, è, ex quo ἐκ]ὸς extra.

Μοῦνος, Poeticè pro μόνος, Solus, unicus, item ſingularis; μόνον adverbialitèr pro ſolummodo ſumitur, μόναις idem: abhinc μόναχος Monachus, quòd per ſe & ab aliis ſegregatus vivit.

Αὐ]άρκης Sibi ſufficiens, etiam contentus ſorte ſua: abhinc αὐταρκῶς ſufficientèr: fit ab αὐτὸς ipſe & ἀρκέω ſufficio, propulſo, opitulor.

Ede mihi cœptis fuerit quæ rebus origo?
Cœlum, ſolúmque fecit ex nihilo Deus.
Materiam duplicem quæ diſtinxêre figuræ?
Herba, arbor, aqua, lux, ſidera, animantes, humus.
35 Quo genus humanum lucem conſpexit ab ortu?
Terreſtre corpus, mens data eſt divinitùs.
At quos ille opifex hominem produxit in uſus?
Deum colens beatus ut ſemper foret.
An facile hoc homini divina capeſſere juſſa?
40 Certè, creato quippe ad exemplum Dei.

Εἰπ' ἄγε μοι φύσιος τίνα πρῶτα γωέθλια τυ]ῆς;
[1] Γῆν, ὑρανόν τε κ]ίσεν ὁ δενόθεν Θεός.
Ἀμφοτέραν ὕλλυ τίνα δαιδάλλεσι πρόσωπα;
[2] Χθὼν, ποιὰ, δένδρη, ζῶ', ὕδωρ, φῶς, ἀστέρες.
35 Ποίας δ' ἐκ γωεᾶς μέροπες βροτοὶ ἐκγεγάασι;
[3] Γεώδεις ὄζει σῶμα, νῶς θεόσδοτος.

Ἄνθρωπον

Ἄνθρωπον ἢ Πατὴρ ἀνδρῶν τίν' εἵνεκα πλάσειν;
Εὐδαιμονήσῃ αἰὲν εὐσεβοῦντα νιῶ.
Ἦ ῥ' ὅτι ἀνθρώπῳ Θεοῦ αἷμα θεσμὰ φυλάσσῃ;
Ναὶ μὰν, ὅμοι' ἐξεπλάσθη τῷ Θεῷ.

Testimonia Sacra.

[1] Gen. 1.

[2] Gen. 1.

[3] Gen. 2. 7. Καὶ ἔπλασεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον χοῦν ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ἐνεφύσησεν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ πνοὴν ζωῆς, καὶ ἐγένετο ὁ ἄνθρωπος εἰς ψυχὴν ζῶσαν.

[4] Gen. 1. 27. Καὶ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον, κατ' εἰκόνα Θεοῦ ἐποίησεν αὐτόν. Eccles. 7. 29. Πλὴν ἴδε τοῦτο εὗρον ὃ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον εὐθῆ.

Sectio quarta.

31 Εἶτ' pro εἶτε, quod Atticè pro εἴπε ponitur, aor. 2. Imper. τοῦ ἔπω dico, sup.

Ἄγε Age, agedum, etiam ἄγελε & ἄγεθ' agite, adverbium hortantis factum ex Imper. verbi ἄγω duco, etiam rego: videtur etiam in hâc voce demonstrare priscam & simpliciorem vocis significationem, quæ est eundi. Par habetur hortandi formula in primâ plurali Subjunctivi Imperativam vim exhibentis, Johan. 14. 31. ἐγείρεσθε ἄγωμεν ἐντεῦθεν. Videtur deducendum à נָחַג Nahag, cadente Pe Nun. Sic ἔρχομαι (ἔρχω) ab אָרַח proficiscor, Martinio rectissimè. Siquidem ea est apud Homerum non semel vis vocis. Il. 1. Ἔρχεο πάρ τοι ὁδός, Proficiscere, patet tibi via; & passim—χαμαὶ ἐρχομένων ἀνθρώπων, Humi incedentium hominum.

Φύσις, εως, Atticè pro ιος, Natura, vis, ortus, generatio: fit ἀπὸ τοῦ φύω gigno, pario, ὑσω, πέφυκα· abhinc φῦμα verruca, φυσικὸς naturalis, φυσικῶς naturali ratione, &c.

Πρῶτος, Dor. πρᾶτος, Primus, primarius. τὸ πρώτου principio. Contrahitur à πρόατος pro πρότατος, superlat. τοῦ πρὸ ante, coram: abhinc adverb. πρῶτον primùm, πρῶτα & πρώτως

πρώτως idem, πρωτεύω in primo vel ſummo honore habeo, πρωτεῖον principatus, dominium, imperium.

Γενέθλια τὰ Natalitia, & γενέθλιος natalitius, à γενέθλη ortus, origo: hoc autem à γείνομαι, γίνομαι vel γίγνομαι naſcor, orior, γεγένημαι, γεγένημαι, prætr. med. γέγονα· ab hoc autem fiunt γένεσις origo, γενέτης genitor, γενέτης idem.

Τυτθὸς Parvus, puſillus, idem quod ὑπόλιτθος, qui eſt ſub mammilla, qui adhuc è mammilla pendet & lactet: fit ὑπὸ τῦ τιτθῦ mamma (μαζὸς) à quo τίτθη nutrix, τιτθὶς idem.

32 Γῆ, ῆος, ἡ, quaſi à γέα inuſitato, in proſa pro γαῖα ſive γαία, Terra, tellus: abhinc γεώδης, ὁ ἡ, Terreſtris, ut infra σῶμα γεῶδες terreſtre corpus, γήϊνος idem.

Οὐρανὸς, ὁ, Cœlum, Dor. ὠρανὸς· fit ab ὅρος Ion. pro ὅρος terminus, limes; quòd cœlum terminat aſpectum noſtrum: abhinc ὐράνιος cœleſtis, ὐρανίδης idem, ὐρανίων cœlicola. Il. ά.

Κτίσεν Creavit, aor. 1. Indic. act. pro ἔκτισεν, abjecto augmento & duplicato σ Poeticè: fit à κτίζω, σω, κα, creo, condo; à quo κτίσμα opus conditum, κτίσις creatio, κτιστὴς Creator.

Οὐδενόθεν Ex nihilo, Adverbium factum ex οὐδεὶς, μία, ἐν, nullus, a, um, quod ex οὐδὲ & εἷς unus, quaſi dicas non unus.

33 Ἀμφότερος, ρα, ρον, Uterq; utraq; utrumq;: abhinc ἀμφοτέρως & ἀμφοτερόσε utroq; modo, ἀμφοτέρωθι utrobique: fit ab ἄμφω ambo, ambæ, quod ab ἀμφὶ vel ἀμφὶς circa, utrinque.

Ὕλη, ης, ἡ, Materia, propriè dicitur de lignis: abhinc ὑλήεις opacus arboribus, ὑλαῖος ſylvaticus.

Δαιδάλλω Magna arte elaboro, vario, artificio diſtinguo: fit à Δαίδαλος Dædalus, Faber ille Athenienſis, etiam artificioſus; hoc autem à δαίω ſcio: abhinc δαίδαλμα opus ſummâ arte elaboratum.

Πρόσωπον, τὸ, Vultus, facies, etiam perſona tum realis, tum hypocritica vel ficta: fit ex πρὸς & ὤψ oculus, item aſpectus; hoc autem ab ὄπλομαι video; ὀπάζομαι autem aſſor: ab ὄπλομαι etiam fiunt ὄμμα oculus, viſum, ὄψις viſus.

34 Χθὼν, ονὸς, ἡ, Terra, humus, idem quod γαῖα· abhinc χθόνιος terreſtris, item ſubterraneus; item χθόνιος ἄνθρωπος eſt fraudulentus & ſubdolus homo.

Ποιὰ vel ποιὴ, Ion. pro πόα herba. βοσκὴν. abhinc dimin. ποάειον herbula, ποάζω herbas noxias eradico, ποάσειον falx, ποιήεις herboſus: fit à ποιὰ annus; quia ſingulis annis creſcit & areſcit.

Δένδρος,

Δένδρ☉, ε☉, τὸ, Arbor: abhinc δενδρήεις arboribus abundans, δενδρώδης arboreus, δενδρὼν arboretum vel arbuſtum: fit à δένδρεον, idem quod δένδρ☉.

Ζῶ pro ζῶα Animalia, plur. ☥ ζῶον animal; quod à ζωὴ vita: hoc autem à ζάω, Poeticè ζώω, vivo, fut. ζήσομαι· à quo ζωὸς vivus, ζωτικὸς vivificus, ζωϊκῶς, ζωτικῶς ἔχων vivere volens.

Ὕδωρ Aqua, vide ſup.

Ἀστὴρ, ἔρος, ὁ, Stella unica; ἄστρον verò ſignum ex multis compoſitum ſtellis, conſtellatio: fit ex α priv. & ἵστημι ſto, ὁ ἄστατον δρόμον ἔχων, inſtabilem habens curſum. Sed hic notanda eſt differentia inter ἀστὴρ ſtella & ἄστυ Aſter urbs; illud acuitur, hoc penacuitur.

35 Ποῖ☉, α, ον, Qualis: fit ab οἷ☉ qualis; ſed οἷ☉ ſolus.

Γενεὰ, ᾶς, Ionicè γενὴ, ῆς, ἡ, Ortus, generatio, atas, ut εἰς γενεὰς γενεῶν in omnes ætates, Hebraiſmus: fit ἀπὸ τῦ γίνομαι, ſup.

Μέρ☩, Epitheton propriè hominis: fit à μερίζω divido, & ὄ☩ vox, quod ab ἔπω dico: hinc homines μέροπες dicuntur, quòd linguâ articulatâ loquuntur; vel quòd hic aliâ, ille aliâ linguâ & dialecto loquatur.

Βρότὸς Mortalis (βρότ☉ autem cruor) ut hic μέροπες βρότοὶ mortales homines: deductum eſt à ῥέω fluo, quaſi ῥοτὸς, quòd nihil magis ſit fluxum quàm homo.

Ἐκγεγάασι, 3. Plur. præt. med. ab antiquo ἐκγάομαι, in perfecto (forſitan) medio ἐκγέγαα· tamen vide Gr. Gr. Rud. pag. 57. Grammatici enim tanquam Activum ex γέγηκα refingunt.

35 Σῶμα, ατ☉, τὸ, Corpus. δέμας Fit vel à δῶμα, ut dicatur σῶμα quaſi δῶμα τῆς ψυχῆς, domicilium animæ; vel à σῆμα, quòd anima in eo quaſi ſepulta eſt; aut παρὰ τὸ σώω vel σώζω, quòd anima in corpore quaſi in carcere ſervatur: abhinc σωματώδης corporeus, σωματικὸς corporalis, σωματικῶς corporalitèr.

Θεόσδ☉ à Deo vel divinitùs datus: fit à θεὸς Deus & δί-δωμι do.

37 Ἀνὴρ, Gen. ἀνέρ☉, per Syncopen ἀνδρὸς· ſumitur δ, quia ν non ponitur ante ρ· fit ab ἀνύω perficio, quia omnia viriliter perficit: abhinc ἀνδρεία fortitudo, quia virum decet; ἀνδρεῖ☉ virilis.

Εἵνεκα, pro ἕνεκα, Gratiâ, causâ, ſup.

Πλάσσεν, aor. 1. Indic. act. Ionicè & Poeticè pro πλάσε, quod etiam pro ἔπλασε τῦ πλάττω fingo, σω, σα, σαι· à quo

πλάσμα figmentum, πλάσις fictor, πλαστὸς fictus.

38 Εὐδαιμονέω Beatus ſum, ήσω, κα· abhinc εὐδαιμονία beatitudo, εὐδαίμων beatus: fit à δαίμων Deus, numen (quaſi δαήμων peritus & ſciens artifex) quod à δαίω ſcio.

39 Αἴσιμος Pius, juſtus, æquus; ab αἶσα officium: eſt & αἴσιμος fatalis: hoc autem ab αἶσα fatum, quod dicitur quaſi ἀεὶ ἦσα, vel quaſi ἡ ἀεὶ ἴσα par ſemper: vel ut alii à δαίω divido, quaſi δαῖσα, abjecto δ.

Φυλάσσω, Atticè φυλάττω, Cuſtodio, ſervo, conſervo; etiam caveo: abhinc φύλαξ cuſtos, φυλακὴ cuſtodia, φυλακτήριον præſidium.

40 Ναὶ, Adverbium affirmantis & concedentis, Næ, quidèm, immò, ſanè.

Ἐξεπλάσθη, 3. perſ. aor. 1. paſſ. τῦ ἐκπλάττω· quod fit ex ἐξ vel ἐκ & πλάσσω fingo, ſupra.

Unde igitur labes ægrotis mentibus hæret?
Primi Satoris crimine, at *noſtro* quoque.
Réſne Deus lapſu volvi permittit inani?
Extat, manétque nil niſi ejus numine.
Cur mala committi patitur ſi cuncta gubernat?
Bonus, atque *ſapiens* utitur rectè *malis*.
Eſtne Deo quidvis faciendi plena facultas?
Quicquid *decorum* eſt, inde *cunctipotem* vocant.
Vera Dei ſoboles dic quando duxerit ortum?
Homo ille in *ævo* natus, *ante* ævum *Deus*.

Ἀμπλακίη πόθεν ἔην δειλῆς περὶ φρεσὶ πέφυκε;
[1] Πρωτοπάτωρ μὲν αἴτιος, ἀλλ' ἡμεῖς ἅμα.
Ἦ θεὸς αὐτομάτως κόσμον περάπνκε φέρεσθαι;
[2] Πᾶν μὲν ξυὼ αὐτῷ κὴ φύει κὴ σώζεται.
Ἦν πάντων κρατέῃ, τί κακὰς ποτε τολμὰς ἀνέτλη;
[3] Εὖ κὴ σοφῶς δ' ἐυθετεῖ τὸ δύσνομον.
Ἦ θεὸς ὑψιμέδων δώσαται ῥέα πάντα τελέσαι;
[4] Πρέποντα πάντα, Παγκρατῆς ὅθεν κλύῃ.
Γνήσιος Ἀθανάτε Παῖς εἰπὲ πότ' ἔμμορεν ἀρχῆς;
Ἀνθρωπος ἐν χρόνῳ, Θεὸς φὺς πρὸ χρόνε.

Teſtimonia

Teſtimonia Sacra.

[1] Rom. 5. 12. Διὰ τοῦτο ὥσπερ δι' ἑνὸς ἀνθρώπου ἡ ἁμαρτία εἰς τὸν κόσμον εἰσῆλθε, καὶ διὰ τῆς ἁμαρτίας ὁ θάνατος, καὶ οὕτως εἰς πάντας ἀνθρώπους ὁ θάνατος διῆλθεν, ἐφ' ᾧ πάντες ἥμαρτον. Job. 14. 4. Pſal. 51. 5. Rom. 3. 9.

[2] Math. 10. 29, 30. Οὐχὶ δύο στρουθία ἀσσαρίου πωλεῖται, καὶ ἓν ἐξ αὐτῶν οὐ πεσεῖται ἐπὶ τὴν γῆν ἄνευ τοῦ Πατρὸς ὑμῶν. [30] Ὑμῶν δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς πᾶσαι ἠριθμημέναι εἰσί.

[3] Gen. 50. 20. Ὑμεῖς ἐβουλεύσασθε κατ' ἐμοῦ εἰς πονηρά, ὁ δὲ Θεὸς ἐβουλεύσατο περὶ ἐμοῦ εἰς ἀγαθά, ὅπως ἂν ποιήσῃ ὡς σήμερον, καὶ σῶσαι λαὸν πολύν. Act. 4. 27, 28.

[4] Tit. 1. 2. Ὁ ἀψευδὴς Θεός.

[5] Iſa. 9. 6. Ὅτι παιδίον ἐγεννήθη ἡμῖν υἱὸς καὶ ἐδόθη ἡμῖν. Johan. 8. 56. 58. Ἀβραὰμ ὁ Πατὴρ ὑμῶν ἠγαλλιάσατο ἵνα ἴδῃ τὴν ἡμέραν τὴν ἐμήν. [58] Πρὶν Ἀβραὰμ γενέσθαι ἐγὼ εἰμί.

Sectio quinta.

41 Ἁμαρτία, ας, Peccatum, erratum, labes. ἁμάρτημα. fit à πλανία error, delictum, quod à πλάζω, πλάγξω (addito γ euphonicωs) errare facio: ſunt verò qui non à πλάζω, ſed à πλέκω deducunt; quòd laquei inſtar homines implicet.

Πόθεν, Interrogativ. Unde, ut πόθεν ὦ Σώκρατες φαίνῃ; Unde ô Socrates appares? fit ab ὅθεν Indefinit. unde, quod ab Articul. ὁς.

Δειλός, Poeticè pro δειλαῖος, Dat. plur. fœm. τῇσι δειλῇς debilis, infirmus, ut δειλὸν γῆρας· etiam timidus, miſer. Cum Gen. pro Superlat. ponitur, ut δειλὲ ξείνων· abhinc δειλία timiditas, debilitas. Hinc δείλης veſperi, cui oppon. πρωΐ· vel quia tunc dies debilis eſt; vel quia tunc homines timere ſolent. Specioſiùs deducunt à δείδω· cùm veriùs dubio procul ſit à Chaldaico חָלַל Timere.

Φρεσὶ, Poeticè pro φρεσὶ, Dat. plur. τῆς φρὴν Mens, ſup.

Πέφυκε, 3. perſ. præt. Activ. τοῦ φύω Gigno, naſcor, ſupra. Obſervare licet in vocib. Tmeſin, περὶ φρεσὶ πέφυκεν pro περιπέφυκε φρεσὶ, adhæſit præcordiis: ſic περιπέφυκα apud Ariſtotelem

telem notatur ſignificare Agnatus ſum, item annexus ſum, adhæreo ; apud quem reperitur πεφυκέναι τινὶ ſimplex, pro inhærere, concreſcere alicui. Notatur vitium inolitum.

42 Πρωτοσπόρος Activè, Primus ſator, qui primus ſerit ; ſed πρωτόσπορος Paſſivè, Qui primus ſeminatus eſt : fit à πρῶτος primus & σπείρω ſemino, ſpargo, ἔρω, ἔσπαρκα.

Αἴτιος Cauſa rei alicujus, Autor : fit ab αἰτία (incertum, an vice versâ αἰτία ab αἴτιος) cauſa, ratio, ut αἰτίαι πρῶται cauſæ primæ ; etiam culpa, crimen. αἰτίαν ἔχει τοῦ πολέμου, culpatus fuit ob bellum : dicitur & αἰτίαν ἔχω ἐπὶ τούτῳ, & αἰτίαν ἔχων κατὰ τινός, accuſari ab aliquo.

Ἅμα Simul, unà cum Adverb. Temporis : elegantèr cum Dandi Caſu conjungitur, ut ἅμα τῷ καιρῷ commodè, ἅμα τῷ ἔαρι, θέρει, χειμῶνι, primo vere, prima æſtate, prima hyeme : etiam cum Infin. nominis Inſtar jungitur, ut ἅμα τῷ αἰσθέσθαι τοῦ σκώμματος ut primùm fraudem ſenſit : etiam cum duplici Particip. ſequente καί, ut ἅμα τε γράφων καὶ λέγων καὶ ἀκούων ſimul & ſcribens & dicentem audiens. Vide Viger. de Idiotiſmis Græcæ dictionis.

43 Αὐτομάτως Sponte, ultrò. αὐτομάτῳ, αὐτομάτῃ ſeu αὐτοματί. ἑκουσίως. ἐκ προαιρέσεως. ἐκ προνοίας. fit ab αὐτόματος ultroneus, ſpontaneus ; etiam αὐτόματος θάνατος eſt mors naturalis. Αὐτόματος fit vel ab αὐτὸς & μάομαι excitor ; vel ab αὐτὸς & μάτην.

Προέηκε, Ionica diſſolutione τὸ η pro προῆκε, Aor. 1. act. Indic. τὸ προΐημι, fut. προήσω (ex inuſitato προέω) quod ex πρὸ & ἵημι mitto.

Φέρεσθαι, Infin. Paſſ. τὸ φέρω fero, fut. οἴσω, tanquam ab οἴω, aor. 1. ἤνεγκα, tanquam ab ἐνέγκω · ſæpe conjunguntur φέρειν καὶ ἄγειν pro diripere & populari. Interdum uſurpatur pro pertinere, ut πάντα τὰ πρὸς εὐδαιμονίαν φέροντα quæcunque ad beatitudinem pertinent : item cum νύκτα vel ἡμέραν, ut νύκτα καὶ ἡμέραν φέρειν, i. e. traducere : item Imper. φέρε adhortantis eſt, ut φέρε δή agè verò : etiam φέρε cum Infin. εἰπεῖν redditur, verbi causâ, ut ita dicam, exempli gratiâ. Vide Viger. abhinc φόρος Tributum.

44 Σώζω Servo, σω, σέσωκα, σέσωσμαι, ἐσώθην, excluſo Sigma Præteriti, θήσομαι · fit à σός, contractè σῶς, ſalvus ; à quo σωτηρία ſalus, σωτὴρ ſervator. σῶσρον merces, quod datur Medico ob ſanationem, σώφρων ſobrius, ex σῶς & φρὴν.

45 Κρατῆν, 3. perſ. præſ. ſubjunct. act. τὸ κρατέω Impero, guberno,

guberno, ἥσω, κεκράτηκα· conſtruitur hìc cum Gen. verba enim Imperandi Genitivo gaudent. Fit à κράτος potentia, ſupra.

Τί, Poeticè τίη, Cur? quid? à τίς quis, Interrogat.

Κακὸς, ὴ, Malus, nequam; item pauper, vilis: dictum eſt quaſi χακὸς à χάζω recedo; quòd omnes malum fugiant: abhinc κακόω· nam ab Adiectiv. in ος formantur Verba in όω. Vide Anteſig. pag. 91. v. 33.

Τόλμη, ης, ἡ, Audacia, fiducia; plerunque in malam partem accipitur: abhinc τολμάω audax ſum, audeo; etiam comminiſcor, ut τολμᾷ δὴ τοιῦτο tale quid comminiſcitur; etiam ſuſtineo, ut τολμᾷ θ' ἃ μὴ χρὴ ſuſtinet quæ non decet: abhinc etiam τολμητὴς homo audax.

Ἀνατλάω, vel ἀνάτλημι, Perfero, perpetior: ex ἀνὰ & τλάω, per Syncopen pro ταλάω ſuffero, τλήσω, τέτληκα· abhinc τλήμων patiens, τλῆσις patientia. Aor. 2. ut ἔσλω.

46 Σοφῶς Sapientèr, Adverbium Qualitatis, ex Gen. plur. Adiect. σοφὸς, mutato ν in σ, formatum.

Εὐθετέω Aptus ſum; etiam idem quod εὐθετίζω, concinnè vel aptè diſpono: ex εὖ benè & τίθημι pono, θήσω, τέθεικα, pro τέθηκα.

Δύσνομος Illegitimus, & τὸ δύσνομον peccatum: ex δὺς quod vim contrariam habet, & νόμος Lex; peccatum eſt enim Legis tranſgreſſio. De νόμος vide ſupra. Abhinc δυσνομία mala legum inſtitutio, licentia. δυσνόμω opponitur εὐνομος.

47 Ὑψιμέδων In alto regnans: fit ex ὕψος, de quo ſupra, & μέδω, idem quod μεδέω, impero; à quo μέδοντες Principes.

Δώαμαι, ήσομαι, δεδώημαι, Poſſum. Interdum δώαται Impersonalitèr uſurpatur, ut δώαται ἀρετὴν γενέσθαι καὶ μὴ εἶναι ἄυλον fieri poteſt ut virtus ſit, &c. Interdum jungitur Dativo, ut δώασθαι τῷ σώματι bene valere, firma eſſe valetudine; etiam δώασθαι æſtimari: abhinc δώαμις potentia, δωατὸς poſſibilis, cum ſequente Infinit. potens; cui opponitur ἀδώατος impotens, impoſſibilis.

Ῥέα Facile, Poet. ῥεῖα· quaſi ῥέδια, à ῥέζω facio, ut facile à facio; ῥέξω, per Metathes. ἔρξω. Potiùs deduxeris à Chald. עָשָׂה Velle; niſi etiam ῥέζω facio, ab Hebr. רָצָה Velle: de Deo enim dignum eſt dicere, Modò volueris, feceris; è contrà, Nil tam facile, quin difficile fiat, invitus ſi facias. Abhinc ῥεκτὴρ actor, ῥάδιος, Compar. ῥᾴων, Sup. ῥᾷστος.

Τελέσαι, Poeticè pro τελέσαι, Aor. 1. Infin. τὸ τελέω Perficio, ad finem perduco: hoc autem à τέλος finis, exitus. τέλος

ἔχειν

ἔχειν finem habere ; etiam Agmen, Cohortem significat, & Vectigal. τὰ τέλη mysteria, sacra. οἱ ἐν τέλει magistratus.

48 Πρέπω Decorus sum, excello ; πρέπει decet, convenit : abhinc τὰ πρέποντα quæ decent, πρεπόντως decenter.

Παντοκρατὴς Omnipotens : ex πᾶς omnis (à quo παντὸ omninò) & κρατέω impero, supra.

Κλύω Audio : construitur cum Gen. ut κλῦθί μευ ἀργυρότοξ'. Il. α. abhinc κλυτὸς inclytus.

49 Γνήσιος, α, ὁ, Legitimus, minimè spurius, ut γνήσιοι παῖδες · etiam germanus : dictum est quasi γονήσιος vel γωήσιος, quod à γείνομαι nascor, supra.

Ἀθάνατος, ε, Immortalis : fit ab α particula privativa & θάνατος, ε, Ionicè ος, Mors : hoc autem ἀπὸ τοῦ θνήσκω (fut. θανέομαι & τεθνήξομαι, præt. τέθνηκα, Poeticè & Ionicè τέθναα) morior. θνητὸς & βροτὸς mortalis πρὸς ἀθανάτῳ opponuntur.

Παῖς, Poeticâ dialysi pro παῦς Puer, supra.

Ἔμμορεν, 3. pers. Poet. præt. med. τοῦ μείρω Divido, de quo supra : construitur hic cum Gen. ἔμμορεν ἀρχῆς, pro Duxerit ortum.

50 Φὺς, Aor. 2. part. act. verbi φῦμι vel φύω Gigno.

Quid fuit ille Dei priùs omni filius ævo ?
Imago, ratio, sermo, consilium Patris.
Estne aliquid Nati quo sit testata potestas ?
Factus *per ipsum* mundus, *absque* ipso nihil.
Unde animam humanam, mortalésque induit artus ?
Fœcunda *virgo Spiritûs* peperit satu.
Quod tulit, ede mihi, divina Puerpera nomen ?
Stirps ABRAHAMI, *Maria* DAVIDIS genus.
Ergò Deo diversus homo binique fuere ?
Erat unus idem, quique *homo*, quique & *Deus*.

Θεσπεσίη φύτλη, τί πόθ' ἣν πολὺ φέρτερον εἶναι ;
[1] Βελὴ, [2] χαρακτὴρ, [3] ἑκάτερος λόγος Πατρός.
Ἦ ῥά τι καὶ μεγαλως δείξας ὀπιμάρτυρον Υἱὸν ;
[4] Κτίσθη δ' ἔσθεν ὁ κόσμος, ἄτερ ἑσθενὲς ἔδε ἕν.
Ἀνδρομέην φυχὴν πόθεν ἔσατο, θνητά τε γυῖα ;
[5] Ἐκ Πνεύματός θ' παρθένου τέκε κοῦρας.

Εἶπ'

Εἶπ' ἄγε τοῦτο, μάκαρ τί μοὶ ὄνομα θυτόκῳ ἦεν;
Μαεία [6] Αβεράμ φῦσα καὶ [7] Δαβιδίδθεν.
Ἀνθρώπε Θεὸς ἄλλος ἔην; ἦ παροὶ ἦ γλυέσθην;
Εἷς ὢν ὑτὸς ἦν [8] ὢ ἄνθρωπος ὤντε χ᾽ ὢ Θεός.

Teſtimonia Sacra.

[1] 1 Cor. 1. 24. Χειςὸν Θεοῦ δύναμιν καὶ Θεοῦ σοφίαν.
[2] 2 Cor. 4. 4. Τοῦ Χειςοῦ ὅς ἐςιν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ. Col. 1. 15. Ὅς ἐςιν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀοράτου. Heb. 1. 3. Ὅς ὢν ἀπαύγασμα τῆς δόξης καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποςάσεως αὐτοῦ.
[3] Johan. 1. 1. Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεὸν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος.
[4] Johan. 1. 3. Πάντα δι᾽ αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο ὲδὲ ἓν ὃ γέγονεν. Col. 1. 16. 17. Heb. 1. 2.
[5] Iſai. 7. 14. Ἰδοῦ ἡ Παρθένος ἐν γαςρὶ λήψεται καὶ τέξεται υἱόν.
[6] Gen. 12. 3. Καὶ ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς. Gen. 18. 18. & 22. 18.
[7] Math. 1. 1. Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χειςοῦ υἱοῦ Δαβὶδ, υἱοῦ Ἀβραάμ. Math. 15. 22. Ἐλέησόν με Κύριε υἱὲ Δαβὶδ.
[8] Math. 1. 23. Ἐμμανουὴλ ὃ ἐςι μεθερμηνευόμενον μεθ᾽ ἡμῶν ὁ Θεός.

Sectio ſexta.

51 Θεῖος Divinus. θεῖος. fit à θέσπις vaticinus, divinus; quod ex θεὸς Deus & ἔσπω, Poeticè pro ἔπω dico; vel quaſi ἐκ θεοῦ πεσών· abhinc θεσπίζω vaticinor, θέσπισμα oraculum, θεσπεσίως divinè.

Φύτλη Generatio, ortus, genus: fit ἀπὸ τοῦ φύω.

52 Βελὴ Conſilium, concilium; etiam locus in quem conveniunt: fit à βέβολα præt. med. τοῦ βάλλω, Metaphora à ſagittariis ducta: abhinc βουλεύω conſilium do, βούλευμα conſultatio.

Χαρακτὴρ, ῆρος, ὁ, Figura, forma; item imago, effigies, nota impreſſa vel inſculpta: abhinc ὀπικόπτειν χαρακτῆρα percutere monetam: fit à χαράσσω vel ἀράσσω ſculpo; à quo χάραγμα veſtigium, ſulcus. Apud Soph. Ἐκά-

Ἑκάτερ⊖ λόγ⊖ Vox { προφορικὸς / ἐνδιάθετ⊖ } utraq; est enim Λόγ⊖ κὴ
Interna } vox { Ratio.
Externa } vox { Sermo.
Eustath. ait hoc nomen Compar. formam obtinere, & ab ἑκὰς derivari: abhinc ἑκατέρω in utramq; partem.

53 Δείξας, 2. sing. aor. 1. Optat. Act. τὸ δείκνυμι Ostendo, monstro.

Ἐπιμάρτυρ⊖ Testis super re aliqua, qui Testis adhibetur: ab ὀπὶ & μάρτυρ⊖, idem quod thema μάρτυρ testis: sumitur Adjectivè.

Ἀλκὴ, ῆς, ἡ, Potestas, robur, vires; item auxilium, remedium; etiam victoria, apud Hom. Il. θ.

54 Κτίσθη pro ἐκτίσθη, 3. pers. aor. 1. pass. τὸ κτίζω Creo.

Ἔθεν, Gen. ab ἕ, Ionicè ἕο & εὗ, Attici addunt θεν. ἕοθεν, per Syncopen vel Poet. ἔθεν. Vide Antesig. pag. 112. vers. 41.

Ἄτερ Sine, absque. ἀνὰ, ἄτερθε & ἄτερθεν. Cum Gen. tantum præponitur, interdumq; postponitur suo Gen. ut πάλυ ἄτερ sine vibratione.

55 Ἀνδρόμε⊖, ε, ὁ, Humanus: fit ab ἀνὴρ vir, supra.

Ψυχὴ, ῆς, ἡ, Anima, vita; interdum sic nominatur Pars animæ ratione prædita; etiam strenuitas, audacia; in bestiis ferum ingenium: fit à verbo ψύχω significante spiro, refrigero.

Ἕσατο Induit, 3. sing. aor. 1. med. verbi ἕννυμι indutus sum; quod ab ἕω induo, ἕσω· hìc ponitur pro ἕσατο, & detracto omni augmento, ἕσατο, Anadiplasmo Poetico propter Diastolen ἕσατω.

Θνητὸς, ὴ, ὸν, Mortalis. βρότ⊖. fit ἀπὸ τὸ θνήσκω morior, de quo vide in ἀθάνατ⊖.

Γυῖον, ε, τὸ, Membrum; sed propriè γυῖα pedes; etiam de omnibus partibus dicitur; etiam de toto corpore: cùm autem manus pedesve γυῖα vocantur, Gen. χειρῶν seu ποδῶν subaudiri debet, secundum Eustath.

56 Πνευματώδης, εος, ες, ὁ ἡ, Spiritualis, inflatus: fit à πνεῦμα spiritus.

Παρθένος, ε, ἡ, Virgo: fit vel à θηλάζειν, quia nondum lactat; vel à παρθέειν præsto, quia formam matribus præstant virgines: abhinc παρθένιος virginalis, παρθενεύω in virginitate dego, παρθενικὸς virgineus.

Τέκε, Ionicè pro ἔτεκε, 3. sing. aor. 2. Indic. act. verbi τίκτω pario: abhinc τοκεὺς partus.

Σπορᾷ,

Σποφὰ, ᾶς, ἡ, Satio, ſatus. σπορηλὸς, σπόρος. ſignificat etiam ſeges, genus : fit à verbo σπείρω ſero, ſemino, ερῶ.

57 Μάκαρ, αρος, ὁ ϰ̀ ἡ, ϰ̀ τὸ, Beatus, fælix. μάκαρες dicuntur Dii, quia omnium beatiſſimam vitam degunt. Euſtath. dictum putat παρὰ τὸ μὴ ὑποκεῖσθαι κηρὶ, quòd fato non obnoxii: alii ὑπὸ χαίρειν, inde μακάρεος idem ; ſed frequentius in proſa uſurpatur quàm μάκαρ. Martinio derivatur à מִיקָר pretioſus, honoratus.

Θεότοκος, Ionicè pro θεοτόκος, Dei Genitrix, ſanctæ Mariæ Virginis Epithet. Θεότοκος autem, à Deo natus, fit à θεὸς Deus & τίκτω pario.

58 Μαείε, Heb. exaltatus, Nomen Virginis ſanctæ.

Ἄβραμος, ἄμος, Abram : fit ab Hebr. עָבַר Tranſivit, quia cùm Deus juſſit, Fluvium Meſopotamiam tranſivit : vel ab אָב Pater & רָם Excelſus, quaſi Pater Excelſus. Sed poſtea Deus nomen ejus ab Abram in Abraham mutavit & deduxit ab אָב Pater & עָם Populus, quia dixit ille, Patrem multorum populorum feci te. Potiùs (ut alii) ab אב & המון.

Δαβιδόθεν, i. e. ἐκ τοῦ Δαβὶδ ος, A Davide, Heb. dilectus : verbum ab Autore doctiſſimo factum.

59 Δισσοὶ, Ionicè δίξοι, Atticè δίττοὶ, Bini, duplices : ab Adverb. δὶς bis, per Syncopen pro δυάκις, à δύο.

Γενέσθων, pro ἐγενέσθων, 3. perſ. dual. aor. prim. paſſ. τῦ γίγνομαι.

60 Ὠνθρωπος, Synalœpha pro ὁ ἄνθρωπος, quod ſupra videas.

Permixtúmne fuit cum non pereunte caducum ?
Convênit *impermixta* natura utraque.
Afferrine poteſt res hoc quæ fœdus adumbret ?
Exiſtit *homo* ſic *unus* animo, & corpore.
Natus at ille Dei cur nomine dictus *Ieſu* ?
Vox iſta Solymis *ſoſpitatorem* notat.
Nomine cur illum *Chriſti* pia turba celebrat ?
Mos *regem inungi*, fecit hunc *regem* Pater.
Quâ verò peperit nobis ratione ſalutem ?
Vitâ atque *morte*, deinde vitâ *redditâ*.

Ἦ ῥα σοὶ ἀφθάρτῳ κέχυτ' ἄμμιγα σπέρματι θνητόν;
'Αξυγχύτως παρῆεν ἑκάτερον γένος.
Τῶδε τί μοι ζώγρει σκιερὸν δώμησιν ὀπωπεύω;
[a]Ἄνθρωπον ἔτω σῶμα καὶ ψυχὴ τελεῖ.
65 Τίπτε ἦ θεσπεσίου κλυτὸν ὄνομα κέκλεσ' Ἰησοῦς;
[1]Σωτῆρ Ἑβραίοις τοῦτο σημαῖνον κυρεῖ.
Τίπτε ἦ καὶ χεῖρὸν θεράποντες ἢ κικλήσκουσιν;
[2]Ἀναξ κέχρις', [3]Ἄνακτα θῆκέ νιν Πατήρ.
Ἦ δὲ τί κεν ῥέζων ἡμέας θανάτοιο ἔλυσε;
70 [4]Ζῶν μὲν, [5]θανών τε, [6]καὶ θεὸς ἀνστὰς ἐκ νεκρῶν.

Testimonia Sacra.

[a] Math. 1. 21. Καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν· αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν.

[1] 1 Sam. 10. 1. Καὶ ἔλαβε Σαμουὴλ τὸ φακὸν τοῦ ἐλαίου, καὶ ἐπέχεεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ ἐφίλησεν αὐτὸν, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Οὐχὶ κέχρικέ σε Κύριος εἰς ἄρχοντα ἐπὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐπὶ Ἰσραήλ; 1 Sam. 16. 13. Καὶ ἔλαβε Σαμουὴλ τὸ κέρας τοῦ ἐλαίου, καὶ ἔχρισεν αὐτὸν ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ. 1 Reg. 1. 39. Καὶ ἔλαβε Σαδὼκ ὁ ἱερεὺς τὸ κέρας τοῦ ἐλαίου ἐκ τῆς σκηνῆς, καὶ ἔχρισε τὸν Σαλωμών, καὶ εἶπε πᾶς ὁ λαὸς, Ζήτω ὁ Βασιλεὺς Σαλωμών.

[2] Psal. 2. 6. Ἐγὼ δὲ κατεστάθην Βασιλεὺς ὑπ' αὐτοῦ ἐπὶ Σιὼν ὄρος τὸ ἅγιον αὐτοῦ. Math. 28. 18. Ἐδόθη μοι πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς. Apocalyp. 11. 15. Ἐγένοντο αἱ βασιλεῖαι τοῦ κόσμου τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ, καὶ βασιλεύσει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

[4] Rom. 4. 25. Ὃς παρεδόθη διὰ τὰ παραπτώματα ἡμῶν, καὶ ἠγέρθη διὰ τὴν δικαίωσιν ἡμῶν.

[5][6] Rom. 4. 25.

Sectio septima.

61 [a] Ἄφθαρτος Incorruptibilis, corruptioni non obnoxius: fit ἀπὸ τοῦ φθέω corrumpo, vel φθείρω idem: abhinc φθορὰ, pro quo apud Gal. & Hip. φθίσις Tabes.

Κέχυτ' pro ἐκέχυτο, 3. sing. pluſq. perf. paſſ. vel pro κέχυται,

ται, 3. sing. perf. pass. ☞ χώω vel χύω fundo, quod à χέω idem, fut. χέσω, χείσω, & χεύσω.

Ἄμμιγα, pro ἀναμίγα, Simul, unà, sicut ἀμμίγδην pro ἀναμίγδην permixtim : ν enim Præpositionis ἀνὰ, cum Poeticè α finali deperdito ante μ ponitur, in μ mutatur. Fit ab ἀνὰ & μίγνυμι vel μιγνύω misceo, permisceo, μίξω, ab inusit. μίγω.

62 Ἀξυγχύτως Impermixtè, Adver. ex α priv. & ξυὼ pro συὼ cum, & χύω vel χέω misceo, de quo vid. in κέχυθ'.

Παρῆε, Poeticè pro παρῆν, 3. sing. imperf. τῦ πάρειμι advenio, adsum, quod ex παρὰ & εἰμὶ sum.

63 Τῆδε & τῇ, Gen. sing. ab ὁ, ἡ, τὸ.

Ζεῦγος, εος, ους, τὸ, Jugum; item biga, fœdus: à ζεύγνύω vel ζεύγνυμι, fut. ζεύξω, tanquam à ζεύγω jungo, copulo. συναπτω. συνίστημι. significat etiam matrimonio jungo, & cum Dat. jungitur, ut γάμοισι ἐζύγης nuptiis junctus es, i. e. duxisti uxorem. Potius autem ab Hebr. יָגַע jungere. יוּג. יֻגָּה Jugum; nisi Chaldæi ex Græciâ sumpserint radicem Hebræis ignotam. Abhinc ζυγόω jugo. συναρμόζω. ὁμόζυγος conjux, ζύγος conjux.

Σκιερὸς, ά, όν, Umbrosus, opacus. σκιαρὸς, ἐπίσκιος. fit à σκιὰ, ᾶς, umbra, quasi κιὰ, παρὰ τὸ κίω, quòd nos comitetur. Usurpatur σκιὰ & prop. & metaph. prop. ut Odyss. λ. σκιῆ ἐικελον umbræ simile : met. ταλλ' ἐγὼ καπνῦ σκιᾶς ὄκ ἂν πειαίμιν, i. e. ne hilo quidem emerim.

Δώσιν, 3. sing. sub. à δώω, δώης, δώη, & Ionicè δώησι, à δίδωμι do, δώσω, δέδωκα· δώησι verò 3. sing. aor. 2. optat. à δώη & Ion. δώησι.

Ὀποπὴ, ῆς, ἡ, Conspectus, visus; etiam oculus. ὄψις. fit à verbo ὄπομαι video, quod rarò in præs. usurpatur; in præt. med. ὄπωπα vidi : à quo ὀποπὴ, & ἐνώπιον coram, Adverb. & ἀποπτος invisibilis, ἄοπτος idem.

65 Θεογενὴς, έος, ῆς, Dei natus. ὁ υἱὸς Θεῦ. Ionicè fit à Θεὸς Deus & γένος genus, progenies; hoc autem à γίγνομαι nascor, supra.

Κέκλετ' pro ἐκέκλετο 3. pers. sing. imperf. à κέκλομαι verbo Poetico idem significante quod καλέομαι, ut pro καλῶ infrà usurpatur κεκλήσκω.

Ἰησῦς Jesus, Gen. Ἰησοῦ, Dat. Ἰησῷ, Acc. Ἰησοῦν : fit à יְשׁוּעַ vel הוֹשִׁיעַ salvavit.

66 Ἑβραῖος Hebræus : fit ab Hebraico עִבְרִי Hebræus, quod

ab

ab עֵבֶר Heber, quasi Heberæus, ab Hebero ortus.

Σημαῖνον κυρεῖ Est significans, id est, significat σημαίνει. est neut. sing. part. præs. τὸ σημαίνω significo, signum do. δηλόω. hoc autem à σῆμα signum, nota. σημεῖον. Κυρεῖ autem 3. sing. præs. ἀπ. κυρέω κιρῶ, quod idem valet quod εἰμὶ sum. Κύρω, Martinio à קָרָה Contingere. Non pote probabilius. Cum Participio plerunq; jungitur, ut hìc & apud Soph. κυρεῖς ἔχων, i. e. τυγχάνεις ἔχων, hoc est, ἔχεις habes.

67 Χριστὸς, ὁ, Christus, Dei Filius; etiam Unctus: fit à χρίω ungo, inungo; quod à χράω coloro, mutato α in ι. Sic dicitur Salvator noster, quia Propheta, Sacerdos & Rex erat, quæ tria hominum genera inungi solebant, h. e. ordinari & disponi ad triplex illud officium.

Θεράπων, οντος, ὁ, Servus, minister, famulus: abhinc θεραπεύω ministro, famulor; etiam θεραπεύειν τὴν γῆν pro Colere terram, apud Xen. etiam θεραπεύειν σῶμα Corpus curare, apud Arrian.

ἑ E Se, ipsum. Accus. ἀπ. ἕ sui, pro quo Dores νίν ponunt, ut infra, ἄνακτα θῆκε νὶν Πατὴρ Regem Pater ipsum constituit.

68 Ἄναξ Rex, ακτος (pro ἄνακς, inserto τ per Pleonasmum) in Vocat. ἄνα· abhinc ἄνασσα Regina, & ἀνάσσω rego, impero; quod cum Gen. & cum Dativo usurpatur: cum Gen. Il. α. Τενέδοιό τε Ἴφι ἀνάσσεις· cum Dat. πάντεσσιν ἀνάσσειν Omnibus imper. Il. α. item cum Accus. Vide Gr. Gr. Rud. pag. 155.

Θῆκε Constituit, posuit, Ionicè pro ἔθηκε, 3. sing. aor. 1. Indic. activ. à τίθημι pono, θήσω, τέθεικα, aor. ἔθηκα.

69 Ἔλυσε Solvit, liberavit. ἐλευθέρωσε. 3. sing. aor. 1. Indic. act. ἀπ. λύω solvo, libero. ἐλευθερόω, ἀπολύω, ἀπαλλάττω. Cum Gen. construitur sicut ἐλευθερόω· necnon cum Accus. ut λύειν τινὰ τινὸς liberare aliquem ab aliquo; & hìc ἡμέας θανάτοιο λῦσε nos à morte liberavit.

70 Καῦθις Et rursus, pro κὴ & αὖθις rursum. ἔμπαλιν. fit ab αὖ idem apud Poetas: etiam αὖθι & αὖτις pro αὖθις, & αὖθ' pro αὖτε usurpantur: dicitur & οἱ αὖθις pro Posteri.

Ἀναστὰς, Poeticè pro ἀναστὰς, Resurgens, Part. aor. 2. act. ab ἵστημι statuo, colloco, στήσω· abhinc ἀνάστασις resurrectio; item erectio. ἀνάστασις νεκρῶν resurrectio mortuorum.

Νεκρὸς, ὁ, Mortuus, defunctus; etiam cadaver vel corpus mortuum. ἀποθανών. Derivatur ἀπὸ νε στερητικῶ, i. e. priv. & κῆρ,

i.e.

i. e. ψυχὴ, quasi sine anima: abhinc νεκρόω eneco, νέκρωσις mortificatio: huic opponitur ζωὸς, vel ὁ ζῶν, vel ἔμψυχος vivus.

Illius ex *vitâ* quos est tibi carpere fructus?
Docet illa *verbis*, monstrat *exemplo* viam.
Perspicuâ quicquid docuit, complectere summâ.
Nôsse, atque purâ mente *venerari* Deum.
Quas cupit ista sibi pietatis regula partes?
Has: *pœnitere*, *credere*, & benè *vivere*.
Dic quid significet pars isto ex ordine *prima*?
Commissa *flere*, flenda non *committere*.
Quænam vera *fides* certam paritura salutem?
Deo loquenti *credere* & *confidere*.

Πῶς δὲ τί τοι χαίσμη κείνη βίη ἢδ' ἀνίνησι;
Λέγων διδάσκει, ἔργῳ ἐδὴν παρδείκνυει.
Πάντα μοι ὅσ' ἐδίδαξε διαῤῥήδην κεφαλαιῶ.
Γνῶναι θεὸν, ἀγνῶς τ' εὐσεβεῖν τὰ πρὸς Θεόν.
Τοῦτο ἢ θρησκείας τίνα σύλλαβε θέσφατον ἔρξα;
Τάδε, μετάνοιαν, πίστιν, ἔυνομον βίον.
Τούτων ἐκ μοὶ φράζε μέρη τί δ' οἱ ἤθελε πρῶτον;
Πραγῆτα κλαίειν, ἀξίοκλαυς' ἁ πεπτωκέναι.
Τίς δ' ὀρθὴ πίστις σωτήρια δῶρα τεκοῦσα;
Θαῤῥεῖν Θεῷ λαλοῦντι, κἢ πεποιθέναι.

Testimonia Sacra.

[1] Matth. 20. 28. Ὥσπερ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε διακονηθῆναι ἀλλὰ διακονῆσαι. Ephes. 5. 2. Καὶ περιπατεῖτε ἐν ἀγάπῃ καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς. Col. 3. 13. Καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἐχαρίσατο ὑμῖν οὕτω καὶ ὑμεῖς. 1 Pet. 2. 21. Ὅτι καὶ Χριστὸς ἔπαθεν ὑπὲρ ὑμῶν, ὑμῖν ὑπολιμπάνων ὑπογραμμὸν, ἵνα ἐπακολουθήσητε τοῖς ἴχνεσιν αὐτοῦ.

[2] Act. 20. 21. Διαμαρτυρόμενος τὸ εἰς τὸν Θεὸν μετάνοιαν, καὶ πίστιν τὴν εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν.

Sectio octava.

71 Χράσμη Profit, 3. ſing. Sub. act. ἀπ' χραισμέω opitulor, opem fero; ſed χράσμη auxilium: dictum quaſi χρησιμῶ, à χρήσιμος utilis: hoc autem à verbo χράομαι utor, derivatur: & abhinc χρεία, & Ion. χρειώ, utilitas. Idem ſignificant ὠφελέω, συμφέρω, λυσιτελέω cum Dativo, ut hìc τοι χράσμη, & τοι ὠφελέω.

Κείνῳ, Gen. Ionicè pro ἐκείνῳ, ab ἐκεῖνος Ille.

Ὄνίνησι Juvat, 3. ſing. præſ. Indic. act. verbi ὀνίνημι, idem quod ὄνημι juvo, proſum, adjuvo. Cum Dat. conſtruitur; verba enim Juvandi Dativo gaudent. Abhinc ὀνητὸς utilis, quo frui queas; & contra, ἀνονητὸς inutilis, quo frui nequeas. ὄναμαι, Dor. pro ὄνημι.

72 Διδάσκω Doceo, inſtituo (παιδεύω, μανθάνω) ἄξω, δεδίδαχα, δεδίδαγμαι; à quo δίδαγμα, Documentum: fit à δὶς & δάσκω, diſpertior, ſive divido; vel à δίδωμι & δαίω diſco: hinc διδάσκαλος Magiſter, qui docet; διδασκαλία, doctrina, diſciplina; διδαχὴ, Idem: δίδακτρον, Præmium magiſtri, Minerval.

Δρῶν Faciens, agens; Part præſ. à δράω, facio, ἄω (ποιέω) item fugio ſignificat; item miniſtro: etiam δρᾶν τινα εὖ ἢ κακῶς, benefacere aut malefacere alicui: Poetæ hujus Verbi Imperativo nonnunquàm utuntur; maximè verò in aor. pro 2ª perſ. fut. Indic. ut ὅτι δ' ἔν ὃ δράσον pro δράσεις, Scis ergo, quid facturus ſis. Vig de Idiot. Græc.

Ὁδὸς, ὁ, ἡ, Via, iter; etiam vitæ inſtitutum, ſecta, inſidiæ: elegantèr ὁδὸς ſubauditur; ut ἐκλεγαμένην, vel εὐθεῖαν ἐξεπεκέναι; vel διαμαρτεῖν, ſubauditur ὁδόν. A recta via aberrâſſe: fit ſecundum Euſtath. ab ἔω ſignificante ποροδομαι· Rectiùs qui à Chaldaico עָבַר Tranſire.

73. Διαῤῥήδην Clarè, manifeſtè, apertè; etiam explicatè: Adverbium eſt factum ex ῥέω ſignificante Dico; in quâ ſignificatione quamvis non ſit uſit. ῥέω, in uſu tamen eſt aor. 1. ἐῤῥήθην: abhinc ῥῆμα & ῥῆσις Verbum, dictio, vocabulum.

Κεφαλαιῶ In Capita vel ſummas redige, ſummatim & capitulatim attinge, ſummatim & brevitèr recenſe. συγκεφαλαιῶ· fit

ex

ex κεφάλαιον Capitulum, caput, quod à κεφαλὴ, Idem: ſæpe pro toto homine ſumitur per Synechdochen Partis pro toto. Item Metaphoricῶς pro eo quod præcipuum eſt & ſummum in re aliqua: Item ſumma. Ergo ἐν κεφαλαίῳ, κεφαλαίῳ, κεφαλαιωδῶς ſummatim, ſuccinctè, brevitèr: σωτόμως conciſè: κεφαλὴ autem fit ἀπὸ τ῀ κεκυφῶσθαι A cavitate.

75. Θρησκεία Religio, veneratio, cultus; σέβασμα: fit à θρησκεύω Ceremoniis quibuſdam ſuperſtitioſis Deum colo (à verbis enim in εύω fiunt verbalia in εία.) verbum eſt à Thracibus deductum, apud quos Orpheus Deorum cultum invenerit, quo poſtea uſi ſunt Græcorum pleriq;. Eſt etiam ſimplicitèr Colo, veneror, σέβομαι, ἀπεβῶ.

Συλλαβὲ Comprehendit; 3 ſing. aor. 2. Indic. activ. à συλλαμβάνω Comprehendo, complector; quod ex σωὺ & λαμβάνω Accipio, capio, λήψομαι, εἴληφα: abhinc λαβὴ Prehenſio, λῆψις Acceptio.

Θέσφατ῀ Divino Conſilio eveniens, divino ore pronuntiatus: etiam τὸ θέσφατον Oraculum, & τὰ θέσφατα Vaticinia, Reſponſa divina: fit à θεὸς Deus, & φάω, vel φημὶ Dico, aio: etiam Luceo, ſplendeo, ſupra.

76. Τάδε, pro ταῦτα, Articulus pro Demonſtrativo.

77. Ἔκ μοὶ φράζε, per Tmeſin pro μοὶ ἔκφραζε Die mihi; 2. ſing. Imper. Activ. τ῀ ἐκφράζω Eloquor, enarro; σω, πέφρακα, aor. 2. ἔφραδον: Euſtath. deducit à φάω dico, unde primo φράζω & Epentheſi literæ ρ, φραδάζω. Veriùs qui deduxit φραδάζω ex Ψ῀ ΨΩ῀.

78. Κλαίειν Flere, Infin. activ. τ῀ κλαίω Ploro, lachrymor, fleo; ὀδύρεσθαι, πενθέω, κλαίω, κλαύσω, & κλαύσομαι; ſignificat etiam do Pœnas, ut κλαίειν λέγω σοι Lachrymas tibi denuntio, i. e verbera. In conſtructione cum Accuſ. uſurpatur, ut hic, πρηχθέντα κλαίειν Commiſſa flere. Euſtath. à κλάω frango, deducit; quia Lachrymis animus quodammodo frangitur.

Πρηχθέντα Facta, commiſſa; Plur. neut. part. aor. 2. Activ. τ῀ πράσσω vel πρήσσω facio, ago; ἄγω, ποιέω, πράξω, aor 2. ἔπραγον: In part πραγὼν, ὄντα, ὄν: ſignificat etiam adminiſtro: dicitur etiam πρήσσειν περὶ εἰρήνης de pace agere; etiam vivo: item πρήσσειν γάμον Moliri nuptias; Ionici loco πράσσω dicunt πρήσσω cum η; πρηκτὸς Qui agi poteſt, ſub actione cadens: abhinc πρῆγμα Facinus, res.

Ἀξιόκλαυστ῀ Flendus, fletu dignus: ὀδυρτέ῀, κλαυστέ῀:

fit ex ἄξιος & ἀγάω; ἄξιος autem Dignus significat, & cum Gen. construitur; ut πλείστου ἄξιος maximi faciendus: cui oppon. οὐδενὸς ἄξιος nullius pretii, nihili faciendus: etiam præter Gen. additur Dativus; ut ἄξιος πλείστου καὶ πλούτῳ καὶ γένει Maximi faciendus ob divitias & nobilitatem. Reperitur etiam cum Dativo, Lucianus (Westmonasterienſis) Dialogo 23. αὐτοῖς κρηπῖσιν οὐκ ἄξιον ὄντα Ipſis crepidis contrà non comparandus. Hinc ἀξία Dignitas.

79. Δῶρον, ου, τὸ Donum, munus: fit vel à δίδωμι do; ut & donum à do, apud Latinos; vel à δῶρον (quod Græcis antiquis manum ſignificabat) quia manu darentur: abhinc δωρεὰν Gratis, δωρέομαι Dono.

80. Θαρρεῖν Fidere, fiducia præditum eſſe, bono eſſe animo; item ſecurum eſſe: θαρσεῖν, ex Θάρρος, vel Θάρσος Fiducia, animi præſentia (θράσος vero Audacia, temeritas, unde θρασὺς, temerarius; & θρασύνω Audaciam affero) θάρσος autem à θέρσω, fut. Æol. verbi θέρω, unde & θάρσος pro θάρσος dicunt Æoles: hinc & θερσίτης Confidentiloquus, qualis & ab Homero inducitur perſona Therſites.

At cui nos opus eſt *imprimis* credere dicto?
Gratis quod homines crimine abſolvit Deus.
Quid benefacta igitur quæ lex præſcribit amoris?
Sunt iſta fidei *fructus*, ad vitam *via*.
Sanctior aura Dei quos nobis dictat amandos?
Deum ante cuncta, proximéque *hominem* alterum.
An *privata* cupit Deus, an *communia* vota?
Vult *utraque* genitor *ſingulorum* atque *omnium*.
Quid cupit à nobis divina potentia poſci?
Quod *gloriæ* ipſi, quódque nobis *uſui* eſt.

Πίστευτὸν ᾧ τίνι γνώμῃ πρῶτ' ἔξοχον ἄλλων;
Χάριν δικαίων αὐτὸν ἀνθρώπους Θεόν.
Ἔργα τί δ' ἂν ἀγάπης τὰ νόμος πρόπυος ἄνωγε;
Τὰ πίστεως καρπὸς, εἰς ζωὴν τέλος.
Μῶμα Θεῷ ἄζιον κέλεται τίνας ἀμφαπάζειν;
Θεὸν ταπρῶτ', ἄνθρωπον εἶτα τὸν ἕτερον.
Ἢ ἰδίῃ ζωῇ τε Θεῷ δεῖν εὐχετάασθαι;

Ἀμφὶν

Ἀμφοῖν ὀρέγεται ξωὸς ἠδ' ἀθλιος Πατήρ.
Αἰτῆσαι τί δ' ἄν ἰμείρη Ὑψιστος ὑφ' ἡμέων;
Τὴν δοξον αὐτῷ καὶ τόδ' ἡμῖν χρήσιμον.

Teſtimonia Sacra.

[1] Rom. 3. 24. Δικαιούμενοι δωρεὰν τῇ αὐτοῦ χάριτι διὰ τῆς ἀπολυτρώσεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

[2] Math. 22. 37, 38, 39. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, ἀγαπήσεις Κύριον τὸν θεόν σου ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου [38] Αὕτη ἐστὶν πρώτη καὶ μεγάλη ἐντολή. [39] Δευτέρα δὲ ὁμοία αὐτῇ, Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.

[3] Math. 6. 6. Σὺ δὲ ὅταν προσεύχῃ εἴσελθε εἰς τὸ ταμιεῖόν σου, καὶ κλείσας τὴν θύραν σου πρόσευξαι τῷ Πατρί σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ Πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερῷ Math. 18. 20. Οὗ γάρ εἰσι δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμὶ ἐν μέσῳ αὐτῶν. Act. 3. 1. Ἐπὶ τὸ αὐτὸ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀνέβαινον εἰς τὸ ἱερὸν ὅπι τὴν ὥραν τῆς προσευχῆς τὴν ἐνάτην.

Sectio Nona.

Πιστὸν Credendum eſt; idem quod πιστέον: fit à 3. ſing. præt. paſſ. πεπίστται, τὸ πιστόω Fidem habeo; credo, quod videas.

Γνώμη, ης, ἡ, Sententia, mens, animus, conſilium, decretum: fit à γιγνώσκω Noſco, cognoſco; γνώσομαι, ἔγνωκα: hoc autem à νοῶ, à quo fit νοῆσκω; & per Synæreſin νώσκω, & addito Æolic. γ, γνώσκω: ex γνώσκω autem per reduplicationem τὸ γ, & interpoſitione τὸ ι, fit γιγνώσκω.

Ἔξοχον, Neutro genere τὸ ἔξοχος Eximius. Adverbialiter capitur pro ἐξόχως, pro quo ἔξοχα frequentius uſurpatur; pro quo καθ' ἕλλειψιν τοῦ ἐξ, dicunt Poetæ ὄχα: ſignificat Eximiè, præ cæteris, excellenter: fit ab ἐξ ἔχω, Promineo, orior; ut πρὶν ἥλιον ἐξέχειν Antea vel priuſquam Sol oriretur: abhinc ἐξοχὴ Excellentia; unde καθ' ἐξοχὴν Per excellentiam.

82. Χάειν Gratis, Accuſ. Adverbialitèr poſitus, ἀπὸ τ῀ χάεις, ἴος, in Accuſ. χάειν, Gratia: hinc χάειτες, Tres Sorores, Gratiæ dictæ, Ἀγλαΐη, Εὐφροσύνη, Θαλίη, Græcis Gentilibus: χάειν etiam ponitur pro ἕνεκα vel ἕργῳ; ut τέῳ χάειν, hujus rei Gratia.

Δικαῦν, Juſtum, æquum cenſere, juſtificare; cui opponitur καταδικάζειν Condemnare; Infin. Activ. τ῀ δικαιόω Juſtifico; quod à δίκαιος Juſtus, æquus, & τὸ δίκαιον, ſubſtantivè pro æquitas; & in plur. τὰ δίκαια Jura: etiam cum verbo Subſtantivo exponitur Dignus; ut δίκαιος ὤν ἀπολωλέναι Dignus morte; δίκαιος autem (ait Ariſtot. Lib. Ethic. 5.) quaſi δίχαιος, quo modo δικασὴς quaſi δίχασὴς (à δίχα bipertico, & διχάζω in duo divido) quod in duas æquales partes rem ſcindat neutri parti plus minúſve ratâ portione tribuens. Plato vero putat δίκαιον quaſi δίαιον (i. e. διὰ ἰὸν) per omnes res procurrens; aſcita ſibi κ, ad elegantiorem ſonum: abhinc ἀδικία Injuſtitia; cui oppon δίκη Juſtitia.

83. Ἀγάπη, ης, ἡ, Amor, dilectio, charitas; item ἀγάπαι, Communia Chriſtianorum Convivia Charitatis cauſsâ inſtituta: abhinc ἀγαπάζω Amo; à quo ἀμφαγαπάζω Deamo, valde amo: fit ab ἀγαπάω Amo diligo. De honeſto & inhoneſto amore uſurpatur; ſignificat etiam Oſculor.

Πεύθυνος Fama circumquaque notus, fando paſſim celebris: fit à πυνθάνομαι & πάϝθομαι Audio, intelligo, cognoſco; πάϝτομαι, πέπυσμαι, cum Gen. perſ. & Accuſ. rei; ut πυνθάνουαι σε τὰ πράγματα Ex te res cognoſco: etiam cum ſolo Gen. ut ἐγὼ τ῀ πατρὸς ἐπυθανόμην Ego de Patre audivi; item Interrogo ſignificat; ut ἦλθον πάϝτόμενος πατρὸς, ubi intelligitur περὶ ante Gen. πατρὸς.

84. Καρπὸς, ὁ, Fructus. Generaliter pro quarumlibet plantarum fructu accipitur: item Metaphoricῶς, ut Utilitas, emolumentum. Quidam item pro vola accipiunt: abhinc καρπίζω Fructum colligo.

Τείβω, ῶ, Semita, à Viatoribus trita; etiam Iter, curſus; etiam trita conjectudo; unde τείβον λαβεῖν Aſſueſcere, inveteraſcere: fit à τείβω Tero, contero: Item τείβειν Triturare. τείβω autem fit à τρῶ, quod per Syncopen ex τιρέω; hoc autem ex τέρω Tero: abhinc τείβις Tritura & τείπτης Tritor.

85. Κέλεται Jubet. 3 ſing. Præſ. τ῀ κέλευμαι Jubeo; κελεύσμα, tanquam à κελέομαι: abhinc κελεύω Jubeo, impero, hortor; quod peculiarìtèr de nautis dicitur. κέλευσμα Celeuſma, hortatio nautica.

85 Εἶτα

86. Εἶτα, Ionicè ἔπειτεν Deinde, poſtea, tum, itáne; interdum vacat. Initio Periodi ὀργητικῶς Iracunde uſurpatur; tuncq; reddi poteſt, quid ergo, ergone. Idem valet ἔπειτα; & ſic uſurpatur: abhinc μετέπειτα, idem.

Ἄνθρωπος ἕτερος Homo alter, i. e. Proximus. Caſaubonus puto obſervavit ὁ πλησίον idem ſonare quod Hebraicum רֵעַ vel רֵעֵהוּ Socius, Proximus, Vir ad Socium, (i. e.) ad alium. Propriè dicitur de duobus: capitur etiam pro Diverſus, alius; interdum cum Gen. & exponitur Alius ab, diverſus ab, ut ἕτερον τὸ ἀληθὲς Diverſum ſeu alienum à vero: & στοιχεῖον ἕτερον τῶν τεσσάρων Elementum aliud à quatuor illis.

87. Ἴδιος, ξωῆ Privatìm, communitèr; opponuntur vel publicè, Dat. adverbialiter ab ἴδιος & ξωὸς, ſup.

Δέον, ſubaudi ἐστὶ, Licet, neceſſarium eſt. Neut. ſing. part. præſ. à δεῖ Oportet, opus eſt. Cum Gen. conſtruitur, ut δεῖ πολλῶν σοι Tibi multis opus eſt. ἔδει Oportebat; δεήσει Oportebit; ἐδέησε Oportuit; δεῖν Oportere; δέον Quod oportet: Omnia ſunt in uſu.

Εὐχεῖσθαι Preces fundere, precari, vota facere. Poeticè pro εὔχεσθαι; Infin. τὸ εὐχείσθαι ſupplico; quod ab εὔχομαι Precor, preces fundo: εὔξομαι, εὔγμαι. Cum Dat. ut εὔχεσθαι τοῖς θεοῖς Preces fundere Diis: abhinc εὐχὴ Precatio, votum; unde εὐχὴν ἔχεσθαι & εὐχῆς τυγχάνειν Potiri voto: etiam δι' εὐχῆς ἔστι μοι τοῦτο hoc mihi eſt in votis: Item μετ' εὐχῆς Optando; κατ' εὐχὴν vel πρὸς εὐχὴν Ex animi ſententia, ad votum.

88. Ἀμφοῖν. Gen. dual. (ab ἄμφω Ambo) poſt ὀρέγεται. Verba enim appetendi Genitiv. poſt ſe recipiunt: Gr. Gr. Rud. 143.

Ὀρέγεται Cupit, appetit. 3. ſing. præſ. τὸ ὀρέγομαι Protenſis manibus aliquid prehendere cupio; ab ὀρέγω vel ὀρέγνυμι Porrigo, extendo, tendo: abhinc ὄρεξις Deſiderium, appetentia; & contra, ἀνορεξία Inappetentia, ſtomachi faſtidium. Sine dubio ab אָרַךְ Extendit.

89. Αἰτεῖσθαι Poſci. Infin. Paſſ. ab αἰτέω Poſco, peto, poſtulo. Cum Accuſ. Perſonæ, Reiq; ſimul conſtruitur, ut αἰτῶ τοὺς θεοὺς τὰ ἀγαθὰ Peto à Diis bona. Dicitur etiam αἰτῶ τοῦτο παρά σε Hoc abs te peto: Abhinc αἰτίζω; apud Poetas pro αἰτέω; & αἴτησις, & αἴτημα Petitio.

Ἱμείρῃ Cupiat. 3. ſing. Subjunctiv. Activi præſ. ab ἱμείρω Cupio,

pio, desidero. Poeticum est, & cum Gen. in constructione usurpatur, ut φιλότητος ἱμείρων Amicitiam cupiens: abhinc ἵμερος Amor, desiderium. Peculiaritèr autem desiderium amatorium. Eustath. inquit dici quasi ἔρως ἀπ' ἰματίου ἀφροδισίου Amor & desiderium ex Veneris veste elicitum.

90 Τὸ ἔνδοξον Glorioſum, pro τὸ ἔνδοξον. Quod ab ἔνδοξος Glorioſus: hoc autem à δόξα Gloria. Cui opponuntur ἀδοξία, ἀτιμία, ὄνειδος, Infamia, Dedecus, Ignominia; ut ἀδοξίαν προσκαλύζειν, vel ἐπιτίθεναί τινι, Ignominiæ notam inurere alicui; contra ἀποδείρεσθαι abſtergere: δόξα vero fit à δοκέω, ſed tanquam δόκω, δέδοκα, δέδογμαι, ἔδοξα. à quo δόξα.

Quid benè ceſſurum divino optetur honori?
Laus atque *regni* decus & *obſequentia*.
Vile quid nobis precibus depoſcere fas eſt?
Alimenta, *veniam*, deinde depulſum *mali*.
95 Quo ſe more jubet numen cœleſte vocari?
Purè, modeſtè, ſpe bonâ, nullo ambitu.
Fasne Deum juxta eſt *alios* in vota vocare?
Fert illa graviter *æmulum* apponi ſibi.
An Deus ulla ſibi paritur *ſimulachra* locari?
100 Spernit *figuras aſpici* vultus negans.

Ἀλλὰ τί κεν θείαν ἡμεῖς εὐξαίμεθα τιμὴν
Κῦδός τε, σκῆπτρόν τ' ἀρχὴ, καὶ πρόφρων ἀνία.
Ἄλλο δ' τὶ χρηστόν γε Θεὸν πάρα κεδ' ἱκέσθαι;
Τροφήν τε, κάρηνα, κακῶν τ' ἀποτροπήν.
95 Πῶς δ' οὐ δεῖ ὑμῖν Θεῷ ἀνέρας εὐχετάεσθαι;
Ἀγνῶς, ταπεινῶς, θαρσαλέως, μὴ πολυλόγως.
Ἦ ῥ' ἄλλως θέμις αὐτὸ ἐναίσιον αἰτιάλεσθαι;
Ζηλῷ πεπληγὼς λυχέραιν ξυζάμεν.
Ἦ Θεὸς ἰδρῦσθαι οἱ ἀγάλματα πάμπαν ἀνέτλη;
100 Κρύπτων ἄποπτον εἶδος ἐιδώλα συγῶν.

Teſtimonia Sacra.

[1] Math. 6. 9, 10. Ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σε. [10] Ἐλθέτω ἡ Βασιλεία σε, γενηθήτω τὸ θέλημά σε.

[2] Math.

[3] Math. 6. 11, 12, 13. Τὸν ἄρτον ἡμῶν τ ἐπιέσιον δὸς ἡμῖν σήμερον [12] καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν. [13] Καὶ μὴ εἰσενέγκης ἡμᾶς εἰς πειρασμὸν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τ πονηροῦ.

[3] Pſal. 17. 1. Εἰσάκουσον, κύριε τ δικαιοσύνης μου πρόσχες τῇ δεήσει μου ἐνώτισαι τὴν προσευχήν μου οὐκ ἐν χείλεσι δολίοις. 1 Joh. 3. 22. Pſal. 86. 1. Pſal. 9. 18. Matth. 21. 22. Marc. 11. 24.

[4] Math. 6. 5, 6, 7. Καὶ ὅταν προσεύχη οὐκ ἔσῃ ὡσπερ οἱ ὑποκριταὶ ὅτι φιλοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς γωνίαις τῶν πλατειῶν ἑστῶτες προσεύχεσθαι ὅπως ἂν φανῶσι τοῖς ἀνθρώποις, &c.

[5] Exod. 20. 5. Οὐ προσκυνήσεις αὐτοῖς, οὐδὲ μὴ λατρεύσεις αὐτοῖς· ἐγὼ γάρ εἰμι κύριος ὁ Θεός σου, θεὸς ζηλωτής. Iſa. 42. 8. Ἐγὼ κύριος ὁ Θεός, τοῦτό μου ὄνομα, τ δόξαν μου ἑτέρῳ οὐ δώσω.

[6] Exod. 20. 4. Οὐ ποιήσεις σεαυτῷ εἴδωλον οὐδὲ παντὸς ὁμοίωμα Deut. 4. 12. Καὶ ὁμοίωμα οὐκ εἴδετε. [15] ὅτι οὐκ εἴδετε ὁμοίωμα ἐν τῇ ἡμέρᾳ, &c. Iſai. 40. 18. Τίνι ὡμοιώσατε κύριον, καὶ τίνι ὁμοιώματι ὡμοιώσατε αὐτόν.

Sectio decima.

91. Εὐξαίμεθα Optemus benè, Precemur, 1. Plur. aor. 1. Optativ. med. ab εὔχομαι Precor ſup.

Τιμὴ, ῆς, ἡ, Honos, cultus: Item Pretium, κλέος: fit à τίω Honoro, magni æſtimo; item punio, vindico, ulciſcor; in quâ ſignificatione uſitatior eſt vox media; item ſolvo, ut δίκην τίεσι Pœnas dánt, vel ſolvunt: abhinc τίμιος, & ſuperlat. τιμιώτατος, i. e. τιμήεις, ἔντιμος, ἔνδοξος, πλείστου ἀξιος, ἀξιόπιστος, ἀξιόχρεως, ἀξιωματικὸς, Honoratus, honorabilis, fide dignus.

92. Κῦδος, εος, ους, τὸ, Decus, Gloria; Κλέος, δόξα: at κύδος, ὁ, Convitium, & κῆδος, τὸ, Cura: fit à κύω Amo; quod omnibus ſit innatus Gloriæ amor: vel quaſi à κύειν δέος Parere timorem, quòd Plebeiis timori ſint præſtabiles; vel à κήδω Curo: abhinc κυδήεις Glorioſus, κυδίων Glorioſior, κύδιστος Glorioſiſſimus.

Σκῆπτρον, ου, τὸ, Sceptrum. (Per metonymiam adjuncti, pro Regno;

Regno; ſignum videlicet pro re ſignificata) Baculus, Scipio: fit à σκήπτω Innitor, nitor (interjecto ρ) quod Euſt. à σκηπέω deducit, per Syncopen; ſed potius σκηπέπτω à σκήπτω, Epentheſi ſyllabæ ει. Veriſſimè autem ab Hebraico שָׁבֶט.

Εὐρὺς, εῖα, ὺ. Adjectiva enim in ὺς, fœm. in εῖα, neut. in ὺ formant, Gr. Gr. Rud. pag. 26. Amplus, latus: fit ex ἐὺ & ῥέω Fluo; ut propriè dicatur de fluvio latè & benè fluente: abhinc ἐὺρὺ Latè neut. Adverbialitèr.

Πειθήνιον Obſequentia. Neut. Subſtantivè poſitum, à πειθήνιος Obſequens, Obediens, Moriger: fit ἀπὸ τοῦ πείθεσθαι ὑνίοις. Propriè dicitur de equis qui habenis parent: ὑνία autem Euſtath. ab ἑνόω unio, derivat.

93. Ἄμμι Nobis. Dat. plur. Æolicè pro ἡμῖν ab ἐγώ.

Ἱκετεύω Supplico, ſupplex oro: abhinc ἱκέτευμα Supplicamentum. Conſtruitur cum accuſ. ut ἱκετεύειν τὸν Θεὸν ὑπὲρ Παύλου Supplices preces fundere pro Paulo: fit ab ἱκέτης Supplex; quod vel ab ἱκάνομαι, aliquando ſupplico vel ἱκέτης quaſi ἱκέσης, ut fit ἱκόμην εἰς ἑσίαν τινός Domum alicujus adiens.

94. Τροφὴ, ῆς, ἡ, Alitura, nutrimentum, alimentum, & τροφαὶ Adoleſcentes: fit à τρέφω Alo, nutrio, educo: θρέψω, tenui in aſpiratam mutata, ad differentiam fut. τρέψω verbi τρέπω verto.

Κἄφεσιν Et veniam, pro καὶ ἄφεσιν: Accuſ. ſing. ab ἄφεσις Remiſſio, dimiſſio; quod ab ἀπὸ & ἵημι Mitto, immitto, emitto.

Ἀποστροφὴ Averſio; item Depulſio, diſſuaſio, dehortatio: fit ab ἀποτρέπω Averto, Deterreo, dehortor; ab ἀπὸ & τρέπω verto, converto, τρέψω, τέτροφα, præt. med. τέτροπα: à quo τροπὴ Verſio: τρόπος Mos, conſuetudo, ſtudium, authoritas.

96. Ταπεινῶς Humilitèr, modeſtè, adverbium: à ταπεινὸς, ὴ, Humilis; cui oppponitur ὑψηλὸς Procerus, altus: hinc τὸ ταπεινὸν, neut. ſubſtantivè pro Humilitas; & ταπεινοφροσύνη Animi humilitas, & demiſſio, modeſtia, quæ inter ſummas virtutes numeratur: Qui talis eſt, h. e. humilis, dicitur ταπεινόφρων: contra ὑψηλόφρων, idem quod ὑψηλόνους, qui eſt mente elata, & ſuperba.

Θαρσαλέως fidenter, cum Fiducia, audactèr, intrepidè: Adverbium à θαρσαλέος fiducia præditus, confidenti animo, audax,

dax. Hoc autem à θάρσος Fiducia, ſupra.

Πολυλόγως Multiloquenter, ambitu: adverbium ex πολυλόγος Multiloquus; ex πολὺς multus, & λόγος ſermo, ſup.

98 Ζῆλος, ου, ὁ, Æmulatio, pro Invidia ſumitur; Impetus mentis ad cultum divinum, & Religionis amplectendæ vegeta Cupido, Zelotypia: abhinc Ζηλόω Zelotypus ſum: fit à ζέω, i. e. à fervore & vehementiâ.

Πεπληγὼς, γυῖα, γὸς Impulſus. Part. præt. med. τὸ πλήσσω, vel πλήττω Percutio, ferio; item frango, πλήξω, πέπληκα· præt. med. πέπληγα. (In Part. πεπληγὼς) à quo πληγὴ Plaga, ictus, vulnus: πλήγανον Bacculus.

Δυσχεραίνει Moleſtè agrè fert: 3. ſing. præſ. Ind. activ. τὸ δυσχεραίνω Moleſtè fero, χαλεπῶς φέρω· δύσφορος ἐνέγκω, δεινοπαθέω· fit ex δυσχερὴς Difficilis, arduus, manibus non facilè tractabilis: hoc autem à δὺς & χεὶρ· (χειρὸς, & Poeticè χερὸς & χερρὸς & χειρὸς) Manus. Conſtruitur cum Accuſ. & cum Dat. ut hic, δυσχεραίνει ξυγάμω· necnon cum ὅτι ſequente Dat. cum χτ seq. Gen. & cum Infinit. & deniq; cum Partic.

Ξύγγαμος Corrivalis; Atticè & Ionicè pro σύγαμος Conjux; fit à σὺν & γάμος Nuptiæ. Quidam dictum volunt γάμον, quaſi δάμον, παρὰ τὸ δαμάζειν Domare: unde dicuntur Virgines ἀδάμαστοι Indomitæ. Euſtath. ait παρὰ τὸ δεδμῆσθαι ἀλλήλοις τὰς συζύγας Quia ſibi devincti ſunt Conjuges: abhinc γαμήλιος Nuptialis.

99 Ἵδρυσις Collocari, Infin. Paſſiv. τὸ ἱδρύω & ἵδρυμι Sedere facio, aut jubeo, colloco, ſtatuo; idem quod ἕζω & ἵζω; à quo ab Euſt. derivatur: abhinc ἵδρυμα Fundamentum, firmamentum; item Delubrum.

Ἄγαλμα, ἄλος, τὸ, Simulachrum, ſtatua; etiam Ornamentum, oblectamentum: fit ab ἀγάλλω Orno, inſignio, decoro: abhinc ἀγαλματόω In ſtatuam verto; ἀγαλμάτιον, Dim. ab ἄγαλμα Imaguncula, ſtatua parva.

100 Κρύπτω Occulto, abſcondo, abdo, celo, φω, κέκρυφα· ἀποκρύπτω, καταδύνω, καλύπτω: abhinc κρύβδην & κρύβδα Occultè, clàm, κρύψις Occultatio, abſconſio.

Εἶδος, εος, τὸ, Facies, forma, ſpecies; item Genus: fit ab εἴδω video; à quo ἴδε & ἰδὲ Ecce, adverb. ex Imper. Facta: εἴδωλον Idolum, ſimulachrum, imago, effigies: Sic appellatur quicquid quo forma rei alicujus vel fictæ, vel etiam veræ nobis repræſentatur.

Στυγέω, ῶ, σύξω, ab inuſitato σύγω, Odi, timeo, horreo, odio

odio perſequor. Cum Infinit. exponitur metuo; etiam Triſtor, οἱ δ' ἧσυχον ᾐσάσθησε Triſtati ſunt introeuntes: abhinc στύγος Odium, & στύξ Styx, Palus apud Inferos; item Horror.

An lethi reus eſt ſi quis *mendacia* jurat?
Sane: ſed & qui *jurat* ubi non eſt opus.
Concelebrare pios cœtus quæ cauſa ſubegit?
Aqua, cœna, cantus, munera, auditus, preces.
Quid fidus populo debet recitare magiſter?
Legis *veteris* paginam, & fœdus *novum*.
Quo nos uſq; tenent devinctos verba docentis?
Oracla nobis quatenus produnt Dei.
Quam ſibi ſacra docens debet præſcribere normam?
Tacita Deo tacere, quæ loquitur, loqui.

Ἦ ῥᾴδιον τίσι ὅστις ἐπίορκον ὀμόσσῃ;
Σαφῶς, [1] ὅμοι' ἐχ' ὦ μάτην ὀμωμοκώς.
Τίς χρεὼ δ' ἐκέλευσε πανηγυρέεσσι μετεῖναι;
Λίτεσθ', ἀκέειν, δῶρ', ὕμνοι, δέπναν, βαφὴ.
Πρὸς ἧ λαὸν τι ἰὺν πιστὸς ἐὼν φράσσαι ἀγρωπίς;
Νόμε παλαιῆ στελίδα, καὶ πονδὴν νέαν.
Ἄχρι τίνος δεῖ πιστὰ εἰν λέξαντι μαθόντας;
[2] Ξυνὰ δὲ θείοις ἄχρις ἃ χρησμοῖς λέγῃ.
Ποίαν τις διδαχῆς τέμνοι βίβον ἱεροκήρυξ;
[3] Σιγᾶν Θεῷ σιγῶλα, φράζειν ὅ, τι φράσῃ.

Teſtimonia Sacra.

[1] Math. 5. 37. Ἐγὼ δὲ ὁ λόγος ὑμῶν ναὶ, ναὶ, ὄ, ὄ, τὸ δὲ περισσὸν τούτων ἐκ τοῦ πονηροῦ ἐστιν.

[2] 1 Pet. 4. 11. Εἴ τις λαλεῖ, ὡς λόγια Θεοῦ.

[3] 2 Cor. 4. 2. Μηδὲ δολοῦντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. 2 Tim. 2. 15. Σπούδασον σεαυτὸν δόκιμον παραστῆσαι τῷ Θεῷ.

Ἐπίορκον

Sectio undecima.

101 Ἐπίορκον Perjurè. Neutrum adverbialitèr positum ὀπιόρκως: fit ab ὀπιόρκος Perjurus, perfidus: Quod ab ὀπὶ & ὅρκος, ου, Jusjurandum, juramentum; unde ὅρκον ὄμοσαι τινὶ, Jurejurando fidem dare. παραβαίνειν τὸν ὅρκον Jusjurandum violare: abhinc ὅρκιον Fœdus jurejurando sancitum: ὁρκίζω Jurejurando obstringo.

Ὤμοσεν Juraverit. 3. sing. aor. 1. Subjunct. activ. geminato σ, Poeticè, à verbo ὄμνυμι, vel ὀμνύω Juro; ὀμόσω, ὄμοκα, & Atticè ὀμώμοκα: ab ὀμόω Juro. Martinio à Chaldaico אומי Omi, Juravit. Sin illud ex Græco Ὄμνυμι, & ab אָמַם sed ὀμόω unio: fit πυρὰ τὸ ὄμματα νεύειν, Quod jurantes annuant oculis: abhinc ἐπωμοσία Jusjurandum; ἐπώμοτος Jurejurando astrictus.

102. Σαφῶς Certò, manifestè, apertè, σάφα, φανερῶς. Compar. σαφέστερον Certiùs, manifestiùs, apertiùs: σαφέστατα Certissimè, manifestissimè, apertissimè: fit ex σαφὴς Manifestus, certus. Quod dicitur quasi σάον φάει, Inquit Martinius.

Μάτην Frustra, incassum, in vanum; ματαίως, εἰκῇ, μάτην πονεῖν Frustra laborare: μάτην frequentèr pro μάταιος ponitur, ut μάτην ἔξι πόνος, pro μάταιός ἔξι πόνος Vanus est labor. Dores loco μάτην, μάταν dicunt: abhinc μάταιος Vanus; ματαιότης Vanitas.

103. Πανηγυρέσι Cœtibus, Dat. plur. ἡ πανήγυεις Cœtus, conventus universalis, solennitas, multitudo collecta, congregatio; idem quod ἀγορὰ, & ab eâdem origine, viz. ab ἀγείρω Colligo, congrego: unde ἀγορὰ & ἀγυιὰς; & Æolicè mutato ο in υ, ἀγυιὰς, & cum πᾶς, πανήγυεις.

104. Λίτεσθ' Precari, pro λίτεσθαι. Infin. τὸ λίτομαι Precor, supplico: fit à λίσσομαι; idem à quo λιτὴ Supplicatio. Usurpatur potius numero Plurali, αἱ λιταὶ Preces.

Ὕμνος Hymnus, carmen; hic peculiaritèr intelligendum est pro Carminibus in Dei honorem: fit à ὕδω Celebro, cano, dico, ὑμνῶ, ᾄδω, λέγω, ὕδεν, idem: abhinc ὑμνέω, ῶ, & poeticè ὑμνείω Hymnis decanto.

Δεῖπνον Cœna, Prandium; quasi μετ' ἔδει πονεῖν Post quod laborandum erat. Ter enim cibum sumebant; primò

ἀερισν,

ἄριστον, Ante Solis exortum: deinde δεῖπνον: Tertiò, δόρπον, quod Cœna noſtra eſt: Hic autem ſumitur pro Cœna Dominica, quam Chriſtiani in Chriſti memoriam celebrant: etiam ponitur pro ipſo Cibo.

105. Ἀγορητὴς Concionator, orator; ab ἀγορὰ Forum, Locus εἰς ὃν ἀγείρεται ὁ λαὸς, i. e. in quem congregantur populi: Item Concio, i. e. ipſa multitudo congregata: Item Oratio quæ apud Concionem Populi habetur: Item Locus in quo res venales exponuntur, ſupra.

106. Σελὶς, ίδος, ἡ. Pagina, ſpatium inter lineas, ſpatium inter Tabulas navis. tranſtrum, σέλμα: abhinc σελίδιον, Dim. Pagella. Ignoratur hujus Etymon.

Σπονδὴ, ῆς, ἡ, Libatio, libamen, libamentum, Vinum quod libatur: fit à σπένδω, σπείσω; tanquam à σπείδω Libo, i. e. Vino, aut lacte, aut ſimili liquore Diis ſacrifico. Cum Gen. ut οἴνου ἔσπεισα Vinum libavi: ſignificat etiam fœdera.

Νέος, α. ον, Novus, novellus, recens; item Juvenis, juvenculus, adoleſcens. Compar. νεώτερος; ſæpe pro poſitivo ponitur: ſuperlat. νέωτα]Θ- Noviſſimus: ponitur etiam pro Ultimus. Etym. derivat à νέω, νέομαι, Eo, venio: abhinc νέον. Adverb. nuper, νέως Idem. νεαρὸς Novus, recens. Quis dubitat quin derivatur à נַעַר. Νεαρὰ נַעֲרָה, Juvencula, fœmella: hinc & nomen proprium Neæra.

107. Ἄχει, vel ἄχεις, cum Interrrogativo τίνος vel τῷ, ſignificat quouſq; ut μέχει vel ἄχει τῷ vel τίνος τοῖς πράγμασιν ἀνειμένως χρησόμεθα Quouſq; Res negligentèr curabimus; ἄχει τῷ, ſine Interrogatione, cum Infin. jungitur, ſignificatq; ut etiam: ſi addatur περὶς, uſque ad: ſi ἕως, Quatenus.

Μαθὼν, όντος, Aor. 2. part. Verbi μανθάνω Diſco: μαθήσομαι. μεμάθηκα. Cum Gen. pretii, ut Ταλάντου τοῦτ' ἔμαθεν Ὑπέρβολος Hoc Talento didicit Hyperbolus; & cum Partic. ut μανθάνω ᾄδων Diſco canere: abhinc μαθητὴς Diſcipulus; μαθητεύω Diſcipulus ſum.

108. Ξυμφωνὸς Conſonus, concinens, cantus ſocius, congruus, non abſonus, σύμφωνος, ἁρμόδιος; contra, ἄτοπος, ἀκμελὴς, ἀπηχὴς: fit à Ξυμφάδω Conſono; quod ex σὺν & ᾄδω, in Proſa pro ἀείδω Cano, canto.

Χρησμὸς, οῦ, ὁ, Oraculum: fit à χράω, ſignificante Oracula edo, reſponſum reddo, Oraculo vaticinor. χρήσω, κέχρηκα, ſup.

109 Τέμνοι Secet. 3. ſing. Opt. præſ. Activ. à τέμνω Seco, ſcindo.

ſcindo. τείβον ſic in Epigram. χίζω, διαχίζω, κόπτω. Cum duplici Accuſ. ut τέμνετε ἵππους φόβλω Reſecate equorum jubas; τέμνειν πέλαγος ſulcare pelagus: abhinc τομὴ Sectio, viz. à prær. med. τέτομαι τάμνω Ionic. à חָתַךְ Secuit.

Σιγᾶν Tacere; Infin. præſ. τὸ σιγάω, ήσω Taceo, ſileo: abhinc σιγὴ Silentium; & σιγῇ Dat. adverbialiter, Tacitè: fit à prær. med. σέσιγα, verbi σίζω, inquit Euſtath.

Quod ſummum decus eſt ornamentumq; Magiſtro?
Sincera *vita* crimine & probro vacans.
Debita doctori quæ ſunt à plebe viciſſim?
Subſidia vitæ, charitas, reverentia.
Pro quibus officiis expectant præmia *nati*?
Ament parentes, & *colant*, & *audiant*.
Quid de ſe genitis jus eſt præſtare *parentes*?
Victum miniſtrent, *atheris* monſtrent viam.
Cur patriæ patres tanto Deus auxit honore?
Ut ſint *bonis* tutela, terrendo *malos*.

Ἀγλαΐη μάντις τίνι, ἢ τίνι κύδεϊ πλέῳ;
[1] Βλαβῆς ἀάπτοις χερσὶν, ἠδ' ἐγκλήματος.
Τῷ τί μὴν αὖ λαοὶ ἀνταλλάξασι δίκαιον;
[2] Σταργὴν, [3] βιαρχῆ μισθόν, [4] δύμενές σέβας.
Ἀλλὰ γόνοι τί ποιοῦντες ἂν ἐλπίζοιατο ζωήν;
[4] Στέργειν γονεῖς, τιμᾶν τε, ἢ κλύειν χρεών.
Καὶδὲ νόμον τί νέμων θέμις αὐτογόνοισι τοκῆας;
[5] Βίον ποείζειν, αἰθέρος φαίνειν ὁδόν.
Πατρὰς τίπτε Θεὸς πατρίδος μέγα κῦδος ὀρέλλει;
[6] Χρηστῶν παραστάζωσιν ἵνα, φοβεροὶ κακοῖς.

Teſtimonia Sacra.

[1] 1 Tim. 3. 1, 2, 3. Πιστὸς ὁ λόγος, εἴ τις ἐπισκοπῆς ὀρέγεται καλοῦ ἔργου ἐπιθυμεῖ. [2] Δεῖ οὖν τὸν Ἐπίσκοπον ἀνεπίλημπτον εἶναι μιᾶς γυναικὸς ἄνδρα νηφάλιον, &c. Tit. 1. 6. 7.

[2] Deut. 25. 4. Οὐ φιμώσεις βοῦν ἀλοῶντα. 1 Cor. 9. 9. 10 11.

Math.

Math. 10. 10. Rom. 15. 27. Gal. 6. 6. 1 Tim. 5. 17. 18.

[3] 1 Theſ. 5. 12. 13. Ἐρωτῶμεν ὑμᾶς ἀδελφοὶ εἰδέναι τοὺς κοπιῶντας ἐν ὑμῖν καὶ προϊσταμένους ὑμῶν ἐν Κυρίῳ &c.

[4] Heb. 13. 17. Πείθεσθε τοῖς Ἡγουμένοις ὑμῶν καὶ ὑπείκετε. Eph. 6. 1. 2. 3. Col. 3. 20.

[5] Eph. 6. 4. Ἀλλ' ἐκτρέφετε αὐτὰ ἐν παιδείᾳ καὶ νουθεσίᾳ Κυρίου.

[6] Rom. 13. 3. 4, &c.

Sectio duodecima.

111 Ἀγλεΐα, ᾶς, Splendor, nitor, pulchritudo, ornatus; ut ἀγλαΐας ἕνεκα Ornatus gratia, (Eſt etiam una ex tribus Gratiis.) αὐγὴ, ἀπαύγασμα, λαμπρότης: fit ab ἀγλαὸς Splendidus, clarus, fulgens; & Metaph. Illuſtris, inſignis: hoc autem ab ἄγλη, i. e. Splendor; vel ab ἀγάλλω Orno, inſignio; per Metatheſin literarum: ἀγάλλω vero Euſtath. ab ἀγάω Demiror, deducit; & alibi ſcribit ἀγάλλομαι dici quaſi πρὸς ἄγην τινὰ ἄγαν ἄλλομαι· Ἄγλη autem rectiſſimè à Chald. לגל Splendere.

Μάντις, εως ὁ καὶ ἡ, Vates, hariolus: fit ἀπὸ τοῦ μαίνεσθαι à furendo, vel à furore quo correpti Vates futura prædicabant: abhinc μαντεύομαι Vaticinor, oraculum edo; item Oraculum peto: μαντεία Vaticinatio; item Vaticinium, oraculum.

Στίλβει Splendet, Lucet; 3. ſing. Præſ. Indic. τὸ στίλβω Niteo, coruſco, ſplendeo; item tranſitivè, Nitidum, vel ſplendidum reddo: abhinc στίλβη Nitor, ſplendor.

112 Βλάβη, ης, ἡ, Noxa, damnum, detrimentum; idem quod βλάβος & βλάμμα: fit ab inuſit. βλάβω, pro βλάπτω; vel ab præt. med. βέβλαβα verbi βλάπτω Noceo, lædo, damno afficio: Cum Gen. ut βλάβην πελεύειν Ab itinere quempiam impedire, ſive Itineri alicujus Impedimentum afferre.

Ἁπτὸς, ὁ καὶ ἡ, Intactus, non tangendus: fit ab α priv. & ἅπτομαι Tango, attingo; item Metaph. Taxo, increpo: hoc autem fit ab ἅπτω Necto, alligo; item Accendo; in paſſ. ἅπτομαι Nector; unde ἀπτίμων & ἐμμόνιος Annexus.

113 Ἀπαλλάξουσι Retribuent, 3. Plur. fut. 1. Indic. activ. τὸ ἀνταλλάττω vel ἀνταλλάσσω Rependo, retribuo: capitur etiam

etiam pro Compensare, inquit Budæus: fit ab ἀντὶ & ἀλλάττω, sive ἀλλάσσω, sed frequentius more Attico ἀλλάττω Muto, immuto: quod ab ἄλλος, inquit Etym.

114 Στοργὴ, ῆς, ἡ· Generalitèr de quovis amore dicitur; sed propriè Amorem Parentalem significat: fit à στέργω Amo, diligo; etiam Opto, desidero: ξω, ἔστοργα, præt. med. ἔστοργα; unde στοργὴ Affectus naturalis.

Βιαρκῆ, Accus. sing. τὸ βιαρκὲς, ὁ καὶ ἡ, καὶ τὸ βιαρκὲς, Ad vitam sufficiens, vitam & victum suppeditans: fit ex βίος Vita, & ἀρκέω Sufficio, par sum, satis sum, satisfacio: ἀρκεῖ μοι ταῦτα Sufficiunt mihi ista; unde τὰ ἀρκοῦντα Quæ sufficiunt.

Μίσθος, ου, ὁ, Merces, præmium laborum; μίσθωμα, ἀποφορά: abhinc μισθόω, & μισθέομαι Mercede conduco: μισθωτὸς Mercenarius: ὃς μισθοῦ ἕνεκα πονεῖ.

Εὐμενὴς, ὁ καὶ ἡ, καὶ τὸ εὐμενὲς, Benevolus, benignus, cujus animus benè erga aliquem affectus est. Contra, δυσμενὴς Malevolus: fit ab εὖ benè, & μένος Animus, animi ardor; aliquando Robur, vis; à μάω Maneo: Poet. μίμνω.

Σεβὰς, τὸ, (Nomen Indeclinabile) Veneratio, reverentia; sed propriè, Veneratio divina: fit à σέβομαι Colo, sup.

115 Ἐλπιζόιατο Sperent: Ionicè pro ἐλπίζοιντο, præt. Optat. med. τὸ ἐλπίζω Spero: fit ab ἐλπὶς, ίδος, ἡ, Spes; quod ab ἕλδω Cupio, & πάω Possideo: abhinc ἔλπισμα Spes: Poëtæ loco ἐλπίζω, ἔλπομαι utuntur.

116 Χρέων, pro χρεὼν, quod Ionicè pro χρεία Indigentia, utilitas, à χράομαι Utor: à quo χρῆμα, τὸ, Res.

117 Καδδὲ Secundum, verò. Poeticè pro κατὰ δὲ.

Τοκῆας Parentes, Accus. plur. Poeticâ licentiâ pro τοκέας: fit à τίκτω Pario: De quo jamdudum.

118 Ποτίζω Suppedito, Præbeo, copiam facio, paro, quæro; interdum absolutè ponitur pro ποτίζειν τροφὴν Victum quærere, viam patefacio: fit à πόρος Transitus, auxilium, proventus; hoc autem à πείρω Transadigo, transfigo: Item neutraliter Transeo.

Αἰθὴρ, έρος, ὁ, Æther, aër: Capitur etiam pro Cœlo: fitq; vel ab αἴθω Uro, quod superiora sunt igne plena; vel ab ἀεὶ & θέω; quia Cœli semper sunt in motu: abhinc αἰθέριος Ætherius, αἰθερεῖος Purè, mundè.

119 Μέγας, μεγάλη, μέγα, Magnus, ingens; interdum μέγα ponitur adverbialiter pro μεγάλως Magnificè. Compar. μείζων,

ſuperlat. μέγις & major, maximus. Euſtath. dicit μέγας compoſitum eſſe ex μὴ & γῆ, ut qui non ſit amplius πρὸς γῆν terræ deditus; ſed ὑπεραβὰς τὴν γῆν. οἱ μεγάλοι, Magnates.

Ὀφέλλω Augeo, cumulo, accumulo, adjuvo, proſum; uſurpatur & pro ὀφείλω Debeo, in qua ſignificatione jungitur Particulis εἴθε, αἴθε, ὡς: abhinc ὄφελμα Augmentum.

120 Παραπίζωσιν Propugnent, ſint tutela. 3 Plur. præſ. ſubjunct. act. τὸ παραπίζω Propugno, munitus Clypeo pugno; ex παρὰ & ἀσπίζω Clypeo protego & defendo; quod ab ἀσπὶς, ίδ&, ἡ, Clypeus; hoc autem à ἀσπῶ, vel potius ἀσπίζω, idem quod ἐκτείνω Extendo, & α priv. quoniam non in longum producitur, ſed rotundum eſt.

Φοβερὸς, ὰ, ὸν, Timendus, formidabilis; etiam activè Timidus, meticuloſus: fit ex φόβ& Timor, metus, fuga, quod à φέβομαι Timeo, metuo, fugio.

A grege *ſubjecto* ducibus quæ juſſa rependi?
Obſequium, honos, *tributa*, vectigal, *metus*.
Munera dic etiam quæ ſunt injuncta marito?
Rem curet, adamet conjugem, & *placidè* ferat.
125 Quis decet *ornatus* florenti ætate puellas?
Non ficta virtus, caſtus in *vultu* pudor.
Quâ poterit ratione Deo Matrona placere?
Viro *minorem* ſe gerat, prolem *educet*.
Quid *viduo* deſerta toro curare jubetur?
130 Orare, luxum fugere, adeſſe *egentibus*.

Καί τί πρέπει λαὸς οἷς ποιμέσιν ἀνταποδῶναι;
[1] Πειθαρχίαι, τιμὴν, τέλ&, φόρον, φόβον.
Εἶτε ὃ κἠ τί μ' ἀνδρὸς ὁμοζύγῳ ἔργον ἂν εἴη;
[2] Ζωὴν κομίζειν, ἀγαθὸν ἀλοχον φίλην.
125 Τίς ὃ χιτῶν λαμπρὸς κόρῃς νεότητ&ι ἐν ἀκμῇ;
[3] Χάρις] ἀληθὴς, μεγάλ' αἰδῶς ὄμματα.
Τίς φύσις ἥδε γυναικὸς ἀρεσκομένης Θεῷ ἔσαι;
[4] Ἐλάσσον' εἶναι τἀνδρὸς, ἀλ' τρέφειν γονάς.
Ἔργα ὃ ποῖα σεμνὴν χήρης ἐπιτέλλει ἐρήμης;
130 Εὔχεσθ' [6] ἀτυφεροῖς, [5] ἀθλίοις ἐπαρκέσαι.

Teſtimonia

Teſtimonia Sacra.

[a] Rom. 13. 5. 6. 7.

[2] 1 Tim. 5. 8. Εἰ δέ τις τῶν ἰδίων, καὶ μάλιστα τῶν οἰκείων οὐ προνοεῖ. Col. 3. 19. Eph. 25.

[3] 1 Tim. 2. 9. 10. Ὡσαύτως καὶ τὰς γυναῖκας ἐν καταστολῇ κοσμίῳ μετ' αἰδοῦς καὶ σωφροσύνης κοσμεῖν ἑαυτάς, μὴ ἐν πλέγμασιν ἢ χρυσῷ ἢ μαργαρίταις ἢ ἱματισμῷ πολυτελεῖ &c.

1 Pet. 3. 3. 4. Ὧν ἔστω οὐχ ὁ ἔξωθεν ἐμπλοκῆς τριχῶν &c.

[4] 1 Pet. 3. 1. 2. Ὁμοίως αἱ γυναῖκες ὑποτασσόμεναι τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν. 1 Tim. 2. 11. Γυνὴ ἐν ἡσυχίᾳ μανθανέτω ἐν πάσῃ ὑποταγῇ.

[5] 1 Tim. 5. 10. Ἐν ἔργοις καλοῖς μαρτυρουμένη εἰ ἐτεκνοτρόφησεν, εἰ ἐξενοδόχησεν, εἰ ἁγίων πόδας ἔνιψεν, εἰ θλιβομένοις ἐπήρκεσεν, εἰ παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ ἐπηκολούθησεν.

[6] 1 Tim. 5. 5. 6. Ἡ δὲ ὄντως χήρα καὶ μεμονωμένη ἤλπικεν ἐπὶ τὸν Θεὸν, καὶ προσμένει ταῖς δεήσεσι καὶ ταῖς προσευχαῖς νυκτὸς καὶ ἡμέρας. [6] Ἡ δὲ σπαταλῶσα ζῶσα τέθνηκε.

Sectio decima tertia.

Πρέπω Decorus ſum, conſpicuus ſum; item excello, & πρέπει Impersonalitèr pro decorum eſt, decet, convenit, & ὁ πρέπων Conveniens, decorus; abhinc Θεοπρόπιον Vaticinium, oraculum apud Hom. freq.

Ποιμέσιν Paſtoribus, Dat plur. à ποιμὴν paſtor, cuſtos; ſed hic ſumitur Metaphoricè pro ποιμὴν λαῶν Princeps, dux populi: fit ab ἐν τῇ πόᾳ μήσεται· πόα, ἡ, Herba; vel ποιμὴν, quaſi οἰμὴν, ab οἷς Ovis, & μάω Quæro, vehementèr cupio: Metaphoricè dicitur Chriſtus ποιμὴν; necnon ejus Miniſtri; abhinc ποιμαίνω Paſco, curo.

122 Πειθαρχία, ας, ἡ Obedientia, obtemperatio, à πειθαρχέω Pareo, obedio; ſed propriè pareo Præfecto, Principi vel Magiſtratui, quaſi πείθομαι ἄρχοντι, ab ἄρχω Impero, quod ab ἀρχὴ Principatus, imperium, dominatum; vid. ſup.

124 Κομίζειν, Curare, Infin. Verbi κομίζω Curo, curam gero; item ſumma cura nutrio, alo, fero, reduco; ut κομίζειν ἐκ θανάτου Reducere ex morte; Idem quod κομέω, à quo etiam derivatur: abhinc κομιδὴ Cura, & κομιδῇ Studioſè, cum diligentia. ἐυσο-

ἔω Tolerare æquo & leni animo: Τεροτοροῶ. ab ὀυ benè & φορέω quod à φέρω Fero, tolero. Contraria ſunt δυστοροῶ, δυσαναχετῶ, δυσχεραίνω.

Ἄλοχος Uxor, ab α ſignificante ὁμοῦ & λέχος Lectus; hoc autem à λέγομαι Cubo, jaceo; aut etiam dormio, non à λέγομαι Colligo, deligo: abhinc etiam λέκλεον Lectus. Ἀλέκλωρ Gallus, fortè quia cantu homines excitat ut lectum relinquant.

Φίλλω Dilectam charam, à φίλος Amicus, qui amat, vel qui amatur, charus; Compar. φιλώτερος. pro quo per Syncopen φίλτερος; Superlat. φιλώταλος, pro quo φίλταλος: abhinc φιλία Amor, charitas. Cum ἄλοχον concordat.

125 Χιτὼν, ῶνος, ὁ, pro quo Ionicè κιθὼν, aſpiratione tranſpoſita, Tunica, induſium: Hic verò intelligendum eſt de quovis veſtitu: fit a χέω, quod περιχεῖται τῇ σαρκὶ, vel τῷ σώματι, quod circundatur carni vel corpori: potiùs ab Heb כְּתֹנֶת Tunica. hinc Anglicè Coate, nimirum à χιτὼν.

Κόρη, ης, ἡ Pupa, puella, juvencula: Ionicè vel poetica Epentheſi τῦ υ, pro κόρη, quod à κόρος Puer, juvenculus: Hoc autem à κορέω Purgo, mundo; quòd ætas illa utplurimum pura eſt à malitia; abhinc Κορίσκος Juvenilis.

Ἀκμὴ, ῆς, ἡ, Cuſpis, acies; item vigor ætatis, vel flos, firma ætas. Item ſummum cujuſq; rei incrementum; inde ἀκμαῖος Adultus, & Ἀκμάζω vigeo, matureſco; ἀκμάζει τὰ πράγματα Res vigent, matureſcunt, penè perfectæ ſunt, indè etiam ἀκμὴν adverb. adhuc, nunc. Deducitur ab ἀκὴ, Pleonaſmo Literæ μ; quod etymon convenit cum priori ſignificatione, aut à κάμνω, unde per Syncopen κμῶ, & α priv. quod Juventus non facile defatigetur, vel à κάμνω, ſignificante πονῶ, & α Epitatico, quod in vigore ætatis labores faciliùs ſuſcipiantur & perferantur: Hoc etymon convenit ſecundæ ſignificationi.

126 Ἀληθὴς, ὁ ἡ, ἐς τὸ ἀληθὲς, 1. Declin. contract. Verus, verax, non fictus: abhinc ἀλήθεια, Ionicè ἀληθηΐη Veritas; cui opponitur ψεῦδος, ſeu ψευδολογία: dicitur περὶς ἀλήθειαν, & μεθ' ἀληθείας, & ἐπ' ἀληθείας, & τῇ ἀληθείᾳ vel τῇσ ἀληθείαις, pro ἀληθῶς verè, revera: dicitur ἀλήθεια, ex α priv. & λήθη Oblivio; quaſi dicas, abſq; oblivione, nulla eſt enim in veritate oblivio; vel quaſi ἀλάθεια, quod veritate nihil ſit occultius, vel ab α priv. quia veritas non quærit latibulum. Plato verò dici vult quaſi θεία ἄλη divina quædam animi vagatio & anxietas.

Μεστὸς, ὴ ὁ, Plenus, refertus, cum Gen. conſtruitur, ut hic,

μεστὰ

μεστὰ αἰδοῦς ὄμματα Oculi pudore pleni; & μεστὸς ὑπερηφανίας καὶ ὑπεροψίας Plenus superbia & contemptu: abhinc μεστόω Impleo

Αἰδὼς, οῦς, ὁ, contractè οῦς, d. αἰδοῖ, Acc. αἰδὼ, 4. Declin. contrac. Pudor, verecundia: sed duo tantum nomina 4. declin. cont. in ως desinunt; suntq, ἠὼς Aurora, & αἰδὼς Pudor: fit ab α priv. & ἰδεῖν, à non videndo; quod pudor cogat oculos avertere; unde proverb. αἰδὼς ἐν ὀφθαλμοῖς Pudor in Oculis.

127 Γυνὴ, αικὸς, αικὶ, αῖκα, γυῖαι, tanquam à γυῖαξ Mulier, fœmina. Dicitur γυνὴ, quasi γονὴ, παρὰ τὸ γείνω, Authore Plat. abhinc γυναικεῖος, & Ionicè γυναικήϊος Muliebris; τὸ γυναικεῖον Gynæceum, locus interior in ædibus, in quo solæ mulieres versabantur.

Ἀρεσαμένης, Gen. sing. fœm. part. fut. prim. med. Poeticè pro ἀρεσθείσης, τῶ ἀρέσκω Placeo, ἀρέσω, ἤρεκα; in med. ἀρέσκομαι, ἀρέσομαι, part. ἀρεσόμενος fit ἀρέσκω ab ἄρω, vel potiùs à fut. ἀρῶ; nam cum placemus alicui aut ei gratificamus, ei quodammodo nos accommodamus: contra, ἀπαρέσκω Displiceo.

128 Ἐλάττον' pro ἐλάττονα, Accus. sing. τῶ ἐλάττων, Gradus compar. à μικρὸς Parvus, cujus superlat. ἐλάχιστος Minimus: Construitur cum Gen. Compar. & Superlat. Genit. gaudent. Gr. Gr. Rud. pag. 135.

129 Χῆρος, α, ον Desertus, viduus; Item Orbus, dejectus: Interdum ponitur adjectivè, interdum substantivè, vel absolutè. Dictum est per Antiphrasin à χαρὰ Gaudium, vel à χωρὶς seorsum, vel à χρεία Opus. Χήρος Viduus, χήρα Vidua, proculdubio deducitur à χέρρος, ut Terra sola, sterilis, inculta; sic Viduitas.

Ἐπιτέλλεσ', pro ἐπιτέλλεσαι, 3. sing. præs. Indic. τῶ ἐπιτέλλομαι; idem quod ἐντέλλομαι vel ἐντέλλω Mandatum impono, faciendum injungo; ab ἐπὶ & τέλλω, quod rarò aut nunquam usurpatur.

Ἔρημος, & Ion. & Attic. ἐρῆμος, ε, Desertus, solitarius, incultus: ἔρημος, ε, ἡ, scil. χώρα Eremus, desertum: abhinc ἐρημίτης, à quo Anglicè Hermite. Formatur ab ἤρεμος Quietus & placidus, quod per Metathesin literarum ab ἤρεμος Mansuetus, mutato spiritu, vel παρὰ τὸ ἔραν μόνλων ἔχειν Quia solam terram habet qui solitariò vivit.

130 Ἀτρύτερος, ὁ, Minimè mollis, non delicatus, involuptuarius: fit ex α priv. & τρύφη Deliciæ, mollities, luxus; hoc autem à θρύπτω Frango, confringo; (quia Deliciæ mentem enervant.

Ἄθλιος Miser, Ærumnosus, malis exercitus: fit ab ἆεθλος Cer-

Certamen, labor. Item ἄεθλον τὸ Præmium certaminis; & contractè ἆθλον; ſed Ἄθλος eſt ipſum certamen. quod compoſitum eſt ex α epitat. & ἐθέλειν; ut ſit τὸ πάνυ ἐθελητὸν Quod quis valde velit aut cupiat; vel à τλῶ Tolero, à quo factum eſt τλὸν, & α præfixo, ἄτλον, mutato τ in θ, ἄθλον.

Imperium quale in *famulos* laudatur *herile*?
Quod *æquitate* temperet vires ſuas.
At *famulus* domino, quid ſit, quod debeat, ede?
Induſtria, & non *blandiens oculis* fides.
Quid docuit Chriſtus vetitâ ſub *cæde* notari?
Livoris atrum virus, atque *odii* faces.
Quid verò ſi fortè *prior* nos læſerit alter?
Det ille *veniam* facilè cui veniâ eſt *opus*.
Ergò nec *ulciſci* contemptum & damna licebit?
Quin *alia* potiùs perferenda injuria eſt.

Δεσποτικῇ τίνι μὲ δωάμει ξωοβμαρτεν ἔπαινος;
[1] Ἔιτις τὸ δεινὸν τἀγανῷ κερδυνύει.
Ἦν δέ τις ἢ δῆλος, τί πρέπον κρατέοντι νομίζειν;
[2] Σπουδήν τε, μηδ' ὀφθαλμόδουλον ὑποκείσιν.
Τί Χειρὸς φάτ' ἀλδαμένης φόνον ἐξαλέασθαι;
[3] Φθόνε κελαινὸν ἰὸν, ἠδ' ἔχθος φλόγα.
Ἦν δ' ἡμέας πρότερός τις ἀεικέα μηχανόωτο;
[4] Ξυγγνὸς τετύχθω ῥεῖα τῷ ξυγγνωστέον.
Τἄνεκα μηδ' ὕβειν, μηδ' ἄτην ὀξὺν ἀμυῦαι;
[5] Ἄλλην ἢ μᾶλλον ὕβειν ἐς' ἀνεκτέον.

Teſtimonia Sacra.

[1] Col. 4. 1. Οἱ Κύριοι τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἰσότητα τοῖς δούλοις παρέχεσθε. Eph. 6. 9.

[2] Eph 6. 5. 6. Οἱ δοῦλοι ὑπακούετε τοῖς κυρίοις κατὰ σάρκα μετὰ φόβου καὶ τρόμου, ἐν ἁπλότητι τῆς καρδίας ὑμῶν, ὡς τῷ Χριστῷ, [6] Μὴ κατ' ὀφθαλμοδουλείαν ὡς ἀνθρωπάρεσκοι, ἀλλ' ὡς δοῦλοι τοῦ Χριστοῦ, ποιοῦντες τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ἐκ ψυχῆς.

[3] Math. 5. 21. 22. Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις, οὐ φονεύσεις. [22] Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ὀργιζόμενος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ εἰκῇ ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει, ὃς δ' ἂν εἴπῃ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ

Ῥακὰ,

Ῥακὰ, ἔνοχος ἔσται τῷ Συνεδρίῳ, ὃς δ' ἂν εἴπῃ μωρὲ, ἔνοχος ἔσται εἰς τὴν Γέενναν τοῦ πυρός.

[4] Math. 18. 23. 24. Διὰ τοῦτο ὡμοιώθη ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ Βασιλεῖ ὃς ἠθέλησε συνᾶραι λόγον μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ, &c.

[5] Math. 5. 38. 39. 40. 41. Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, καὶ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος. [39] Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, μὴ ἀντιστῆναι τῷ πονηρῷ, ἀλλ' ὅστις σε ῥαπίζει ἐπὶ τὴν δεξιάν σε σιαγόνα στρέψον αὐτῷ καὶ τὴν ἄλλην. [40] Καὶ τῷ θέλοντί σοι κριθῆναι καὶ τὸν χιτῶνά σε λαβεῖν, ἄφες αὐτῷ καὶ τὸ ἱμάτιον. [41] Καὶ ὅστις σε ἀγγαρεύσει μίλιον ἕν, ὕπαγε μετ' αὐτοῦ δύο.

Sectio decima quarta.

131 Δεσποτικὸς, ἡ, ὸν Herilis, δεσποτικὴ δυνάμις, vel δεσποτικὸν δίκαιον Herile jus: à δεσπότης Dominus, herus, propriè respectu servi; hoc autem à δεσπόζω Dominor, dominium obtineo. δεσπότις & δέσποινα Domina.

Ξυνόμαρτεν Concomitabatur, 3. sing. aor. 2. Indic. τὸ συνομαρτέω Concomitor; quod ex συν, in compositione con, & ὁμαρτέω Sequor, comitor; quod ex ὁμαρδῶ; Idem quod ὁμοῦ Simul, una, ab ὁμὸς καὶ ἀρηρότως· aut ὁμοῦ καὶ ἠρτημένως De iis quæ serie quadam continua se sequuntur.

Ἔπαινος, ου, ὁ Laus, laudatio; ἐγκώμιον, εὐφημία· cui opponitur ψόγος Vituperium: fit ex ὄπη & αἶνος Laus, encomium, oratio laudatoria; item assensus. συγκατάθεσις· abhinc αἰνέω Laudo.

132 Δεινὸς, ὴ, ὸν Vehemens, gravis, solers, peritus, gnarus; & τὸ δεινὸν, substantivè pro vehementia: fit à δέος, pro quo δῆος, apud Hom. à quo δεῖνος per Crasin δεινὸς.

Ἄγανος, ὴ, ὸν Comis, mitis, placidus, mansuetus. πρᾶος, πεπαιμένος, ἥμερος. Cui opponitur ἀνήμερος Immansuetus, immitis, à γάνυμαι Gaudeo, & α Epitatico præpositio: est & ἀγανὸς per Antiphrasin, Sævus, crudelis; quod etiam potest derivari ab ἄγαν Valde, & αἰνὸς Gravis: sed ἄγανον, τὸ Lignum fractum.

Κεραννύει Miscet, 3. sing. præs. Indic. Act. τὸ κεράννυμι, vel κερχνύω Misceo, κερῶ; tanquam à κέρας, per Syncopen

κεράω· unde in fut. κεράσω. Exponitur etiam Tempero: ab hinc κρῆμα Mixtura, κέρας, Idem. Inde Ἄκρατον Merum, quia sine mixturâ, non dilutum.

133 Δῶλος, ου, ὁ Servus; Cujus Correlativum δεσπότης, & oppositum ἐλεύθερος· abhinc δουλεία Servitus: fit παρὰ τὸ δόλος, inquit Etym.

134 Σπουδὴ, ῆς, ἡ Diligentia, industria, festinatio: abhinc σπουδῇ, διὰ σπουδῆς, μὴ σπουδῆς, κατὰ σπουδήν, ὑπὸ σπουδῆς Festinanter, diligenter: fit à σπεύδω Festino, propero, cum Infin. μανθάνειν Properare discere, i. e. summo studio & diligentia, vel omni festinatione, μὴ πάσης σπουδῆς, ὀλιγωρείας, προθυμίας μανθάνειν· σπεύδω verò à σπεῖν ὁδὸν sequi viam.

Ὑπόκρισις Simulatio, qua quis Probitatem præse fert, revera nequitiæ, & Improbitatis plenus: ab ὑποκρίνομαι Simulo, fingo: hoc autem ab ὑπὸ & κρίνω Secerno, discerno: abhinc ὑποκριτὴς Hypocrita. Contra ἀνυπόκριτος, quasi ἀϋπόκριτος, Simulationis expers.

135 Ἀλεύομαι Devitans, aor. 1. med. particip. per Syncopen pro ἀλεσάμενος· sic ἀλεῦμαι, pro ἀλεύσομαι, ab ἀλεύω, pro ἀλέω Vito, caveo, molo: abhinc ἄλευρα Farina, ex eâdem formâ est verbum ἐξαλέασθαι, quod sequitur Aor. 1. Inf. med. pro ἐξαλεῦσασθαι.

Φόνος, ου ὁ Cædes, Homicidium, Clades; aut locus in quo perpetrata cædes est: fit à præt. med. πέφονα, verbi φένομαι, vel φένω Occido, interficio: abhinc φονεύω Occido. πέφονα, idem quod Eustath. inquit factum esse à φένω, per Syncopen & Anadiplasmum.

136 Φθόνος, ου, ὁ Invidia; φθόνον ἔχειν pro Invidere, φθόνον συνάγειν Invidiam concitare, φθόνον κινεῖν, pro eodem: Dicitur φθόνος παρὰ τὸ φένος· Vel quoniam qui Invidiæ obnoxius est, scipsum quodammodo necat & consumit intus & extra; vel quia in conspectu Dei Invidia Cædes censetur. Tabes enim animi & corporis invidia; pulchrè tamen alluditur inter φθόνος & φόνος, quas inter voces (ut haud absurdè dictum est) tantum σ (i. e.) σὰν interest.

Κελαινὸς, ὴ, ὸν Niger, ater, quasi μελαινὸς, à μέλας, μέλαινα, μέλαν, idem: in Compar. μελάντερος, in superlat. μελάντατος, à μα, Negat. & λαεῖν Video, Inquit Martinius.

Ἰὸς, οῦ, ὁ Jaculum (sed ἰόν, ου, τὸ Viola; etiam neut. sing. ab ἶος Solus (etiam 1. sing. aor. 2. verbi εἶμι Eo) Missile, sagitta; ab ἵημι Mitto, jaculor: significat etiam ἰὸς Venenum, virus, quod serpentes & cætera animalia venenata quasi ejaculantur, sicut hoc loco.

Ἐχθος,

Ἔχθος, εος, ους, τὸ Odium, Inimicitiæ: abhinc ἐχθρὸς Invisus, quem odimus. Generalitèr etiam Inimicus, cui opponitur φίλος Amicus: fit ἀπὸ τῦ ἔχεσθαι, i. e. hærere, ut fit odium quod Animo infixum hæret: nam & odium à Cic. definitur, Ira inveterata: Vel potiùs ab Ἄχθω vel Ἄχθομαι Gravari, ægrè ferre.

Φλὸξ, γὸς, ἡ Flamma, à quo φλόγινος Flammeus, à φλέγω, ξω, χα Uro, incendo, inflammo; Item Metaphoricῶς illustro: etiam neutralitèr pro Ardeo; ut ὅπλοις φλέγεσι Armis Ardentibus.

Ἀεικέα Sæva, injusta, Accus. plur. neutr. ab ἀεικὴς, έος, ὁ ϗ ἡ, ϗ τὸ ἀεικὲς Non consentaneus, indecens, indecorus, ex α priv. & εἴκω, ξω Similis sum, sup. Ἀεικέα hic construitur μηχανᾶδς cum duplici Accusativo, ut apud Homerum μήδεδς Ιλ. κ. τόσα γὸ κακὰ μήσαϛ' Ἀχαιὲς. Nihil autem frequentius quàm δρᾶμ, ποιεῖν, ῥέξειν, τινὰ ἀγαθὸν vel κακόν. Ab ἀεικὴς Indignus, inhonestus, fœdus, fit ἀεικία Probrum, contumelia, & ἀεικίζω, Dehonesto, indignis modis aliquem tracto, contumeliâ afficio: ad quam etiam radicem sine omni controversiâ referri debet αἰκία & αἰκίζω, per Crasin manifestam. Αἰκίας δίκη Injuriarum actio, **An Action of Battery.** πρότερος ἀεικίζειν est ἄρχειν χειρῶν ἀδίκων vim inferre **To strike the first Blow.**

Μηχανόωϛο Moliatur, excogiter, 3. sing. præs. Optat. Passiv. per Epenthesin ο, pro μηχανῶτο. Cambdenus, à μηχανάομαι, idem quod μηχανάω Molior, machinor, struo; quod ἀπὸ μηχανὴ, ῆς, ἡ Machina, ars, solertia; etiam Machina belli: hoc autem à μῆχος, idem. Poëtæ in secunda hâc Conjugatione post contractionem in ω, præponunt ο, ut καρηκομόωντες, καρηκομώοντες.

Ξυγγνὸς Ignoscens, sicut ἀναγνὸς, à ξυγγινώσκω Ignosco; à quo etiam ξυγγνωστὸς Ignoscendus, & ξυγγνωστέον Ignoscendum est.

Τετύχθω Sit, 3. sing. perf. Imperat. passiv. à τεύχομαι struo; item Sum, à τεύχω Struo, τεύξω, τέτευχα, τέτευγμαι, & τέτυγμαι; Plusq. perfect. ἐτετεύγμην, pro quo dicitur ἐτετύγμην, & ablato ε, τετύγμην; in Imperat, τέτυξο, τετύχθω.

139 Ὕβρεις, εως, ἡ Injuria, contumelia, injuria proterva & insolens, seu petulans violentia, protervia, superbia; interdum ὕβρεις generaliter accipitur pro ἀνομία & ἀδικία Injustitia, iniquitas:

quitas: Et adjectivè aliquando ſumitur, ut ὀὐβεις ἀνὴρ, apud Heſiod. pro ὑβριςὴς Injurioſus.

Ἄτη, ης, ἡ Noxa, damnum, clades: unde fit ἀτάω Noceo, lædo, noxam ſeu damnum infero; pro quo ἀάτω, per Pleonaſmum τῦ α; idem quod ἀλάω: abhinc ἀλητὴς Noxius, ἄλλος Innocuus.

Ἔξὶν, pro ἔνεξὶν, vel ἔξεξὶν, Licet; οὐκ ἔξὶ Non licet, ut Virgilius, cernere erat, id eſt, licebat, ἰδεῖν ἦν: ſic Gellius, eſt tamen invenire.

Ἀμῦναι Ulciſci, Infin. aor. 1. activ. ab ἀμυνέω Suppetias eo, auxilior, ſuccurro, ulciſcor, propello: Dicitur ἀμυνέω, quaſi ἄνευ μονῆς Sine mora, ut ſit beneficium ſine cunctatione.

140 Ἀνεκλέον Tolerandum, neut. ab ἀνεκλής Tolerabilis, tolerandus, ab ἀνέχω Tolero, tollo, ſuſtollo; quod ab ἀνὰ & ἔχω Habeo, ἔξω, ad differentiam τῦ ἔξω Extra, cum aſpero ſpiritu notatur; etiam σχήσω in fut. ab Inuſit. σχέω, prær. ἔσχηκα. Ἀνέχεσθαι eſt ſuſtinere in malis; Ἀπέχεσθαι Abſtinere in bonis, δυσαναχετεῖν Succumbere malis, Angi dolore, ita ut in iras vel querelas immodicas erumpatur, vel ad vindictam decurratur.

Nonne *bonis* lex ſacra jubet nos eſſe benignos?
Sed & his, malo facinore qui nobis *nocent*.
Quis dedit exemplum prodeſſe *nocentibus* ipſis?
Bonos malóſque *Sole* qui illuſtrat ſuo.
145 Dic ſub *adulterii* titulo quæ culpa notetur?
Quæquæ *jugale* fœdus excedit Venus.
An ſatis eſt Chriſto, *factum* ſi tale cavetur?
Et *ori*, & *oculis* imperatur caſtitas.
Conjugii melior ſors eſt, an *cœlibis* ævi?
150 *Innupta* Chriſtum vita *liberiùs* colit.

Ἦ οὐχ ἱερὸς κέλεται νόμος ἀντιτιλεῖν φιλέοντας;
[1] Δρῶντάς τε χ' ἡμᾶς μηχανῆς κακῆς κακῶς.
Δυσμενέας ὅτῳ εὖ δρᾶσαι παρέδωξε τὶς ἡμῖν;
[2] Χρηςὸς ὁμῶς κακός τε λάμψας ἠλίῳ.
145 Ἔργμαθ' ἕλεγξε Θεὸς τίνα μαχλοσυνὴν ἀποφθώγ;
[3] Εἴτις ζυγῶν ἐκλὸς γαμηλίων Κύπρις.
Ἦ οὐχ ἅλις ἡ Χριςῷ τῶνδ' ἔργων σῶμ' ἀπέχεσθαι;
[4] Ἁγνὸς γενέσθαι βέλτ' ὅσιε κ' σῶμα.

Βέλτιςον

Βέλτιον ἀγνοεῖν, ἢ λέγειν θεσμὸν ὑπάρχειν;
150 [5] Χειρῶν κολάζειν μᾶλλον ἁμὴν ὧν βίᾳ.

Teſtimonia Sacra.

[1] Math. 5. 43. 44. Ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς, καλῶς ποιεῖτε μισοῦντας ὑμᾶς, καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς καὶ διωκόντων ὑμᾶς.

[2] Math. 5. 45. Ὅτι τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς, καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους.

[3] 1 Cor. 6. 13. 18. 19. 20. Gal. 5. 19. Eph. 5. 3.

[4] Math. 5. 28. Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ὅτι πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι αὐτῆς, ἤδη ἐμοίχευσεν αὐτὴν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ.

[5] 1 Cor. 7. 28. 32. 38.

Sectio decima quinta.

141 [1] ΑΝτιφιλεῖν Redamare, viciſſim amare: ab ἀντὶ Contra, viciſſim, & φιλέω Amo; quod à φίλος Amicus, ſupra.

145 Ἔργμαθ' pro Ἔργματα Facinora, opera, per Metatheſin pro ῥέγματα, à ῥέζω Facio, ῥίξω, per Metatheſin ἔρξω ſupra.

Μαχλοσυνη, ης, ἡ Incontinentia, libidinoſitas, laſcivia: abhinc μαχλὰς Mulier laſciva & libidinoſa: fit à μάχλος, ὁ καὶ ἡ, Incontinens, libidinoſus, laſcivus.

146 Κύπρις Venus; ſic dicta à κύπρος Cyprus, Inſula in qua nata eſt; aut quaſi κυόπρεις ἡ τὸ κύειν παρέχουσα Concipere præbens: uſurpatur, & pro actione venerea, ſeu pro rebus venereis.

147 Ἅλις, Adverb. ſatis, abundè, cum Gen. ut ἅλις δρυὸς Satis quercus, ſine Gen. pro affatim; etiam confertim: ἐκ τῆς ἁλὸς, utpote ἐν ᾗ μᾶλλον ὅτι τὸ ὕδωρ Quod in mari ſit aquæ abundantia, vel quod omnes aquæ ibi ſint in unum collectæ.

148 Βέλομαι Volo, βουλήσομαι, βεβούλημαι, in ſecund. perſ. ſing. præſ. Indic. activ. βούλει non βούλῃ, ut τύπτῃ, Cambdenus. 4 Verba formant ſecundam perſonam in ει· βέλομαι, ὄφομαι, οἶομαι,

ἔιομαι, ῃ, ἕται, ἕε, εἶ· Cum accuſ. rei exponitur Cupio, ut βέλομαί σοι πᾶν ἀγαθὸν Omnia tua cauſa cupio: abhinc βέλημα Voluntas.

Ὄσσε ϝὼ Oculi, Dual. num. pro ὄσσε, per Syncopen τῶ ε, ab ὄσσ, ε, ϝὸ, Oculus; vel per Metaplaſmum, pro ὄσσω ab ὄσσ, ω, ὁ, idem, ab ὄσσομαι, quod pro ὄπ ϝομαι Video: hinc ὄμμα Oculus.

Σ ϝόμα, ατ, τὸ, Os: Jungitur diverſis Epithetis, ut λέβερον ϛόμα Os procax; ἀχαλινὸν, ἀκρατὲς, ἀπύλωϝον ϛόμα os effræne, incontinens. Jungitur & diverſis verbis; ut verba facturus, dicitur ἀνοίγειν καὶ λύειν ϛόμα Aperire & ſolvere os; διαίρειν τὸ ϛόμα Diducere os: contra, ἔχειν, ϝάκνειν, ὑπείλλειν, ἐμφράπτειν τὸ ϛόμα Obturare os: ſumitur etiam Metaph. ut ϛόμα μαχαίρας Acies Gladii: fit ab סתם, Claudere, vel quaſi στότομα, à σῖτ Commeatus, & τόμα Sectio, quod à τέμνω Scindo; in ore Cibus quaſi ſcinditur.

149 Βέλτερος, vel βελτίων Melior, compar. Irregularis, ab ἀγαθὸς Bonus, probus; ἀγαθὸν (ſubſtantivè) Bonum, Utilitas; potiùs à βάλλω: fit ἀγαθὸς ex ἀγασὸς, quod verbale eſt ex ἄγαμαι vel ἀγάζομαι Veneror, abjecto σ, & mutato τ in θ, ſuper. βέλτιστος: Legitur etiam in comp. λώϊων.

Ἕπεσθαι, Infinit. verbi ὁπάω, ab ὁπὶ & ἀω, verbo Poetico pro ἕπω Sequor. ἀκολουθῶ. in qua ſignificatione uſurpatur: potius ἕπομαι; ἕπω vero cum ſpiritu tenui, Dico.

150 Σχολάζω Otior, ſtudeo, cum Dat. perſ. Diſcipulus, auditor ſum: fit à σχολὴ Otium, vacatio à negotiis, ſtudium, in Dat. σχολῇ Otioſe, adverbialiter: fit σχολὴ à שָׁלַו Quieſcere.

Ἀδμὴς, idem quod ἄδμητος Indomitus; ſic dicitur Virgo, παρθένος ἀδμὴς Quæ nondum à Marito domita, nondum maritale jugum paſſa, vel nondum compreſſa: fit ex α & δαμάω Domo, ſubigo: abhinc δαμνάω & δαμνῶμαι idem.

Offendúntne Deum *ſocialis* fœdera lecti?
Quin ipſe *thalami* jura ſacravit *Deus*.
An contracta ſemel poſſunt *connubia* ſolvi?
Deſerere *ſtupro* corpus intactum nefas.
Quantò igitur potior *thalami* ſine fœdere vita?
Imperia *ſexûs* vincere haud cuivis datum.

An

An nihil *unde* habeas refert, ſed oportet *habere?*
Qui parat opes non *jure*, *furti* ſe alligat.
Ergo ſatis præſtat *manus* impolluta rapinis?
Rea & *cupiditas* quæ ſui neſcit modum.

Η. Θεῷ ἔν ἀ᾽ταρέσκει ὁμόζυγος ὄρχια κοίτης;
[1] Αὐτός γε θεσμοῖς ἠυλόγει γάμυς Θεός.
Η. θέμις ὄρχια πιςὰ ταμεῖν, μεδόπιδε ἦ λιφ᾽ην;
[2] Λειπ᾽ην ἀνόσιον ὅςιν ἀμίαντον δέμας.
Πόσσ᾽ην λαῖον ἔν μίμνῃ ἀλόχοιο ἄμοιρον;
[3] Φύσεως κρατῆσαι τὸ τυχόν ἦ ἀκ ἄν ἦ.
Η. ῥᾴδιόν τι τὸ πλᾶτον ἔχειν, τὸ πόλεν δὲ μέσον τι;
[4] Πλατῶν ἀδικίη πᾶς κλοπᾶ πλατῶν κυρεῖ.
Η. ῥᾴλις ἔν ὁσίας ἁρπαγμὸ χεῖρας ἀπισχεῖν;
[5] Ἥμαρ᾽ ἀμερ᾽ ἔσα καὶ πιθυμία.

Teſtimonia Sacra.

[1] Gen. 2. 24. Ἕνεκεν τότε καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν Heb. 13. 4. Τίμιος ὁ γάμος ἐν πᾶσι καὶ ἡ κοίτη ἀμίαντος· πόρνους δὲ καὶ μοιχοὺς κρινεῖ ὁ Θεός. Johan. 2. 1. 2.

[2] Gen. 2. 24. Math. 5. 32. Math. 19, 3. 4. 5. 6, &c.

[3] Math. 19 11. Οὐ πάντες χωροῦσι τὸν λόγον τοῦτον ἀλλ᾽ οἷς δέδοται. 1 Cor. 7. 2. 9. Διὰ δὲ τὰς πορνείας ἕκας ος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἐχέτω, καὶ ἑκάστη τὸν ἴδιον ἄνδρα ἐχέτω. [9] Εἰ δὲ οὐκ ἐγκρατεύονται γαμησάτωσαν, κρεῖττον γάρ ἐστι γαμῆσαι ἢ πυροῦσθαι.

[4] Math. 5.

[5] Math. 5.

Sectio decima ſexta.

151 Κοῖτη, ης, ἡ Cubile, lectus. κοῖτος, λέχος, κλίνη. ἔχειν κοίτῳ exponitur Concipere, & gravidam fieri: Deduci poteſt ex κεῖμαι, ſicut τὸ κοιμᾶμαι.

Ὁμόζυγος

Ὁμόζυγος, Gen. ſing. ab ὁμόζυξ, ſupra.

153 Μετόπισθεν, & Poet. μετόπιθε, idem quod κατόπισθεν. Pone, poſtea, poſt, à tergo, ex μετὰ & ὀπίσω, Poet. ὀπίαω Retrorſum, retro, poſt, poſtea; παρὰ τὸ ὀπὴ fit ὀπίζω (ſicut ἔξω, ab ὄξ) & mutato ε in ο, ὀπίσω.

154 Λείπω, ψω, λέλειφα, pro quo uſitatius eſt præt. med. λέλοιπα Linquo, relinquo; item neutraliter Deſum, deficio; item Minor ſum: abhinc λοιπὸς Reliquus. λιμπάνω idem quod λείπω, λείψανον τὸ, & τὰ λείψανα Reliquiæ.

Ἀνόσιος, ὁ ἡ, Impius, nefarius, ſceleratus, ſceleſtus; & τὸ ἀνόσιον Piaculum, nefas: fit ab α & ὅσιος Sanctus, juſtus, pius, nullo ſcelere contaminatus; interdum opponitur πρὸ ἱερῷ, ut ſit Profanus, publicus. Dici quidam volunt ὅσιος, quaſi ἅσιος, ab ἅζομαι τὸ σέβομαι: à חָסִיד Benignus, miſericors, ſanctus.

Ἀμίαντος, ὁ ἡ, τὸ ἀμίαντον Impollutus, immaculatus, intemeratus: Eſt nomen Gemmæ, ſic dictæ, quod in ignem conjecta, non conſumatur nec inquinetur: fit ex α & μιαίνω Inquino, conſpurco, polluo.

155 Λωΐων, Contractè λώων, ὁ ἡ, Melior, compar. ab ἀγαθὸς bonus, ſuperlat. λώϊστος, contract. λῶστος Optimus: fit à θέλω, & Dor. λῶ vel λάω, quaſi id quod magis volumus: Legitur etiam in Compar. κρείσσων.

157 Πλοῦτος, ου. ὁ, Divitiæ; item Plutus, Deus divitiarum, quem Genium Divitiarum dicunt & Præſidem. Euſtath. πλοῦτον, ait dici quaſi πολύετον, ἢ πολλόετον, ὅτι ἐκ πολλῶν ἐτῶν δοκεῖ συναγμάτος, Longo enim tempore & vix tandem colligi videntur Divitiæ, aut quod in multos annos colligantur. Alii aiunt παρὰ τὸ πολὺς, & τῶ, quod eſt Accipio; quaſi πολύετος à multis accepta: Idem ſignificat ἄφενος, niſi quod πλοῦτος Divitias per multos annos, & magno labore partas; ἄφενος uno anno, & ſine magno labore collectas: hinc πλουτέω Dives ſum.

Μέσος, η, ὁ Medius, mediocris; item τὸ μέσον Intervallum: μέσα etiam vocantur ἀδιάφορα Indifferentia: Apud Grammaticos, vocabulum μέσον dicitur, quod interdum in bonam, interdum in malam partem capitur. Dicitur μέσος παρὰ τὸ τὰ μέρη ἴσα ἔχειν quod habeat partes utrinq; æquales.

158 Κλοπὴ, ῆς, ἡ, Furtum, vel ipſa actio furandi. κλέπος, κλέμμα, idem: fit à κέκλοπα, præt. med. verbi κλέπτω Furor, furtim occulto; quod à καλύπτω abſcondo: ſignificat aliquando abſcondo: abhinc κλέπτης, Fur.

159

159 Ἁρπαγμὸς Raptus, direptio, in quâ ſignificatione uſitatius eſt ἁρπαγὴ: fit ab ἁρπάζω, σω, Dor. ξω Rapio, corripio, & Metaph. pro citò intelligo, & mente percipio.

160 Ἥμαρ]' pro ἥμαρτε Peccavit, 3. ſing. aor. 2. Indic. τῦ ἁμαρτάνω Pecco, aberro, ήσω, Aor. 2. ἥμαρτον; pro quo Poetæ dicunt ἤμβροτον, mutando α in β. & inſerendo Pleonaſt. ο, ſignificat etiam Prætermitto, hallucinor: abhinc ἁμάρτημα, & ἁμαρτία Peccatum, delictum. Iones pro ἁμαρτία, ἁμαρτὰς dicunt. ἁμαρτάνω cum Gen. ponitur.

Ἀμέτρητος, ὁ ἡ ἡ, Immenſus. ἀμέτρητος: fit ab α priv. particul. & μέτρον, ου, τὸ Menſura, modus: in Carmine μέτρον dicitur Menſura quæ binis pedibus conſtat: fit à μετρέω Divido. Potiùs à מָד Menſus eſt.

Ἐπιθυμία Cupiditas, deſiderium; item Cupiditas effrænata, libido: fit ab ἐπὶ & θυμὸς Animus, mens. φρὴν ſæpe pro cupiditate ponitur; item ira, excandeſcentia. ὀργὴ. fit ἀπὸ τ θύσεως ἡ ζέσεως τ ψυχῆς ab impetu & fervore Animæ; vel ἀπὸ τ θύειν ἡ ὁρμᾶν τὸ αἷμα· Medici enim dicunt Iram eſſe ſanguinis Ebullitionem circa Præcordia.

Non & *divitibus* cœleſtis porta pateſcit?
Arctum intrat ægrè, ſi quis eſt *diſtentior*.
Quid Deus indicit quibus eſt opulentior arca?
Removere *faſtum*, *munerari* largitèr.
Pauperibus collata Deus quæ munera laudat?
Lætè data *homini*, non *honori* aut gratiæ.
Sed metus eſt largos nè ſera ſequatur egeſtas?
Sufficere debent *veſtis*, *alimentum*, domus.
Quem mihi ſponſorem das, hæc non defore nobis?
Qui *paſſeres* alit atque veſtit *lilia*.

Οὐχαν̃ ἁρπζοῖς ἀνεῳγμένοι εἰσὶ πυλῶνες;
[1] Μόλις περᾷ τὸ σφὸν ἂν παχύς τις ᾖ.
Τὰς ὄ Θεὸς τί κέλευσ' οἷς ἄφθονος ὄλβος ὁπηδεῖ;
[2] Ὄγκον λιωθῆν, δωρέεσθ' ἁφδέως.
Πῶς δίδοναι ἐπέοικε Θεῶ φίλα δ̃ρα πένησιν;
[3] Οὐ χαίρος [4] ἢ τιμῆς πρὸς αὐτὰς ἀ φέρνας.
Οὕτω μ πενίη πολυδώρης ὀφὲ δαμάσσει;
[5] Ἀρκεσέον σέγη, βοφῆ, σκεπάσμασι.

Τίς

Τίς ὁ μὴ ἀφ' αὐτῶν ἐλλείφειν ἐγγύος ὄζι ;
170 Στρεβὲς ὁ θρέψας, καμφίεσας λοίεια.

Teſtimonia Sacra.

[1] Math. 19. 23. 24. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι δυσκόλως πλούσιος εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. [24] Εὐκοπώτερόν ἐστι κάμηλον διὰ τρυπήματος ῥαφίδος διελθεῖν, ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν.

[2] 1 Tim. 6. 17. 18. 19. Τοῖς πλουσίοις ἐν τῷ νῦν αἰῶνι παράγγελλε μὴ ὑψηλοφρονεῖν, μηδὲ ἠλπικέναι ἐπὶ πλούτου ἀδηλότητι, ἀλλ' ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ ζῶντι, τῷ παρέχοντι ἡμῖν πλουσίως πάντα εἰς ἀπόλαυσιν. [18] Ἀγαθοεργεῖν, πλουτεῖν ἐν ἔργοις καλοῖς, εὐμεταδότους εἶναι, κοινωνικούς. [19] Ἀποθησαυρίζοντας ἑαυτοῖς θεμέλιον καλὸν εἰς τὸ μέλλον, ἵνα ἐπιλάβωνται τῆς αἰωνίου ζωῆς.

[3] 2 Cor. 9. 7. Μὴ ἐκ λύπης ἢ ἐξ ἀνάγκης· ἱλαρὸν γὰρ δότην ἀγαπᾷ ὁ Θεός.

[4] Math. 6. 2. Ὅταν οὖν ποιῇς ἐλεημοσύνην, μὴ σαλπίσῃς ἔμπροσθέν σου.

[5] 1 Tim. 6. 8. Ἔχοντες δὲ διατροφὰς καὶ σκεπάσματα, τούτοις ἀρκεσθησόμεθα.

[6] Math. 6. 26. 27. 28. 29. Math. 10. 29. Luc. 12. 27.

Sectio decima ſeptima.

161 Ἄφνειὸς, ὅς, ὁ, Dives, opulentus, modò cum Gen. modò cum acc. Poet. pro ἀφνεὸς, ab ἄφενος Divitiæ, opes, propriè unius anni (ut ſupra dixi) ſignif. enim τὸν ἀφ' ἑνὸς συνηγμένον πλοῦτον, ut aiunt Grammatici quidam.

Ἀνεῳγμένος Apertus, Præt. partic. paſſiv. ἀνοίγω, ſive ἀνοιγνύω Aperio, ut ἀνοίγειν τὰς θύρας, vel τὰς πύλας Aperire fores, vel portas: fit ab οἴγω vel οἰγνύω idem: abhinc ἄνοιξις Reſeratio.

Πυλῶν, ῶνος, ὁ Atrium, veſtibulum, janua: fit à πύλη Porta, propriè aditus per mœnia in urbem ferens, à πόλις Civitas, quaſi πόλη, quod πόλις πύλαις muniatur; vel à πολλὴ ὕλη

Multa

multa materia, quod cujuſq; rei materia in urbem per portas importetur. Alii autem à σῦνω Complico, deducunt.

162 Μόλις Vix, ægrè, magno cum labore; idem quod μόγις: fit à μόλος Labor, pugna, Fremitus; ſicut μόγις à μόγος Idem.

Περᾶ, Tranſit. 3. ſing. præſ. Indic. τὸ περάω Tranſeo, trajicio, tranſporto, vendo, ήσω & άσω, in fut. idem cum πείρω, unde & derivatum putant nonnulli; alii à πέραν vel πέρας; ut idem ſit cum περάομαι Finior, terminor, per Syncopen loco περάω legitur περῶ, ex quo per reduplicationem, factum eſt πιπράσκω Vendo.

Στενὸς, ή, ὸ, Ionicè pro στενὸς Anguſtus, arctus: στενὴ ὁδὸς Via anguſta. εἰς στενὸν συστελαύνειν Ad anguſtias redigere. τὰ στενὰ dicuntur anguſtiæ, ſeu anguſti tranſitus in montibus aut fretis: abhinc στένω Gemo, quoniam corde anguſtato Gemitus edi ſolent.

Παχὺς Craſſus, ſpiſſus, denſus, qualia ſunt ea quæ gelu conſtringuntur; Compar. παχύτερος Spiſſior, Craſſior. Superlat. παχύτατος Craſſiſſimus; ab ἔπαγον, Aor. 2. Verbi πήγνυμι, idem quod πήγνυμι Figo. Craſſa enim gravia ſunt, & in loco ſuo quaſi fixa manent: abhinc παχύνω Craſſum reddo.

163 Ὄλβος, ου, ὸ, Beatitudo, fœlicitas, opes, divitiæ, fortunæ. ὄλβιος abhinc deducitur, & Beatus, fœlix ſignificat; etiam Locuples, dives: cui opponitur ἀνόλβιος Pauper, infœlix, miſer. Heſych. exponit ὄλβιος ὁ διὰ παντὸς ὄλου βίου μακάριος καὶ πλουσίος Qui per totam vitam beatus & dives fuit.

Ὀπηδεῖ Comitatur, 3. ſing. præſ. Indic. activ. τὸ ὀπηδέω Comitor, comes ſum, aſſector: fit ab ὀπάζω Perſequor, comitem do, ſequi jubeo. Euſtath. videtur derivare ab ἕπω, vel potius ἕπομαι ſequor.

164 Ὄγκος, ου, ὸ, Tumor; ἄρσις, ἔπαρσις Moles, maſſa Item Metaph. Faſtus, ſeu animus elatus & inflatus: aliquando in bonam partem exponi poteſt Gravitas, majeſtas, cuſpis.

Διωθεῖν Diſpellere, removere, Infin. act. τὸ διωθέω Diſpello, disjicio, propulſo, repello: fit ex διὰ & ὠθέω Pello, trudo, motu violento à me dimoveo, ὠθήσω & ὦσω, tanquam ab ὤθω.

Ἀφειδίως, Ionicè pro ἀφειδῶς, Adverb. Non parcè, liberalitèr, profusè, abſq; parſimonia, ab ἀφειδὴς, ὁ ἡ. Qui non parcit, profuſus, liberalis, ab α priv. & φείδομαι, σομαι, σσομαι Parco, remitto pœnam, do veniam: dicitur φείδομαι, quaſi φέρω τὸ δοῦναι quod parcus & tenax dare refugiat.

165 Πένησιν Pauperibus, Dat. plur. τῦ πένης, ητος, ὁ, Pauper, inops; propriè, Qui labore victum quærit, compar. πενέστερος Pauperior, πενέστατος Pauperrimus: fit à πένομαι facio, ago, pauper sum, inops sum: à quo fit πόνος Labor, & πονέω Laboro, tolero, πενία Paupertas, inopia.

167 Ὀψὲ Serò, longo post tempore, cum particula ἧς exponitur, serò tandem; interdum cum Gen. ὄψε τ ἡλικίας Ætate vergente in senectam: abhinc ὄψιος Serotinus, ὀψία Tempus vespertinum, ab ὀπίσω Post.

168 Στέγη, ης, ἡ, Tectum, propriè tectum domus; item ædificium: exponitur etiam γαστὴρ Venter: fit à στέγω, ξω Tego, sustineo, contineo.

Σκέπασμα Tegumentum, tegmen; pro quo poeticè dicitur σκέπας Indeclinabilitèr: fit à σκεπάζω, vel σκεπάω; idem quod σκέπω Tego, operio, à quo etiam derivatur; cui etiam opponuntur ἀνοίγω, ἀναπτύσσω, προκαλύπτω Aperio, retego.

169 Ἔγγυος, Substantivè Sponsor, fidejussor, Præs; Item ἔγγυος, ὁ κὴ ἡ, Præs, ἐγγὺς verò propè (idem quod ἀγχοῦ χερσὶν) fit ab ἐγγύη Sponsio, fidejussio; unde ἐγγύλω ὁμολογεῖν Vadimonium promittere, ἐγγύας παρέχειν satisdare, ἐγγύη est & ἡ γάμου ἐπαγωγὴ Desponsio, ἐγγύη autem fit παρὰ τὸ γῦον, quasi quæ ἐν γυίοις, id est in manibus rem fidejussam deponat, vel παρὰ τὸ γύη sive γῆ, quod Terra reliquis elementis sit stabilior, quam Etymologiam & sequitur Suidas. Liquet tamen ἐγγὺς Descendere, à עָרַב Appropinquavit; sic ἔγγυος Præsum, i. e. Præsto. unde præsens in Hiphil עֵרֵב Hingisti.

170 Στρυθὸς, ὑ, ὁ κὴ ἡ, Passer, Passerculus; atticè σρῦθος: fit à σρῦς, inquit Martin. Eustath. ait sic dici παρὰ τὸ μετ' ὄιστρου πρὸς Ἀφροδίτλω θέειν: hinc & Metaphoricè σρυθὸς dicitur salax, & ad Venerem nimiùm pronus, ut Passer. καταφερὴς, λάγνος.

Ἀμφιέσασα Vestiens, Part. aor. 1. act. τῦ ἀμφιέω, vel ἀμφίεμαι Circumvestio, duplicato σ poeticè, ab ἀμφὶ Circa, circum, & ἕω Induo; Poeticum est & pauca ex se format tempora, fut. ἕσω, vel metri gratia ἕσσω, abhinc ἔννυμι, idem quod ἕω.

Λείριον, ὑ, τὸ, Lilium, seu Lilii species, pro quolibet flore usurpari scribit Eustath. Ex διὰ τὸ λεῖον εἶναι, Pleonasmo τῦ ρ, & abhinc λειρίεις Liliaceus, etiam Suavis.

An non *prospicere* est æquum quæ vita requirit?
Nostra in *diem* sit cura, de reliquo *Dei*.
Mentiri an vetitum Christi præcepta secutis?
Etiam cavenda *jurgia* & *loquacitas*.
Permittítne *jocos* exactæ regula vitæ?
Obscœna dicta maximus Censor notat.
Quæ nostris igitur linguis concessa *voluptas*?
Præclara monita, vox Dei, carmen pium.
Arguitúrne etiam nonnunquam culpa *tacentis*?
Si prodat hominis *jura*, vel *honorem* Dei.

Ἦ ῥ' προνοεῖν καλὸν ὅτι κ' ὡς βίῳ ἄρκιον εἴη;
Ἐφήμεροι μέλωμεν, ἕτερα τ' Θεῷ.
Ἦ χειρὸν τιμῶσι θέμις ποδὶ φῦλα βάζειν;
Νεῖκος τέ λαλιάν τ' ἐυλαβεῖσθ' ἱμᾶ χρεών.
Ἦ σκώπτειν βίᾳ ἰθυτόνως νόμος ἔασιν ἀκρεῖς;
Μέγις ὁ αἰσχρὸν σκῶμμα Τιμητὴς γράφει.
Τίς πολ' ἄρ' ἡμετέρης τέρψις γλώσσης λέλεκται;
Θεσπίσματ', ὕμνοι παναγιοι, γνῶμαι κλυταί.
Ἐσθ' ὅπως αἰτίη ὅτι κ' ἀφθόγγοιο σιωπή;
Ἦν νόμιμον ἀνδρῶν, ἢ Θεῷ τιμὴν πορόω.

Testimonia Sacra.

[1] Idem.

[2] Zach. 8. 16. Λαλεῖτε ἀλήθειαν ἕκαστος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ. Col. 3. 9. Μὴ ψεύδεσθε εἰς ἀλλήλους.

Gal. 5. 20. [3] Ἔχθραι, ἔριδες, θυμοὶ, ζῆλοι, ἐριθεῖαι, διχοστασίαι. Eph. 4. 31. Πᾶσα πικρία, καὶ θυμὸς, καὶ ὀργὴ, καὶ κραυγὴ, καὶ βλασφημία ἀρθήτω ἀφ' ὑμῶν, σὺν πάσῃ κακίᾳ.

[4] Prov. 10. 19. Ἐν πολυλογίᾳ οὐκ ἐκφεύξῃ ἁμαρτίαν φειδόμενος δὲ χειλέων νοήμων ἔσῃ. Math. 12. 36. Λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι πᾶν ῥῆμα ἀργὸν ὃ ἐὰν λαλήσωσιν οἱ ἄνθρωποι, ἀποδώσουσι περὶ αὐτοῦ λόγον ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως.

[5] Eph. 5. 4. Καὶ Αἰσχρότης καὶ μωρολογία, ἢ εὐτραπελία, τὰ οὐκ ἀνήκοντα.

[6] Col. 3. 8. Eph. 4. 29. Πᾶς λόγος σαπρὸς ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν μὴ ἐκπορευέσθω.

[7] Eph. 4. 29. Ἀλλ' εἴ τις ἀγαθὸς πρὸς οἰκοδομὴν τῆς χρείας ἵνα δῷ χάριν τοῖς ἀκούσι. Eph. 5. 19. Λαλοῦντες ἑαυτοῖς ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς, ᾄδοντες καὶ ψάλλοντες ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν τῷ κυρίῳ.

[8] Marc. 3. 4. Math. 10. 32. 33. Act. 18. 9, 16. Prov. 24. 11, 12.

Sectio decima octava.

171 Καλὸς, ἡ, ὸν, Pulcher, formosus; (dicitur καλὸς τῷ ὁρᾶν, & καλὸς τὸ σῶμα, subaudi χρῆ· nonnunquam τὸ καλὸν substantivè capitur, & tum exponitur Decus, ornamentum, ut τὸ καλὸν τοῦ βίου Ornamentum vitæ) bonus, probus ἀγαθὸς, à καλέω, ῶ, derivatur, quod quæ pulchra sunt, nos ad sui amorem vocent & invitent: abhinc καλῶς Pulchrè, honestè; cui opponitur αἰσχρῶς, in compar. καλλίων Pulchrior, in superlat. κάλλιστος Pulcherrimus, vel in compar. φέρτερος, in sup. φέριστος vel φέρτατος.

172 Ἐφήμερος Diarius, unicum diem durans, diurnus, temporarius, fluxus, caducus, ab ἐπὶ & ἡμέρα, ας, ἡ, Dies; ἑκάστης ἡμέρας, vel καθ' ἑκάστην ἡμέραν, vel καθ' ἑκάστην, sine ἡμέραν, quotidiè, singulis diebus: fit ab ἦμαρ, ad differentiam noctis quæ immitis & horrida est. Plat. verò ἡμέραν dictam ait quod ἧμερα efficiat; vel ἀπὸ τοῦ ἱμείρειν, quod eam homines maximè desiderent, quasi ἱμέραν, videri etiam possit dicta ἡμέρα, quasi ἅμα ἔω ῥέουσα, quasi simul cum aurora fluens, i. e. oriri incipiens. Manifestè autem est ab יוֹם, ut Martinius, quod ab Heb יָם Dies. Poetæ loco ἡμέρα ἦμαρ usurpant.

Μέλωμεν Curemus, 1. Plur. pr. subjunct. act. 3 Imperson. μέλει Curæ est, ἔμελε Curæ erat, μελήσει curæ erit, ἐμελήσει curæ fuit: abhinc μελέδημα Meditatio, cura, Infra.

173 Ψεῦδος, ους, τὸ, Mendacium, idem quod Ψεῦσμα. Usurpatur etiam adverbialitèr pro ψευδῶς falsò: fit à ψεύδω, ou fallo decipio, frustror. Ψεύδομαι Fallor: Item activè fallo & neutralitèr mentior. Ψεύδω dicitur quasi φεύγω, quod omnes fallacem & mendacem fugiunt, vel παρὰ τὸ εὔδω per Antiphrasin,

fin, quod mendaces aberrent & cæcutiant, vel à ψέω Minuo & ψδω, idem quod λέγω Dico. Mendax enim rem narrando minuit.

Βάζω, Poet. σω, vel ξω, αχα, Loquor, dico; interdum ſine caſu, interdum cum gemino Accuſ. rei & perſonæ, à βοὴ Clamor, βοάζω, & per Syncopen βάζω: abhinc βάξις Sermo, oratio.

174 Νεῖκος, εος, τὸ, Rixa, jurgium, altercatio; unde νεῖκος ἐγείρειν Contentionem excitare, ſeu rixari; cui opponitur νεῖκος λύειν: fit ex privativa particula νὴ & ἔλκω Cedo, vel παρὰ τὸ νέοις ἐοικέναι, quod juvenum proprium ſit contentioſos eſſe.

Λαλιὰ, ᾶς, ἡ, Loquela, ſermo; etiam in malam partem ſumitur, & pro loquacitate ponitur: fit à λαλέω Loquor. ſupra.

Εὐλαβεῖσθ' pro εὐλαβεῖσθαι Cavere, Infin. τὸ εὐλαβέομαι, ῆμαι, Religioſè caveo, cautè fugio; Item timeo, metuo: fit ab εὐλαβὴς Cautus, religioſus (idem quod εὐσεβὴς) hoc autem ab εὖ bene, & λαμβάνω Accipio, capio.

170 Σκώπτω, ψω Cavillor, dicteriis utor, irrideo dicteriis: abhinc σκῶμμα Cavillum, dicterium: fit autem σκώπτω ab ea ave quæ σκὼψ nominatur, vel quaſi σκαιῶς ἔπω, vel ὄπτομαι Ineptè video.

Ἰθύτονος Exactus, rectus, in rectum extenſus: fit ab ἰθὺς, idem quod εὐθὺς rectus (à quo & derivant nonnulli) & τείνω Tendo, extendo. τενῶ, τέτακα, ab inuſitato τάω, unde & ταγύω, & τλαίνω, idem; ſeu ex τάζω, unde & partic. τλαγὼν Tendens.

Εἴασιν, & Poeticè εἴασεν Reliquit, ſivit, 3. ſing. aor. 1. Act. ab ἐάω Sino, ἐάσω, aor. 1. εἴασα, non cum η; interdum Omitto, prætermitto, deſino, ceſſo. Poëtæ metri gratia, Epentheſi τοῦ ι utuntur, dicuntq; εἰάω, non ἐάω. Quædam ab ε incipientia pro Augmento adſciſcunt ι poſt ε, ut ἔχω εἶχον, &c. Gr. Gr. Rud. pag. 40.

Ἄκρος, ᾱ, ὁ, Summus, extremus, ſupremus; Item Metaphoricè perfectus, præſtantiſſimus, excellentiſſimus. ἄκρον τὸ Summitas, extrema pars; item ἄκρα Fines, termini, τὰ πέρατα.

176 Αἰσχρὸς, ᾱ, ὁ, Turpis, deformis; cui opponitur καλὸς pulcher, in neut. αἰσχρὸν, velut Subſtantivum, Probrum, dedecus, in compar. αἰσχρότερος, vel αἰσχίων, in ſuperlat. αἰσχρότατος,

τΘ, vel αἶσχισος: fit ab αἶσχΘ Turpitudo, deformitas; item Probrum, quod per Synæresin factum est ex αἴσχΘ, deducto ex α priv. & ἴσχω pro ἔχω Habeo, ut sit quasi quod quis habere nolit.

Τιμητὴς Censor, æstimator litium: fit à τιμάω Æstimo, honoro, quod à τίω, idem. sup.

Τέρψις, εως, ἡ Voluptas, delectatio, oblectatio: fit à τέρπω Delecto, oblecto, exhilaro; quod derivari dicitur παρὰ τὸ τρέπω, transpositis literis, ut sit τρέπω τὴν ψυχὴν εἰς ἡδονήν.

Γλῶσσα, & Atticè γλῶττα, ης, ἡ, Lingua, sermo, lingua tibiæ ob similitudinem; item vocabulum peregrinum, sermonis forma, γλώσσης χαρακτὴρ ἢ ἰδίωμα Linguæ species vel proprietas. Euripides pulchrè vocat linguam λόγων ἄγγελον Sermonum Nuntiam.

179 ἌφθογγΘ, ος, Ionicè ου, ὁ, Voce carens, vocem non edens, mutus, ab α priv. & φθόγγΘ Sonus, quod à φθέγγομαι, γξομαι, ἔφθεγμαι Loquor, clamo; pro quo interdum φθεγγω sonum remitto.

Σιωπὴ, ῆς, ἡ, Silentium, Dat. σιωπῇ· Adverbialiter usurpatur sicut σιγῇ Tacitè: fit à σιωπάω Sileo, taceo. σιγάω dicitur quasi σιγὴ ὀπὸς Silentium vocis.

Quod manet intra *animi* fines an lege solutum?
Consilia *cordis* prava condemnat Deus.
Quæ tres decipiunt mortalia pectora pestes?
Fastus, & *aviditas*, & *voluptas* corporis.
185 At per quos dilapsa gradus peritura ruit mens?
Parit *cupido* facinus, id *mortem* parit.
Quod caput est rerum quas lex præscribit Iesu?
Crucem subire, semet à se *abdicere*.
Qualis homo est, Christus quem prædicat esse beatum?
190 Mœrens, misericors, purus, esuriens, inops.

Ἦ μένῃ αὐτόνομα κρυφίᾳ μελεδήματα θυμῷ;
Κρίνῃ φρένας τε καρδιαγνώστης Θεός.
Τρεῖς ἅτας τίνες εἰσὶ βέβτυς νόον ἐξαπατῶσαι;
ΤύφΘ, φιλαργυρία τε, σαρκός θ' ἡδονή.

185

185 Κάδδε τίνας ψυχὴ βαθμὸς ἐς ὄλεθρον ἀΐσσει;
[3] Τίκτει θέλημα πρᾶγμα, πρᾶγμα δ' θάνατον.
Τίς κεφαλὴ πασῶν τὰς Κειρὸς δῶκεν ἐφετμίων;
[4] Σταυρὸν φορεῖν, αὐτόντ' ἀπαρνεῖσθαι αὐτόθεν.
Οἷς δ' ἀνὴρ τελέθει μάκαρ ὢν κηρύγματι Χριστοῦ;
190 [5] Πενθοῦσι, φιλοικτοῦσι, πραλέοις, ἁγνοῖς, πένησι.

Teſtimonia Sacra.

[1] Math. 5. à 21. ad 30.

[2] 1 Johan. 2. 16. Ὅτι πᾶν τὸ ἐν τῷ κόσμῳ, ἡ ἐπιθυμία τῆς σαρκὸς, καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ ἡ ἀλαζονεία τοῦ βίου οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ πατρὸς, ἀλλ' ἐκ τοῦ κόσμου ἐστί.

[3] Jacob 1. 15. Εἶτα ἡ ἐπιθυμία συλλαβοῦσα τίκτει ἁμαρτίαν, ἡ δὲ ἁμαρτία ἀποτελεσθεῖσα ἀποκύει θάνατον.

[4] Luc. 9. 23. Ἔλεγε δὲ πρὸς πάντας, εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν, καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καθ' ἡμέραν, καὶ ἀκολουθείτω μοι.

[5] Math. 5. 3. 4. &c. Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, ὅτι αὐτῶν ἐστιν ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν. [4] Μακάριοι οἱ πενθοῦντες, ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται, &c.

Sectio decima nona.

181 Κρύφιος, α, ον, Occultus, abditus, clandeſtinus; idem quod κρυπτὸς: fit à κρύπτω Abdo, abſcondo, ſup.

182 Καρδιογνώστης, ου, ὁ, Epithetum Deo ſoli tributum, qui Cordis eſt Cognitor: fit ex καρδία Cor (idem quod Poetis κέαρ· à quo etiam deduci putatur & dici quaſi κεαρδία) & γιγνώσκω Noſco, cognoſco.

183 Ἐξαπατῶσαι Decipientes. Plur. fœm. Part. præſ. act. τοῦ ἐξαπατάω Decipio, ſeduco, quod ab ἐξ & ἀπατάω Fallo, decipio, impono. ἀπατάω dici videtur quaſi ἀπάγω τοῦ πάτου, propriè aliquem à viâ rectâ abduco. Cum duplici Accuſ. Xen. ἅμα ἐβουλήθης ἐξαπατῆσαι αὐτόν.

184 Τύφος ſeu τῦφος, ου, ὁ Fumus, jactantia, faſtus, inſolentia, arrogantia: fit à τύφω Fumum excito, accendo, incendo, in-

flammo, uro: abhinc πυρεδὼν Uſtio, crematio, τύμβος Buſtum, ſepulchrum; apud Antiquos enim defunctorum corpora crema-bantur.

Φιλαργυρία, ας, ἡ, Pecuniæ, argenti amor, avaritia: fit ex φιλὸς Amicus, & ἄργυρος Argentum, quod ab ἀργὸς, i. e. λευκὸς Albus.

Σὰρξ, κὸς, ἡ, Caro, tum hominis, tum beſtiarum; item Corpus, quaſi σὴρξ dicitur, quia pellis ab ea σύρεται. Manifeſtè autem à שָׂאַר Caro. Nequid ulterius inquiras: abhinc σάρκινος Carneus, carne conſtans.

Ἡδονὴ, ῆς, ἡ, Jucunditas, ſuavitas, voluptas, ab ἥδομαι Jucunditate afficior, delector, quod ab ἡδὺς, εος, Suavis, jucundus, lætus, in compar. ἡδίων Jucundior, ἥδιστος Jucundiſſimus: abhinc ἧδος τὸ Indeclinabile cum leni Æol. pro aſpirat. ἕδος autem cum aſpirat. Acetum ſignificat.

185 Βαθμὸς, ὗ, ὁ, Gradus, ordo; etiam pro gradu dignitatis & honoris accipitur: fit à βαίνω, βήσομαι, βέβηκα, à βάω Gradior, eo, incedo,

Ὄλεθρος, ου, ὁ, Perditio, pernicies, exitium, mors: fit ab ὄλλυμι, vel ὀλλύω Perdo, perniciem infero, perimo, occido, ὀλέσω, ὄλεκα, & Atticè ὀλώλεκα, ab inuſitato ἀλέω, præt. med. ὦλα, & Att. ὄλωλα, aor. 2. med. ὠλόμην, ab inuſitato ὄλλω.

Ἄϊσσω, ξω, Ruo, proſilio, cum impetu feror, irruo, ingruo; in uſu potiſſimùm eſt apud Poetas; eſt etiam in uſu in ſoluta oratione, ſed rariùs: fit ab α intenſ. & ἴω eo, incedo; cum Dat. ſignificat accurro, cum Gen. inſequor, cum Accuſ. inſurgo, cum κατὰ, deſcendo ad.

187 Ἐφετμέων Mandatorum Gen. plur. Ionicè pro ἐφετμῶν ab ἐφετμὴ Mandatum, juſſum, quod ab ἐφίημι Mando, injicio, immitto, ab ἵημι & ἴω Mitto, ſup.

188 Σταυρὸς, ὗ, ὁ, Vallus, crux, palus ligneus acutus & erectus, lignum figura literæ T, quo Malefici ſuſpendebantur: abhinc σταυρόω Crucifigo: fit ab ἵστημι, quoniam ἵσταται εἰς ἀέρα ἠρεμοῦσα.

189 Τελέθω, Poeticè pro τέλλω (Sum, fio) cujus exempla aut nulla, aut rara ſunt. ſup.

190 Πενθοῦν Mœrens, Particip præſ act. à πενθέω, & poetica Epentheſi πενθείω Lugeo, quod à πένθος, εος, Luctus, mœror, dolor; propriè qui ex morte amicorum concipitur; πένθος autem à πάθος Paſſio, interitus, mutato α in ε, & Pleonaſmo

τῦ ν, ut βένθος, à βάθος; vel quasi πόνθος, à præt. med. πέπον-θα, verbi πάσχω Patior.

Φίλοικτος Qui commiserari amat, Misericors, ex φίλος Amicus, & οἶκτος, ου, Misericordia, commiseratio: abhinc οἰκτίζω Commiseror, οἰκτερὸς Misericordia, sive commiseratione dignus, οἰκτερῶς Miserabiliter.

Πεινάλεος Famelicus, esuriens, qui famem sentit: fit à πεῖνα, & Ionicè πείνη Fames, esuritio: Propriè est suctionis in ventriculo sensus: abhinc πεινάω, vel πεινέω Esurio.

Quid placidi, mites, ob Iesum sæva ferentes?
Hos par vetustis vatibus merces manet.
Ede, quis adstabit regnanti *dexter* Iesu?
Qui visit, operit, excipit, nutrit, rigat.
Quæ turba officiis rectè mulcebitur istis?
Capta, ægra, nuda, externa, cui sitis aut fames.
Quos habuit testes Christi doctrina Magistri?
Patrémque, Christúmque, utriúsque & Spiritum.
Qui potuit genitor Natum laudare docentem?
Clarè professus *hic* mihi demum placet.

Τί πράσσεις, μικκὸς, Χριστῦ δ' ὕφ' αἱνὰ παθόντες;
[1] Οὕτοι παλαιοῖς ἰσόμοιοι μάντεσιν.
Εἰπὲ τίς ἄρχοντ' παρὰ δεξιὰ ἵσησι Ἰησῦ;
[2] Ἐπισκοπῶν, σκέπων, ξενίζων, διαζέφων.
Εἰς τίνας ἦλθε φέρειν θελκτήρια ταῦτα καθήκει;
[3] Γυμνὺς, νοσοῦντας, δεσμίους, ἀβρόφυς, ξένυς.
Θεσπεσίη Χριστῦ τίνας ἔλλαχε μάρτυρας αὐδή;
Πατέρα τε, Χριστὸν αὖτε, Πνεῦμα θ' ἑκατέρυ.
Πῶς θεὸς γενετὴς θεῖον τέκος ἔσχεν ἐπαινεῖν;
[4] Λαμπρῶς ὁμολογῶν, Ὑὸς ἔσκησ' ἐν τυτωΐ.

Testimonia Sacra.

[1] Idem.

[2] Math. 25. 34. Τότε ἐρεῖ ὁ Βασιλεὺς τοῖς ἐκ δεξιῶν αὐτῦ, Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τῦ πατρός μυ, κληρονομήσατε τὴν ἑτοι-

μασ-

μασμένω ὑμῖν Βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου.

3 Math. 25. 35. 36. Ἐπείνασα γάρ, καὶ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν. ἐδείψασα, καὶ ἐποτίσατέ με· ξένος ἤμην, καὶ συνηγάγετε με [36] γυμνός, καὶ περιεβάλετέ με· ἠσθένησα, καὶ ἐπεσκέψασθέ με· ἐν φυλακῇ ἤμην, καὶ ἤλθετε πρός με.

4 Math. 3. 17. Καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῶν οὐρανῶν, λέγουσα, Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητὸς ἐν ᾧ εὐδόκησα. Math. 17. 5. Καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης, λέγουσα, Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός ὁ ἀγαπητός μου, αὐτοῦ ἀκούετε.

Sectio vicesima.

ΠΡαεῖς, Placidi, Plur. à πρᾶος Lenis, mitis, placidus, quod à πρῶος, & aliquando πρᾷος cum ι subscripto, Mansuetus, in compar. πρᾳότερος, vel πρᾴτερος Mitior, superlat. πρᾳότατος Mitissimus: abhinc πρῴως Lenitèr, πρᾶϋνω Mitigo.

Μικρὸς, ῆ, ὸν, Parvus (interdum ei opponitur πολὺς Multus) μικρὸν ἀργυρίδιον Pauca pecunia, & cum Gen. μικρὸν μέλιτος paululum mellis, Compar. regularis est μικρότερος minor; sed multò usitatiores sunt hi irregulares, ἔλασσων, vel ἧττων, & μείων· Item ἐλάσσων. Superl. est μικρότατος minimus, pro quo potius in usu sunt irregulares ἐλάχιστος, & ὀλίγιστος.

Αἶνος, ῆ, ὲ, Gravis, horribilis, αἰνὰ adverbialitèr pro αἰνῶς horrendè, gravitèr: fit à δεινὸς· abjecto δ, & mutato ε in α; vel à δαΐς Pugna, ut fiat δαΐνδς & δαινὸν, abjecto autem δ, αἰνὸς. H. Steph. ab adverb. αἶ, aut ex αἰανὸς per Syncopen deducere mavult.

193 Δεξιὰ, ᾶς, ἡ, subaudi χεὶρ Dextra, subaudi manus; item fides quæ per dextram data est: hinc δεξιὰν δοῦναι καὶ λαβεῖν fidem dare & accipere: fit à verbo δέχομαι Capio, accipio, ὅτι δέχεται δι' αὐτῆς δεδόμενα· abhinc δεξιῶς Prosperè, felicitèr, ἀμφιδέξιος Ambidexter.

194 Ἐπισκοπῶν Visitans, aut qui visitat. Part. præs. act. ab ὀπισκοπέω, idem quod ὀπισκέπτομαι Viso, visito, ab ὀπὶ & σκέπτομαι Circumspicio, despicio, video. sup.

Ξενίζων Hospitans, vel qui hospitatur, qui hospitio peregrinum excipit, part. præs. τοῦ ξενίζω Hospitor, quod à ξένος, & apud

apud Poetas ξεῖνος Peregrinus, hoſpes : abhinc Ξενία, & Ionicè Ξεινίη Hoſpitium.

195 Θελκτήριον Illecebra, oblectamentum, neut. ſubſtantivè poſitum, à θελκτήριος Illecebroſus, demulcendi vim habens; hoc autem à θέλγω mulceo, demulceo, ξω, quod dicitur quaſi εἰς τὸ θέλειν ἄγω Impello quocunq; velim.

Καθήκει Convenit, conſentaneum eſt, & καθήκει μοι Officii vel muneris mei eſt. Budæus pag. 551. imperſon. à καθήκω pertineo, quod ex κατ & ἵκω Venio, accedo : abhinc τὸ καθῆκον Officium, unde πάντα τὰ καθήκοντα ἀπεληλῦν omni officio perfungi.

196 Γυμνὸς, ὸν, Nudus; ſæpe apud Homer. ſignificat nudum armis, inermem; dicitur παρὰ τὸ γῦα μόνα ἔχειν, quod ſolum habeat corpus qui nudus eſt : abhinc γυμνόω Denudo, ſpolio, γυμνάσιον Locus in quo nudi ſe exercebant; jam ſumitur pro ludo literario, ubi puerorum ingenia literis diſcendis exercentur.

Νοσῶν, οῦντος, Ægrotans, partic. præſ. τῦ νοσέω Ægroto, æger ſum; item Errore aliquo laborare : fit à νόσος, ου, ἡ, ut ὀδὰξ, Morbus, ægrotatio. Νόσος autem Morbus, quis dubitat quin deſcendat ab אנש Ægrum eſſe? Aleph Pe cadente. Interdum in Accuſ. cum νοσέω jungitur, ut νόσους νοσῶν, tam elegans Atticiſmus quàm frequens : Atticè enim quodvis verbum admittit Accuſ. nominis à ſe deducti, ut γάμους γαμεῖν, λήρους ληρεῖν.

Δέσμιος, Vinctus, qui eſt in vinculis, qui eſt in carcere. pro δεσμώτης, quod uſitatius eſt : fit à δεσμὸς Vinculum, quod à δέω Ligo, ſup. plur. τὰ δέσμα.

197 Ἔλλαχε, poeticè pro ἔλαχε Sortitus eſt, 3. ſing. aor. 2. Indic. act. verbi λαγχάνω Sortior, ſortes duco, fut. κληρώσομαι, à κληρῦμαι, prær. med. λέλογχα, aor. 2. ἔλαχον, à λήχω inuſitato. Conſtruitur cum Gen. & Accuſ. vide ſup.

Αὐδὴ, ῆς, ἡ. Vox, oratio, ſermo; hinc αὐδάω vocem edo : fit vel ab αὔω ſignificante φωνῶ, vel à nomine αὐγὴ κατ' ἀποκοπὴν, utpote δι' ἧς αὐγάζεται τὰ τῦ νοῦ.

200 Ηὐδόκησα pro ἠυδόκησα, Atticè pro ἐὐδόκησα, 1 ſing. aor. 1. Indic. act. τῦ εὐδοκέω Probor, celebror, placidè acquieſco, contentus ſum, ab εὖ benè & δοκῶ Videor, cenſeo; cujus 3 ſing. præſ. impersonalitèr interdum ponitur, ut δοκεῖ μοι videtur mihi.

Τετοὶ, Hoc, Atticè pro τῦτο; ſed τετῳὶ ab Attico οὑτοσὶ, quod

quod indigitat, particulâ illâ demonſtrativâ paragogicè adjectâ, perſonam.

Quâ ſe veridicum Chriſtus ratione probârit?
Verbo docent is *vita* fuit exactior.
Unde fidem Chriſto fecit cœleſtior aura?
Miraculorum ingente teſtimonio.
Qualia, dic, Chriſti nobis oſtenta fuerunt?
Ægris ſalutem, *mortuis* Vitam dedit.
Exemplúmne igitur *vitæ* debemus Iëſu?
Eadem *faventem* præſtitit nobis *Deum*.
Ad mortem quâ deinde viâ pervenit Iëſus?
Popularium odio per *Latinum* Præſidem.

Αὐτὸν δ' ἀρτιεπῆ τρόπον ἄν τίνα Χριστὸς ἐλέγξη;
Μηδὲν λέλοιπεν ἀκριβὴς βίος λόγε.
Πνεῦμα πόθεν Χριστῷ ποιήσατο πίστιν ἄχραντον;
[1] Τεκμηρίων ἐλεγκτικῷ φωνήματι.
Οἷα ποτ' ἦν ἡμῖν Χριστοῦ σημεῖα, λέξον;
Νοσοῦσ' ὑγείαν, φῶς δέδε κεκμηκόσιν.
[2] Ἦ μᾶλλον παράδειγμα βίου προβέβληκεν Ἰησοῦς;
[3] Ἡμῖν τ' ἔθηκεν αὐτὸς ἐυμενῆ Θεόν.
Τίς μετέπιτα τρόπος θανάτου δε κατήγαγ' Ἰησοῦν;
[4] Φθόνῳ πολισσὸς ἡγεμὼν Ῥωμαϊκός.

Teſtimonia Sacra.

[1] Joh 10. 25. Τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Πατρός μου, ταῦτα μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ.

[2] 1 Cor. 11. 1. Μιμηταί μου γίνεσθε, καθὼς κἀγὼ Χριστοῦ. 1 Theſ. 1. 6. Καὶ ὑμεῖς μιμηταὶ ἡμῶν ἐγενήθητε, καὶ τοῦ Κυρίου.

[3] 1 Cor. 1. 30. Ἐξ αὐτοῦ δὲ ὑμεῖς ἐστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὃς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ Θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμὸς καὶ ἀπολύτρωσις. Rom. 5. 19. Ὥσπερ γὰρ διὰ τῆς παρακοῆς τοῦ ἑνὸς ἀνθρώπου ἁμαρτωλοὶ κατεστάθησαν οἱ πολλοί, οὕτω καὶ διὰ τῆς ὑπακοῆς τοῦ ἑνὸς δίκαιοι κατασταθήσονται οἱ πολλοί.

[4] Vid.

[4] Vid. Math. 27. Marc. 15. Luc. 23. Johan. 19.

Sectio viceſima prima.

201 Ἀρτιεπὴς Veridicus, verborum concinnator; ἀρτίοις ἔπεσι χρώμενος Utens verbis abſolutis numero ſuo & perfectis, ſeu diſertè articulatéq; loquens: fit ab ἔπω dico, & ἄρτιος; propriè dicitur de numero pari qui ſuis partibus aptè inter ſe cohærentibus, ita componitur, ut nihil neque deſit neque ſuperſit; quem τέλειον appellant Geometræ; Metaphoricè ſignificat Perfectus, integer, aptus, ab ἄρω Apto, adapto.

202 Ἀκριβὴς, ὁ καὶ ἡ, Diligens, accuratus, exquiſitus; item Plenus, juſtus, inquit Budæus: abhinc ἀκρίβεια Accuratio, accurata & exacta cura & diligentia; τὸ ἀκριβὲς, μετ' ἀκριβείας, δι' ἀκρίβειαν, τι πράττειν, i. e. ἀκριβῶς, ἐπιμελῶς Diligenter & accuratè aliquid facere: fit ab ἄκρος & βῆσαι; Nam qui eſt ἀκριβὴς Accuratus, ad ſummum uſq; pervadit.

203 Ἄχραντος & ἀκραὴς Impollutus, incontaminatus, nullo crimine infectus, ab α privante, & κραίνω ſeu κεράω Coloro, tingo, imbuo; & ſæpe in malam partem, pro Contamino, polluo, fœdo.

204 Τεκμήριον. ἰω. Apud Rhetores & Medicos eſt σημεῖον ἀναγκαῖον καὶ ἄλυτον Signum certum & indubitatum, ſeu neceſſarium; in communi verò uſu nihil ferè τεκμήριον & σημεῖον differunt, Signum, nota, indicium, argumentum, documentum, teſtimonium, id quo noſtra conjectura nititur, vel id quo aliquid conjicimus; nam τεκμαίρομαι aliquando Conjicio, σκάζομαι: fit à τέκμαρ Idem; item Finis.

205 Ὑγεία, per Syncopen pro ὑγίεια Sanitas, bona Valetudo; contra, νόσος Morbus: fit ab ὑγιὴς Sanus, integræ & incolumis valetudinis: Græci ὑγιὲς Omne quod probatur vocare ſolebant; unde Proverb. ὑγιὲς μηδὲν ὑγιὲς ἀλλ' ἕν, cum omnia diſplicent.

206 Κεκμηκόσιν Defunctis, mortuis. Dat. Plur. Part. præt. act. à κάμνω Fatigor, laſſeſco, fatiſco, καμῶ, κέκμηκα. per Syncopen pro κεκάμηκα. Doricè dicitur κέκμακα, unde & partic. κεκμακὼς, pro κεκμηκὼς. Ionicè κέκμηα, unde part. κεκμηὼς.

Θανατόνδε Ad mortem, ad inſtar Adverbii terminum quò itur ſignificantis. ſic Hom. πολεμόνδε ad bellum. 208

208 Καλήγαγ' pro καλήγαγε, Deduxit 3. ſing. aor. 2. Indic. act. Atticè à καλάγω, ξω, in aor. 2. ἤγαγον, & Atticè ἤγαγον.

210 Πολίτης, ὁ, & Poeticè πολήτης Civis, Municeps, concivis, in fœm. πολῖτις Civis mulier, pro quo Poeticè πολήτις fit à πόλις Civitas, urbs, quod ita dicitur ἀπὸ τῆ πολεῖν ἐν αὐτῆ quod in ea verſentur homines; aut παρὰ τὸ ἐκ πολλῶν συνίσασθαι quod ex multis conſtet.

Ἡγεμών, ονος, ὁ ἡγοῦμαι Dux, præſes, Princeps, imperator: fit ab ἡγέομαι Dux ſum viæ, præeo, præſum; hoc autem ab ἄγω deduci videtur.

Ῥωμαϊκὸς, ἡ, ὸν, Romanus, qui eſt Romanorum, ſeu ad Romanos pertinens: fit à Ῥωμὴ Roma, Nomen Urbis inclytæ, ſic dicta à viribus & robore: ῥώμη enim vires & robur; etiam ſignificat ῥώμη arcem: fit à ῥωννύω vel ῥώννυμι Confirmo, corroboro, ῥώσω, ἔῤῥωκα, aor. 1. ἔῤῥωσα, ab inuſitato ῥόω. Verùm quando ῥώμη de robore hominum aut animantium uſurpari amat, licet ad animum aut orationem ſubinde transferri poſſit; non ſtatim dicitur de urbibus munitis (quemadmodum nervi de animo, aut ſermone dicti parum decorè ad arces aut propugnacula referri poterunt) idcirco minùs abſurdè ἐτυμολογοῦνται quibus Roma eſt ex Punico רֹמִי Excelſa utpote Urbs quæ de ſeptem montibus totum orbem circumſpiciat.

Is necis immeritæ judex quo nomine dictus?
  Hunc Pontium monumenta *Pilatum* vocant.
Quæ probra ſunt illi ſcelerato impacta furore?
  Irriſus, alapæ, ſputa, fuſtigatio.
Quis tot pœnarum tandem fuit exitus, adde?
  Pedes manúſq; foditur affixus *cruci*.
Egreſſámne *animam* Chriſti de corpore conſtat?
  Dies diem quæſivit, *intremuit* ſolum.
Jam locus exanimos narra quis ceperit artus?
Corpus *ſepulchri* conditum jacuit ſpecu.

Πῶς ἦ κεῖτὴν ἀδίκοιο φόνε κλήδην καλέεσι;
  Μνημεῖα Πόντιον Πιλάτον νιν καλεῖ.
Ἐν μανίῃ δ' ἀθεμίσῳ ἐνείδεά οἱ τίν' ἐφῆπλα;
  Ἔμπαγμα, κολαφοὶ, περσπάσεις, ῥαπίσματα.

215

Μήκιστον τί τέλος δ' ὀδυρόων ἔπλετο τοῖσιν;
Ποσσὶν χερσί τε σαυροπήξ ὀρύπτεσθο.
Ἦ φάνη οἱ ψυχὴ ῥεθέων ἄπο πεπληγυῖα;
Δημέρδεσι νύξ, βρόμῳ σιδήρου πέδον.
Τίς τόπος ἀψύχων ὑπεδέξατο λείψανα γυίων;
Νεκὺς τάφῳ κοθμῶνι κείμενος κρύβη.

Sectio viceſima ſecunda.

211 Κριτὴς, ὁ, Judex, arbiter, arbitrator, æſtimator, in fœm. κριτὶς Judex fœmina: fit à κρίνω judico, ſupra.

Κλήδην Nominatim, ὀνομαστὶ adverb. à καλέω Voco ſupra.

212 Μνημεῖον & μνημήϊον Monumentum, id quo nobis res aliqua in memoriam revocatur, ſeu quod nos alicujus recordari facit: fit à μνάομαι Memoro, commemoro, mentionem facio, μνήσομαι, μέμνημαι, aor. 1. ἐμνήσθην· Quæ Tempora uſitatiora ſunt quam præſens, præt. μέμνημαι, paſſim pro præſ. uſurpatum invenitur, ut & Lat. Memini, itidem cum Gen. interdum & Participio: ſignificat etiam Ambio, ut μνᾶσθαι γάμον ambire aut conciliare nuptias.

213 Μανία, ας, ἡ, Furor, inſania, ſpecies τῆς παραφροσύνης fit à μαίνομαι, μανῆναι Furo, inſanio. Plerunq; de iis dicitur, qui ita perciti furibundo impetu aguntur; ſicut & λυτταᾷν· aliquando remiſſius accipitur pro παραφρονεῖν, i. e. Deſipere: fit à μάω, μῶ, i. e. λίαν προθυμεῖσθαι, inquit Euſt.

Ὀνείδεα & contractè ὀνείδη, Nom. plur. ab ὄνειδος, εος, τὸ, Probrum; aliquando accipitur in bonam partem, & exponitur κλέος, ἐγκώμιον dicitur, inquit Euſtath. quaſi ὄνησις Reprehenſio, ab ὀνόω Reprehendo, vitupero: abhinc ὀνειδειος Probroſus.

214 Ἔμπαιγμα, ατος, τὸ, quaſi dicas, Ludificamentum, id quo aliquem ludificamur: ſeu, quo alicui illudimus: fit ab ἐμπαίζω Ludificor, illudo, quod à παίζω Ludo; propriè Ludo puerilitèr, ſeu puerorum more; nam à παῖς, pro παιδίζω, per Syncopen dictum eſſe ait Euſtath.

Κόλαφος, ου, ὁ, Colaphus, alapa, plaga quæ palmâ in maxillam alicujus incutitur. Ety. deducit à κολάπτω Tundo, excavo, incido,

incido, Eustath. à κόλον ἁφαῦς. i. e. μέγα, ut κόλαφος sit ὁ μεγάλῳ ἀφλῷ ἔχων Magnum habens rostrum.

Προσπλύσις, εως, ἡ, Inspuitio, excreatio, ab προσπλύω Inspuo, aliquem conspuo, quod ex πρὸς ad, & πλύω Spuo, cum Dat. ut πλύω προσώπῳ Inspuo in faciem; item Metaphoricè pro Contemno: More etiam πλύειν dicitur cum expuit & eructat.

Ῥάτισμα, ατος, τὸ, Ictus qui virgâ, vel baculo, vel fuste incutitur: fit à ῥαπὶς, idem quod ῥάβδος Virga: abhinc ῥαπίζω Virgâ cædo, vel percutio, baculo cædo.

215 Μήκιστος Longissimus; Item Procerissimus: fit à μῆκος τὸ Longitudo, prolixitas: abhinc μηκύνω Longum facio, produco.

Ὀδυνάων, Gen. plur. pro ὀδυνῶν, ab ὀδυνὴ Dolor; propriè corporis: sic dicitur περὶ τὸ ἔδειν τὸ σῶμα καὶ τλῶ ψυχλῶ· abhinc ὀδυνάω Dolore afficio, ὠδὶν Dolor parturientis, ὠδίνω à partu doleo.

Ἔπαλξο, per Syncopen pro ἐπέλεο, 3. sing. Imperfect. Indicat. τὸ πέλομαι Sum, sup.

216. Ποδοῖν, Gen. & Dat. Dual. à πῦς, ποδὸς, in Voc. ὦ πὺς, ne coincidat cum πῦ pro ubi, Pes: Etiam in navi funis quo Velum tenditur, atq; laxatur. Accipitur etiam pro eo quod est πηδάλιον, sive οἴαξ Gubernaculum, clavus, sive temo, inquit Budæus.

Σταυροπῆξ, Cruci affixus: fit à σταυρὸς, ῦ, ὁ, Crux, vallum, palus ligneus, (σχολὸν τὸ ὀρθὸν καὶ ἀπεξυσμένον ξύλον) & πηγνύω, vel πήγνυμι Figo, affigo, compingo, coagulo, congelo.

Ὀρύπτετο Fodiebatur, 3 sing. Imperfect. Indic. Passiv. τῦ ὀρύσσω sive ὀρύπτω Fodio, obruo. Scribendum potiùs ὀρύττω, docet Gaza, fut. ὀρύξω, præt. ὤρυχα, & Atticè ὀρώρυχα· cum Gen. ut γαίας ὄρυξάς pro χῦ τ γαίας ὄρυξας Terrâ obruens.

217 Φάνη, Ionicè pro ἐφάνη Apparuit, 3. sing. aor. 2. Indic. Passiv. sed φανῆ, 3. sing. aor. 2. subjunct. passiv. verbi φαίνω Appareo sup.

Ῥεθέων, & contractè ῥεθῶν, Gen. plur. verbi ῥέθος, εος, τὸ Membrum, quævis pars corporis, sed κατ' ἐξοχὴν pro τὸ πρόσωπον facies; accipitur interdum pro toto corpore.

Πεπληχυῖα, ab ἵπλημι Volo, πλήσω, πέπληκα, Part. præt. act. ῥεθέων ἀπὸ πεπληχυῖα, vel per Anastrophen Præpositionis, vel

vel per Tmesin pro ἀφίπλημι Evolo; φαίνεται & ἥλιός ἐστι construuntur cum Participio Infinitivi vice. Gr. Gr. R. pag. 181.

218 Διημέρευσε, 3 sing. aor. 1. Indic. act. τὸ διημερεύω Totum diem transigo, diem totum duco. Quomodo Xenophon, διημερεύειν ἄσιτον καὶ ἄποτον sine cibo potuq; diem traducere, διημερεύειν ἀνάριστον καὶ ἄδειπνον Impransum & incœnatum diem totum durare: fit ex διὰ, quod vim augendi habet, & ἡμερεύω Diem traduco vel transigo: Thema est ἡμέρα Dies.

Νὺξ κλὸς, ἡ, Nox, aliquando pro mortis tenebris capitur; ὅτε νυκτὶ, ἐν νυκτὶ, ἐκ νυκτὸς, διὰ νυκτὸς, ἀνὰ νυκτὰ nocte, seu noctu, per noctem, & μέσων νυκτῶν media nocte, & pro eodem ἐν μέσῳ νυκτῶν, & νυκτὸς ἀκμαζούσης Nocte intempestâ, & pro eodem, νυκτὸς ἀωρία Noctis meridiem, vocavit Varro.

Τρόμος, ου, ὁ, Tremor, motus depravatus facultatis animalis, partim à voluntate, partim ab onere partis editur; item plerunque tremor qui ex pavore oritur: fit ex τρέμω, idem quod τρέω, ex eoq; derivatum Tremo, intremisco, trepido, peculiaritèr ex pavore, φέβομαι.

Σείσθη Tremuit, vel movebatur, Ionicè pro ἐσείσθη, 3. sing. aor. 1. Indic. passiv. τὸ σείω Concutio, quatio, agito; peculiaritèr de Terræ concussione dicitur; significat etiam συκοφαντῶ Calumnior: abhinc σεισμὸς Concussio, Terræ motus.

Ἔδαφος, ους, τὸ, Solum, terra. γῆ, ἔδαφος; etiam Domus, domicilium: fit à πούς, πέδον ὅτιν ἐφ' οὗ βεβήκαμεν τοῖς ποσὶ.

219 Ἄψυχος, ὁ καὶ ἡ, καὶ τὸ ἄψυχον Inanimis, inanimatus, animæ expers, ab α privante & ψυχὴ Anima.

220 Νεκυὸς, υος, ὁ, Mortuus, defunctus, cadaver; Idem quod νεκρὸς, à quo etiam originem habet, sup.

Τάφος, ου, ὁ, Sepulchrum, tumulus, Cœna in Exequiis, funebre epulum: (sicut γάμος Cœna in Nuptiis) fit à θάπτω Sepelio, mutato θ in τ, ob φ sequens, ne duæ aspiratæ simul concurrant: abhinc ταφὶς Mortuorum Curator, ταφὴ Exequiæ Eustum.

Κεύθμων, ῶνος, ὁ, Idem quod κεύθμὸς Locus qui aliquem occultat & abscondit. locus in quo aliquis latet, latibulum, specus, penetrale, recessus: fit à κεύθω, κεύσω Occulto, abscondo, κρύπτω, καλύπτω: abhinc κεύθος Latebra.

Κείμενος Positus, η, ον, præs. part. à κεῖμαι Jaceo, positus sum, pendeo, desideo, κείσομαι, Imperf. ἐκείμην.

Corporis an ſolus perſenſerat ille dolores?
Mœror quoque *animum* preſſerat luctu gravi.
Cur pater *inſontem* voluit tam triſtia ferre?
Per iſta nobis *venia* parta eſt *fontibus*.
Nulláne pax pretio niſi *ſanguinis* empta patebat?
Juſtitia ſic ſe ſumma patefecit *Dei*.
Cunctorum culpis an victima ſufficit *una*?
Certè hæc, ab omni parte quæ culpâ vacat.
Qualis erat Chriſtus *ſupremâ* imitandus in horâ?
Patiens, modeſtus, hominum amans, patri obſequens.

Σώματ☉ ἢ μόνοιο βαρύζονα κήδεα τῖσε;
Λύπη δ' ἄμμασε κ᾽ φρένας πικρῷ βέλει.
Τίπτε Πατὴρ τόσον οἰκτὰ κολάζειν ἤθελ᾽ ἄατον;
[1] Ἡμᾶς ἀπαλλάξειεν ἀτηρὸς ἵνα.
Οὐδὲν ἄποινον ἦεν ἄτερ αἵματ☉, ἀδεμί᾽ ἐλπίς;
[2] Οὕτω δίκαι☉ σφόδρα δῖλ☉ ἦν Θεός.
Ἦ πάντων λώβησι μί᾽ ἀρκιός ὄξι θυηλή;
[3] Ἦδὶ σαφῶς μί᾽ ἔσ᾽ ἀλώβητ☉ πάνυ.
Οἷον ἦεν χειρὸς παράδειγμα κ᾽ ἐν βίῳ ἀκρῳ;
[4] Τλήμων, [5] φιλήνωρ, μέδι☉, [6] παῖδὸς κλύων.

Teſtimonia Sacra.

[1] Rom. 3. 24. 25. Eph. 1. 7. Col. 1. 14. 1 Tim. 2. 6. Iſa. 53. 5. 1 Pet. 2. 24. [a]Ὃς τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν αὐτὸς ἀνήνεγκεν ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ξύλον, ἵνα ταῖς ἁμαρτίαις ἀπογενόμενοι τῇ δικαιοσύνῃ ζήσωμεν· οὗ τῷ μώλωπι αὐτοῦ ἰάθητε.

[2] Heb. 9. 1 Pet. 1. 19. Ἀλλὰ τιμίῳ αἵματι, ὡς ἀμνοῦ ἀμώμου κ᾽ ἀσπίλου Χριστοῦ.

[3] 1 Pet. 1. 19. Ὡς ἀμνοῦ ἀμώμου κ᾽ ἀσπίλου.

[4] Iſa. 53. 7. Καὶ αὐτὸς διὰ τὸ κεκακῶσθαι οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτ☉ ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη, κ᾽ ὡς ἀμνὸς ἐναντίον τοῦ κείροντ☉ ἄφων☉ οὕτως οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα.

[5] Luc. 23. 34. Ὁ δ᾽ Ἰησοῦς ἔλεγε Πάτερ ἄφες αὐτοῖς. οὐ γὰρ οἴδασι τί ποιοῦσι.

[6] Math.

[a] Math. 26. 39. Πλὴν οὐχ' ὡς ἐγὼ θέλω, ἀλλ' ὡς σύ.

Sectio vicesima tertia.

221 Βαρύστονος Gravitèr ingemiscens, graves gemitus & suspiria ducens, infelix, miser: fit à βαρὺς, εῖα, ὺ, Gravis (in Com. βαρύτερος Gravior, in Superl. βαρύτατος Graviſſimus) & στόνος Suſpirium, gemitus, quod à στένω Anguſtus, ſup.

Κῆδος, εος, τὸ, Cura, ſolicitudo, mœror, dolor, exequiæ, funus; κῦδος verò Gloria: abhinc κηδέω Curam gero, curo, κήδομαι, Idem. κῆδος autem à κήδω ango.

222 Λύπη, ης, ἡ, Dolor, animi moleſtia, & ægritudo; dicitur λύπη, παρὰ τὸ λίαν εἰς δάκρυα τοὺς ἄπαξ. Chryſip. quaſi λύσιν, i. e. ſolutionem totius hominis appellatam putat; itidemq; Socrates: abhinc λυπηρὸς Moleſtus.

Πικρὸς, ὸν, ὁ, Amarus; contra γλυκὺς Dulcis: Propriè de ſapore dicitur; tribuitur etiam odori. Metaphoricè de verbis & factis dicitur: abhinc πικρῶς Amarè, πικρότης Amaritudo.

Βέλος, εος, τὸ, Telum, jaculum, ſagitta, haſta miſſilis. τὸ πόρρωθεν βαλλόμενον, ut Euſtath. exponit; eſt etiam Ictus & dolor ex ictu illatus: fit à βάλλω Jacio.

223 Κολάζω, σω, Punio, caſtigo; cum Dat. ut κολάζειν πληγαῖς Caſtigo verberibus; Item coerceo, amputo, ut κολάζειν τὰ δένδρεα Arbores luxuriantes caſtigare; Item pro συσέλλειν Reprimere: abhinc κόλασις Punitio, caſtigatio, κόλασμα Pœna.

225 Ἄποινον, ου, τὸ, Pretium Redemptionis, vel pretium quod loco pœnæ debitæ offertur, ſeu quo pœna debita luitur aut penſatur: fit ab α privante, & ποινὴ Pœna, ultio injuriæ ſeu peccati, quod à πόνος, quaſi dicatur πονὴ, quoniam omnis pœna cum labore & moleſtia conjuncta eſt. Euſtath. verò ἄποινα dicta, quaſi ἄφοινα ait, Munera quæ dantur ἕνεκα φόνου.

226 Σφόδρα Valdè, vehementèr, impetuosè; Interdum ὁ σφόδρα Vehemens, vel vehementiſſimus; aliquando σφόδρα, ſeu σφόδρα γε, Reſponſioni affirmativæ adhibetur pro admodum maximè: fit à σφοδρὸς Vehemens, validus, vegetus. ἔυσθενος ἰσχυρὸς, ὀξύς.

Δῆλος Manifeſtus, perſpicuus, clarus, apertus, notus; φανερὸς fit παρὰ τὸ δέω τὸ ἐνείκω Invenio, ἢ παρὰ τὸ δαλὸς, converſo α in η, & mutato accentu, & tranſpoſito, vid. Budæum. δῆλος ſicut & φανερὸς, & alia ejuſdem ſignificationis, cum Participiis cujuſlibet temporis elegantèr conjunguntur, tumq; reſolvuntur per Accuſat. & Infin. aut Particulam ὡς vel ὅτι, & Indic. ut δῆλός ὅτι παρανομήσας, pro δῆλόν ἐστιν αὐτὸν παρανομήσαι Certum eſt eum contra Leges feciſſe.

227 Λώβησι. Dat. plur. pro λώβαις, à λώβη, ης, Contumelia, nocumentum, jactura. ὕβεις Mutilatio, vitium, πήρωσις Pernicies. Euſt. putat λώβη dici per Synæreſin quaſi λαόβη, ut derivetur à nomine λαὸς, verbo βαίνειν, & ſit ἡ εἰς τὸ φανερὸν ὕβεις, ſeu ἡ ἐν κοινῷ ὕβεις, viz. ἡ ἐν μέσῳ βάνουσα εἴς τινα· ſignificat etiam λώβη Morbum quendam aurium, in qua ſignificatione nonnulli à verbo λοβὸς, quod imam auris partem ſignificat, deduci putant: abhinc ἀλώβητος Illæſus.

Θυηλὴ Sacrificium, victima, hoſtia, aruſpicium, extiſpicium, vaticinium, quod ex victimis ſuccenſis initur, ἢ διὰ θυσιῶν μαντεία Propriè verò arcula eſt in qua odoramenta reconduntur: fit à θύω, υσω Macto, ſacrifico, ut θύειν βοῦν Mactare bovem; Interdum conſtruitur cum Accuſativo, cauſam ſacrificii ſignificante, ut θύειν γάμον, i. e. διὰ τὸν γάμον Propter Nuptias ſacrificare; Interdum θύω exponitur μαίνομαι, ἁρμῷ furo, impetu quodam feror.

230 Τλήμων, ονος, ὁ καὶ ἡ, Patiens, audax, fortis; plerunq; Miſer, ærumnoſus, patiens, calamitoſus: fit à τλάω, per Syncopen ex ταλάω Perfero, patior, perpetior, ſup.

Φιλήνωρ Hominum amans; etiam perblandus: fit à φίλος Amicus, & ἀνὴρ Homo, ſup.

Morte ſemel functus manſitne obnoxius orco?
Imò recepit *tertio* vitam die.
Quæ nos edocuit CHRISTO quæ *reddita* vita eſt?
Certam probavit maximi prolem patris.
Nonne hominem vincit *Cherubinæ* gloria turmæ?
Illum ſuperna caſtra *venerantur* ducem.
An noſtri meminit *cæleſti* ſede receptus?
Eſt noſter ille *Pontifex* & *Rex* ſimul.
Æthereâ nobis quid præſtat in *æde Sacerdos*?
Fuſi *cruoris* obſecrat pretio Patrem.

H?

Ἢ θανάτῳ ἔνοχος πέλε μόρσιμον ἦμαρ ὁπαπῶν;
[1] Βίον βιτᾶ αὖθις ἀλλ' ἐλέξατο.
Οἷα δίδαχ' ἡμέας χειροῖο παλίμβιο αἰών;
[2] Πισὴν μεγίστ Παῖδὸς ἤλεγξεν γονήν.
Ἢ ὃ κρατεῖ ἄνθρωπον φλογερῶν κλέει δῖα φάλαγγων;
[3] Κοσμήτορ αὐτὸν ἔρανε σέβει σεπτός.
Ἡμείων μέμνηται Ὀλύμπια δώματα ναίων;
[5] Ἱερὸς ἄρ ἡμῖν ὃς κ' [4] βασιλὺς ἅμα.
Αἰθερίοις ἱερὸς τί χαίσμη ἐν ὕψεσιν ἡμέας;
[6] Πατέρα χυθέν αἵματ τιμῇ σρέφ.

Teſtimonia Sacra.

[1] 1 Cor. 15. 4. Καὶ ὅτι ἐγήγερται τῇ τείτῃ ἡμέρᾳ κτ' τὰς γραφάς.

[2] Rom. 1. 4. Τοῦ ὁρισθέν υἱοῦ Θεοῦ ἐν δυνάμει κτ' πνεῦμα ἁγιωσύνης ἐξ ἀναστάσεως νεκρῶν.

[3] Matth. 4. 11. Καὶ ἰδοὺ [2] Ἄγγελοι προσῆλθον κ' διηκόνουν αὐτῷ. [13. 14. 24. 31.] Heb. 1. 6. 7. Καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι Θεοῦ, &c.

[4] 1 Tim. 6. 15. Ὁ μακάριος, κ' μόνος δυνάσης, ὁ Βασιλεὺς τῶν Βασιλευόντων, κ' Κύριος τῶν κυριευόντων. Heb. 1. 8.

[5] Rom. 8. 34. Heb. 7. 25, 26. & 9. 24. 1 Tim. 2. 5. 1 Johan. 2. 1. 2.

[6] Heb. 9. 12. Οὐδὲ δι' αἵματος τράγων κ' μόσχων, διὰ δὲ τοῦ ἰδίου αἵματος, &c.

Sectio viceſima quarta.

231 [1] Ἔνοχος, ε, Obnoxius, reus, qui tenetur quaſi vinctus & obſtrictus, ὑπόδικος, ὑπεύθυνος, ὑποκείμενος: fit ab ἐνέχομαι Teneor, vinctus teneor, obnoxius ſum; cum Dat. ut ἔνοχος ἔσαι τῇ κρίσει obnoxius erit judicio.

Μόρσιμος, ε, ὁ κ' ἡ, Fatalis, mortalis, fato obnoxius, & τὸ μόρσιμον Fatum, neceſſitas: fit à μόρος Fatum, exitium, infortunium, mors, quod à μείρω Divido, partior.

233 Παλίμβιος Redivivus: fit ex πάλιν Iterum, retro, rurſum, & βίος Vita.

Αἰών, ῶνος, ὁ Ævum, æternitas, quasi ἀϊὲν ὤν, inquit Aristot. hinc dicitur ἐξ αἰῶνος ab æterno, εἰς αἰῶνα In æternum, & ἐπ' αἰῶνος, pro eodem; Item seculum, i. e. spatium annorum septuaginta; Item Vita, ut αἰῶνα διάγειν Vitam degere.

235 Φλογεός, ᾶ, ὁ, Idem quod φλόγεος, & φλογόεις Flammeus, ardens, fervidus, splendidus, fulgidus, rutilis, ruber: fit à φλὸξ, ογὸς, Flamma, fup.

Κλέεσι dat. à Κλέος Gloria, celebritas, splendor, in plur. κλέα Celebria Gesta, res præclaræ gestæ: fit à κλείω Celebro.

Δῖος, ῖα, ῖον, Jovialis pro διϊος, per Contract. Jove progenitus, divinus, præstantissimus, dius: fit à Ζεύς, Gen. Διὸς, Dat. Διὶ, Accus. Δία, Voc. Ζεῦ Jupiter, & apud Poetas pro Ζεύς dicitur Ζηνὸς, Ζηνὸς, Ζηνὶ, Ζῆνα· Doricè Ζὰν, ανὸς, ανὶ, ᾶνα. Dicitur Ζεύς, vel à verbo Ζῆν Vivere, quod omnia faciat ζῆν, i. e. vivere; vel quasi Δεύς à δεύω, i. e. rigo, vel à δέος, i. e. formido, quia formidabilis est; vel à ζέω, i. e. Ferveo.

Φάλαγξ, αγγος, Phalanx, legio, acies, turma; item araneus: abhinc φαλαγγίτης Miles legionarius, φαλαγγηδὸν Turmatim.

236. Στρατὸς, ὁ, Exercitus, copiæ militares, seu terrestres, seu navales. ἐξάγειν στρατὸν Educere exercitum: abhinc στρατεία Expeditio, militia; unde ὁρμᾶν στρατείαν Expeditionem suscipere. Propriè de expeditione pedestri dicitur.

237 Ὀλύμπιος, ᾱ, ὁ, Cœlestis, Olympum incolens: fit ab Ὄλυμπος Olympus Thessaliæ, vel Macedoniæ mons altissimus, cujus vertex Cœlum attingere videtur, quasi ὁλόλαμπος, quod ibi lucidus semper sit aër, nulliq; unquam nubibus obfuscetur, aut παρὰ τὸ ὀλλύειν τοὺς ὤπας, quod ibi præ frigore oculi perdantur: hinc pro cœlo Poetæ usurpant, quâ in significatione dictum volunt ὄλυμπον quasi ὁλόλαμπεσον, quod totum Cœlum stellis fulgeat.

Δῶμα, ατος, τὸ, Domus, pro quo per Apocopen metri gratiâ dicitur δῶ: factum est ex δομημα, exempto μ & η, cum ο per Crasin concreto: fit à δέμω Struo, ædifico, inusitatum, est præter-præteritum perfectum, & aor 1. vox autem media, activam habens significationem, usitata est.

Ναίων Habitans, Part. præs. τῶ ναίω Habito, incolo, Poeticum est, & usurpatur cum Præpositione, ut ναίων χθόνα πολύν, & sine præp. ut hic: fit secundum Eustath, à verbo νῶ, νήσω, quod est σωρεύω Glomero, acervo, cumulo. Ναίων planè Hebræa vox נָוָה Habitare, mirâ affinitate Vau & Jod, unde etiam Naioth.

240

240 Στρέφω, ψω, Verto, verſo, flecto, torqueo, laxo, ango, cogito, καὶ ἐμαυτὸν ἔστρεφον Mecum ipſe animo verſabam; Item verſutè ago, Idem quod κλέπτω: abhinc στροφὴ Verſio.

Quæ bona *Regali* nobis demittit ab arce?
Manu *tuetur* ſubditos, hoſtes fugat.
Ergo inconſpicuus ſublimi in ſede manebit?
Dum reddat illum priſtinis *nubes* locis.
Cur igitur CHRISTUS *telluris* regna reviſet?
Ut *mortuis* jus dicat & *viventibus*.
Spiritus ille quis eſt quem tertia ſancta notat vox?
Vis unica atq; unanima Patris & Filii.
Virgineone prior fuit iſta potentia partu?
Vatum entheata quippe movit pectora.

Ἐκ θρόνου ὑψιμέδων τίνα δῶρα χέῃ βασιλεὺς ὤν;
[1] Χερσὶν ἀμυνῶν λαὸν, [2] ἐχθροὺς δάμνατα.
Τοὔνεκ' ἄστρωτον ἐν ὑψιλόφοις μενεῖ ἄστρασι τῆλε;
[3] Ἕως ἂν παλαιοῖς χωρίοις δώσῃ νέφος.
Τίπτε πάλιν χειρὸς γαίης ὅπι πύργατα νοσεῖ;
[4] Εὖτ' ἂν κείνῃ ζωούς τε καὶ τεθνηκότας.
Οἱ τί ἦ τοῦτο θήλυ βίτον ἐσῆλθ' ὄνομα Πνεῦμα;
[5] Ἰς ὄζι σύμφρων καὶ μία Πατρὸς καὶ Κόρης;
Ἦ πέλε παρθενικῆς δυνάμεις πρωτέρα τοκετοῖο;
[6] Αὐτὴ πνοιπνὸν εἰσέπνευσε γονὴν φρένας.

Teſtimonia Sacra.

[1] Acts 9.4, 5, & 13.11. Pſal. 21.8, 9. Pſal. 110.1, 2, 5, 6. Apoc. 12.5. & 17.14.

[2] Acts 9.17. Act. 23.11. Acts 7.55. 56.

[3] Acts 3.21. [a]Ὃν δεῖ οὐρανὸν δέξασθαι ἄχρι χρόνων ἀποκαταστάσεως πάντων. Act. 1.11.

[4] Math. 25.31. [a]Ὅταν ἔλθῃ ὁ υἱὸς τ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἅγιοι μετ' αὐτοῦ. Act. 17.31.

[5] Johan. 14.16. Καὶ ἐγὼ ἐρωτήσω τ πατέρα, καὶ ἄλλον παράκλητον δώσει ὑμῖν [17.] Τὸ πνεῦμα τ ἀληθείας. Johan. 15.26.

Ὅταν ἔλθῃ ὁ παράκλητος ὃν ἐγὼ πέμψω ὑμῖν, παρὰ τοῦ πατρὸς ἐκεῖνος μαρτυρήσει ἐμοῦ.

[6] Heb. 3. 7. Διὸ καθὼς λέγει τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, Σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε. 1. Pet. 1. 10. Περὶ ἧς σωτηρίας ἐξεζήτησαν καὶ ἐξηραύνησαν προφῆται οἱ περὶ τῆς εἰς ὑμᾶς χάριτος προφητεύσαντες. [11.] Ἐραυνῶντες εἰς τίνα ἢ ποῖον καιρὸν ἐδήλου τὸ ἐν αὐτοῖς πνεῦμα Χριστοῦ, προεμαρτύρετο τὰ εἰς Χριστὸν παθήματα, καὶ τὰς μετὰ ταῦτα δόξας. 2 Pet. 1. 21. Οὐ γὰρ θελήματι ἀνθρώπου ἠνέχθη ποτὲ προφητεία, ἀλλ' ὑπὸ πνεύματος ἁγίου φερόμενοι ἐλάλησαν οἱ ἅγιοι Θεοῦ ἄνθρωποι.

Sectio vicesima quinta.

241 Θρόνος, ου, ὁ. Thronus, sella, solium, sedes augusta; item dignitas ipsa illius qui est in tali sede; item θρόνος τοῦ Θεοῦ, i. e. Cœlum. Dicitur θρόνος, quasi ἑδρόνος, à ἕδρα Sedeo, καθέζομαι, Verbum inusitatum, præter. aoristum 1. med. ἑδρασάμην.

243 Ὑψίλοφος, ου, ὁ καὶ ἡ, Epithet. Loci sublimis, quasi dicas, Qui cristam, vel verticem, aut cacumen in alto habet: fit ab ὕψι altè, & λόφος Crista: In Jumentis dicitur Cervix: λόφοι etiam dicuntur Colles & Tumuli, qui & γήλοφοι seu γεώλοφοι: Metaphoricè etiam sumitur, ut ῥήματα λόφους ἔχοντα, i. e. Verba elata, superba.

Τῆλε Procul, longè. Superlat. τήλιστα Maximè procul, longissimè: abhinc τηλοῦ & τηλόθι, Idem: Interdum cum Gen. ut τηλόθι πάτρης Procul à patria, apud Hom.

244 Ἕως & Poeticè εἵως, Idem quod ἄς, ex quo factum est per Att. Pleonasm. ἕως, ut, dum, usq;, interim, cum Gen. item sine casu; est & ἕως, ω, ἡ, Aurora, apud Oratores pro ἠώς, & contractè ἕως.

Χωρίον, ου, τὸ, Locus, locus munitus, regio, ager, campus, castellum: fit à χῶρος Locus, τόπος Ager, spatium, διάστημα Tractus soli, ὠρισμένον χωρίον Prædium.

Νέφος, εος, τὸ, Nebula, Nubes; etiam dicitur de ingenti & confertâ multitudine: Metaphoricè etiam de Nube frontis, νέφος ὀργύων. Sunt qui derivari dicunt ex νε, particula privativa, & φάος Lux; est enim constipatior aeris pars quâ lux partim obscuratur. Eustath. à νίφω derivari scribit, significante βρέχειν Ningo, madefacio, irrigo, pluo.

245 Νωτέω, ήσω, Redeo, eo, tendo, παρέρχομαι, ἀφίημαι, ὑποστρέφω, ἀνακομίζομαι· Item proficiſcor, ſicut & νέομαι, & νείομαι, unde hoc derivarunt quidam: abhinc νόστος Reditus; Item Dulcedo, ſuavitas: νόστιμος Rediturus, aut qui redire poteſt; item ſuavis, dulcis.

246 Ἕως pro εὖτε, aliquando eſt Adverbium temporis, & ſignificat ὅτε καὶ ὁπηνίκα Quando, quum: Interdum eſt Adverbium ſimilitudinis, cui reſpondet ἆρ, ἄρα· pro eodem dicunt Poetæ ἧντε, & Poetica & Ionica Dialyſi ἠΰτε, ut, ſicut, velut, ὡς, ὥσπερ, καθάπερ,

248 Ἶς, ἰνὸς, ἡ, Fibra; Item ἶς Robur, vires, apud Poetas, quoniam virium corporis pars bona conſiſtit in fibris, ſeu iis partibus quæ fibras multas habent & nervoſæ ſunt: abhinc ἴνις exponitur νέος ὑὸς & βρέφος Infans, hinc originem traxiſſe putatur, quia filii ſunt vis, roburq; parentum.

250 Προφήτης Propheta, qui futura prædicit, divinus, antiſtes, interpres, vates; pro Poeta etiam accipitur: olim dicebatur ὁ βλέπων, qui jam προφήτης, Cap. 9. Lib. 1. Reg. fit à πρό, & φημὶ Dico: abhinc προφητεύω Futura prædico, vaticinor, præſagio.

Præcipuum CHRISTUS *biſſex* quid ſpondet amicis?
Majora dona, júſq; donandi *alteros*.
Qui *radii* ex iſto fluxerunt igne micantes?
Medicina, linguæ, orâcla, furiarum fuga.
Quid ſanctum nunc *flamen* agit ceſſantibus ipſis?
Adhuc *docet*, nos & *juvat* ſolatio.
Nonne ſatis verum nobis ſacra pagina monſtrat?
Torpet *papyrus* deſtituta Spiritu.
Non opis eſt *noſtræ* documentis credere Chriſti?
Sine ejus aurâ nemo eum *dominum* vocat.

Ἔξοχα δὴ Χειρὸς τίνα δώδεκα νεῦσε φίλοισιν;
Μείζω χαρίσματα καὶ διωάμιν ἄλλοις νέμων.
Πυρσὸν ἀποῤῥῶγες τόσσα τίνες ἔκρεον αὐγαί;
Θερμότητα, γλῶσσαι, δέσματα, φυγὴ δαιμόνων.
Κείνων παυσαμένων, ἀγία τίνα μέμβλετο Πνοιῇ;
Ἡμᾶς διδάσκει κἄτι, κἄτι παρακαλεῖ.

H

[5] Ἦ γραφον οὐκ ἀρκεῖ ῥήτρης ἐνὶ θεσπεσίης;
[6] Ἀρκεῖ τὸ γράμμα πνεῦμα δ' ὑπωπόμον.
[5] Ἦ οὐχ ἡμεῖς δυνάμεθα πιθέσθαι νόμοισι Χριστοῦ;
[7] Οὐκ ἂν καλοίης Κύριον Πνοιὰς ἄτερ.

Testimonia Sacra.

[1] Johan. 14. 12. Ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ, κἀκεῖνος ποιήσει, καὶ μείζονα τούτων ποιήσει.
[2] Act. 8. 17. Τότε ἐπετίθουν τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτοὺς, καὶ ἐλάμβανον πνεῦμα ἅγιον.
[3] Math. 16. 17. Σημεῖα δὲ ταῦτα τοῖς πιστεύσασι παρακολουθήσει, ἐν τῷ ὀνόματί μου δαιμόνια ἐκβαλοῦσι, γλώσσαις λαλήσουσι καιναῖς.
[4] [5] Johan. 15. 26. Ὁ δὲ παράκλητος ὃν ἐγὼ πέμψω ὑμῖν παρὰ τοῦ πατρὸς, τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ παρὰ τοῦ πατρὸς ἐκπορεύεται, ἐκεῖνος μαρτυρήσει περὶ ἐμοῦ.
[6] Johan. 6. 63. Τὸ πνεῦμά ἐστι τὸ ζωοποιοῦν, &c. 2 Cor. 3. 6. Οὐ γράμματος, ἀλλὰ Πνεύματος, τὸ γὰρ γράμμα ἀποκτείνει, τὸ δὲ πνεῦμα ζωοποιεῖ.
[7] 1 Cor. 12. 3. Οὐδεὶς δύναται εἰπεῖν Κύριον Ἰησοῦν εἰ μὴ ἐν πνεύματι ἁγίῳ.

Sectio vicesima sexta.

251 Δώδεκα Duodecim, quasi δυώδεκα: fit à δύω Duo, Poeticè δύω & δέκα Decem; quod fit à δέχομαι Accipio, quod Denarius capit omnes numeros: Idem valet δυωκαίδεκα.

Νεῦσε Promisit, Ionicè pro ἔνευσε, 3. sing. aor. 1. Indic. act. τοῦ νεύω, νεύσω Innuo, annuo, promitto, inclino, in qua significatione usitatius est. Dicitur etiam de iis qui præ pudore aut mœrore oculos in terram demittunt: abhinc νεῦμα & νεῦσις Nutus.

252 Μείζω Majora. Accus. plur. neut. Gen. μείζονα, μείζοα, μείζω, à μείζων, μείζονος, ὁ καὶ ἡ καὶ τὸ μεῖζον Major & majus, compar. à positivo μέγας Magnus, μεῖζον πολλῷ τοῦ μέζω, Eleganter dictum pro πολλῷ μεῖζον ἐστι Multo majus est. Nomina enim excessus ponuntur in Dativo. Sup. μέγιστος.

Χάεισμα,

Χάεισμα, ατος, τὸ, Donum, quod aliquis gratificando donavit: fit à κεχάεισμαι, 1. perf. præt. τῦ χαείζομαι, ίσομαι, κεχάεισμαι Gratificor, rem gratam facio, obſequium aliquod præſto, dono, largior: fit à χάεις, ιτος Gratia. ſup.

253 Πυρσὸς, ὅ, ὁ, Fax. Dicitur & in plur. πυρσοὶ Faces, ignes: abhinc πυρσόω Facem accenſam extollo, vel præfero: fit à πῦρ, πυρὸς, τὸ, Ignis; etiam Febris, quod à πρήθω, inuſitato, Uro, vel πρήθω Incendo. Gr. Gr. Rud. pag. 18.

Ἀποῤῥωὰξ, ῶγος, ὁ ἡ, ſignificat & ſubſtantivè Stilla, ſtiria, fluxus, fragmentum, propago; & adjectivè Deductus, originem habens, profectus, derivatus, eruptus. Quidam hoc ab ἀποῤῥήσσω, vel ἀποῤῥήγνυμι deducunt abrumpo, diſrumpo, frango. Alii ab ἀποῤῥέω Effluo, defluo, emano.

Αὐγὴ, ῆς, ἡ, Splendor, αὐγὴ ἡλίυ Splendor Solis; etiam Dies; Item αὐγαὶ in plur. Oculi. Sunt qui deducunt ab ἄγω duco, utpote δι' ῆς ἀγόμεθα Per quem ducimur. Alii verò deducunt ab αὔω Splendeo; abhinc αὐγήεις Splendidus, λαμπάζω Illuſtro, illumino.

254 Θεραπεία, ας, ἡ, Famulatus, miniſterium, cultus, obſervantia; etiam Remedium, ſanatio, medela, ut hic: fit à θεραπεύω Curo, i. e. Remedia morbo adhibeo, ſano, medeor, Thema eſt θεράπων. ſup.

Φυγὴ, ῆς, ἡ, Fuga: fit à verbo φεύγω Fugio; etiam Reus ſum: inde & ὁ φεύγων Reus, unde ἐπεξιέναι & ἐπεξέρχεσθαι τῷ φεύγοντι eſt reum peragere, i. e. eum non ante dimittere, quam damnatus fuerit: ἀποφεύγειν autem eſt ἀπολύεσθαι Abſolvi.

Δαίμων, ονος, ὁ ἡ, Deus, Genius, Lar, ſapiens, quaſi δαήμων, i. e. Sciens; Dæmonibus enim antiquitas humanarum artium inventionem tribuebat: fit à δαίω Scio.

255 Κείνων παυομένων Ceſſantibus ipſis, pro ἐκείνων παυομένων, Gen. plur. (abſolutè poſit. pro quo Atticè Acc. uſurpatur. Gr. Gr. Rud. pag. 158.) Particip. præſ. paſſ. τῦ παύω finem impono, ceſſare facio, & neutraliter Ceſſo, deſino, & παύομαι, Idem.

Μέμβλεο, per Syncopen & Pleonaſmum τῦ β, pro μεμέλησο, pluſquamp. à μέλομαι Curo. ſup. Μέμβλεο, Præt. Imp. 3. ſing. à Μέμβλομαι, quod ut μέμβλω Verbum eſt Poeticum à μέλω in Præt. med. μέμολα, inde per Syncopen τῦ ο, & Epentheſin τῦ C formatur Verbum Μέμβλω.

Κἤτι, pro καὶ ἔτι, Ionicè.

257 Ῥήτρα, ας, ἡ, Conventio, ὁμιλία Pactum, commentarius,

rius, pactio, σωνθήκη, etiam dicendi licentia, decretum, ſcriptura, σύγγραμμα· fit ex ῥέω, i. e. dico, loquor. ſup.

Θεοπέπεια, ας, ἡ, Fatidica, vaticina, divino ore loquens: fit ex θέσπις Divinus, vates, & ἔπω Dico, loquor.

258 Ἀργεῖ Otioſus eſt, 3. ſing. præſ. Indic. τὸ ἀργέω, ήσω, Ceſſo, ab omni opere deſiſto, otioſus ſum: fit ab ἀργὸς, ab opere immunis, otioſus, ignavus, ſegnis, quod factum eſt per Craſin ab ἀρεγὸς, idem; hoc autem ab α privante & ἔργον Opus.

Τηλώμενος Privatus, præſ. part. paſſ. τὸ τηλόω, ήσω, Privo, στερίσκω, etiam quæro, tento, & in paſſiv. τητῶμαι Privor, careo. Conſtruitur cum Gen. Verba enim privandi Genitivum poſtulant. Gr. Gr. Rud. pag. 144. Abhinc τήτη Privatio, inopia.

259 Δόγμα, ατος, τὸ, Placitum, decretum, dogma, ſententia, dictum, ἀπὸ τ δοκῶν, quod opinari ſignificat. Paulus Apoſtolus ferè in malam partem δόγμα accipit, pro legibus quæ non Dei, ſed hominum arbitrio præſcribuntur.

260 Κύριος Dominus, qui aliquem habet in poteſtate, ut Tutores & Curatores, qui κύριοι dicebantur; Item Authenticus, authoritate & poteſtate præditus. Plerunq; Genitivum habet aſſixum, ut πόλεων καὶ τόπων κύριοι· fit à κύρος Authoritas, principatus, poteſtas, arbitrium; ἀξίωμα, βεβαίωσις Dominium: abhinc κυρίως cum poteſtate. Item propriè

An non ingenii ſibi ſufficit ipſa facultas?
Superna non admittit *huic* vitæ ſtudens.
Spiritus ergo ſuo perfundit lumine mentem?
Sanè, & refingit inſuper præcordia.
Ecquid opem pietas jam non incredula poſcit?
Et *velle* & *agere* donat adjutor Deus.
Humani prosúntne, Dei poſt cœpta, labores?
Ita eſt: *requirens* repetit, *orans* accipit.
Quid fiet ſi dura animum certamina vexent?
Vigili & *precanti* dat Deus victoriam.

Ἦ ῥ' ἐχ ἄλις ἐς τ ἔργον πέλεται φύσις αὐτοδίδακτος;
Ἄρρεκτός ὅτι μὴ ἄνω τὰ νῶν φρονῶν.
Τέννεκα Πνεῦμ' ἀκτῖσι διαυγάζῃ φρένα λαμπρῇς;
Ναί. Καὶ ἀναπλάθῃ καρδίαν μυχαιτάτην.

265

Ἢ κατέχει Θεῦ νῶ ἀκέτ' ἐόντες ἄπιστοι;
[1] Δίδωσι περάπλην καὶ θέλῃ παρὼν Θεός.
Ἢ πόνοι ἀνθρώπων τί Θεῦ μὴ δῶρον ὀνᾶσι;
Οὕτως [2] ἐρμηνῶν εὗρεν, αἰτῶν ἔλαβε.
Ποῖ βίπομὴ χαλεποῖς ὅτε θυμὸς ἀτύζετ' ἀέθλοις;
[5] Ἀρ ὑμῶ & νήφων τ' ἀειτεῖ ἂν λάβοι.

Teſtimonia Sacra.

[1] 1 Cor. 2 14. Ψυχικὸς ὁ ἄνθρωπος ὁ δέχεται τὰ τοῦ πνεύματος τοῦ Θεοῦ.

[2] Joh. 3. 5. Ἐὰν μή τις γεννηθῇ ἐξ ὕδατος καὶ πνεύματος, ὁ δύναται εἰσελθεῖν εἰς τὴν Βασιλείαν τοῦ θεοῦ. 1 Joh. 3. 9.

[3] Phil. 2. 13. Ὁ Θεὸς γάρ ἐστιν ὁ ἐνεργῶν ἐν ὑμῖν καὶ τὸ θέλειν καὶ τὸ ἐνεργεῖν ὑπὲρ τῆς εὐδοκίας.

[4] Math. 7. 7. Αἰτεῖτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν. Ζητεῖτε, καὶ εὑρήσετε· κρούετε, καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν.

[5] Matth. 26. 11. Luc. 21. 36. Col. 4. 2. 1 Pet. 5. 8.

Sectio viceſima ſeptima.

261 Αὐτοδίδακτος Qui ſuâ ipſius induſtriâ rem aliquam didicit; quaſi à ſeipſo doctus. A Budæo exponitur ſuâpte naturâ aliquid faciens: abhinc αὐτοδιδάκτως ſua ſponte, naturæ inſtinctu, ab αὐτὸς ipſe, & διδακτὸς doctus. Thema eſt διδάσκω Doceo.

262 Ἄδεκτος, ος, ον, exponitur Non acceptus, aut receptus, ſeu admiſſus; Item activè, qui non accepit, expers, exors, ab α privante, & δέχομαι Capio, accipio.

Ἄνω Supra, ſuperius, ſurſum; cui opponitur κάτω; interdum in eadem ſententia copulantur, ut ἄνω καὶ κάτω πλανῶμαι Surſum deorſum vagor; ſignificat tam in loco, quam ad locum, & jungitur cum articulo, ut ὁ ἄνω, vel ἡ ἄνω ſuperior, & τὸ ἄνω ſuperius, & τὰ ἄνω ſuperiora, ut hic: fit à præpoſitione ἀνὰ, ut & κάτω à κατὰ.

Νῦν Nunc, in præſens, hoc tempore; Interdum præfixum habet articulum, ut ἄνω· ut hic, τὰ νῦν, vel τανῦν præſentia.

263

263 Ἀκτὶν, ῖνος, ἡ, pro quo etiam dicitur ἀκτὶς Radius Solis: capitur etiam pro radio fulminis: abhinc ἀκτινωτὸς Radiatus. Derivatur ab ἄγω significante fero, quia Radii Solis omnia permeant, & quacunq; feruntur, vel ab ἀΐσσω Salio, quia salit cum impetu radius. In Dativo ponitur, quia Instrumentum significat; Dativi enim casus est Causa & Instrumentum. Gr. Gr. Rud. pag. 157.

264 Μυχαίτατος & μυχοίτατος pro μυχώτατος Intimus, penitissimus, intus semotus, ἐσώτατος, ἐνδότατος, ἐνδόμυχος, Intus latens. Superlat. grad. à μυχὸς Recessus, Locus abditus, Penetrale, quod fit ex νυχὸς pro νυκτὸς, Gen. verbi νὺξ Nox, verso ν in μ, ut sit ὁ ἐνδότατος καὶ σκοτεινὸς τόπος Locus intimus & tenebrosus, vel ex μύω Claudo, quasi locus clausus & occultus.

265 Χατέω, ήσω, ηκα, Egeo, indigeo, opus habeo, ut πάντες ὑμεῖς Θεῶν χατέκτ' ἀνθρωποι Omnes divino auxilio indigent, Poeticum est; cum Gen. jungitur, ut & omnia copiæ & inopiæ verba. Vide Gr. Gr. Rud. pag. 143. ubi pro regendi (levis est Typographi lapsus) lege Egendi, ut patet exemplo.

Οὐκέτ' pro οὐκέτι, Idem quod divisim οὐκ ἔτι, & junctim μηκέτι Non amplius, non jam, ex οὐκ & ἔτι Amplius, adhuc, præterea: abhinc κατι, Attica Synalœpha pro κὴ ἔτι & amplius.

266 Παρὼν, όντος Præsens, qui interest vel interfuit, adveniens, part. præs. τῦ πάρειμι Adsum, ἐγγὺς εἰμι Insto, offeror, assisto, interesum, ex παρὰ Ad, & εἰμὶ Sum.

268 Ἐρῶν Inquirens, Part. præs. act. τῦ ἐρέω, ῶ, Indago, Vestigo, scrutor, perscrutor, inquiro. ζητῶ fit ab ἐρέω, ex quo primum fit ἐρεύω, per Epenthesin τῦ υ (ut ex χέω fit χεύω) deinde per Epenthesin τῦ ν, fit ἐρύνω; ut ex ἵκω, ἰκνῶ, & οἴχνω ex οἴχω: abhinc ἐρύνητὴς, & ἐρύνητὴρ Scrutator, indagator.

Εὗρεν Invenit. 3. sing. aor. 2. Indic. act. τῦ εὑρίσκω, ἑύρήσω, εὕρηκα, tanquam ab εὑρέω, ῶ. Propriè significat Invenire investigando & quærendo; Item casu reperire à canibus sumptum, qui εὕρινες dicuntur, quod olfactu investigent & inveniant: abhinc εὕρημα Inventum, εὕρησις Inventio, quæ fiunt à præt. pas. in quo & aor. ε non mutatur, ratione augmenti, quia ε est diphthongus immutabilis, sed Atticè mutatur in ηυ.

Αἰτῶν Petens, Partic. præs. τῦ αἰτέω, αἰτήσω, ἤτηκα, αι enim Dipthongus est immutabilis, & in augmento mutatur in η. Significat Peto, postulo, posco: cum duplici Accus.

cuſ. ut αἰτεῖν τοὺ Θεὺς τἀγαθὰ A Diis bona petere: Dicitur etiam αἰτῶ τῦτο παρὰ σῦ Peto hoc abs te: abhinc αἴτημα & αἴτησις Petitio.

Ἔλλαβε Accepit, poeticè pro ἔλαβε, 3. ſing. aor. 2. Indic. act. ἀπὸ λαμβάνω Capio, accipio, ſup.

269 Χαλεπὸς, ἡ, ὸν, Difficilis, pernitioſus, noxius, gravis, ſævus, arduus, iracundus, aſper, durus, qui magno labore fit. χαλεπὴ, ſcil. ὁδὸς Via quæ cum labore tranſitur. Comp. χαλεπώτερος, ſup. χαλεπώτατος Moleſtiſſimus (ubi finale ο mutatur in ω, ob penultimam brevem ε) fit à χαλέπτω Damno afficio, infeſto, quod ſecundum Martinium fit à χολὴ Bilis.

Ἀτύζει pro ἀτύζεται Perturbatur. 3. ſing. præſ. Indic. paſ. ἀπὸ ἀτύζω Turbo, terreo, metu percello, obſtupefacio; ἀτύζομαι Perturbor, terreor; Item metuo, horreo, ab ἄτη Damnum.

Ἄεθλος, ου, ὁ, ἆθλος, ἀγὼν Certamen, labor, ludi, opus. Euſtathius ait ἀέθλους appellari, quaſi οὓς οὐκ ἄν τὶς ἐθέλοι Quos quis nolit, ut ſit ex α privativ. & verbo ἐθέλω Volo, ἄεθλον, in neut. genere pro præmio certaminis accipitur, & derivatur ex α epitatico, & ἐθέλειν, ut ſit quaſi quod quis valde velit aut cupiat, τὸ παγὺ ἐθελητὸν; item ex τλῶ tolero, factum eſt τλὸν, & α præfixo, ἄτλον, & mutato τ in θ, ἄθλον.

270 Ἀρώμην Precans, vota faciens, Part. præſ. τῶ ἀρῶμαι, ῶμαι Precor, imprecor; ἀρᾶς, ἀρὰς Imprecari diras: fit ab ἀρὰ Preces, vel ſupplices preces, imprecatio, Diræ; Item noxa, damnum. Verùm potiùs ab אָרַר Maledixit.

Νήφων Vigilans, part. præſ. à νήφω Sobrius ſum (cui opponitur μεθύω Ebrius ſum) etiam dicitur de eo qui vigilans eſt & providus, ac ſe cautè gerit: abhinc νῆψις Sobrietas, νηφάλιος Sobrius.

Ἀειρεῖ, pro ἀειρᾶα, Plur. ab ἀειρᾶον Præmium fortitudinis, præmium quod datur fortitudinis ergò; item pro alio etiam præmio accipitur: fit ab ἀειρεία Fortitudo, ſerenitas, quod ab ἀειρεύω fortiſſimè me gero: hoc vero ab Ἄρης, εος, ὁ, Mars, prælium, vulnus, plaga, cædes quæ fit vulnerando.

Spiritus ille animis quæ dat ſolatia noſtris?
Deum eſſe nobis velle perpetuò *patrem*.

Aſt

Aſt ubi repperies hanc Sancti Numinis auram?
Cœtu in piorum cujus ipſa eſt vinculum.
Ille Dei populus quâ ſe regione coërcet?
Cuncta implet orbis ſpatia quâ CHRISTUS ſonat.
Nonne Deus *Solymos* proprio ſibi fœdere junxit?
Olim: ſed iſta *ſepta* CHRISTUS diruit.
An non lex igitur *Moſi* quæ tradita durat?
Priora ſcita fœdus antiquat *novum*.

Πνεῦμα τὸ δ' ἡμετέρης τίνα φάρμακα φρεσὶν ὀπάζῃ;
[1] Πατέρα γενέσθαι διὰ τέλους ἡμῖν Θεόν.
Πῶς δ' ἅγιον τόδε Πνεῦμά τις εὖ διζήμενος εὕροι;
[2] Ἐν εὐσεβῶν, ἧς δεσμὸς ἐς', ἐκκλησία.
Θεσπέσιος δ' ἕτος ναίει τίνα γαῖαν ὅμιλος;
[3] Οἰκημένης μὲ πάντοθ' ἡ Χειρὸς κλύει.
Οὐχὶ Θεὸς Σολύμοις ἰδίης ἐξείλετο σπονδῆς;
Πάλαι· [4] τὸ δ' ἐξέῤῥωσε Χειρὸς τοιχίον.
Ἦ ἐκ ἄρα Μωσῆος νῦν ἱερὰ τάγματα μίμνει;
[5] Σπονδὰς παλαιὰς καιν' ἀκυρεῖ ξύμβολα.

Teſtimonia Sacra.

[1] Rom. 8. 15, 16. Ἀλλ' ἐλάβετε πνεῦμα υἱοθεσίας ἐν ᾧ κράζομεν Ἀββᾶ ὁ Πατήρ [16] Αὐτὸ τὸ πνεῦμα συμμαρτυρεῖ τῷ πνεύματι ἡμῶν ὅτι ἐσμὲν τέκνα Θεοῦ

[2] Eph. 4. 3. Σπουδάζοντες τηρεῖν τὴν ἑνότητα τοῦ πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης.

[3] Math. 8. 11. Πολλοὶ ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν ἥξουσι, καὶ ἀνακλιθήσονται μετὰ Ἀβραὰμ, καὶ Ἰσαὰκ, καὶ Ἰακὼβ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. Joh. 10. 16. Καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω ἃ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης κἀκεῖνά με δεῖ ἀγαγεῖν, καὶ τῆς φωνῆς μου ἀκούσουσι, καὶ γενήσεται μία ποίμνη εἷς ποιμήν. Gal. 4. 27.

[4] Eph. 2. 14. Αὐτὸς γάρ ἐστιν ἡ εἰρήνη ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφότερα ἕν, καὶ τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ λύσας

[5] Gal. 4. 9. Πῶς ἐπιστρέφετε πάλιν ἐπὶ τὰ ἀσθενῆ, καὶ πτωχὰ στοιχεῖα. Heb. 8. 13. Ἐν τῷ λέγειν καινὴν πεπαλαίωκε τὴν πρώτην.

Sectio

Sectio viceſima octava.

271 Φάρμακον, ου, τὸ, Medicamentum, venenum, vox eſt ambigua & anceps; Interdum enim in bonam partem pro medicamento ſalutari; interdum in malam, pro medicina lethali, ſeu vulgò dicto veneno: Quando medicinam ſignificat, dicitur quaſi φέρων ἄκος Remedium afferens; quando venenum, quaſi φέρων ἄκος Dolorem ferens; hinc φαρμακόεις Medicamentarius.

Ὀπάζει, Dat, præbet. 3. ſing. præſ. Indic. act. τὸ ὀπάζω Do, præbeo, παρέχω, δίδωμι, aliquando διώκω Perſequor, inſequor; Interdum pro καταφέρεσθαι Deorſum ferri: fit ab ἕπω, ſeu potius ἕπομαι Sequor, ſeu ἕπω Adminiſtro.

273 Διζήμενος Perquirens. Part. præſ. à δίζημαι vel δίζομαι Idem quod activ. δίζω Quæro, ζητέω Indago, perſcrutor, ſector, exquiro, poſco: hinc διζήμων, ὁ ϗ ἡ, Quæſitor, veſtigator, ἀναποδίζω Diligenter perpendo.

275 Ὁμιλος Cœtus, multitudo, turma, turba; ſæpe dicitur de multitudine militum, ſeu agmine aut turma: fit, quando de cœtu intelligitur, παρὰ τὸ ὁμοῦ εἱλεῖσθαι, i. e. Simul congregari; quando de multitudine militum, παρὰ τὸ ὁμοῦ τὰς ἴλας βάλλειν, A turmis jungendis: abhinc ὁμιλία Ipſa actio verſandi in cœtu hominum, converſatio, conſuetudo, congreſſus, commercium, & peculiariùs Colloquium, confabulatio, conſuetudo quæ eſt per Colloquium, neq; id ſolum, ſed ea etiam conſuetudo quæ eſt Præceptori cum Diſcipulo in eo docendo, atq; adeo, ipſa docendi actio, ac proinde per ſimilitudinem concio ſeu oratio quæ à Verbi Divini Miniſtro habetur ad populum, docendi illius gratiâ, δημηγορία.

276 Οἰκουμένη, ης, ἡ Orbis Terrarum, orbis habitatus, terra habitabilis, loca culta; hic intelligitur γῆ: fit ab οἰκέομαι Habitor, inhabitor, incolor, quod ab οἶκος Domus: abhinc οἰκουμενικὸς, Ad Orbem terrarum pertinens, ut οἰκουμενικὴ σύνοδος Conſilium in quod totus terrarum orbis coit.

Πάντοθ', pro πάντοθε, vel πάντοθεν ubiq;, undiq;, undiquaq;: fit ex πᾶς, πᾶσα, πᾶν Omnis.

277 Σόλυμοι Solymi, Gens Judæorum, qui ſic denominantur à Σόλυμα Salem, vel Jeruſalem, Gentis hujus Metropolis:

fit ab Heb. שָׁלֵם Salem, Pſ. 76. 2. Dicitur etiam Hebraicè יְרוּשָׁלַם Jeruſalem, à יָרָא Videbit, & שָׁלוֹם Pax, vel שָׁלַם perfecit, quaſi viſio pacis, vel perfecta; etiam in forma Duali יְרוּשָׁלַיִם ob duas Urbis partes, ſcil. שָׁלֵם in monte Sion ſita, & יָרֵא Montem Moria qui poſtea Sioni junctus & incluſus

Ἐξείλεσο Exemit, aor. 2. Indic. med. Verbi ἐξαιρέω Educo, eximo, eruo, extraho, aufero, ab ἐξ & αἱρέω, ἥσω (aor. 2. εἷλον, fut. 2. ἑλῶ ab inuſitato ἕλω, quæ tamen tempora magis recepta ſunt quam quæ ab αἱρῶ deducuntur) Capio, prehendo, corripio, invado, occupo, deturbo, everto, expugno.

278 Ἐξέπερσε Vaſtavit, diruit, 3. ſing aor. prim. act. τὸ ἐκπέρθω, ἔρσω, Everto, expugno, deſtruo, depopulor, diripio devaſto, ab ἐκ & πέρθω Vaſto, perdo, quod fit ex πρήθω, facta Metatheſi, & βοπῆ literarum; ſolent enim incendi urbes ab hoſtibus quæ vaſtantur & evertuntur: abhinc πολίπορθος Urbium everſor & expugnator.

Τοιχίον, ου, τὸ, Parvus paries, parvus murus: fit à τοῖχος Paries, murus, lateralis aut tranſverſus (ut τειχίον, à τεῖχος) Quidam & τεῖχος & τοῖχος à τεύχω Struo, deducunt; alii ex τεῖχος, τοῖχος derivant, ε in ο mutato, quum ſignificationem affinem inter ſe habeant: Rectiſſimè autem & τοῖχος & τεύχω à טוּחַ oblinere, τεῖχος Paries, à טַיִח Tectorium.

279 Μωσῆς, ῆος, Moſes, Nomen proprium Ducis Iſraelitici populi: fit ex Heb. מֹשֶׁה Moſes, quod à מָשָׁה Traxit, extraxit, quia ex aquis extractus fuit.

Τάγμα, ατος, τὸ, Præceptum, mandatum; etiam Ordo, cohors, agmen, acies, turma, legio, λεγεὼν· fit à τάσσω Mando, ordino, conſtituo: hinc τάξις Ordo.

Παλαιὰς, παλαιὸς, ὰ, ὸν, Vetus, antiquus, à πάλαι antiquitùs, quod deſcendit planiſſimè à בָּלָה Inveteraſcere. Martin. hinc & πολιὸς Canus, à בָּלֶה Inveteraſcens.

280 Καιν' pro καινὰ Nova, ſitbaud. ξύμβολα, Plur. neut. à καινὸς Novus, recens (cui opponitur παλαιὸς Vetuſtus) νέος etiam Novus; ſed reſpondet Senio, & competit iis qui ſentiunt atrem: abhinc καινῶς Novè, novo modo, καινόω Novo, vel renovo, innovo.

Ἀκυροῖ Abrogat, 3. ſing. præſ. Indic. act. τὸ ἀκυρόω Antiquo

quo, detraho authoritatem, & *irritum facio*, quod aliquando fuerit comprobatum abrogo, exauthoro, authoritate privo: fit ex ἀκυρὸς Abrogatus, irritus, antiquatus, obsoletus, quod ex ἀ priv. & κῦρος Authoritas, Potestas.

Ξύμβολον, ν, τὸ, Atticè pro σύμβολον Pactum, conventum, nota, signum, indicium, argumentum, conjectura, atq; id omne quod à sociis in commune confertur, sive sint pecuniæ, aut cibi ad vescendum in convivio; sive verba ad sermocinandum; sive nota quædam solis amicis communis, veluti ea qua milites utuntur in excubiis & vigiliis nocturnis, ut Inimicos à suis discernere possint. Christiani in Ecclesiâ primitivâ Apostolorum symbolo, quasi quâdam notâ, eos qui Christi fidem receperant, ab Idololatris & Infidelibus discernebant: fit à συμβάλλω Conjicio, confero.

Sabbata nunc, ubi nunc signum *genitale* remansit?
His abdita *umbris* ipsa *res* nobis data est.
Sanctorum quæ sunt hominum communia nôsti?
Bona *hujus* ævi, sed magis *cœlestia*?
Hujus militiæ numeros quæ *tessera* signat?
CHRISTI innocentis *corpus* & fulus *cruor*.
Hisne datur tanto post mortem tempore vesci?
Vini atq; *panis* scilicet sub imagine.
Quid par *corpus* habent & *sanguis* & *esca* merumq;?
Quòd ista *corpus*, illa *mentem* nutriunt.

Σάββατα νῦν, τέλη αἱματόεντά τε πῆ βεβάασι;
[1] Δέδοται τὸ σῶμα λανθάνον σκιῇσ ὕπο.
Ἦ γνως ἀβρεκέως ἀμὸν τίν' ἔασι τὰ κοινά;
[2] Τᾶ νῦν βίᾳ, μᾶλλον δ' χρήματα θαλέρᾳ.
Τᾶ δ' τί μὰ ξυνθημα σεφανᾶσ σφρηίσασα τάξῃς;
[3] Χειροῖ ἀμέμπτῳ σῶμά θ' αἷμά τ' ἔκχυτον.
Ἦ δυνατὸν μὴ κὴ θάνατον νῦν ἦμ δὲ πάσασθ;
[4] Οἴνᾳ ὕπο καρτᾶ μυσικῶν ἰνδαλμάτων.
Σῶμα κὴ αἷμα, πόσις κὴ βρῶσις ἦ ἂν λόγον ἔχοι;
[5] Ταὐτεῖνα σῶμα, ταῦτα ψυχλὼ βέβᾳ.

Teſtimonia Sacra.

[1] Col. 2. 14, 16, 17.—Ἅ ἐστι σκιὰ τῶν μελλόντων, τὸ δὲ σῶμα τοῦ Χριστοῦ.

[2] 2 Cor. 8. 13. 14. —Ἀλλ' ἐξ ἰσότητος, ἐν τῷ νῦν καιρῷ τὸ ὑμῶν περίσσευμα, εἰς τὸ ἐκείνων ὑστέρημα, ἵνα καὶ τὸ ἐκείνων περίσσευμα γένηται εἰς τὸ ὑμῶν ὑστέρημα· ὅπως γένηται ἰσότης.

[3] Math. 26. 26, 27. Λαβὼν ὁ Ἰησοῦς τὸν ἄρτον, καὶ εὐλογήσας, ἔκλασε, καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς, καὶ εἶπε, Λάβετε, φάγετε, τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά μου. [27] Καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον, καὶ εὐχαριστήσας, ἔδωκεν αὐτοῖς, λέγων, πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες, τοῦτο γάρ ἐστι τὸ αἷμά μου.

[4] 1 Cor. 11. 24, 25, &c.

[5] 1 Cor. 10. 16. Τὸ ποτήριον τῆς εὐλογίας ὃ εὐλογοῦμεν, οὐχὶ κοινωνία τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ ἐστι; τὸ ἄρτον ὃν κλῶμεν, οὐχὶ κοινωνία τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ ἐστι;

Sectio viceſima nona.

281 Σ Ἄββαθον, ου, τὸ, Sabbatum, requies. Hebræa vox eſt, qua ſignificatur Quies; nam eo die, nempe ſeptimo cujuſq; hebdomadæ, fas non erat quicquam agere. Plut. innuere videtur σάββαθον dici à σαβάζειν Bacchari, quòd Judæi eo die ſe invicem ad largiùs bibendum ſoliti eſſent invitare: fit verò ab Heb. שַׁבָּת Ceſſatio, requies.

Αἱματοέντα Cruenta, num. plur. neut. Gen. ab αἱματόεις, εσσα, εσσαν Cruentus, ſanguinolentus, αἱματηρὸς: fit ab αἷμα Sanguis, cruor, cædes, homicidium; Item Conſanguinitas; Item Genus, ſemen: fit ἀπὸ τοῦ αἶ ῥω, fortaſſe propter colorem cujus ſanguis fomes eſt.

Βεβάασι, 3. plur. à βέβαα Ivi, perf. med. ut quidam volunt, ſed ut alii malunt, Ion. pro βέβηκα, detracto κ, & η in α mutato, á βαίνω Eo, incedo.

282 Λανθάνον Latens, ſcil. σῶμα, neut. part. præſ. τοῦ λανθάνω (fut. λήσω, à λήθω, unde formatur aor. 2. ἔλαθον) Latec, ignotus ſum, cum Participio jungi ſolet, tuncq; Latinè per Ad-

Adverbium Clam explicatur; ut ἔλαθεν ἀποφυγὼν Clam aufugit; aliquando per Nomen, Imprudens, ut ἔλαθεν εἰς μέσους ἐμπεσὼν τοὺ πολεμίους Imprudens medios in hoſtes incidit. Λήθω Dor. Λάθω, à לָאַט לָט לוּט Abſcondit.

283 Ἀληκέως, Ionicè pro ἀληκῶς Verè, certè, Adverb. ab ἀληκὴς Verus, certus: fit ab α priv. & λέω, i. e. Timeo, quaſi ἀλεὴς, & per Pleonaſmum ϝ κ, ἀληκὴς, quoniam qui vera loquuntur non timent nec verentur reprehenſionem ſicut ii qui mentiuntur: vel à λέχω Curro, ut ſit ὁ μὴ παρὰ λέγοντα τὸ ἀλήθειαν Qui veritatem non tranſgreditur. Iones in Adverbiis derivatis ab Adjectivis primæ Declinationis Contractorum, ponunt ε ante ως,

285 Ξυνθήματα. Att. pro συνθήματα Compoſitum, conſtitutum, ſignum, ex συντίθημι, quod ex συν & τίθημι Pono.

Σφηγίσατο Signavit. 3. ſing. aor. 1. Indic. med. Ionicè & Poeticè pro ἐσφραγίσατο, à σφραγίζω, ίσω, ικα Signo, ſigillo, inſignio, concludo, authoritate comprobo, obſigno, à σφραγὶς, ίδος, Signum, ſigillum, δακτύλιος Signatorium, annulus, ſeu gemma. σφραγὶς dictum videtur παρὰ τὸ φράσσω Munio, Pleonaſmo τῆς σ, ut propriè ſit ſignum quo aliquid munimus & confirmamus, ſeu ſtabilimus: abhinc σφραγιστὴς Sigillator.

286 Ἀμεμπτος, ος, ὁ, Inculpatus, irreprehenſus, de quo nemo conqueri poteſt; etiam activè, non querelus, minimè queribundus: abhinc ἀμέμπτως ſine crimine, inculpatè, ſine querelâ: fit ex α priv. & μεμπτὸς Accuſandus, qui reprehenſionem meretur; quod ex verbo μέμφομαι Conqueror, accuſo, indignor, objicio, vitio verto. Rectiùs autem à מוּם Macula, unde & Μῶμος Qui vitia perſcrutatur & inquirit maculas, & apertè ἀμύμων Immaculatus. Cum Dat. μέμφομαί σοι De te queror; etiam Vitupero, atq; tunc cum Gen. ut ὧν οὐδεὶς ἐμέμψατο quos nullus vituperavit.

Ἐκχυτος Profuſus, effuſus, ab ἐκχύω Effundo, ab ἐκ vel ἐξ, χύω Idem quod χέω Fundo, ſup.

287 Πάσασθαι Guſtaſſe, aor. 1. Infin. med. à πάω Guſto, veſcor, cum Gen. ut hic, ἦλθε πάσασθαι; Etiam poſſideo, paro, acquiro: abhinc ἄπαστι Jejunè, ἀπασία Jejunium.

288 Οἶνος, ου, ὁ, Vinum, κείθινος οἶνος Cereviſia, temetum, ex hordeo Zythum. Ariſtophanes vinum vocat Ἀφροδίτης γάλα Veneris lac, hoc verſu, ἵνα τε πίνῃ οἶνον Ἀφροδίτης γάλα. fit, ut aliqui ab ὀνέω Juvo, ad quod Etymon inquit Scapula Athe-

næus ſcribit Homerum alluſiſſe Il. ζ. ὀνήσεαι ἄλκι πίνων Juvamen ſenties ſi biberis; aut fit διὰ τὸ οἰήσεως καὶ νῦν ἐκπιμπλᾶν, Quod exiſtimatione ac opinionum vanitate mentem impleat; vel ἀπὸ τοῦ οἴνης, quam Veteres Vitem appellabant. Verùm hæc ſunt crepundia. Οἶνος non aliunde deducitur quàm à יין Vinum. Abhinc οἰνοβαρὴς Vino gravis, ebrius, οἰνόω Inebrio, in vinum verto.

Ἄρτος, ου, ὁ, Panis. Videtur deduci ab ἄρω Apto, ut ſit ἄρτος Cibus corpori congruus, vel παρὰ τὸ ἄρω τὸ κυρίζω τὴν δύναμιν.

Ἴνδαλμα, ατος, τὸ, Simulachrum, ſpecies, φάντασμα, ὁμοίωμα· fit ab ἰνδάλλομαι Videor, aſſimilor, imaginor (φάινομαι, ὁμοιοῦμαι, φαντάζομαι) Appareo in phantaſia. quod ab εἰδάλλομαι, Idem; hoc verò ab εἶδω Video; etiam Scio, ſup.

289 Πόσις, εως, ἡ, Potio, potus, hauſtus, compotatio; at Πόσις, ιος, ὁ, Maritus: fit à πίνω, πόσω, πέπωκα, tanquam à πόω Bibo, poto, ſorbillo, abſorbeo, haurio: hinc πόσιμος Potabilis.

Βρῶσις, εως, ἡ, Cibus, eſca, epulæ; Item ipſa comedendi actio, adeſio, eroſio, Idem quod βρῶμα, Edulium: fit à βρώσκω, vel βιβρώθω, ſeu βιβρώσκω, ωσω Comedo, depaſco: fit à βόω Paſco, unde βόσκω, unde βρόσκω & βιβρώσκω· vel à βορὰ Cibus.

Et cur una CERES, cur *vinum* ſumitur *unum*?
Ut ſic pateſcat eſſe nos *concorpores*.
Eſtne Dei in populo *teneros* ſpectare *rudeſq*;?
Hos *ferre* oportet & docere *comiter*.
Quid ſi *res* noſtras, ſi *famam* deniq; lædant?
Unum advoca *duóſque*, *plures* poſteá.
Quid ſi pertendant vel aperto crimine peccent?
Tunc ſegregentur à piorum cœtibus.
Semper an *abſtenti* divinâ à plebe manebunt?
Donec dolore crimen oſtendant ſibi.

Ἄρτος τίπτε μοῦνα εἷς, εἷς οἶνος τίπτε λάβοιτο;
Ξυνσωματῶται πάντας εὖτ' ἂν ἦ σαφές.

Εἰσὶ

Εἰσὶ κ᾽ ἐν ἁγίοις ἰδιῶταί τ᾽ ἀσθενέες τε;
[2] Εἰσ᾽ ὃς διδάσκειν ἡμέρως χρὴ κ᾽ φέρειν.
Ἦν δ᾽ ἡμέων βίον, ἣν δόξαν μινύθωσι, τί περαιτέρω;
[3] Εἰς πρόσκαλεῖσθω, κ᾽ δύ, εἶτα πλείονες.
Ἦν δ᾽ ἔτι κ᾽ φανερῶς ἡμέας βλάπτωσι, τί λοιπόν;
[4] Τότ᾽ ἐυσεβῶν ἐκκλησίας ἐκβλητέον.
Ἐς τέλος ἐξ ἱερῆ λαοῖο μιῆσι βέβηλοι;
[5] Ἐς᾽ ἂν σαφῶς ἀλγῶσι παιδεληκότες.

Teſtimonia Sacra.

[1] 1 Cor. 10. 17. Ὅτι εἷς ἄρτος ἓν σῶμα οἱ πολλοί ἐσμεν· οἱ γὰρ πάντες ἐκ τοῦ ἑνὸς ἄρτου μετέχομεν.

[2] Rom. 14. 1. Τὸν δὲ ἀσθενοῦντα τῇ πίστει προσλαμβάνεσθε μὴ εἰς διακρίσεις διαλογισμῶν. [15. 1.] Ὀφείλομεν δὲ ἡμεῖς οἱ δυνατοὶ τὰ ἀσθενήματα τῶν ἀδυνάτων βαστάζειν, κ᾽ μὴ ἑαυτοῖς ἀρέσκειν.

[3] Math. 18. 15. 16. Ἐὰν δὲ ἁμάρτῃ εἰς σὲ ὁ ἀδελφός σου, ὕπαγε κ᾽ ἔλεγξον αὐτὸν μεταξὺ σοῦ κ᾽ αὐτοῦ μόνου. [16] Ἐὰν δὲ μὴ ἀκούσῃ, παράλαβε μετά σου ἔτι ἕνα ἢ δύο.

[4] Math. 18. 17. Ἐὰν δὲ παρακούσῃ αὐτῶν, εἰπὲ τῇ ἐκκλησίᾳ· ἐὰν δὲ κ᾽ τῆς ἐκκλησίας παρακούσῃ, ἔστω σοι ὥσπερ ὁ ἐθνικὸς κ᾽ ὁ τελώνης.

[5] 1 Cor. 5. 5. Παραδοῦναι τὸν τοιοῦτον τῷ Σατανᾷ εἰς ὄλεθρον τῆς σαρκὸς, ἵνα τὸ πνεῦμα σωθῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

Sectio Triceſima.

292 Ξυσσωματοῦσθαι Coaleſcere, concorporari, Infin. Paſſiv. à Ξυσσωματόω, Atticè pro συσσωματόω Concorporor, ex σύσσωμος, Qui ejuſdem eſt corporis, concorpor, ex σὺν & σῶμα Corpus.

293 Ἰδιώτης, ου, ὁ, Privatus, privatam vitam degens, qui non fungitur Magiſtratu; cui opponitur ὁ πολιτευόμενος, à Demoſthene; ὁ ἄρχων ab Herodiano: Interdum ἰδιώτης Unus è vulgo, plebeius; ſic etiam dicitur, Qui rei alicujus eſt imperitus: fit ab ἴδιος Privatus. ἰδιώτης autèm quatenus priva-

ſum ſignificat, eſt is cui τὰ ἴδια curæ ſunt, qui rem familiarem colit; non autem capeſſit τὰ κοινὰ, vel δημόσια rem publicam: quatenus verò τοῖς πεπαιδευμένοις opponitur, ut 1 Cor. 14. 23. poteſt peculiaritèr notare eum qui tantùm τὴν ἰδίαν (i. e. γλῶσσαν, vel διάλεκτον) intelligit hominem duntaxat vernaculè ſcientem, ut diſertè videatur opponi τοῖς πολυγλώσσοις.

Ἀδενὴς Invalidus, imbecillis, defectus, & fractus viribus; interdum cum accuſ. Synecdochyκῶς, ut ἀδενὴς τοὺς πόδας, i. e. κατὰ πόδας: fit ex α priv. & σθένος Robur, vis, potentia, quod à σθένω Valeo, poſſum.

294 Ἡμέρως Manſuetè, comitèr, Adverb. ab ἥμερος Manſuetus, cicur, mitis (cui opponitur ἀγρι&) quod fit ab ἡμέρα Dies, quod ἡμέρα vel dies ſit quippiam περαὺ & δι' πρόσωπον Mite & ſpecioſum: hinc ἡμερότης Manſuetudo, placiditas.

295 Μινύθω Minuo, ἐλαττῶμαι, μειῶμαι Abſumo, deficio, tabeſco: fit ex μινυὸς, ῦ, Quod Euſtath. Atticè dici vult pro μικρὸς Parvus: hinc μίνυνθα Paululum, ad paululum temporis, μινυνθάδις Brevi tempore durans. apud Hom.

296 Πλείονες Plures, Plur. mas. Comp. τὸ πολὺς, πλείων, πλεῖος.

298 Ἐκβλητέος Ejiciendus, rejiciendus, rejectandus, dignus qui rejiciatur: fit ab ἐκβάλλω Ejicio, rejicio, expello, excutio, partum ejicio, fœtum abigo aut expello, repudio, exeo, erumpo, ab ἐκ vel ἐξ & βάλλω Jacio.

299 Βέβηλος Profanus (contra ἱερὸς ſacer: fit à βηλὸς Limen, domus, quod à βαίνω derivatum putatur) ſignificat etiam Impurus, arcendus à ſacris: hinc βεβηλόω Inquino, contamino, profano, violo.

Ἕως ἄν, Ἕως Donec, conjungi Indicativo, rariùs Subjunctivo, rariſſimè Infinitivo probant Rud. Gr. Gr. pag. 193.

Ἀλγέω, ήσω, Doleo, patior, laboro, moleſtè fero, crucior, mœſtus ſum, indoleo, offendor, moleſtia afficior, exacerbor, ægroto, dolore vexor; Item timeo: unde ὑπεραλγῶ ſupra modum timeo, ἀλγῶ τὴν κεφαλὴν Doleo caput. Cum Accuſ. ἀλγῶ τὸν δάκτυλον Doleo digitum: fit ab ἄλγος, εος, τὸ, Dolor, mœſtitia, mœror, triſtitia, moleſtia, quod ab ἀλέγω Curam gero, vel ſolicitus ſum, ut vult Etym. Ἀλγῶ πεποιηκὼς Dolet me hoc feciſſe. Pro Infinitivo crebriùs uſurpatur Participium conſentiens plerunq; cum Nominativo Verbi præcedentis, potiſſimum poſt Verba ſentiendi, &c. aliáq; affectionem ſignificantia. Gr. Gr. Rud. pag. 179, 180.

300

300 Παρεδεδράκως Qui perperàm fecit, Part. perfect. Act. τὸ παραφράω Perperàm administro, ex παρὰ quæ in compositione significat perperam vel malignitatem, ut παρακούω perperam audio (i. e. parùm audiens sum dicto alicui) Gr. Gr. Rud. pag. 212. Poterat dici etiam παρβεβηκόλες, vel παρπεπλωκόλες. Sic enim appellantur hominum in proximum delicta in Oratione Dominicâ. δράω Facio, perpetro, exequor, officium gero, transigo, famulor, fugio. Antiqui ponebant pro θύειν Sacrificare, cum duobus Accus. ut δρῶ σε ἀγαθὸν vel κακὸν Benefacio aut malefacio tibi; aut dicitur δρῶ σε δ' ἢ κακῶς Bene aut malefacere tibi.

Judicii in partem num vis est hujus *utramq*;?
Simul ipse *damnat*, simul & *absolvit Deus*.
Permissum quo more *novos* inscribere cives?
Tinctu sacrati laticis *ingressus* patet.
305 Cur igitur mersamus adhuc de matre *recentes*?
Ut consecrentur ritè *quamprimum* Deo.
Nonne *fidem* præmittit aquis divina papyrus?
Fides *parentum* & *vota* prosunt liberis.
Quæ bona signantur venerandi fluminis *undâ*?
310 *Venia*, ortus alter, vita de *tumulo* redux.

Ἦ ῥ' ἀμφοτέρωσε δίκη κρατέῃ ἔλλαχεν ἥδε;
[1] Θεὸς ξωπείρων ὅτι, πολλύων δ' ἅμα.
Κἀδδε χάριν νεαρὰς τίπα δὴ βόπον ὅτι πολίτας;
[2] Θείοις λεβῆτι νάμασιν μόνη θύρα.
305 Τίφθ' ὕδασ ἐγχέομεν τοίνυν βρεφέεσι νεογνοῖς;
[3] Ἁγνὲς ἵν' ὡς τάχιστα σώσωμεν Θεῷ.
Πίστιν ἆρ' ἐν βρεφέεσι πρὸ ὕδατος ἡ Θεὸς αἰτεῖ;
[4] Πίστις τοκήων ῥ' λιτὰ χρηταὶ τέκνοις.
Σφρηγίζῃ δ' ἡμῖν τίνα δῶρα σεβάσμιον ὕδωρ;
310 [5] Ἄφεσιν, [6] παλίμβιον βίον, [7] κἀνάστασιν.

Testimonia Sacra.

[1] Math. 18. 18. [a] Ὅσα ἐὰν δήσητε ὅσα δεδεμένα ἐν τῷ

τῷ οὐρανῷ, καὶ ὅσα ἐὰν λύσητε ὁπὶ τῆς γῆς, ἔσαι λελυμένα ἐν τῷ οὐρανῷ.

[2] Luc. 18. 15, 16. Ἄφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρός με. Act. 2. 39. 41. Act. 16. 15. 33. Gen. 17. 12.

[3] Idem.

[4] 1 Cor. 7. 14. Ἡγίασαι γὰρ ὁ ἀνὴρ ὁ ἄπιστος ἐν τῇ γυναικί, καὶ ἡγίασαι ἡ γυνὴ ἡ ἄπιστος ἐν τῷ ἀνδρί, ἐπεὶ ἄρα τὰ τέκνα ὑμῶν ἀκάθαρτά ἐστιν· νῦν δὲ ἅγιά ἐστιν.

[5] Act. 2. 38. Βαπτισθήτω ἕκαστος ὑμῶν ὁπὶ τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

[6] Rom. 6. 4. Συνετάφημεν οὖν αὐτῷ διὰ τοῦ βαπτίσματος εἰς τὸν θάνατον, ἵνα ὥσπερ ἠγέρθη Χριστὸς ἐκ νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τοῦ Πατρός, οὕτω καὶ ἡμεῖς ἐν καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν.

[7] Rom. 6. 3, 4, 5.

Sectio tricesima prima.

301 Ἀμφοτέρωσε In utramq; partem, ad ambas partes, ultrò, citróq; : fit ab ἀμφότερος Uterque; quod ab ἄμφω Ambo vel ambæ : hinc ἀμφοτέρως Utroq; modo, juxta utriusq; rationem, utrinq;, utraq; ratione; ἀμφοτεράκις, Idem.

302. Ξυνείργων ὀξὺ Coercens est, i. e. ξυνείργει Coercet, Part. præs. act. τὸ ξυνείργω, Atticè pro συνείργω Concludo. cohibeo, coerceo, in custodia teneo, quod ex σὺν & εἴργω Arceo, prohibeo : εἴργω verò cum spiritu aspero, est Includo carcere, conjicio in carcerem, custodio, custodiæ trado, περικυκλόω Coerceo, claudo, detineo carcere : hinc εἱρκτὴ Carcer.

Συλλύων Simul solvens, Part. præs. act. τὸ συλλύω Simul solvo; accipitur pro διαλύω i. e. Compono litem seu dissidium; etiam dirimo lites, pacifico, reconcilio; Item transigo : abhinc σύλλυσις Compositio Litis vel Controversiæ, aut Dissidii. Componitur ex σὺν cum (ν verso in λ, ob sequens λ) & λύω Solvo, libero, ut συλλαμβάνω.

Κἀδδὲ χράσθην. Tmesis, pro καταχράσθην.

304 Νᾶμα, ατος, τὸ, Fluentum, scaturigo, latex, omne id quod alicunde fluit; plerunq; tamen de aquæ scaturiginibus & laticibus dicitur : fit ἀπὸ νάω pro ῥέω Fluo, mano, scaturio : hinc

νᾶμα-

γαμματιαῖον ὕδωρ Aqua quam Fluenta ſundant, i. e. latices, & ſcaturigines, ſeu Rivuli.

Θύρα, ας, ἡ, Janua, Oſtium, porta; ſed ſæpius in plur. Θύραι Fores, etiam pro ipſa aula Regis; Metaphoricè etiam ſenſus appellari θύραι tradit Euſt. quod qui per ſenſus, tanquam per Januas, ad Animum ingrediuntur ſenſibilia: fit, ut quidam, à θύω Irruo. Sed Θύρα Vox eſt manifeſtè Chaldaica, תֶּרַע Janua, ab Heb. שָׁעַר hinc Θύραζε Foras, Θυρόω Januas claudo.

305 Νεογνὸς, & νεόγονος Recens à partu, recenti partu editus, recens natus, ex νέος Novus, & γόνος Proles, Fœtus, ſemen.

306 Τάχιστα, & ταχύταλα, Celerrimè, velociſſimè, ſuperlat. Adverb. ταχὺ velocitèr, properantèr, Compar. ταχύτερον. pro quo dicitur τάχιον· Item θᾶσσον & θᾶττον Celerius, velocius: fit à ταχὺς, εῖα, ὺ, Pernix, celer, velox, præceps, præproperus, nimium feſtinans. Metaphoricè ſic dicitur qui Ingenio eſt celer, ſeu qui acri eſt Ingenio. Compar. ταχύτερος Pernicior, celerior, velocior, pro quo uſitatius eſt ταχίων· Item θάσσων & θάττων. Superl. ταχύταλος Celerrimus, velociſſimus, pro quo frequentius uſurpatur τάχιστος.

307 Βρέφος Infans, Fœtus recens editus; dicitur etiam de fœtu brevi edendo: factum eſt vel à βρέφος, mutato τ in β, vel παρὰ τὸ εἰς φῶς βεβηκέναι Quod in lucem editus ſit; vel ex φρέβος χυ μεθέσιν.

Dic, aqua cur *veniam* ſancit diffuſa per artus?
Maculas ut aufert *unda*, ſic *culpam* Deus.
Quæritur an *meritis* hæc indulgentia noſtris?
Dat hanc ſuâ *bonitate* permotus Pater.
315 Nemo igitur nobis peperit tam grandia dona?
Inſons *Ieſus* imputato *ſanguine*.
Qui ſunt priſca Deus quorum peccata remittit?
Qui ſe reos *fatentur* & quos *pœnitet*.
Quem peccâſſe pudet veniæ ſibi conſcius ergò eſt?
320 Si pollicenti *credit* & *fidit* Deo.

Εἰπὲ, τί ξυγγνώμην πιστοῖ σὺν ῥεῦμα καθαῖρον;
Κηλῖδας ὕδωρ, αἰτίαν κλύζει Θεός.

Ἢ ταύτης χάειτος τετυχήκαμεν ἄξιοι ἡμεῖς;
[2] Αὐτὴν δίδωσιν αὐτοκίνητος Πατήρ.
315 [3] Ἄξιος ὅτις ἐὰν ἡμῖν τόσ' ἤνυσε δῶρα;
[3] Χειροῖν ἀμέμπτοις προσλοιζεται πάθη.
[3] Ἀλλὰ τίνες ποτ' ἔας' ὡς δυσνομίας Θεὸς ἵησεν;
[4] Οἷς ὁμολογῆσιν αἰτίαν, συγγνοῖσί τε.
Συγγνώμην ξὺν ἢ οἶδεν ἁμαρτάδος ὃν λάβεν αἰδώς;
320 [5] Ἂν ἢ πεποιθὼς θαρσαλέως λόγοις Θεοῦ.

Teſtimonia Sacra.

[1] 1 Cor. 6. 11. 1 Joh. 1. 7. Eph. 5. 26. [7]Ἵνα αὐτὴν ἁγιάσῃ καθαείσας τῷ λουτρῷ τοῦ ὕδατος ἐν ῥήματι.
[2] Rom. 3. 24. Δικαιούμενοι δωρεὰν τῇ αὐτοῦ χάειτι.
[3] Pſal. 32. 2. Rom. 4. 8. 2 Cor. 5. 19.
[4] Prov. 28. 13. Pſal. 32. 5. Εἶπα Ἐξαγορεύσω καθ' ἐμοῦ τὴν ἀνομίαν μου τῷ κυρίῳ, καὶ σὺ ἀφῆκας τὴν ἀσέβειαν τῆς καρδίας μου.
[5] Eph. 2. 8. Τῇ γὰρ χάειτί ἐστε σεσωσμένοι διὰ πίστεως, Joh. 12. 39, 40. Act. 13. 48.

Sectio triceſima ſecunda.

311 Συγγνώμη, ης, ἡ, Atticè pro συγγνώμη Ignoſcentia, venia, συγγνώμην ἔχειν Veniam dare, pro eodem συγγνώμην δίδομαι. Interdum verò συγγνώμην ἔχειν, Paſſivè dicitur cui venia datur, qui veniam impetrat, συγγνώμης τυγχάνειν. Veniam impetrare aut conſequi. Exponitur etiam Indulgentia, conceſſio, permiſſio: Item ſubaudito ὄζει, frequens eſt pro veniâ dignus ſum, vel dignum eſt, veniam meretur, venia tribuenda eſt: fit à συγγινώσκω Ignoſco, veniam do vel tribuo, conſentio; Item Conſcius ſum, ex σὺν & γιγνώσκω, Noſco, mutato ν in γ, ob ſequens γ.

312 Κηλὶς, ῖδος, ἡ, Macula; Item Ulcus, cicatrix, nervus; Item Metaphoricῶς Probrum: hinc κηλιδόω Maculo, labe fœdo, κηλιδωτὸς Maculatus, labe fœdatus; cui opponitur ἀκηλίδωτος Immaculatus, cui macula aut labes aſperſa non eſt.

313 Τετυχήκαμεν Sumus, 1. plur. Perf. indic. act. τοῦ τυγχάνω

χάνω Sum, nanciſcor, τέτυξομαι, τέτυχηκα, ſupra.

314 Αὐτοκίνητος Qui per ſe movetur, ſeu moveri poteſt, ſuâpte naturâ mobilis: hinc αὐτοκινησία Motus ultroneus, motus quo res aliqua ſponte ſua, & ſuopte impulſu movetur, aut moveri poteſt: fit ab αὐτὸς, & κινητὸς, Qui movetur, mobilis; hoc autem à κινέω Moveo, creo, agito, quatio, pello; Item Metaph. Moveo, permoveo, commoveo; Item Abrogo.

315 Ἤρνυτο Conſecutus eſt, 3. ſing. Imperf. Indic. τὸ ἄρνυμαι Capio, conſequor, aſſequor, ſuſcipio, recipio, libero, commuto, vendico, redimo, opprimo, μισθὸν ἄρνυσθαι Mercedem capere, quod & uno verbo μισθαρνεῖν dicitur: Ἄρνυμι ab ἄρω Tollo.

316 Περσελογίζεται Imputat, 3. ſing. præſ. Indic. τὸ περσελογίζομαι Imputo, acceptum fero, adſcribo, ex περὸς & λογίζομαι Computo, ſupputo, rationem ineo, ſeu ſubduco, expenſam fero; hoc autem à λόγος Ratio.

Πάθῃ, vel Plur. eſt verbi πάθος, εος, τὸ, cum ſing. junctus, neut. enim plurale verbo gaudet ſingulari: aut Nom. ſing. eſt verbi πάθη Calamitas, clades, cædes: πάθος autem eſt quod quis patitur, quod accidit cuipiam; etiam Paſſio, afflictio: Fiunt à verbo πάσχω, πήσομαι, & mutato η in ει, πείσομαι, præt. med. πέπονθα, Attic. pro πέπηθα Patior.

317 Ἧρεν Tollit, vel tulit, 3. ſing. aor. 1. Ind. act. τὸ αἴρω Tollo. ſup. Dicitur ἀραιρῶ σε τῦτο. Αἶρειν ἁμαρτίαν eſt frequens in Sacris Literis phraſis, ut Heb. נשא עון.

318 Ὁμολογῆσιν Confitentur. 3. plur. præſ. Ind. act. τὸ ὁμολογέω Confiteor, ſpondeo, roganti promitto, & author fio, aſſentior, συγχωρῶ Sententiæ accedo, ὑπισχνέομαι Polliceor, aio, σκυτίθεμαι, συμβαίνω: hinc ἐξομολογέω Confiteor, ἐξομολόγησις Confeſſio: fit ex ὁμᾶ & λέγω Dico.

Eſtne iterum *lapſis* veniæ ſpes ulla ſuperſtes?
Eſt, ſi patrati ſceleris ex animo *piget*.
Sed quid habet *lymphis* commune recentior *ortus*?
Ut merſus undis CHRISTIANUS interit.
325 *Vivere* at hunc ipſi tamen & *ſpirare* videmus?
Non ille *culpæ* vivit, aut etiam *ſibi*.
Quæ vita induitur meliori luce *renato*?
Ad ejus inſtar quem Deo propter placet.

Nil

Nil illi posthac supersit *curæve metúsve?*
Manet usque *sensus* prælium & mentis *bonæ.*

Ἦ ῥ᾽ σφαλλομένοισι πάλιν φέλει ἐλπὶς ἀὴν εἶη
[1] Εἶη, πεσόντας φρενόθεν ἂν λύσιν λάβοι.
Ἡδὲ παλιντοκίαι ῥ᾽ ὕδασι; εἰπὲ τί κοινόν;
[2] Χεῖς᾽ μαθητὴς, ὡς ὑποδρύχιος, ἴδαν.
Κεῖνον δ᾽ ζάοντα πεσόντά τε δερκόμεθ᾽ αὐτοί;
[3] Αὐτῷ τεθνήκειν αὐτὸς, ἠδ᾽ ἀμαρτία.
Τίς δ᾽ βίος βάλετ᾽ ἀμφὶ παλιγγενεῖ ἥρωϊ;
[4] Σύμμορος αὐτῷ, τῷ χαεῖν δίκαιος ἦν.
Ἔστιν ἔπειτ᾽ ἀπάνευθε φόβε, ἀπάτερθε μερίμνης;
[5] Σαρκός τε ῥ᾽ νῦν πόλεμος ἄσπονδος μένει.

Testimonia Sacra.

[1] Ezek. 18. 21. 22, 27. Καὶ ὁ ἄνομος ἐὰν ἐπιστρέψῃ ἀπὸ πασῶν τῶν ἀνομιῶν αὐτῦ ὧν ἐποίησε καὶ φυλάξηται πάσας τὰς ἐντολάς μκ, καὶ ποιήσῃ δικαιοσύνην, καὶ ἔλεος, ζωῇ ζήσεται, καὶ ὐ μὴ ἀποθάνῃ &c.

[2] Rom. 6. 3, 4. Ἢ ἀγνοεῖτε ὅτι ὅσοι ἐβαπτίσθημεν εἰς Χειςὸν Ἰησῦν εἰς τ θάνατον αὐτῦ ἐβαπτίσθημεν. [4] Συνετάφημεν οὖν, &c.

[3] Rom. 6. 3, 4, 5, 6. & deinceps.

[4] Gal. 3. 27. Ὅσοι γὰρ εἰς Χειςὸν ἐβαπτίσθητε Χειςὸν ἐνεδύσασθε, Rom. 8. 29. Phil. 3. 10. Col. 3. 9. 10.

[5] Rom. 7. 23, &c. Gal. 5. 16, 17.

Sectio tricesima tertia.

321 Σφαλλόμενος Errans, peccans, part. præs. τῦ σφάλλομαι Erro, frustror, fallor, ὑποτυγχάνω, ἀμαρτάνω Offendo, titubo, labor πταίω Pecco, deficio, seu deficior, succumbo, superor; ejus contrarium est καλορθῶ: hinc σφάλμα Lapsus, casus, error, peccatum, delictum, offensa, cum Gen. jungitur, ut σφάλλομαι τύτε ab hoc decrro.

Πεσ-

Περὶ ἐλπὶς ἄν εἴη. Tmeſis eſt pro περιείη Superſit, ut ſupra in altero verſu præcedent. ξυγγνώμων ξυὼ ἢ οἷσιν, (i.e.) Hi ſumus ſi ſuggnomon.

312 Πεσὼν, όντος, Qui cecidit, aor. 2. part. act. τῦ πίπτω Cado. πεσοῦμαι, πέπτωκα, aor. 2. ἔπεσον, ſup.

Φρενόθεν Ex mente, ex animo. Adverbia enim localia finita in θεν, ſeu θε, ſignificant de loco, ut οὐρανόθεν Ex cœlo, & hîc φρενόθεν Ex animo: fit ex φρὴν Mens, animus.

323 Παλιντοκία Regeneratio; etiam mutua fœneratio, ſeu fœnoris dati repetitio: fit ex πάλιν Rurſum, & τίκτω Pario.

324 Μαθητὴς, οῦ, ὁ, Diſcipulus, φοιτητὴς, à μανθάνω, μαθήσομαι, μεμάθηκα, μεμάθημαι, σαι, ται, tanquam à μαθέω Diſco. Vide Gr Gr. R. p. 100. Verbalia autem à prima & tertia perſona præteriti paſſivi formata acuuntur in ultima, ut λογισμὸς, γραμμὴ, ποιητὴς, δικαστὴς, θαυμαστὸς. Quæ tamen à prima perſona in α deſinunt, non acuuntur, ut ψήφισμα, γράμμα, βάπτισμα.

Ὑποβρύχιος, Idem quod βρύχιος, ſed uſitatius, Submerſus, ſubriguus, à verbo βρέχω Madefacio, intingo, macero, irrigo, bibo; Item pluo: hinc βρέχη Madefactio.

Θάνε Mortuus eſt, pro ἔθανε, 3. ſing. aor. 2. Indic. act. τῦ θνήσκω Morior, θανοῦμαι, τέθνηκα, aor. 2. ἔθανον.

325 Δερκόμεθα Videmus, 1. plur. præſ. Indic. τῦ δέρκομαι, Video, cerno, aſpicio, ξω, χα, f. 2. δρακῶ, aor. 2. ἔδρακον, præt. med. δέδορκα, pro quo & δέδρακα, per Metatheſin: hinc quidam per Antiphraſin ducunt Anglic. Dark.

327 Παλιγγενὴς, ὁ ἡ ἡ, Renaſcens: fit à παλιγγενεσία, quod ex πάλιν Rurſum, denuo, de integro, & γένεσις Origo, ortus, Genitura, nativitas, quaſi dicas Renaſcentia, ſecundus ortus, inſtauratio. Apud Theologos eo nomine intelligitur ſpiritualis renovatio, & quaſi Regeneratio & Baptiſmus, θεογενεσία, quaſi divinæ & priſtinæ originis noſtræ inſtauratio.

Ἥρωϊ Renato, Dat. ſing. τῦ ἥρως, ωος, ὁ, Heros, ſemideus, qui ex Deo & homine natus credebatur, aut qui reliquos homines virtute ſua ſuperabat, quæ ſignificatio hîc aptiſſima eſt; etiam ἥρωες, in quavis arte & ſcientia dici poſſunt, qui in ea plurimum excelluerunt. Appellati autem fuerunt ἥρωες, vel ἀπὸ τ ἀρετῆς, à virtute qua cæteris hominibus antecellunt; vel ἀπὸ τῦ ἔρως ex virtutis ſtudio; vel ἀπὸ τ ἔρας à terra, quaſi terreſtres quidam Dii; vel ab ἀὴρ; quoniam ut Heſiod. habet, ἠέρα ἐναί-

k

ἐκτὰμψοι πάντη φοιτῶσιν ἐπ' ἄϊαν Quasi post Corporis dissolutionem non tendant ad Inferos, sed in aere remaneant. Sed simpliciſſimè Ἥρως est (ut Martinius obſervat) à חור Nobilis: hinc ἡρῷικὸς Heroicus.

328 Ξύμμορφος, Atticè pro σύμμορφος Conformis, ex σωὶ Cum (sed hic mutatur ν in μ ob sequens μ, quomodo verò σωὶ in compositis se habeat consulas) & μορφὴ, ῆς, Forma, plerumq; de forma humana, quæ & species oris, & Metaph. μορφὴ ἐπέων, de venusto & eleganti orationis genere, τύπος, ὄψις, θέαμα.

329 Ἀπάνευθε, & ἀπάνευθεν Sine vel procul, aut seorsum, ex ἀνεύθε vel ἄνευθεν, quod ab ἄνευ Absq; sine. Construitur cum Gen. (sicut & ανευ) ut hic ἀπάνευθε φόβοιο Absq; timore.

Ἀπάτερθε & ἀπάτερθεν Seorsum ab, sine, ex ἄτερθε, vel ἄτερθεν, quod ab ἄτερ Sine, absque, citra, idem quod ἄνευ, & cum Gen. ut ἄνευ.

Μέριμνα, ης, ἡ, Ærumna, cura, meditatio, solicitudo, Curam quæ mentem in partes diversas velut dividit, significat; nam Grammatici derivant παρὰ τὸ μερίζειν τὸν νοῦν Quod solicitudo animum, ut inquit Virgilius, Nunc huc, nunc dividit illuc, & rapiat in partes varias: hinc μεριμνάω Curo, solicitè vel anxiè cogito.

330 Πόλεμος, ου, ὁ, Bellum, pugna, i. e. Dissensio hostilis per quam arma moventur; & significat tempus quo sunt in militia; differt tamen à μάχη, quemadmodum apud Latinos Bellum à prælio; Multiplex est hujus verbi etymon apud Grammaticos: Alii enim compositum dicunt, ex πολὺ & αἷμα, ut sit quasi πολύαιμος, quia sanguis multus in eo effunditur: Alii ex πολὺς & ὄλλυμι perdo, quasi πολλόλεμος, quia in eo multi pereunt aut perduntur. Quidam à πελεμίζω Moveo, concutio, deducunt. Alii παρὰ τὸ ταῖς πόλεις ἀμᾶν ἢ μεῖν ἢ ἐμεῖν, Quod Civitates minuit. Sunt & qui ex ὀλέω vel ὄλλυμι derivent, quasi ὄλεμος. Deniq; nonnulli à πολέω deducunt, quod bellum omnia vertat, invertat, vel evertat. Poeticè dicitur πτόλεμος.

Ἄσπονδος, ου, Implacabilis; etiam Infidus, fœdifragus, qui fidem non accepit, sævus, sibi vivens, erga neminem jure necessitatis utens: fit α priv. & σπονδὴ Libatio, fœdus, quod à σπένδω Libo.

Erutam

Brutam animi partem quæ nobis arma coërcent?
Fides, Dei vox, pax, preces, jejunium.
Correctis jam nulla manent *veſtigia* culpæ?
Hæc ipſa magna eſt culpa, *blandiri* ſibi.
Ergo quid eſt in quo vincit *nova* vita *vetuſtam*?
Quòd vitia debellata ſine *regno* jacent.
Lapſantesne Deum poſſunt retinere faventem?
Labis *reliquias* donat ob *Chriſtum* pater.
Lympha *revictûrum* quâ ſignat imagine corpus?
Surgemus, urinator ut pelago ſolet.

Οἷα τὸ τ' Ἀυχῆς ἄλογον μέρος ὅπλα δαμάζῃ;
[1] Νηςεία, πίςις, θεσφατ', εἰρήνη, λιταί.
Νῶν ὀρθοῖς πρότερης μένῃ ἐν δόμοις ἀμαρτία ἔχνος;
[2] Οὔτε φιλαυτεῖν ἐᾷ ἀμαρτία ἐσμικρά.
Τἄνεκα τί πλέον δῶρα παλιγγενέεσιν ἢ ἄλλοις;
[3] Ἀρχῆς ὅτ' ἐκπέπλωκε νῆι ἁμαρτία.
Ἢ χ' σφαλλομένοισι Πατὴρ Θεὸς ἔστετ' ἀρωγός;
[4] Πατὴρ ἀφήσῃ σφάλματα χειρὸς χάριν.
Σῶμα παλίζωον φέρε πῶς ἀνίπτεται ὕδωρ;
[5] Ἀνησόμεθα μὴν κολυμβητὸς δίκην.

Teſtimonia Sacra.

1 Joh. 5. 4, & 18. Jac. 1. 18. 1 Pet. 1. 23. Rom. 5. 1. Math. 17. 21. Math. 26. 41. 1 Cor 7. 5.

[2] 1 Joh. 1. 8. Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ἁμαρτίαν οὐκ ἔχομεν, ἑαυτὸς πλανῶμεν, καὶ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν.

[3] Rom. 6. 12, 14. Μὴ οὖν βασιλεύτω ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ θνητῷ ὑμῶν σώματι εἰς τὸ ὑπακούειν αὐτῇ ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις αὐτῆς. [14] Ἁμαρτία γὰρ ὑμῶν οὐ κυριεύσει, &c. Rom 7. 19. 1 Joh. 3. 9.

[4] Iſa. 43. 25. 1 Joh. 1. 7. Καὶ τὸ αἷμα Ἰησοῦ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας. Rom. 3. 23.

[5] Rom. 6. 3, 4, 5, &c.

Sectio triceſima quarta.

331 Ὅπλον, ου, τὸ, & ὅπλα, τὰ Arma, inſtrumenta quæ-vis; etiam ab Hippocrat. ὅπλα dicuntur funes, ex ſcuppa, lino, vel cannabe: Hinc ὁπλίζω Armo, ὑπερόπλος Qui in armis ſe omnia poſſe putat; ideoq; ſuperbus; etiam cujus virtus & robur omnia arma ſuperat: hinc etiam πάνοπλος Ex omni parte armatus.

332 Νηστεία, ας, ἡ Jejunium; fit à verbo νηστεύω Jejunus maneo, cibum non capio, quod ex νῆστις, εως, ὁ ϗ ἡ Jejunus, qui cibum non cepit; hoc autem derivatur ex νη privativa particula, & verbo σῖτος Cibus, vel ἔδω aut ἐδέω.

Εἰρήνη, ης, ἡ Pax: hinc εἰρηνικὸς Pacificus, pacatus, pacis ſtudioſus, ad pacem pertinens; fit παρὰ τὸ εἴρειν Dicere, quod tempore pacis ubi arma ſilent, jus verbis dicatur.

333 Ἴχνος, εος, τὸ Veſtigium, i. e. Ima pars pedis, ſeu cutis pedi ſubjecta. Frequentiùs autem accipitur pro ſigno quod pes incedentis ſolo imprimit; ſumitur etiam pro ipſo pede vel pro inceſſu: fit παρὰ τὸ ἴσχειν ϗ σωέχειν ὅλον τὸ πόδα quòd totum pedem complectatur.

334 Φιλαυτεῖν Se amare, Infin. ἀπὸ φιλαυτέω Se amare vel diligere, ex φίλαυτος Sui diligens, ſibi charus, qui ſe diligit, qui nimis ſibi placet, ex φίλος Amicus, & αὐτὸς Ipſe.

335 Πλέον Plus. Poeticè pro πλεῖον, neut. τοῦ πλείων, comp. τοῦ πολὺς, πλείων, πλεῖστος, Sup.

336 Ἐκπέπτωκε Excidit. 3. ſing. perf. Indic. act. τοῦ ἐκπίπτω Excido, ex ἐκ & πίπτω Cado.

337 Ἀρωγὸς, οῦ, ὁ, ἡ Auxiliator, auxiliatrix, defenſor, ἀντὶ τοῦ ἀρηγὸς, cum ω loco η, inquit Budæus, pag. 784. Fit ab ἀρήγω, ξω Auxilior, opem fero, propriè in bello; nam ab Ἄρης i. e. Mars, etiam prælium deducitur.

339 Παλίζωος, ου, ὁ Redivivus, pro παλίνζωος· fit ex πάλιν Rurſum, & ζωὸς Vivus, quod à ζάω Vivo.

Αἰνίττεται Significat. 3. ſing. præſ. Indic. ἀπὸ αἰνίσσομαι, vel atticè αἰνίττομαι Obſcurè ſignifico, obſcurè vel occultè innuo, involucro quodam verborum ſignifico, ænigmaticè ſignifico, alludo ad aliquid: fit ab αἶνος Apologus, dictum fabuloſum aut proverbiale; etiam ſimplicitèr pro quolibet dicto; etiam Laus.

340

340 Κολυμβητὴς, οῦ, ὁ, Urinator, natator, κολυμβητὴρ, Idem, & δύτης, inquit Budæus, pag. 160. Fit ex κολυμβάω Nato, urinor; etiam aquas ſubeo, quaſi κολυμφάω, à κόλυθος Mutilus, & φάω Appareo: Nantes enim mutili apparent.

Δίκλω More, inſtar, Accuſ. ſing. adverbialiter poſit. (ſubaudito χρῆ) τὸ δίκη Jus, juſtitia, fas: hinc adverb. poſit. δίκῃ, ἐν δίκῃ, σὺν δίκῃ Meritò, jure; quibus omnibus opponitur παρὰ δίκην Contra jus & æquum.

Quæ loca dic *animas* ſunt exceptura piorum?
Chriſto manebunt *ultimum* junctæ diem.
Ille dies quis erit? quos illuceſcet in uſus?
Cineres citabit civis æthereï *tuba*.
345 At cur infernis ex ſedibus *oſſa* reſurgent?
Ut æqua factis præmia, aut *pœnas* ferant.
Quâ ſtatuit CHRISTUS *pœnâ* damnare rebelles?
Flammâ *perenni* & morte quæ *neſcit* mori.
At quæ dona *plis* bonitas divina paravit?
350 Non *deſitura* gaudia animi & corporis.

Εὐσεβέων ψυχαὶ τίνα χωρία δέξεται ἁγναί;
[1] Χριστόζυγες μενέουσιν ἦμαρ ἔσχατον.
Οἷον ἄρ' ἦμαρ ἐκεῖνο πέλει; Τίνος εἵνεκα λάμψῃ;
[2] Ἀρχαγγέλου σάλπιγξ νεκροὺς καλέσασθαι.
345 Τίπτε δ' ἐξ ἀΐδεω πάλιν ἀχέα γίγνεται ὀστᾶ;
[3] Οἵσιν τὰ ποινὴν ἢ γέρας ἀξίαν
Τίς δὲ δίκη τῇ Χριστὸς Ἄναξ ἐπότισεν ἀλάστᾳ;
[4] Φλὸξ μὴ καύσα, καὶ θάνατος ὢν ἀθάνατος.
Ποῖα δ' δῶρα Θεὸς χαρίεις εὐσεβέεσσι φυλάσσῃ;
350 [5] Ἄλυκτα ψυχῆς σώματός τε χάρματα.

Teſtimonia Sacra.

[1] Math. 19. 28. 1 Theſ. 4. 15, 16, 17. Math. 23. 34. Joh. 14. 3.

[2] 1 Theſ. 4. 16. Ἐν φωνῇ Ἀρχαγγέλου, καὶ ἐν σάλπιγγι Θεοῦ Math. 24. 31. 1 Cor. 15. 52.

[3] Eccleſ.

[3] Eccl. 12. 14. Ὅτι σύμπαν τὸ ποίημα ὁ Θεὸς ἄξει ἐν κρίσει ἐν παντὶ παρωρισμένῳ, ἐὰν ἀγαθὸν, καὶ ἐὰν πονηρόν. 1 Cor. 4. 5. 2 Cor. 5. 10. Apoc. 20. 12.

[4] Math. 25. 41. Πορεύεσθε ἀπ' ἐμοῦ οἱ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον. Marc. 9. 43, 44. Ἀπελθεῖν εἰς τὴν Γέενναν εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον [44] Ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ, καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται, &c.

[5] Psal. 16. 9, 10, 11.—Ἐγνώρισάς μοι ὁδοὺς ζωῆς πληρώσεις με εὐφροσύνης μετὰ τοῦ προσώπου σου, τερπνότητες ἐν τῇ δεξιᾷ σου εἰς τέλος. 1 Cor. 2. 9. Math. 25. 34. Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρός μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν Βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου.

Sectio triceſima quinta.

342 Χρίστζυξ, υγος, Ad verbum, Chriſto ſubjugis, ὁ ὑποζύγιος τῷ Χριστῷ Chriſto ſubditus: fit ex Χριστὸς Chriſtus, & ζύγος Jugum; etiam ſignificat Chriſto junctus.

Ἔσχατος, η, ον, Ultimus, poſtremus; Interdum eſt qui ultimum gradum tenet, infimus; nonnunquam contra exponitur Summus: Deducitur ab ἔχω; unde fit σχῶ Contineo, cohibeo, quia id in quo conſiſtimus veluti nos cohibet, quum non ſinit ultra progredi.

344 Ἀρχάγγελος Archangelus, qui Angelicam functionem primus exequitur: fit ab ἀρχὴ Principatus & ἄγγελος Angelus, nuncius, pro nuntio Dei, καθ' ἐξοχὴν, quod ab ἀγγέλλω Nuntio, nuntium affero; à λέγω autem fit ἀνάλεγω, & καθ' ὑποβιβασμὸν ἀγγέλλω, mutato ρ in γ, inquit Etym. Euſtathio verò ἄγγελος videtur ab ἄγω deduci.

Σάλπιγξ, γγος, ἡ, Tuba, buccina: Sumitur etiam pro tubæ ſonitu; eſt etiam Heſychio nomen cujuſdam avis; Item, piſcis marini: hinc σαλπίζω Tuba cano, buccino; σαλπιγκτὴς Buccinator, tubicen, παρὰ τὸ σέλας & ὄψ, quaſi fulgor vocis.

345 Ἅιδης Gen. ſing. Ionicè, τοῦ ᾅιδος, apud Poetas, & ᾅδης, in ſoluta oratione, Orcus, Tartarus, Inferi, mors. Nonnunquam eſt ipſe Deus Inferorum, Pluto: fit ex α priv. & ἰδεῖν, aor. 2. verbi εἶδω Video; eſt enim ᾅιδης Locus tenebricoſus, & (ut dixit Virgil.) ſine luce domus,

Γ. alius

Παλινάγε⸗τ⸗ Revocabilis, rurſus congregatus, qui revocatur, aut qui revocari aut retractari poteſt, ex πάλιν Rurſum, & ἀγείρω, ρῶ, ἤγερκα, & atticè ἀγήγερκα Congrego, colligo, à quo per Syncopen dicitur παλινάγετ⸗, pro παλιναγείρετ⸗.

Νίσομαι, Νίζομαι, ſive νείσομαι, Idem quod νεόμαι No, nato, eo, venio, redeo; Item neo, filum è colu duco, ſeu torqueo, glomero, acervo, cumulo: Hoc autem à νέω, quod idem etiam ſignificat. Manifeſtè fluit à יסד Proficiſcor, in Pihel.

Ὀστᾶ Oſſa. Nom. plur. contractè pro ὀστέα, ab ὀστέον, ἔν, Os, (ὀστᾶ verò, plur. ab ὀστὸν ῦ, τὸ, Teſta) fit παρὰ τὸ ἱστὰν· Oſſa enim ſunt τὸ αἴτιον τ῀ ςάσεως Firmitatis cauſa. Eſt עצם Os.

346 Οἴσοντα Latura, ſubaudi ὀστᾶ, neut. plur. part. fut. 1. Act. τῦ φέρω Fero, Fut. οἴσω.

Ποινὴ, ῆς, ἡ, Pœna, ultio injuriæ ſeu peccati: Quidam definierunt ποινή ὅτιν ἁμαρ⸗ήματ⸗ ἐκδίκησις Pœna eſt peccati ultio: hinc ποινὰς δῦναι τίσαι, ſeu ἀποτίσαι Dare pœnas, pendere, ſolvere, luere, & ἀπαιτεῖν ποινὰς Exigere, repetere, repoſcere pœnas, & ἀφίεσθ ποινῆς Liberatum eſſe à pœna. ποιναὶ etiam dicuntur Furiæ: Fit à πόν⸗ Labor, quaſi πονὴ, quoniam omnis pœna cum labore & moleſtia conjuncta eſt.

Γέρας καὶ' ἀξίαν Par præmium, præmium ſecundum dignitatem. Γέρας enim Præmium, munus honorarium, honor: fit (ſecundum Plut.) à γέρων Senex, quoniam ſenes maximè ſunt venerandi; ſunt tamen qui contra γέρων à γέρας deducunt.

347 Ἀλείτης Peccator, ſceleratus; Idem quod ἀλιτὴς. quod Heſychius ex ἀλιτήει⸗ per Synæreſin eſſe deductum putat, ſicut Etymol. per Syncopen: fit ab ἀλιτέω Pecco, delinquo, ſcelus admitto, violo, offendo. Quod Etymol. dicit à λιτὴ fieri, & eſſe λιτῆς καὶ ἱκεσίας, πρᾶγμα Precatione & ſupplicatione privor: hinc ἁλίτημα Peccatum.

348 Καμῶσα, fœm. gen. partic. aor. 2. τῦ κάμνω Laſſeſco, fatigor, μῶ. aor. 2. ἔκαμον, part. καμὼν, ſup.

350 Ἄλληκ⸗τ⸗, Æol. pro ἄληκ⸗τ⸗ Indefinens, non definens, ex α priv. & λήγω Deſino: hinc λῆξις Ceſſatio.

Χάρμα, ατ⸗, τὸ, Gaudium, & Lætitia, vel id quod gaudium lætitiam affert: fit à χαίρομαι vel χαίρω Lætor, lætus ſum, lætitiam capio, gaudeo, delector, Imper. χαῖρε aliquando eſt ſa-

lutantis, ſeu ſalvere jubentis, ut χαῖρε πατὴρ Salve Pater: hinc χαρὰ Gaudium.

Exurgéntne iterum dilapſa *cadavera* tabo?
Ita excitantur *farra* corrupto ſatu.
Quale *prius* fuerat corpus num *tale* redibit?
Non: ſed *perenne*, *fulgidum*, *æthereum*, *veges*.
Ullane erit *thalami*, potúſve, cibíq; cupido?
Fruemur, horum neſcii, ævo *cælitum*.
Luſtrabítne oculos aut *Sol* aut Cornua Lunæ?
Unum *jubar* divina *Majeſtas* erit.
Qualis erit nobis ibi, quæ promiſſa voluptas?
Qualem nec *auris*, nec *oculus*, nec *mens* capit.
Illuc ut venias ex norma vive *lavacri*;
Adjutor adſit ille qui juſſit Deus.

Ἦρα καταφθίμενοι νέκυες πάλιν ἀνσήσονται;
[1] Ἐγείρεθ' οἷον φθαρτικῇ κόκκῳ σπορᾷ.
Οἷον ἔλῳ πρότερον δέμας, ἢ κ) τοῖον ἄνεισιν;
[2] Οὐκ· [2] ἀλλ' ἀθάνατον, λαμπρὸν, αἰθέριον, νέον.
Ἦ τις ἔρῳ γάμε, ἢ πόσι@ κ) βρώσι@ ἔσαι;
[3] Τέτων ἄπειροι ζήσομεν ζωὴν θεῶν.
Ἠέλι@ περῇσι φάε@ ἢ κεραέασα σελήνη;
[4] Μὴ μί' ἀκτὶς παμφαὲς Θεᾶ σέλας.
[5] Ἐνθα ἢ τέρπωλήν τινα θεῖον ναιέμεν δῶμα;
[5] Οἷσιν λάβοι μήτ' ὄμμα, μήτ' ὦς, μήτε νῶς.
Βαττισμῷ ζωῆς ξύμφων@ ἵν' αὐτός' ἵκαμο;
[6] Ἔλθοι πόνοις ἀρωγὸς ὁωτείλας Θεός.

Teſtimonia Sacra.

[1] Job 19. 25, 26. 1 Cor. 15. 35, 36, 37, 38, & deinceps. Iſa. 26. 19. Ἀναστήσονται οἱ νεκροὶ, κ) ἐγερθήσονται οἱ ἐν τοῖς μνημείοις, κ) εὐφρανθήσονται οἱ ἐν τῇ γῇ.

[2] Dan. 12. 3 Καὶ οἱ συνίεντες λάμψουσιν ὡς ἡ λαμπρότης τ στερεώματ , κ) ἀπὸ τ δικαίων τ πολλῶν ὡς οἱ ἀστέρες εἰς τὸν αἰῶνας κ) ἔτι 1 Cor. 15. 42, &c.

Luc.

[3] Luc. 20. 35.36. Οὔτε γὰρ ἀποθανεῖν ἔτι δύνανται, ἰσάγγελοι γάρ εἰσι, καὶ υἱοί εἰσι τοῦ Θεοῦ, τῆς ἀναστάσεως υἱοὶ ὄντες.

[4] Apoc. 22. 5. Καὶ νὺξ οὐκ ἔσται ἐκεῖ, καὶ χρείαν οὐκ ἔχουσι λύχνου, καὶ φωτὸς ἡλίου, ὅτι Κύριος ὁ Θεὸς φωτίζει αὐτούς.

[5] 1 Cor. 2. 9. Vide pag. 15. num. 12.

[6] Tit. 2. 11, 12. 13. Ἐπεφάνη γὰρ ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἡ σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις, [12] παιδεύουσα ἡμᾶς ἵνα ἀρνησάμενοι τὴν ἀσέβειαν, καὶ τὰς κοσμικὰς ἐπιθυμίας, σωφρόνως, καὶ δικαίως, καὶ εὐσεβῶς ζήσωμεν ἐν τῷ νῦν αἰῶνι. [13] προσδεχόμενοι τὴν μακαρίαν ἐλπίδα, καὶ ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ μεγάλου Θεοῦ, καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Tit. 3. 4. 5. 6. 7. Phil. 1. 6. Πεποιθὼς αὐτὸ τοῦτο ὅτι ὁ ἐναρξάμενος ἐν ὑμῖν ἔργον ἀγαθὸν ἐπιτελέσει ἄχρις ἡμέρας Ἰησοῦ Χριστοῦ. [2, 12, 13] Μετὰ φόβου καὶ τρόμου τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν κατεργάζεσθε, ὁ Θεὸς γάρ ἐστιν ὁ ἐνεργῶν ἐν ὑμῖν, [4. 13] Πάντα ἰσχύω ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντί με Χριστῷ.

Sectio tricesima sexta.

351 Κατεφθίμενοι Corrupti, masc. plur. partic. præt. passiv. τοῦ καταφθίω, ἴσω Corrumpo, labefacto, perdo, interimo, ex κατ & φθίω Corrumpo, quod ex φθέω, Idem: hinc φθόη Tabes.

352 Ἐγείρεται, pro ἐγείρεται Excitatur. 3. sing. præs. Ind. passiv. τοῦ ἐγείρω Excito, expergefacio, è somno excito; Item extruo; ἐγείρομαι Excitor, Expergefio. Metaphoricè etiam usurpatur ἐγείρω, ut τὸν πόλεμον ἐγείρω Bellum excito, ἐγείρειν μένος Excito animum, ἐγείρειν ὀργήν Excitare Iram, accendere Iram: Interdum exponitur Instigo.

Φθαρτικὸς, ὴ, (q. d. Corruptorius, corruptivus) corrumpendi vim habens, exitialis, lethalis, ut φθαρτικὸν κακὸν Malum exitiale; Item φθαρτικὴ φύσις exponitur Natura tabifica: fit à φθαρτὸς Corruptibilis, corruptioni obnoxius, mortalis, quod à φθείρω Corrumpo, vitio; idem quod φθίω, à quo etiam derivatur.

Κόκκος, ὁ, Granum; Ita etiam Medici vocant pilulas, quòd granorum magnitudine ferè sint & rotundæ, granorum instar. Est etiam Hesych. peculiaritèr Granum Ilicis arboris rubens, quo punicea inficiuntur: Item ipse color puniceus: hinc

κόκκινος Coccineus, coccinus, cocco tinctus, coccino colore imbutus.

355 Ἔρως, ωτος, ὁ, Cupido, desiderium, Æolicè pro ἔρως, ωτος Cupido, amor quo prosequimur aliquem: fit ab ἐράω Amo, amore prosequor, cupio, appeto; quod quidam deducunt ἀπὸ τῆς ὁράν, quia ex aspectu nascitur amor. Plat. vero deducit ἀπὸ τῆς εἰσρεῖν, id est, ab influendo, quòd amor extrinsecus per oculos influat. Sine dubio derivatur à רָעָה Amicum se præbere, socium se dare, consociare, ut Ἑταιρεῖς ab הִתְרָעֶה Amicitiam colere.

Ἔσται Erit. 3. sing. fut. Indic. per Syncopen, pro ἔσεται τῆς εἰμὶ Sum.

356 Ζήσομεν Vivemus, 1. Plur. fut. prim. ind. med. τοῦ ζάω Vivo, sup.

357 Περσίεν, Contractè ex περσίεεν, atticè pro ἐπερσίην. 3. sing. Imperf. act. verbi περσίεω, seu περσίημι Promitto, largior: fit ex ἵημι, vel ἔω Mitto.

Κεκρεϊάσα Cornuta, fœm. sing. τοῦ κεκρεϊώς Cornutus: fit à κέρας Cornu; item Tibiæ & Pocula ex cornu facta: hinc κερατίζω Cornu ferio, cornupeto, arieto.

Σελήνη, ης, ἡ, Luna, dicta παρὰ τὸ σέλας (ut & Lat. Luna à luceo) fulgor, lumen; Interdum Poetis significat Ignem: fit a σείω Quatio, & ἑλὴ Splendor, ignis, est enim σέλας, σφοιβὴ ἑλὴ secundum Eustath: hinc σελάω Splendeo, σελαγέω Fulgeo, luceo.

358 Παμφαὴς, ὁ ἡ, ἤ. In omnem partem suam lucem mittens, omnia luce sua illustrans, ut hic παμφαὴς σέλας· fit ex πᾶν, & φαος Lux, lumen, sup.

359 Ἔνθα Hic, ibi, illic, interdum & Ubi; interdum in eadem sententia repetitur, ut ἔνθα καὶ ἔνθα, atq; tum pro undiq; accipitur à nonnullis; interdum pro hoc vel illo modo. Aliquando pro hinc aut illinc: Interdum huc vel illuc significat: hinc ἐνθάδε Hic huc.

Τερπωλὴν, Idem quod τέρψις Delectatio, oblectatio, oblectamentum, voluptas: fit à τέρπω, ψω Delector, oblecto, exhilaro, mulceo, demulceo, quod per μετάθεσιν à βέπω Verto, ut fit βέπω τὴν ψυχὴν εἰς ἡδονὴν Mentem ad voluptatem verto.

Ὑπέσχετο Promisit, 2. sing. aor. 2. med. verbi ὑπισχνέομαι, ῆμαι Promitto, fut. ὑποσχήσομαι, perf. ὑπέσχημαι, aor. 2. med. ὑπεσχόμην, ου, ετο, ab ὑπίσχομαι Polliceor, hoc ab ὑπέσχω Sup-

Suppono, quaſi dicas, habeo ſub, vel teneo ſub, ab ὑπὸ Sub, & ἔχω Habeo.

360 Οὖς, ὠτὸς, τὸ, Auris (idem quod οὖας, ex quo Euſt. συσκιάζεσθαι ſcribit) Metaphoricè Regum ſeu Principum ὦτα dicebantur Delatores ſeu Corycæi qui auſcultabant quid quiſq; loqueretur, & ad Reges aut Principes deferebant: hinc ὠτώεις Auritus, aures habens, vel anſas.

361 Αὐτόσ' pro αὐτόσε Illuc, huc, item eodem: fit ab αὐτὸς Ipſe.

362 Ἴκοιο Venias, 2. ſing. præſ. opt. paſſ. τῷ ἵκομαι (idem quo ἵκω Venio, ξω) quod in præſenti inuſitatum eſt. Idem etiam ſignificat ἱκνέομαι Venio, pervenio, quod frequentiùs uſurpatur.

Οὐντείλας Qui juſſit. Synalœpha pro ὁ ἐντείλας. part. aor. 1. act. τῷ ἐντέλλω Faciendum injungo, mandatum impono quod quis exequatur: hinc ἔνταλμα, & ἐντολὴ Præceptum, mandatum, juſſum, ab ἐν & τέλλω Mando, Jubeo, derivatur.

ΤΕΛΟΣ. *FINIS.*

Index Locupletissimus, Verborum singularium in hac Praxi contentorum.

A

	Vers.
Ἄατος	139
Ἀαπτ☉	112
Ἀβραμ☉	58
Ἀγάλλω, ἄγαλμα	99
Ἀγαλματίον, ἀγαλματόω	Ib.
Ἀγανὸς	132
Ἀγάπη, ἀγαπάζω	83
Ἀγγελ☉, ἀγγέλλω	344
Ἄγε, ἄγετε	31
Ἀγείρω	345
Ἅγιος, ἁγιότης	10
Ἀγλαΐα, ἀγλαὸς	111
Ἁγνὸς, ἁγνῶς, ἁγνεύω	4
Ἀδεκτος	262
Ἀδιαξάτως	20
Ἀγορὰ, ἀγορητὴς	105
Ἀδικία	82
Ἄδης	345
Ἀδμὴς, ἄδμη☉	150
Ἀδωάλος	47
Ἄδω	108
Ἆεθλος	269
Ἀεὶ	16
Ἀείδω	108
Ἀεικὴς	137
Ἀθάνατος	49 55
Ἀθεσμος, ἀθεσμία	7
Ἀθρέω	23
Ἄθλιος	130
Ἀΐδης	345
Ἀΐδιος, ἀϊδίως, ἀϊδιότης, ἀϊὲν	16
Αἰδὼς	126
Αἰθὴρ, αἰθέω☉, αἰθηρίως	118
Αἷμα, αἱματόεις	281
Αἰνέω	131
Αἰνίπομαι	339
Αἶν☉	131
Αἰνὸς, αἰνὰ, αἰνῶς	191
Αἰρέω	277
Αἴσιμ☉	39
Αἴτι☉, αἰτία	42
Αἰτιάω, αἰτίζω	89
Αἴτησις, αἴτημα	Ib.
Αἰχμὸς	176
Αἴσσω	191
Αἴσσω	268
Αἰὼν	233
Ἀκὴ	125
Ἀκηλιδωτὸς	312
Ἀκμὴ	125
Ἀκέω	2
Ἀκερος	175
Ἀκτὶν, ἀκτὶς, ἀκτινωτὸς	263
Ἀκυρόω, ἄκυρος	280
Ἀκλυ'τος	9
Ἀκειβὴς, ἀκρίβεια, ἀκειβῶς	202
Ἀλγέω	296
Ἄλγος	Ib.
Ἀλείτης	347
Ἀλδ'αιμος, ἀλδάω	135
Ἀλήθεια, ἀληθὴς, ἀληθῶς	126
Ἅλις	147
Ἀλκὴ	53

Ἀλκάθω

	Vers.
Ἀλλάττω	113
Ἀλληκτος	350
Ἄλογος	14
Ἄλοχος	124
Ἀλώβητος	227
Ἅμα	42
Ἁμπλάνω, ἁμπτὰς, ἁμπτημα	160
Ἀμείβω, ἀμείβομαι	Inscript.
Ἀμελείᾳ, ἀμελὴς	29
Ἀμεμπτος, ἀμέμπτως	286
Ἀμελάβολος	16
Ἄμεργος	160
Ἀμίαντος	154
Ἄμμι	93
Ἄμμιγα	61
Ἀμμίγδην	Ib.
Ἀμοιβαῖος	Inscrip.
Ἄμοιρος	25
Ἀμπλακίη	41
Ἀμυὼ	139
Ἀμφότερος, ἀμφοτέρως	33
Ἀμφαραπάζω	83
Ἀμφιδέξιος	193
Ἀμφίεμαι	170
Ἀμφοῖν	88
Ἄμφω	Ib.
Ἀμφωτέροσε	301
Ἀναγινώσκω	Inscript.
Ἀναγνὺς	Ib.
Ἀναγνώστης	Ib.
Ἀναλέγω	14
Ἄναξ	68
Ἄναστα, ἀνάστω	Ib.
Ἀνατλάω, ἀνάτλημι	45
Ἀνδρεία, ἀνδρεῖος	37
Ἀνδρόμεος	55
Ἀνεθελητὸς	24
Ἀνεκτέος, ἀνέχω	140
Ἀνὴρ	37
Ἄνθρωπος	23
Ἀνίσως	12
Ἀνογητὸς	71
Ἀνοίγω	161
Ἀνόλβιος	163
Ἀνορεξία	88
Ἀνόσπος	154
Ἄνσα, ἀνάσσω	69
Ἀνταλλάττω	113
Ἀντιφιλεῖν	141
Ἀνυπόκειτος	135
Ἄργω	262
Ἀξία, ἄξιος	78
Ἀξιόκλαυστος	Ib.
Ἀξυστχύτως	62
Ἀόεις	15
Ἄοπτ	63
Ἀπάνθε, ἀπάνθεν	229
Ἀπασὶ, ἀπασία	287
Ἀπαλαίω	183
Ἀπάτερθε, ἀπάτερθεν	329
Ἀπεθίζω	11
Ἄπεργος	20
Ἄπλοος, ἁπλῆς, ἅπλοος	16
Ἄποινον	225
Ἀποκρίνομαι, ὑπόκεισε	Inscr.
Ἄποπτος	64
Ἀποζέπω	94
Ἀποζοπὴ	Ib.
Ἄπτω	112
Ἀποῤῥήγνυμι	253
Ἀπορῥῶξ	Ib.
Ἄρα, ἄρα, ἀρὰ	5
Ἀρέομαι	270
Ἀργέω, ἄργος	258
Ἄργυρος	184
Ἀρέσκω	127
Ἀεισάω, ἀεισᾶον, ἀεισάω	270
Ἄρνυμαι	315
Ἁρπαγὴ, ἁρπάζω, ἁρπαγμὸς	159

	Vers.
Ἀρτιεπὴς	201
Ἄρτος	288
Ἀρχάγγελος	344
Ἀρχὴ	26
Ἀρωγὸς	337
Ἀσθενὴς	293
Ἀσπὶς	120
Ἄσπονδος	330
Ἀσῆς	34
Ἀσεφὴ, Ἀσεφάτω	21
Ἄτερ, ἄτερθεν	54
Ἄτη, ἄληρὸς	139
Ἀβεκέως, ἀβεκῶς, ἀβηκὴς	283
Ἀβύσσος	130
Ἀλύζω, ἀτύζομαι	269
Αὐγὴ, αὐγήεις	253
Αὐδὴ, αὐδάω	197
Αὖθις, αὖθι	69
Αὐξέω, αὔξησις, αὐξάνω	24
Αὖτος	2
Αὐτάρκης	30
Αὐτόσε	361
Αὐτομάτως, αὐτόματος	43
Αὐτοδίδακτος, αὐτοδιδάκτως	261
Αὐτοκίνητος, αὐτοκινησία	314
Ἀφειδὴς, ἀφειδέως	164
Ἄφεσις	94
Ἄφθαρτος	61
Ἄφθογγος	179
Ἀφενὸς, ἄφενος, ἀφνεὸς	161
Ἄχραντος, ἀχραὰς	203
Ἄχει, ἀχεῖς	107
Ἄψυχος	219

B

	Vers.
Βάζω	173
Βαθμὸς	185
Βαίνω	Ib.
Βάλλω	16
Βάξις	173
Βασιλίζω	Inscrip.
Βάσισμα	11
Βαρὺς, βαρύτερος, βαρύτατος	221
Βαρύσαν	Ib.
Βασιλὶς, βασιλεία, βασιλεύω	13
Βίβλα	281
Βέβηλος, βεβηλόω	296
Βηλὸς	Ib.
Βέλος	222
Βέλτερος, βελτίων, βέλτιστος	149
Βίος	Inscrip.
Βιαρχὴς	114
Βλάβη, βλάβος, βλάμμα, βλάπτω	112
Βοάζω, βοὴ	173
Βάλομαι, βάλημα	148
Βυλεύω, βυλὴ	52
Βραχὺς, βραχέως	15
Βρέφος	307
Βρέχω	324
Βροτὸς	35
Βροχὴ	324
Βρύχιος	Ib.

Γ

Vers.

Γαῖα, γαῖη 32
Γαμήλιος, γάμος 98
Γάνυμαι 132
Γέγαα, γέγονα 35
Γενεὰ, γενεὴ ibid.
Γενέθλια, γενέθλιος, γενέθλη 31
Γένεσις γενέσης, γενετὴς Ib.
Γενέθλιος 59
Γένος 65
Γέρας 346
Γῆ, γῆϊνος, γεώδης 32
Γίγνομαι 31
Γιγνώσκω 81
Γνήσιος 49
Γνώμη 81
Γυμνὸς, γυμνόω, γυμνάσιον 196
Γυῖον 55
Γωὴ, γωαικεῖος, γωαικεῖον 127

Δ

Δαβδόθεν 58
Δαιδάλλω, δαίδαλος, δαίδαλμα 38
Δαίμων, δαίω 38
Δαμάω, δαμνάω 150
Δεῖ 87
Δεῖγμα, δεῖξις, δείκτης, δεικτικῶς, δείκνυμι 17
Δειλὸς, δειλία 41
Δεινὸς 132
Δεῖπνον 104

Vers.

Δέμας 4
Δένδρος, δένδρεον, δενδρήεις 34
Δεξιὰ, δεξιῶς 193
Δέρκομαι 325
Δεσπότης, δεσποτικὸς, δεσπόζω 131
Δεσμὸς, δέσμιος 196
Δέω Ibid.
Δῆλος 226
Διάγω Inscr.
Διαῤῥήδην 73
Διασαφέω, διάσημα, διασαφὲς 20
Δίδαγμα, διδάσκω, διδαχὴ 72
Διδάσκαλος, διδασκαλία Ib.
Δίδαχον Ib.
Δίζω, δίζομαι, δίζήμων 273
Διημερεύω 218
Δίκαιος, δικαιόω, δίκη 82
Δίκην 340
Διστοὶ, δῖποι, δῖξοι, δῖς 59
Δῖος 235
Διωθέω 164
Δόγμα 259
Δοκέω, δόξα 90
Δῶλος, δουλεία 133
Δρέω 72
Δυνάμαι, δυνάμις, δυνατὸς 47
Δύσνομος, δυσνομία 46
Δυσχεραίνω, δυσχερὴς 98
Δύω, δυάκις 59
Δώδεκα 251
Δῶμα 237
Δῶρον, δωρεὰν 79

E

	Vers.
Ἐ	67
Ἐβεσίθ	66
Ἐάω	175
Ἔγγυθ	169
Ἐγείρεθ', ἐγείρω	351
Ἐγὼ, ἔγωγε, ἐγὼν	1
Ἔγκλημα	8
Ἔδην	9
Ἐθέλω, ἐθελημὸς, ἐθελημῶς	24
Ἔθεν	54
Ἐθίζω, ἔθ	11
Εἴασεν	175
Εἶδθ, εἴδω, εἴδωλον	100
Εἴδω	7
Εἰκάζω	21
Εἰκὼν, εἴκω, ἐικὼς, ἐεικότης	Ibid.
Εἶμαι	55
Εἰμὶ, εἶμι	5
Εἶν	19
Εἵνεκα	37
Εἶπον	3
Εἶπ	31
Εἴργω, εἶργω, εἰρκτὴ	302
Εἰρήνη, εἰρηνικὸς	332
Εἷς	12
Εἶτα, εἶτεν	86
Εἴωθε	11
Ἑκαὶ, ἑκάτερος	52
Ἐκβλητέθ	298
Ἐκγεγάασι	35
Ἐκκλησία, ἐκκλησάζω	8
Ἐκλέγω	14
Ἔκλυεν	9
Ἐκλύθω	4
Ἐκπίπτω	336
Ἐκπλάττω	40
Ἐκφεύζω	77
Ἔκχυτθ	286
Ἔλατθον	128
Ἐλέγχω, ἔλεγχθ, ἐλεγκτικὸς	13
Ἔλλαβε	286
Ἔλλαχε	197
Ἐλπὶς, ἐλπίζω	115
Ἔλυσε	68
Ἐμμελὲν	29
Ἔμμορεν	49
Ἐμπαιγμα, ἐμπαίζω	213
Ἑνα	17
Ἐνδοξθ	90
Ἕνεκα	11
Ἔνθα, ἐνθάδε	359
Ἐνθεσμθ	7
Ἐνὶ	19
Ἔνοχθ	231
Ἑνόω, ἕνωσις, ἑνότης	12
Ἐντέλλω, ἔνταλμα, ἐντολὴ	362
Ἐνώπιον	63
Ἐξαπαλάω	183
Ἐξαιρέω, ἐξείλετο	377
Ἐξεπλάδη	40
Ἐξέπερσε. ἐκπέρθω	278
Ἐξομολογέω, ἐξομολόγησις	318
Ἔξοχον, ἐξόχως, ἐξοχὴ	81
Ἔξω, ἔξω	30
Ἔοργε	5
Ἐπαείδω, ἐπαοιδὴ, ἐπωδὴ	9
Ἔπαινθ	131
Ἐπιθυμία	160
Ἐπιμάρτυρθ	53
Ἐπίορκθ, ὀπόρκως	101
Ἐπισκοπέω	194

Vers.

Ἐπιστέω 149
Ἐπιτέλλομαι 129
Ἕπλετο 215
Ἐπώμοτος, ἐπωμοσία 101
Ἐπώνυμος 9
Ἔργω, ἔρδω 355
Ἐργάτης, ἐργάζομαι, ἔργον 14
Ἔρσμαι 145
Ἐρδνάω, ἐρδνητὴς 268
Ἔρημος, ἐρημίτης 129
Ἐρώτησις, ἐρώτημα, ἐρωτάω Inscript.
Ἔσατο 55
Ἔσαι 355
Ἔστιν 139
Ἕκατος 342
Ἕτερος 86
Εὖ, εὖς Inscript.
Εὐδαιμονέω, εὐδαιμονία 38
Εὐδοκέω 200
Εὐθετέω, εὐθετίζω 46
Εὐλαβὴς, εὐλαβέομαι 174
Εὐμενὴς 114
Εὔνομος 6
Εὐξαίμεθα 91
Εὔρεν, εὑρίσκω, εὕρημα 268
Εὐσεβὴς 8
Εὐρὺς, εὐρὺ 92
Εὔτε 246
Εὐχετάομαι, εὔχομαι, εὐχὴ 87
Ἐφετμὴ 187
Ἐφήμερος 172
Ἔχθος, Ἐχθὲς 136
Ἑῶ 170
Ἑῶν 5
Ἕως 244

Z

Vers.

Ζᾶ'ω 34
Ζεῦγος, ζεύγνυμι 63
Ζηλος, ζηλόω 98
Ζήσομαι 356
Ζυγόω, ζύγος 63
Ζῶ, ζῶον, ζωὴ, ζωὸς, ζωτικὸς 34

H

Inscript.

Ἡγέομαι, ἐγεμὼν 210
Ἡδονὴ, ἡδὺς 184
Ἥλιος, ἠέλιος 22
Ἥμαρτ' 160
Ἡμέρα 172
Ἡμερδέω 218
Ἡμέρως, ἥμερος, ἡμερότης 294
Ἡμέτερος 12
Ἧρεν 317
Ἥρνυτο 315
Ἥρως, ἡρωϊκὸς 327
Ἡυδεκτ' 200

Θ

Θ

	Vers.
Θάνατος	49
Θάνε	324
Θάπτω	220
Θαῤῥέω, θάῤῥος	80
Θαρσαλέος, θαρσαλέως	96
Θεά, θεῆς	6
Θέλγω, θελκτήριον, θελκτήριος	195
Θέλω, θέλημα	24
Θέμις	153
Θεὸς	6
Θεόπτυος	18
Θεοπρόπιον	121
Θεόσδοτος	36
Θερμὸς, θερμῶς, θέρω	22
Θεράπων, θεραπεύω	67
Θεραπεία	254
Θεσμὸς	7
Θέσπεσιος, θέσπις, θεσπίζω	51
Θέσπισμα, θεσπεσίως	Ib.
Θεσπιέπεια, θέσπις	258
Θέσφατος	55
Θιγγάνω	95
Θνητὸς	8
Θυτὴρ, θύτωρ	57
Θῆκε	68
Θνήσκω, θνητὸς	49
Θρησκεία, θρησκεύω	75
Θρόνος	241
Θρύπτω	130
Θυηλὴ	227
Θυμὸς	160
Θύρα, θύραζε, θυρόω	305

I

	Vers.
Ἰδία	87
Ἴδιος, ἰδιότης, ἰδίως	27
Ἰδιώτης	293
Ἴδρυμι, Ἵδρυμα	99
Ἱερὸς, ἱερεὺς, ἱερεία, ἱερεύω	1
Ἰησοῦς	65
Ἰθύτονος	175
Ἱκετεύω, ἱκέτδμα, ἱκέτης	93
Ἵκοιο	362
Ἱμείρω, Ἵμερος	89
Ἰνδάλλομαι, ἴνδαλμα	288
Ἰὸς	136
Ἴς, ἶνις	248
Ἶσος, ἴσως, ἰσότης, ἰσόω, ἰσάκις	12
Ἶχνος	333

K

	Vers.
Καββαλέμβυαι	29
Καδδὲ	117
Καθαίρω, καθαρὸς, κάθαρμα	7
Καθήκει	195
Καινὸς, καινῶς, καινόω	280
Κακὸς, κακόω	45
Καλέω	8
Καλὸς, καλλίων, κάλλιστος	171
Καμετάβολος	16
Κάμνω	206
Καρδία, καρδιογνώστης	182
Καρπὸς, καρπίζω	84
Κάρηρος, κάρηϊστος	26
Καλάγω	208
Καταλέγω	15

Κατα-

	Vers.
Καταφθίω καταφθίμενος	351
Καῦθις	69
Κάφεσιν	94
Κεῖμαι, κείμενος	220
Κείνε	71
Κέκλετ'	65
Κεκμηκῶς	206
Κελαινὸς	136
Κελεύω, κέλομαι	85
Κέρας, κερατίζω, κερατόεις	357
Κεραννύω	132
Κεύθμῶν, κεύθω, κεκεύθως	220
Κεφαλαιόω, κεφάλαιον	73
Κεφαλὴ	Ib.
Κέχυτ'	61
Κῆδος, κηδέω, κήδομαι	221
Κηλὶς, κηλιδόω, κηλιδωτὸς	312
Κήρυξ, κηρύσσω, κήρυγμα	6
Κικλήσκω	65
Κινέω, κινητὸς	314
Κλαίω	78
Κλέος	235
Κλέπτω, κλέψω, κλέπτης	158
Κλήδην	211
Κλῆσις	8
Κλοπὴ	158
Κλύω, κλυτὸς	48
Κλύζω, κλύσμα, κλυσὴρ	4
Κοινὸς, κοινόω, κοινωνία	26
Κόιτη	151
Κόκκος, κόκκινος	355
Κολάζω, κόλασις, κόλασμα	223
Κόλαφος	214
Κολυμβάω, κολυμβητὴς	340
Κομίζω, κομιδὴ	124
Κοσμὸς	5
Κῆρη, κηδίστος, κορέω	125
Κρᾶμα, κρᾶσις	132
Κρατέω, κρατὸς	26
Κρίνω, κριτὸς	211
Κρόνος	26
Κρύβδην, κρύπτω, κρύψις	100
Κρύφιος, κρυπτὸς	181
Κτίζω, κτίσμα, κτίσις, κτίστης	32
Κύδος, κυδήεις	92
Κύπελις	146
Κυρέω	66
Κύων, κυνέω,	260

Λ

Λαγχάνω	197
Λαλέω, λάλος, λαλίστερος, α	14
Λαλία	174
Λαμβάνω, λαβὴ, λῆψις	75
Λαμπρὸς, λαμπρῶς, λαμπρότης	21
Λάμπω, λαμπὰς	Ib.
Λανθάνω	282
Λαχὼν	20
Λέγω, λόγος	14
Λείπω, λοιπὸς, λιμπάνω, λεῖψανον	154
Λείριον, λειρίοεις	170
Λελάθμην	1
Λέχος, λέγομαι, λέκτρον	124
Λίαομαι, λιτὴ	104
Λύω, λυτὴρ	1
Λῶβον	9
Λόφος	243
Λύσσα, λυσσεὼς	222
Λώβη	227

	Vers.
Λωΐων, λώϊτος	155

M

Μαθητὴς	329
Μαθὼν, μανθάνω, μαθητεύω	107
Μάκαρ, μακάριος	57
Μάλα, μᾶλλον, μάλιστα	23
Μανία, μαίνομαι	213
Μάντις, μαντεία, μαντεύομαι	111
Μαρία	58
Μάρτυρ, μάρτυρες	53
Μάτην, μάταιος, ματαιότης	102
Μάχλος, Μαχλοσυνὴ	145
Μέγας	119
Μέθω	47
Μείζων	252
Μελέδημα	172
Μέλει, μελετάω, μελέτη	29
Μέμνημαι	2
Μέμβλετο	255
Μεμπτὸς, μέμφομαι	285
Μένω	114
Μέ[illegible]μνα, μεριμνάω	329
Μέρος, μείρω	25
Μέρος	35
Μέσος	157
Μεσὸς, μεσόω	126
Μετὰ, μετ'	Inscript.
Μεταβολὴ, μεταβολὰς	16
Μεταμέλεια	29
Μετανοέω, μετάνοια	16
Μεταξεύω, μεταξεύσης	Inscr.
Μετέωρα	86
Μεσόθεν	153
Μέσον	160
Μεχανάομαι, μεχανὴ	137
Μὴ	Inscrip.
Μηδὲς, μηδεμία, μηδὲν	30
Μήχις, μῆκος, μηκυνῶ	215
Μιαίνω	154
Μίγνυμι, μιγνύω	61
Μικρὸς	191
Μίμνω	114
Μινύθω, μίνυθα, μινυθάδιος	295
Μισθὸς, μισθόω, μισθωτὸς	114
Μαάομαι	2
Μνημεῖον	212
Μόγις	162
Μοῖρα	25
Μόλις	162
Μόρσιμος	231
Μὸνος, μόνος, μόνως	30
Μυέω, μύσης, μυσταγωγία	Inscr.
Μυσήειον, μυσακὸς	3
Μύσις	6
Μυχαίτατος, μυχὸς	264
Μωσεὺς	279

N

Ναὶ	40
Ναίω	237
Νάμα, νάω	304
Νεκρὸς, νεκρόω, νέκρωσις	70
Νεκὺς	220
Νέμω	6
Νῆις	174
Νέος, νεὸς, νεαρὸς	106
Νεογνὸς	305
Νεύω, νεῦμα, νεῦσις	251

	Vers.
Νέφ⊖	244
Νήφω, νῆ‡ις, νηφάλι⊖	270
Νησεία, νησεύω, νῆσις	332
Νίασμαι	345
Νόμ⊖, νομίζω, νόμισμα	6
Νοσέω, νόσ⊖	196
Νοσέω, νόσ⊖, νόσημ⊖,	245
Νῶς, νοέω, νόημα, νοήμων	16
Νῶ	262
Νύξ	218

Ξ

Ξενίζω, ξέν⊖, ξενία	194
Ξύ‡αμ⊖	98
Ξυ‡‡νὸς, ξυ‡‡ινώσκω	138
Ξυγ‡νώμη	311
Ξύ‡κοιν⊖	26
Ξύμμορφ⊖	328
Ξύμβολον	280
Ξυνάδω	108
Ξυνὲν	26
Ξυνεέργω	302
Ξυνῆ	87
Ξυνῆθημα	285
Ξυνόμαρ‡εν	131
Ξυνωδὲς	108
Ξυστομα‡όω	292

O

Ὄγκ⊖	164
Ὁδὸς	72
Ὀδυνῶ, ὀδυνάω	215
Οἰκειόω, οἰκειότικὸς	276
Οἶκ⊖, οἰκτίζω, οἰκτὸς	190
Οἶνος, οἰνοβαρὴς, οἰνόω	288
Οἶδα	1
Οἴσοντα	346
Ὄλβιος, ὄλβος	163
Ὄλεθρ⊖, ὄλλ ι	185
Ὄλυμπι⊖	237
Ὀμῆρτέω, ὁμῆρτῆ	131
Ὄμιλ⊖, ὁμιλία	275
Ὄμμα	33
Ὄμον⊖, ὁμόω, ὁμαδὸν	23
Ὁμόζυγ⊖	63
Ὁμόω, ὄμνυμι	101
Ὁμολογέω	318
Ὀνίνημι, ὄνημι, ὀνητὸς	71
Ὀπάζω	271
Ὀτηδέω	16
Ὀπίσω	153
Ὄπλον, ὁπλίζω	331
Ὀποπὴ	63
Ὄπ⊖λομαι	33
Ὀρέγομαι, ὄρεξις	88
Ὀρθὸς, ὀρθῶς, ὀρθότης, ὀρθόω	16
Ὁρίζω, ὅρισμα	15
Ὄρκ⊖, ὅρκιον, ὁρκίζω	101
Ὀρύσσω	216
Ὅς, ὅσις	Inscript.
Ὅσπ⊖	154
Ὅσσε, ὄσσ⊖	148
Ὁσσὰ, ὀσσέον	345
Ὅτι, ὅττι, ὅτ‡ι	3
Οὐδενόθεν, οὐδὲς	32
Οὐκέτι	265
Οὔνομα, ὄνομα	9
Οὐντελας	362
Οὔπω	21
Οὗς	360
Οὔρην⊖, οὐρά⊖, Ἔρεχνίδης	32
Οὖλω	18

	Vers.
Ὀφέλλω, ὄφελμα	119
Ὄχα	81
Ὀψὶς	33
Ὀψὲ, ὄψιθ	176

Π

ΠΑγκρατὴς	48
Πάθη, πάθθ, πάσχω	316
Παῖς	49
Παῖς, παιδεύω, παίδευσις	Inſc.
Παλαιὸς	7
Παλιγγενὴς, παλιγγενεσία	327
Παλίζω	339
Παλίμβι	233
Παλινάχετ	345
Παλιντοκία	323
Παμφαὴς	358
Πανάγι	10
Πανήγυεις	103
Πάνοπλ	331
Παντέκλων	21
Πάντοθε, πάντοθεν	276
Παντοκράτωρ	26
Πὰρ παρὲ, παρὰ	Inſcr.
Παράδειγμα	17
Παραπίζω	120
Παρδεδρακὼς	300
Παρῆε, πάρειμι	62
Παρθέν, παρθένι, παρθένιχ	56
Παρόμοι	23
Πάρχεσιν	26
Παρῶν	266
Ἰάσανδρ, πάω	287
Ἰατὴρ, πατεὶς	2
Παύω, παύομαι	355
Παχὺς, παχυὼν	162
Πειθαρχία, πειθαρχέω	122
Πειθήνιον, πειθήνιος	92
Πείθω πεποίθησις	19
Πεινάλε, πεῖνα, πεινάω	190
Πέδον	218
Πέλω	3
Πέν	190
Πενὴς, πένομαι, πενία	165
Πεπληγὼς	98
Πεπλησκὼς	217
Πέρας, φράζω, φραίνω	20
Περάω	162
Περίπυς	83
Πεσὼν	322
Πέφυκεν	17
Πέφυκε	41
Πηγὴ	1
Πηγνύω, πέγνυμι	216
Πίδαξ	1
Πικρὸς, πικρῶς, πικρίης	222
Πίσις, πιστόω, πιστόω, πιστὸς	19
Πισθῆναι	Ib.
Πιστὸν	81
Πλάζω, πλακία	41
Πλάσσω, πλάσμα, πλάστης	37
Πλειόνες	296
Πλέον	335
Πλῆτ	157
Πνεῦμα, πνευματικὸς	10
Πνευμαλόδης	56
Ποδοῖν, πᾶς	216
Πόθεν	41
Ποία, πόα, ποάειον, ποάζω	34
Ποιμὴν, ποιμαίνω	121
Ποινὴ	225
Ποῖ	35
Πόλεμ	330

Πολίης

	verſ.
Πολίτης, πόλις	210
Πολλάκις, πολλάκι	2
Πολυλόγως	96
Πορίζω, πόρος	118
Πόσις, πόσιμος	289
Πραγμάτα, πράττω, πρᾶγμα	78
Πραΰς, πράος, πραΰνω	191
Πρέπω, πρέπει	121
Πρεῖν	29
Πρόεικε, προΐημι	48
Προΐει	357
Πρὸς	Inſcrip.
Προσλογίζομαι	316
Προπετῶς	214
Πρόσωπον	33
Πρῶτος, πρῶτον, πρωτεύω	31
Πρωτοπόρος	42
Προφητὴς, προφητεύω	250
Πύλη, πυλῶν	161
Πῦρ, πυρὸς	252

Ρ

Ῥάδιος, ῥᾴων, ῥᾶστος	47
Ῥαπὶς, ῥαπίζω, ῥάπισμα	214
Ῥέα, ῥεῖα, ῥέζω, ῥεκτὸς	47
Ῥέθος	217
Ῥέω, ῥεῦμα, ῥοὴ, ῥοιὴ	4
Ῥῆσις, ῥῆμα	73
Ῥίζα	257
Ῥωμὴ, ῥωμαϊκὸς	210

Σ

	Verſ.
Σ Ἄββαλον	281
Σάλπιγξ, σαλπίζω	344
Σάρξ, σάρκιν	184
Σαφὴς, σαφῶς	102
Σέβας	114
Σέβομαι, σεβάσμιος	11
Σείω, σεισμὸς	218
Σελήνη	357
Σελὶς, σελίδιον	106
Σημαῖνον, σημαίνω	66
Σημεῖον, σημειώδης, σημειόω	13
Σθένος	293
Σιγάω, σιγὴ	110
Σιωπὴ, σιωπάω	179
Σκεπάζω, σκέπασμα	168
Σκῆπτρον, σκήπτω	62
Σκιὰ, σκιερὸς	63
Σκώπτω, σκῶμμα	175
Σοφὸς, σοφῶς	46
Σόλυμοι	277
Σπείρω	42
Σπορὰ, σπορηλὸς, σπόρος	56
Σπονδὴ, σπένδω	106
Σπυδὴ, σπεύδω	134
Σταυρὸς, σταυρόω	188
Σταυροπηξ	216
Στεινὸς, στένος, στένω	162
Στέγη, στέγω	168
Στέργω, στοργὴ	114
Στίλβω, στίλβη	111
Στόμα	148
Στόνος	221
Στρατὸς, στρατιὰ	235
Στρέφω, στροφὴ	240

	Vers.
Στρωθὸς	170
Στυγέω, στύγος, στυξ	100
Συλλαβὴ	75
Συλλύω, σύλλυσις	302
Συμφων	17
Σωνύνυμος	9
Σφάλλομαι	321
Σφόδρα, σφοδρὸς	226
Σχηματίζω, σχεσχίζω	285
Σχολάζω, σχολὴ	150
Σώζω	44
Σωτηρία, σωτὴρ	Ib.
Σῶμα, σωματώδης	36

Τ

	Vers.
Τάγμα, τάπω, τάξις	279
Τάδε	76
Ταλάω	45
Ταπεινῶς, ταπεινὸς	96
Τάφος, ταφὴ, ταφὴ	220
Τάχιστα, ταχὺ	306
Τε	3
Τέκε, τίκτω, τοκετὸς	56
Τεκμήριον, τέκμαρ	204
Τεκνον, τέκος	1
Τεκίων, τάκω, τάκτὸς	21
Τελέω, τέλος	47
Τελέθω	189
Τέμνω, τομὴ	109
Τερπνὸς	359
Τέρεις, τέρτω	176
Τεθύχθω	138
Τετυχήκαμεν	313
Τηλε, τηλοῦ, τηλόθι	243
Τητώμενος, τητάω, τήτη	258
Τί, τίη	45
Τιμὴ, τίμιος,	91
Τιμητὴς, τιμάω	176
Τίπτε	17
Τίς	3
Τίτθη, τιτθὶς	31
Τιτύσκω, τανύω, τείνω	175
Τλάω, τλῆσις	45
Τλήμων	280
Τοι	2
Τοιχίον	278
Τοκῆας	117
Τόλμη, τολμάω, τολμητὴς	45
Τόπος, τοπικὸς	7
Τόσος	5
Τοῦδε	63
Τόνδοξον	90
Τοῦνεκα	11
Τραχὺς, ταυλότης	18
Τρατοῖ	200
Τρεῖς, τρίτος, τριτατὸς	11
Τρέπω, τρόπος, τροπὴ	95
Τρέμω, τρόμος	218
Τρέφω τροφὴ	94
Τρίβος, τρίβω, τρίψις	84
Τρισσὸς, τριπὸς	17
Τροχὴ	130
Τυγχάνω, τυχὼν	12
Τυλθὸς	31
Τύφος, τυφεδὼν	184

Υ

	Vers.
Ὑβρεις	139
Ὑγεία, ὑγιὴς	206

Ὕδωρ

	Vers.
Ὑδωρ, ὕδατος	4
Υἱὸς	10
Ὑλη, ὑλήεις, ὑλαῖος	33
Ὑμνος, ὑμνέω	104
Ὑπέρλατος	6
Ὑπέχελο, ὑπισχνέομαι	309
Ὑποβρύχιος	324
Ὑποκεισις, ὑποκειτὴς	134
Ὑφίλοφος	243
Ὑφιμέδων	46
Ὑψις	27
Φόνος, φονάω	135
Φρονέω, Φρὴν	24
Φρεσὶ, Φρέσι	41
Φρενόθεν	323
Φυλασσω, ἄπω, Φύλαξ	39
Φὺς, Φύω	50
Φύσις, Φῦμα, Φυσικὸς	31
Φύτλη	51
Φωνὴ, Φωνέω, Φώνησις	17

Φ

ΦΑίνω, φαντάζω, φάντασμα	18
Φάος, φῶς, φὼς	22
Φάλαγξ, φαλαγγίτης	235
Φάνη	217
Φάρμακον, Φαρμακόεις	271
Φείδομαι	164
Φέρω, φόρος	43
Φεύγω, φύγω	254
Φθαρτικὸς, φθαρὸς, φθείρω	352
Φθέω, φθοὴ, φθίσις	61
Φθόνος	136
Φθόγγος, Φθέγγομαι	179
Φιλαργυρία	184
Φιλαυτέω, φίλαυτος	334
Φίλιω, φίλος, φιλία	124
Φιλήνωρ	230
Φιλοικὸς	190
Φλὸξ, φλόγιν	136
Φλογερὸς	235
Φοβερὸς, φόβος	120

X

Χ'	10
Χαλεπὸς	269
Χαρὰ	350
Χαρακτὴρ, χάραγμα	52
Χαείζομαι, χάεισμα	252
Χαειν	82
Χάρμα	350
Χαλέω	265
Χῆρος	129
Χθὼν, χθόνιος	34
Χίτων	125
Χραίνω	203
Χρὴσμὸν, χρησμέω, χρησμὸς, χρεία, χρείω	71
Χρεὼν	116
Χρησμὸς	108
Χειρὸς	67
Χείροζυξ	342
Χθόνος, χθονίζω, χθονία	26
Χωρίον, χῶρος	244

Ψ

	Vers.
Ψεῦδος, ψεῦσμα, ψευδῶς	173
Ψευδώνυμος	9
Ψυχὴ	55

Ω

	Ver.
Ὦ θέω	164
Ὦνθρωπος	60
Ὦψ	33

ΤΕΛΟΣ.

Obſervatiunculæ in Græcæ Metaphraſeos aliqua leviora ſubtilioraq; extra Grammaticam poſita.

Verſu 3°. Οἶδα] Et initialis à Grammaticis cenſetur immutabilis. Secus eſt in hâc voce. Æquè enim mutatur in Εἶδω. quod facit Οἶδα, atq; in πείθω quod πέποιθα. Sic ab Εἴκω (ſyllabico augmento præfixo) fluit Ἔοικα.

4°. Ποιῆς] Verbale præteriti Medii à prima ſingulari, ut τέθνηκα θνήσκω. Rara ſunt horum in α deſinentium, & ab hoc tempore ortorum verbalium exempla quorum rationem Grammatici nobis tradiderunt. Ea quæ habemus ρ præmittunt τὸ α. Contigit hoc quod illi exiſtimaverint Circumflexa deſtitui Præt. Med. ipſiuſq; formativo. Aor. 2. Activo cum prole ejus, Futuro ſecundo Activo puris. Falſi poſtulamus hunc Canonem ratiunculâ unâ alterâve.

I. Prima ratio ſit hæc; A Præt. Med. puro in prima Conjugatione contractorum frequentia fluunt Verbalia quæ arguunt Præt. med. aut eſſe aut fuiſſe.

Πνέω· ἔπνευν· πέπνοα· πνοὰ & Poeticè πνοιά.
Πλέω· ἔπλεον· πέπλοα· πλοὰ & P. πλοιά.
Ῥέω· ἔῤῥεον· ἔῤῥοα· ῥοὰ & p. ῥοιά.
& πνόος πλώς· atq; ῥώς.

II. Dantur præt. med. pura contractorum.
In prima Conjugatione arbitror eſſe
Εἰδέω· εἴδεον· εἴδεα. unde Εἰδώς.

In ſecunda Conjugatione frequentiſſima res.

Μάω· ἔμαον· μέμαα· unde μεμαὼς, μεμὼς.
Βάω· ἔβαον· βέβαα· unde βεβαὼς, βεβὼς.
Γάω· ἔγαον· γέγαα· unde γεγαὼς, γεγὼς.
Sic Ἐκγάω· ἐξέγαον· Ἐκγέγαα. Quod verbum videri poteſt V. 35. Item
Ἐσάω· ἔσαον, ἔσαα. unde ἐσαὼς, ἐσὼς.
Διεσάω, διέσαον, διέσαα, unde διεσαὼς, διεσὼς.

Recidi.

…tur hic iterum à Grammaticorum placitis. Cambdenus …jusmodi Præt. Med. esse vult. Vossius videtur inflectere … quasi præteriti Activi essent, quod in ἔσμαι facit etiam Cambdenus. Uterq; tamen Ionicam Syncopen asseverat. Sed quid opus Ionismo? quid singulari exceptione? Placuit muros dividere & mœnia pandere cum biforeſ valvæ pateſcerent. Placuit nodum in ſcirpo quærere. Pendet hæc hallucinatio ab alia: ita error errorem trahit, & eſt abſurdorum vinculum. Nam formatio præt. Med. non certò conſtituta eſt, niſi quod Voſſius cum 35 enumeraret modos, ultimum rectum nominet potiùs quàm ſtatuat, qui eſt ab Aor. 2. Act. deducendi modus ſimpliciſſimus, cùm idem obſervet trium temporum eſſe eandem figurativam.

5. Ἔοργε] Pauca ſunt Themata quæ incipiunt à vocali aut dipthongo, & nihilominus ſequuntur analogiam verborum à conſonanti incipientium. Grammatici hoc tribuunt anomaliæ Atticæ, Ἔολπα ab Ἔλπω· Ἔοργα ab ἔργω· Ἔοικα ab εἴκω. In quibus omnibus vocalis mutatur regularitèr, & juſta ſyllaba præponitur incremento non Attico ſed communis præteriti formativo: quoad natura primæ literæ patiatur, ut in ῥέφω, ἔρροφα· ſic ἔργω ἔοργα. Neq; enim poteſt repeti duplex conſonans propter nimiam aſperitatem, neq; vocalis propter nimiam mollitiem. Pariterè modus in ἔαγα ab ἀγω frango, in ἔαδα ab ἄδω. Item ἐώνημαι, ἔωζμαι· quæ omnia communia & regularia. 13. Σημῆον] Figura denominativi in εῖον. 222. Σῆμα σημῆον, & Μνῆμα μνημεῖον.

20. Διαρατεῖ] Figura derivativorum verborum orta ex tertia ſingulari præteriti Paſſivi verbi 2 Conjug. in μι. Par ratio deriv. Ver. & 1 conjug. in Εὐθετῶ quod ſequitur; atq; hic in Διαρατῶ

2. Εἰκών] Verbale præſentis Activi in ων, differt à Participio præſ. quod & acuatur in fine & inflectatur per ονος, penacutum non οντος antepenultimâ acutâ; eſt etiam hæc Verbalium figura, à 1. Præt. paſſ. & à præt. med. ut Κάθμων, Κλυδών, & inflectuntur per ῶνος penultimâ circumflexâ.

33. Πρόσωπα] πρόσωπον Figura Verbalis in ον Neutralis, orti ex Præt. med. Sic 280 ξύμβολον quod ſequitur.

39. Θεσμὰ] Fit hoc Heterocliton Poëticum, à Θέσμος dicitur Θεσμοὶ, & poeticè Θεσμά. Dicitur Θύρσος pluralitèr Θύρσα in Epigrammatis

—Θύρσα Λυαίῳ·

34. Αὐτομάτως] Simplex hujus vocis Ματῶς à [illegible] mam radicem habere videtur Μᾶν: Nam hoc à μίμα ac, & 102. Μάτλω· quæ omnia habuisse videntur significationem ſponte & temere ruendi atq; ſine lege, ſine conſilio.

51. Φύτλη] Figura Verbalium in λη 3. ſing. Præt. paſſ. oriundorum· γενέθλη eodem habet ſe modo, tantùm quòd mutet tenuem ante paragogen in aſpiratam: nec aliter Doricum φυσήθλα (unde *Caninio* fiſtula) facit. Fluit & hæc terminatio à præſenti, ut in 227, θυηλὴ, & 359. τερπωλή.

Eadem eſt & apud Latinos Figura, ut *Medeor Medela, Tutum Tutela.*

55. Ἀνδρομέλεω] Figura μεϑ ab Genitivo in ϑ, denominativa vox cadit.

57. Οὔνομα] Verbale videtur Ὄνομα ex Ὄνομαι, Ὀνόσομαι· F. M. Ὤνομαι Pr. paſſivum: idq; in deperdita ſignificatione, quæ tamen videtur fuiſſe *compello* ſimpliciter, licet jam in deteriorem partem tracta reprehenſionem adjiciat.

60. Ἄμμιγα] Adverbium Verbo ortum in præteriti medii primâ ſing. Μίγα. Gemina ratio in Ὄχα.

72 Χρεισμεῖ] χρεισμέω a χράω. Figura derivationis (quoad novi) ſolitaria.

87. Εὐχετάασθαι] Εὐχετᾶμαι, eſt Figura frequentativorum. Paria ſunt Μέλεν Μελετᾶν, & Εὐχέω, Εὐχετάω. Eſt item Figura frequentativorum apud Latinos in *ito*, ut *Ago, Agito.*

128 Ταρδεὶς] Crasis committitur in Genitivis hiſce α producta tantum. Ita in Dativis, ut

132. Ταγανῷ] Nominativis item cum Accuſativis & ſingularibus & pluralibus Neutrius generis idem accidit.

137. Ἦ ἐ ἤμέας πρότερός τις ἀεικέα μηχανόῶτο] Μηδέως & Μηχανάως, & Δρᾶν apud Poetas Accuſativum & Rei & Perſonæ regunt.

146. Γυμνάλιοι] Figura denomin. In νάιϑ.

149. Ἐπισπεῖν] Fit ὀπισπεῖν ab ὀπὶ & σπέω inuſitato. Aor. ſecundum ejus eſt ἔσπον· unde Homerica ὀπίσσω & ὀπισπεῖν, & ſi fortè ὀπισπών· & ut ἔσπον non inveniatur, eſt tamen apud *Pindarum* σπέϑαι. Infinitivum ab ἑσπόμην· fit σπέω per παλινδρομίαν Temporis & Metatheſin literarum ab ἕψω.

Ἔτω, Ἔχω, Σχεῖν.

Ἔχω, Ἕξω, Σχέω. Hinc 359. ὑπεσχόμην.

Ἅπτω, Ἅψω, Σπάω. Senſu etiam conveniunt, nam Ἅπτειϑ eſt manus admoliri, & Σπᾶν eſt manus inferre. Violentas adhibere manus.

Simili

Simili modo non planè gemino.

Ἕπω, Ἑλω, Ἰσσω, Ἰπλω, λω Ἰσω dicitur & à Σχῶ, Ἰχῶ, ut patet per Ἐνίσσω, Ἐνίπτω, λω.

(Ἐνίσσω. Est etiam 159. Ἀσιχῶ)

Ὄπλω, Ὀλω, Ὄσω,

150. Ἀδμὴς] quasi Ἀδαμής. Figura Verbalis in ης à primâ præt. med. & ἐυλαβής. Vossius tribuit Verbalia in ης Aor. 2. Act. ut Ἐλλιπής. Neq; id solum, sed & in η, vel εα & Θ. Ego libens non appono multa huic tempori Verbalia. De reliquis facilè transeunt in præt. med. de hâc terminatione hæsito. Quædam cadere videntur à præsenti, ut Ἐυσεπὴς. 349. Ἐυσεβὴς & siqua alia.

Quædam æquè quadrant præ Medio, ut Ἐυλαβὴς· Ἀδμὴς, & siqua alia.

Quædam inclinant in Aoriſt. secundum, ut Ἐλλιπὴς, Ἐμμανὴς, siqua & alia: nisi alitèr salvari res possit: nisi antiquitùs præt. med. usa fuerint vocalibus penultimis Aor. β: sicut utuntur Characteristicâ ejusdem.

151. Ὁμόζυγ Θ] Ὁμόζυξ fieri arbitror per Syncopen recti ὁμόζυγ Θ, non verò γος fieri à Genitivo, τὸ ξ per παλινδρομίαν casuum.

161 Πυλῶνες] Denominativa in ων etiam sine significatione continentis, ut πλαγανὼν, Οἰνών.

183. Βροτὸς νόον ἐξαπατῶσι] Syntaxis non differt ab Hesiodea: Ἔργα.

Μηδὲ γυνὴ ζε νόον--ἐξαπατάσω.

187. Ἐφετμέων] Ἐφετμὴ puto ab Archaico Ἔφεζμαι (quod Ἐπεῖμαι nunc) ζ abeunte Atticè in τ. Sic Ἀὔτμὴ ab Ἠὔζμαι Verbale primæ præt. Pass. sic in μ Θ terminatis Ἄτμὸς videtur factum ab Ἥζμ.

190. Πφναλέος] αλέος penacuta paragoge Figura ex prima præsenti Activi.

Πφνῶ·	Πφναλέος
Διλῶ·	Διλαλέος
Θαρσῶ·	Θαρσαλέος
Ἔργω·	Ἀργαλέος
Θήγω·	Θηγαλέος,

210. Ἠγαμὼν] Verbale in μων cum penult. brev. & acuitur ultimâ.

229. Λείλανα] Λείλανον· Verbale in ανον ortum ex secunda præt. Pass. Puto Φάζγανον oriri ex Metathetico præsenti φάζγω pro

pro σφάγω, & quod Ϛφάγω ſit Æolicum derivativum ab Ϛφαγα.

260. Κύειον] Nunquam reperi vocem hanc niſi primâ longâ, & Κῦρ& unde fluit. Sophocles producit: producit & Author Eccleſiaſticus qui Calendarium ſcripſit. Apollinarius non habet per totos Pſalmos ubi nihil frequentiùs LXX. Interpretibus. Eadem ratio in 80 ἀκυρῶ.

245. Παλινάγρετ&] Ἀγείρω, pro Ἐγείρω, & Ἀργαλέος ab Ἔργω pro Ἐργαλέος dici videntur ἐυφυοφία vulgari.

Ib. Νίασεται] Puto Æolos pro Νέομαι dicere Νίομαι. Salmaſius ait pro ποθίω proferre Κοφίω.

361. Οἷαν λάβοι μήτ' ὄμμα μήτ' ἒς, μήτε νῆς] Plutarchus ex Empedocle phraſin huic ſimilem citat. Canit enim Siculus Philoſophus de principiis, ut opinor, quod eſſent.

—μήτ' ὀπίδεκτά ποτ' ἀνδρόσι, μήτ' ἐπάκουσα,
Μήτε νόῳ θέλητα——

362 Ἄρωγος] an Verbale primæ præt. med. Nam ut Voſſius. Ῥάσσω Ἐρρωγα Ῥῶξ (puto à ῥωγός) ſic Ἀρέγω Ἤρωγα, Ἄρωγος.

Neq; veridiſſimile eſt, ut η abeat in ω, cum ε abeat in ο.

Apologia.

Hic pauca ſubnectenda cenſui, quæ ut digito monſtrem, atq; alios quaſi moneam, meâ maximè, interfuturum eſt. Erit fortaſſe qui vocem prudentèr procuſam, qui ancipitia versûs, qui frequentem Craſin vitio daturus ſit, ſed meo ſenſu me involvo. Antiquorum monumenta prætendo & invidiæ oppono. Auſus ſum verba quædam enovare: quæ ipſa res & eſt antiqua & per quodvis ævum traducta.

——*Licuit ſemperq; licebit.*
Si modeſtè, ſi aptè.

Specimini ſint quæ ſubjiciuntur.

Οὐλενόθεν Σταφέτηξ.
Δαβιδόθεν Φιλήνωρ.
Ξύγκοινος Ξυσσωματῶμαι datur η: σύσσωμος & σωματῶμαι.
Περσπλυσις Χειροζυξ.
Ἰζόμιθος.

Quod attinet ad ξωὲν puto Ϛυμμία reperiri in Syneſio.

In metro ſæpiuſculè obſorpta particula Ἠ, videbitur apud Homerum quoq; & alios antiquos. Ἠυδήκησ' ἐν στατοῖ, Iambus

Iambus est quam usurpat pariter Aristophanes in fine versus.

Securum illud & parum rotundum—βασιλεὺς ὡς; respondet tamen Homerico ——λύκοι ὣς, & Virgiliano—Lupi ceu. Item—πέλεκυς ὡς & —κύων ὡς.

Παλιγγενεῖ ἥρωϊ. Talis Ectasis in Homerico

τεχνῆ ᾧ· & πόσεϊ ᾧ.

In Crasib. frequentiss. est Sophocles, & certè Crases particulas admittunt in carmen quæ versum & complent & concinnant. Hæc mea esse duxi ut submonerem; cætera sunt Lectoris ut faveat.

FINIS.

Errata, Σφάλματα.

PAg. 1. lin. 20. lege θυγάτηρ, & Ἑλένη. p. 3. l. 7. ἅλιν. p. 7. l. 36. l. καιρὸς. p. 5. l. 3. l. καββαλλέμεναι. p. 16. l. 5. l. ἐικὼς *similis*. p. 19. l. 10. l. ψυχὴν ζῶσαν. p. 20. l. 33. l. βοτάνη. p. 23. l. 3. l. αἰσθλε, l. 8. l. ἠριθμημένα, l. 21. l. Σώκρατες. p. 24. l. 5. l. πρωτόσπορ. l. 9. l. εἶχε. p. 27. l. 9. l. ὑποστάσεως. p. 31. l. 27. adde *pro* λοίη. l. 28. l. ὀπωπὴ, & l. 30. l. ὀπωπὴ, l. 38. l. dat. Ἰησοῦ. p. 35. l. 28. l. κλαίω κλαύσω. p. 36. l. 4. l. γένες. p. 40. l. 30. l. δι περιπατώμενον. p. 49. l. 29. l. ζήλω. p. 42. l. 21. l. τερφοὶ. p. 43. l. 11. l. *baculus*. l. 13. l. δυστόρως. p. 43. l. 23. l. συζύγυς. p. 45. l. 5. l. ὄρκον ὀμόσαι, l. 10. l. ὤμοκα. p. 46. l. 14. l. πένδω, l. 29. l. μαθὼν. l. 33. l. *pro discipulus sum, erudio*. p. 49. l. 11. l. ἀρκεῖτα, l. 27. l. χρέομαι. p. 51. l. 3. l. προνοεῖ. l. 9. l. μανθανέτω. p. 53. l. 39. l. τρυτὴ. p. 59. l. 4. l. ἀγαπᾶτε, l. 24. l. Κύπρ. p. 60. l. 21. l. λωΐων. p. 64. l. 2. l. ἀμφίεσας, l. 4. l. δυσκόλως, l. 26. l. πλέοσ. l. 23. l. πλησίον. p. 73. l. ult. l. ἡτοιμασμένων. p. 74. l. 3. l. ἐδίψησα, l. 8. l. ἀγαπητές, l. 30. l. δεδόμενα. p. 78. l. penult. l. ὅτι, l. ult. l. κόλαφοι. p. 80. l. 3. l. ἀ, l. 23. l. πηδάλιον. p. 81. l. 11. l. ἀνανύκλα. p. 83. l. 29. l. ποινὴ. p. 84. l. 7. l. παρανομῆσαι. p. 87. l. 16. l. ἀτρεμέσι, l. 20. l. δι. p. 89. l. 1. l. νοστέω, l. ult. l. ὁμιλία. p. 94. l. penult. l. *mutabilis*. p. 97. l. 7. l. ἄχ, l. 10. l. διώκω. p. 100. l. 7. l. ἐυλογήσας, l. 8. l. ἐδίδε, l. 9. l. τῷ ὅτι. p. 101. l. 5. l. ἀΐρεκῶς, l. 6. l. ἀτρεκὴς, l. 23. l. *querulus*. p. 104. l. 8. l. τὰς πόδας. p. 105. l. 23. l. συλλύων, l. 25. l. νάμαστν, l. ult. l. δύσπε. p. 107. l. 3. l. θύρσι, l. 5. l. θύσας, l. penult. l. εἶπε. p. 113. l. 25. l. ἐν ἡμῖν, l. 26. l. ἁμαρτία, l. 28. l. κνιεύσει. p. 115. l. 21. l. ἥμαρ. l. penult l. φωνῆ & ἀρχαγγέλε. p. 116. l. 14. l. χρισόζυξ. p. 117. l. 11 l. ἴσαν, l. 31. l. στρᾶμαι. p. 118. l. 1. l. πάτερ, l. 14 l. καταφθιμένη, l. 25. l. ἴκοιο. p. 119. l. 3. l. χρῆαν, l. 12. l. πεποιθὼς, l. 18. l. καλαφθιμένοι.

In Indicè lege. A.

Ἀμέλεια. Ἀπλόος. Ἀσὴρ. Ἀσχρὴ Ἀτρεκὴς. Ἀυτὸς.

B. Βαρύστονος. Δ. Δωρεὰν. E. Ἔπλεο. ἔνρεν. H. Ἡγεμὼν in ἡγέομαι. Θ. Θευγενὴς. θρόνος. K. Καββαλλέμεναι. Καλαφθιμένος. Κευθμῶν. Κέρη. Κυρίως. Λ. Λελιμένος. M. Μηχανάομαι μηχανὴ. Μηλιὲς. Μήκις. N. Νᾶμα. Νέως. Ξ. Ξυνασωματόω. O. Ὁμοῖος pro ὅμονος. Ὀπωπὴ. Ὀυντειλας. Ὀφ. Π. Παρθενικὸς. Πήγνυμι. Πρωτεύω. Σ. Σύμφωνος. T. τηλῷ τῦφος. Υ. Ὑγιὴς. X. Χειρόζυξ. Ψ. Ψυχὴ.

p. 139. l. 29. l. μήδεται, l. 30. l. μηχανᾶται. p. 141 l. 34. l. σωματῶμαι.